

ORSZÁGGYÜLÉSI BESZÁMOLÓ

a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
Médiatanácsának 2022. évi tevékenységéről

B/2948 • Budapest, 2023. április

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
Médiatanács

ORSZÁGGYÜLÉSI BESZÁMOLÓ

*a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
Médiatanácsának
2022. évi tevékenységéről*

Tartalom

RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK	6
ELNÖKI KÖSZÖNTŐ	8
I. A MÉDIATANÁCS MŰKÖDÉSE	10
1. A MŰKÖDÉS SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI	11
1.1. A működés személyi feltételei	11
1.2. A Médiatanács tagjai	11
1.3. A Médiatanács működésének tárgyi feltételei	14
2. A JOGI KÖRNYEZET VÁLTOZÁSAI 2022-BEN	14
3. A MŰKÖDÉS STATISZTIKAI ADATAI.	20
4. A MÉDIATANÁCS PÉNZÜGYI ÉS GAZDASÁGI HELYZETE, A 2022-ES KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA ...	21
4.1. A Médiatanács pénzügyi és gazdasági helyzete.	21
4.2. A 2022-es költségvetés végrehajtása.	21
5. A MÉDIATANÁCS MÉDIATUDOMÁNYI INTÉZETE.	22
 II. A SZÓLÁS-, A VÉLEMÉNY- ÉS A SAJTÓSZABADSÁG, VALAMINT A TÁJÉKOZTATÁS KIEGYENSÚLYOZOTTSÁGÁNAK HELYZETE	 26
1. A GYŰLŐLETBESZÉD.	27
2. AZ EMBERI MÉLTÓSÁG	31
3. A KISKORÚAK VÉDELME	35
3.1. A bejelentésre és hivatalból indult eljárások.	36
3.2. A filmadatbázison alapuló vizsgálatok.	40
3.3. A gyermekszáv-célvizsgálat eredményei és a hat éven aluliaknak nem ajánlott korhatári kategória alkalmazása	41
3.4. Célvizsgálat (Való Világ 11.)	44
3.5. Az előzetes klasszifikáció	45
3.6. A korhatári minősítések feltüntetésének ellenőrzése (tévéújságok, internet, képűjság, teletext) ...	45
3.7. A külföldi joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatók által közvetített tartalmakkal kapcsolatos bejelentések, ellenőrzések.	45
4. A KIEGYENSÚLYOZOTT TÁJÉKOZTATÁS KÖVETELMÉNYE.	50
4.1. A kiegyensúlyozottsági kérelmek alakulása 2022-ben.	52
4.2. Példák a Médiatanács kiegyensúlyozott tájékoztatás kapcsán kialakított gyakorlatából.	53
5. A HÍR- ÉS A POLITIKAI MAGAZINMŰSOROK TÁJÉKOZTATÁSI GYAKORLATA.	54
5.1. A hírműsorok tájékoztatási gyakorlata.	55
5.2. A politikai magazinműsorok tájékoztatási gyakorlata.	63

6. A MÉDIATANÁCS KERESKEDELMI KÖZLEMÉNYEKSEL KAPCSOLATOS HATÁROZATAI 2022-BEN	70
6.1. A kereskedelmi közlemények közös szabályai	70
6.2. A támogatás és a termék megjelenítés.	71
6.3. A hirdetések elválasztása a szerkesztett tartalomtól, forrásmegjelölés, politikai reklám	74
6.4. A burkolt kereskedelmi közlemény.	77
6.5. A reklámok hangereje.	80
6.6. A reklámidő	80
6.7. Közlemények előzetes minősítése	81

III. A MÉDIASZOLGÁLTATÓK TULAJDONI HELYZETÉNEK ALAKULÁSA.....82

1. ORSZÁGOS VÉTELKÖRZETŰ FÖLDFELSZÍNI RÁDIÓS MÉDIASZOLGÁLTATÓ TULAJDONOSI SZERKEZETE ...	83
2. HELYI ÉS KÖRZETI VÉTELKÖRZETŰ FÖLDFELSZÍNI RÁDIÓS MÉDIASZOLGÁLTATÓK TULAJDONOSI SZERKEZETE.....	83

IV. FÖLDFELSZÍNI TERJESZTÉSŰ RÁDIÓS MÉDIASZOLGÁLTATÁSI JOGOSULTSÁGOK 2022-BEN86

1. A 2022-ES RÁDIÓS PÁLYÁZTATÁSI TEVÉKENYSÉG ÖSSZEFOGLALÁSA.....	87
1.1. Helyi és körzeti vételkörzetű rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek pályázati eljárásai	87
1.2. Kisközösségi médiaszolgáltatási lehetőségek pályázati eljárása	91
2. AZ IDEIGLENES HATÓSÁGI SZERZŐDÉSEK	91
2.1. Az Mttv. 65. § (11) bekezdése szerinti ideiglenes hatósági szerződések megkötése helyi és körzeti vételkörzetű rádiós médiaszolgáltatási lehetőségekre	91
2.2. Az Mttv. 65. § (1) bekezdése szerinti ideiglenes hatósági szerződések megkötése helyi és körzeti vételkörzetű rádiós médiaszolgáltatási lehetőségekre	92
3. MÉDIASZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉSMÓDOSÍTÁSOK.....	92
3.1. Vételkörzet-bővítéssel kapcsolatos szerződésmódosítások.....	93
3.2. Hálózatba kapcsolódással összefüggő szerződésmódosítások.....	95
3.3. A médiaszolgáltatás állandó megnevezésének módosításával kapcsolatos szerződésmódosítások.....	96
3.4. A médiaszolgáltatás megkezdésének halasztásával kapcsolatos szerződésmódosítások	97
3.5. A műsorterv módosítása	97
3.6. A médiaszolgáltatási jogosultság megújítása	97
3.7. Médiaszolgáltatási díj felülvizsgálata	97
4. MEGSZÜNT MÉDIASZOLGÁLTATÁSI JOGOSULTSÁGOK.....	98

V. A KÖZSZOLGÁLATI MÉDIASZOLGÁLTATÁSOK ÁLTAL HASZNÁLT MÉDIASZOLGÁLTATÁSI LEHETŐSÉGEK FELÜLVIZSGÁLATA100

VI. A MÉDIASZOLGÁLTATÁSI PIAC GAZDASÁGI HELYZETE, PÉNZÜGYI FELTÉTELEINEK ALAKULÁSA. . . . 102

1. A KÖZSZOLGÁLATI MÉDIASZOLGÁLTATÓ GAZDASÁGI HELYZETÉNEK, PÉNZÜGYI FELTÉTELEINEK ALAKULÁSA.	103
2. A RÁDIÓS ÉS AZ AUDIOVIZUÁLIS HIRDETÉSI PIAC ALAKULÁSA.	105
3. A FÖLDFELSZÍNI TERJESZTÉSŰ KERESKEDELMI ÉS KÖZÖSSÉGI JELLEGŰ MÉDIASZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓ MÉDIASZOLGÁLTATÓK HELYZETE AZ ÉVES BESZÁMOLÓK ALAPJÁN	107
4. A MÉDIATANÁCS INTÉZKEDÉSEI DÍJTARTOZÁSOK ÜGYÉBEN	110
5. A TÖRVÉNYI KVÓTAKÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE, A MENTESÍTÉSI ELJÁRÁSOK LEFOLYTATÁSA	110
5.1. A kvótakötelezettségek teljesítésének ellenőrzése 2022-ben	111
5.2. A mentesítési eljárások.	113
6. A MÉDIAPIACI KONCENTRÁCIÓ MEGELŐZÉSÉRE ÉS A JBE-MÉDIASZOLGÁLTATÓK AZONOSÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ ELJÁRÁSOK.	113

VII. A MÉDIATANÁCS 2022-ES DÖNTÉSEI, TÁRSSZABÁLYOZÁS, SAJTÓTERMÉKEK NYILVÁNTARTÁSA 114

1. A MÉDIATANÁCS DÖNTÉSEI 2022-BEN	115
2. PERES ÜGYEK	117
2.1. A 2022-ben indult bírósági ügyek	117
2.2. A folyamatban lévő és a lezárt bírósági ügyek számszerűen	117
2.3. A pénztartozások behajtásával kapcsolatos peres és nemperes eljárások.	118
2.4. Felszámolás, végelszámolás, kényszersztörlés, csőd	118
3. TÁRSSZABÁLYOZÁS	119
4. A SAJTÓTERMÉKEK NYILVÁNTARTÁSÁNAK HELYZETE.	119
4.1. A nyomtatott és az internetes sajtótermékek nyilvántartása	119
4.2. A sajtótermék-nyilvántartási adatok éves felülvizsgálata	120

VIII. A MÉDIATANÁCS KÜLKAPCSOLATAINAK ALAKULÁSA. 122

1. A MÉDIATANÁCS KAPCSOLATA AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGGAL	123
2. A MÉDIATANÁCS KAPCSOLATA AZ EURÓPA TANÁCCSAL.	124
3. A MÉDIATANÁCS RÉSZVÉTELE AZ EPRA MUNKÁJÁBAN.	125
4. A MÉDIATANÁCS RÉSZVÉTELE A CERF MUNKÁJÁBAN	125

IX. A MÉDIATANÁCS 2022-ES TÁMOGATÁSI TEVÉKENYSÉGE. 126

1. A MÉDIATANÁCS ÉS AZ MTVA TÁMOGATÁSPOLITIKÁJA	127
1.1. A 2022-es Támogatási terv	127
1.2. A támogatásra szánt összegek, arányok, források.	128
1.3. Új intézkedések, szabályozások	128
2. A MÉDIATANÁCS ÁLTAL NYÚJTOTT TÁMOGATÁSOK	129

X. A RÁDIÓS ÉS TELEVÍZIÓS MÉDIATARTALMAK ELEMZÉSE (MONITORING)	138
1. A HARMINCÖT SZÁZALÉKOS BŰNCSELEKMÉNYARÁNY VIZSGÁLATA A HÍRMŰSOROKBAN	139
2. A TÁRSADALMI SOKSZÍNŰSÉG REPREZENTÁCIÓJA A HÍRMŰSOROKBAN	142
2.1. A vizsgálat mintája	142
2.2. Médiareprezentáció	143
3. A KERESKEDELMI KÖZLEMÉNYEK (A REKLÁM, A TÁMOGATÁS ÉS A TERMÉKMEGJELENÍTÉS) KÖZZÉTÉTELI GYAKORLATA	144
4. A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ SZEMÉLYEK SZÁMÁRA AKADÁLYMENTESÍTETT MŰSORSZÁMOKKAL KAPCSOLATOS TÖRVÉNYI ELŐÍRÁSOK TELJESÜLÉSE	154
4.1. A hallássérült nézők számára akadálymentesített műsorszámokkal kapcsolatos törvényi előírások teljesülése	154
4.2. A látássérült nézők számára akadálymentesített műsorszámokkal kapcsolatos törvényi előírások teljesülése	159
 MELLÉKLET: MÉDIAFOGYASZTÁSI ADATOK (2021–2022)	164
FÜGGELÉK	182

Rövidítésjegyzék

AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata
Ákr.	Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény
Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye
AVMS irányelv/ módosított AVMS irányelv	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 számú irányelvével módosított, a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelv
BBFC	British Board of Film Classification (angol klasszifikációs rendszer)
Btk.	A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény
CDMSI	Steering Committee on Media and Information Society (Média- és Információtársadalom-irányító Bizottság)
CERF	Central European Regulatory Forum (Közép-európai Hatósági Fórum)
ERGA	European Regulators Group for Audiovisual Media Services (Audiovizuális Médiaszolgáltatásokat Felügyelő Szabályozó Hatóságok Európai Csoportja)
EPRA	European Platform of Regulatory Authorities (Szabályozó Hatóságok Európai Platformja)
FSK	Freiwillige Selbstkontrolle der Filmwirtschaft (német klasszifikációs rendszer)
Hivatal	A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala
Intézet	A Médiatanács Médiatudományi Intézete
JBE	Jelentős befolyásoló erővel rendelkező (médiaszolgáltató)

Klasszifikációs ajánlás	A Médiatanács 1037/2011. (VII. 19.) számú döntésével elfogadott és többször módosított <i>A médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjai</i> című ajánlása
MRSZ	Magyar Reklámszövetség
Médiatanács	A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa
MPAA	Motion Picture Association of America (amerikai klasszifikációs rendszer)
Mttv.	A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény
MTVA/Alap	Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap
NMHH/hatóság	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
Rttv.	A rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (hatályon kívül)
Smtv.	A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény

Elnöki köszöntő

TISZTELT OLVASÓ!

Örömteli számomra, hogy figyelmébe ajánlhatom az NMHH Médiatanácsának 2022. évi tevékenységéről szóló országgyűlési beszámolót.

Éves jelentésünk elkészítése számunkra olyan törvényi kötelezettség, amelyre fontos és egyedülálló lehetőségként is tekintünk. Beszámolónk készítésekor ezért célul tűztük ki, hogy olyan átfogó és informatív összefoglalását adjuk éves munkánkhoz, amelyből áttekinthető többek között működésünk szabályozási környezete, a tevékenységünkre vonatkozó legfontosabb adatok, szakmai eredményeink, nemzetközi kapcsolatrendszerünk alakulása, médiafigyelési tevékenységünk eredményei, valamint egyes kiemelt döntéseink és határozataink rövid összefoglalása.

A beszámoló egyes, kiemelt figyelmet érdemlő fejezetei ismertetik a hazai médiapiac 2022-ben tapasztalt változásait, bemutatják a Magyarországon működő mediaszolgáltatók tevékenységét, azok gazdasági, tulajdonosi, piaci helyzetét és működési feltételrendszerét. Meggyőződésem, hogy az e kérdéseket feldolgozó fejezetek és az azokból kiolvasható adatok és összefüggések pontos leírását adják azoknak a sokszínű és összetett folyamatoknak, amelyek a magyar médiapiacot jellemezték az elmúlt évben.

Dr. Koltay András, az NMHH elnöke

Ezen túlmenően a beszámoló igyekszik rávilágítani olyan, a média és a digitális tér világát egyaránt érintő sajátos és sok tekintetben újfajta jelenségekre, kérdésekre, amelyek nem kizárólag a médiahatóság, hanem a jogalkotók, szakemberek és a tudomány képviselői számára is feladatot, kihívást jelentenek. A 21. század kétségkívül a digitális világ térnyeréséről szól, ez pedig gyors léptékben és elkerülhetetlenül alakítja át életünk szinte minden területének információs, kulturális és szocializációs kereteit.

Az internetes szolgáltatások jelentősen bővítették az egyéni véleményformálás, az információhoz jutás lehetőségeit, és a hagyományos média számára is új utakat nyitottak. Ezzel párhuzamosan számos új veszélyt is hordoznak az egyénre, a családokra és a tágabb közösségekre is. Ez a nemkívánatos jelenség – hasonlóan a médiatér más káros hatásaihoz, veszélyes következményeihez – kitartó munkával ellensúlyozható, elsősorban a tényeken nyugvó véleménynyilvánítás elsődlegességének biztosításával, valamint a nemzeti kultúra megőrzésével és gyarapításával. Ezek tekintetében a médiaszolgáltatók és a sajtótermékek kiadói-
nak, illetve azok tulajdonosainak felelőssége megkerülhetetlen. A hagyományos média képes lehet ellensúlyozni az internetes szolgáltatások által fokozott mértékben előidézett veszélyeket. A Médiatanács pedig a hatályos médiaszabályozás törvényi keretei között konzekvensen fellép a hatáskörébe tartozó normaszegések ellen, biztosítva a médiapiac megfelelő működését, ami a szabadság fontos feltétele a modern társadalmakban.

Tevékenységünk fókuszában a szabadság és a biztonság áll. A médiapiac sokszínűségével, az egyéni véleményformálás és tájékozódás lehetőségeinek biztosításával képes hozzájárulni a szabadsághoz, amennyiben ez a sokszínűség a versengő narratívák mögötti hiteles információk és valódi összefüggések meg- és felismeréséhez, azaz a reflektív tájékozódáshoz segíti hozzá a fogyasztót. A szabadság

ugyanakkor teljes mértékben nem élhető meg saját identitásunk védelme nélkül, ezért jelentős erőfeszítéseket teszünk a helyi, közösségi médiaszolgáltatók támogatása érdekében, valamint arra törekszünk, hogy megóvjuk az alkotmányos rend értékrendbeli alapjait, elsősorban az emberi méltóság kultúrájának megővésán keresztül.

A biztonság olyan kiemelt érték, melynek érvényre juttatása a digitális univerzumban szintén alapvető jelentőségű. Az elmúlt évtizedek technológiai fejlődésének szédítő iramát látva a biztonság a digitális alapú mediatizált tér központi kérdésévé vált, és nem csak a gyermekek vonatkozásában. Ez olyan kihívás, amely egyszersmind átháríthatatlan kötelezettséget is jelent számunkra, illetve valamennyi érdekelt számára. Minden lehetségeset meg kell tennünk azért, hogy a digitális univerzumot – a hagyományos médiatér mellett – biztonságos, egyéni és közösségi integritásunkat tiszteletben tartó helyé tegyük. A médiahatóság elsődleges feladata ennek megfelelően a gyermekek egészséges fejlődéséhez fűződő jogának biztosítása, a médiaszolgáltatások felügyelete által.

A Médiatanács 2022-ben is mindezek tudatában, a stratégiájában rögzített elvek mentén igyekezett ellátni a jogszabályok által előírt feladatait.

01

01

A MÉDIATANÁCS MŰKÖDÉSE

A Médiatanács a hatóság önálló hatáskörű, az Országgyűlés felügyelete alatt álló, jogi személyiséggel rendelkező öttagú szerve.

1. A MŰKÖDÉS SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI

1.1. A működés személyi feltételei

Az Országgyűlés döntésének megfelelően, 2010. október 11-én megalakult az NMHH autonóm

szerveként működő Médiatanács. A Médiatanács önálló jogi személy, amely az Országgyűlés felügyelete alatt áll. A testület függetlenségének további garanciája, hogy elnökének és tagjainak megválasztásához széles parlamenti konszenzus, a jelen lévő képviselők kétharmadának szavazata szükséges. A Médiatanács és tagjai csak a törvénynek vannak alárendelve, tevékenységük körében nem utasíthatók. A testületben minden tag egy szavazattal rendelkezik.

1.2. A Médiatanács tagjai

DR. KOLTAY ANDRÁS – ELNÖK

Koltay András jogász, a Nemzeti Közszerológiai Egyetem kutatóprofesszora és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem egyetemi tanára. LL.M. fokozatot szerzett 2007-ben a University College Londonon, korábban a strasbourgi Emberi Jogok Nemzetközi Intézetében folytatott tanulmányokat. PhD-fokozatát 2008-ban szerezte a Pázmány jogi karán. 2010 és 2019 között a Médiatanács tagjaként dolgozott, 2018 és 2021 között pedig a Nemzeti Közszerológiai Egyetem rektora volt. Legfőbb kutatási területei a szólásszabadság, a médiajog és a személyiségi jogok kérdéseihez kapcsolódnak. A szólásszabadság alapvonalai címmel 2009-ben jelent meg monográfiája (Századvég), 2016-ban A vallások, az állam és a szólás szabadsága (Századvég), 2019-ben pedig Az új média és a szólásszabadság (Wolters Kluwer) címmel jelent meg kötete. Ezeken felül több mint 400 tudományos publikációt jegyez magyar és angol nyelven. Főszerkesztője a Iustum Aequum Salutare jogtudományi folyóiratnak, valamint az In Medias Res, sajtószabadsággal és médiaszabályozással foglalkozó tudományos folyóiratnak, a Pro Publico Bono folyóirat szerkesztőbizottságának elnöke. 2021 óta a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság és a Médiatanács elnöke.

DR. BARTÓKI-GÖNCZY BALÁZS

Bartóki-Gönczy Balázs 2010-ben végzett a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen (PPKE) jogászként, majd francia jogi diplomát szerzett a Panthéon-Assas Paris II és a Paris Saclay egyetemeken, ahol távközlési és világűrjogra specializálódott. A Lyon III egyetemen MBA-diplomát, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jogi Doktori Iskolájában PhD-fokozatot szerzett, témája az online platformok jogi kérdései volt. Szakmai pályafutását Párizsban kezdte egy távközlési vállalatnál, 2011 és 2016 között az NMHH munkatársa, majd 2019-ig egy francia érdekeltségű hazai közép-vállalat jogi igazgatója volt. 2018 óta oktat a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen (NKE), ahol tanszékvezető egyetemi docens, illetve a Világűrjog és Politika Kutatóintézet vezetője. Kutatási területe az elektronikus hírközlési jog, az újmédia jog és a világűrjog, melyekről magyar, angol és francia nyelven tanít az NKE-n, a PPKE-n és a Károli Gáspár Református Egyetemen. Társadalmi munkában a Ludovika SE vívószakosztályának vezetője és a Magyar Vívó Szövetség Nemzetközi Bizottságának tagja. 2021. december 14-én választotta meg az Országgyűlés a Médiatanács tagjának.

BUDAI LÁSZLÓ

Budai László az aszódi Petőfi Sándor Gimnázium és Gépészeti Szakközépiskolában érettségizett, majd római katolikus hittudományi képzésben vett részt Egerben és Budapesten 1986 és 1989 között. 2000-ben a szombathelyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskolán végzett művelődésszervezőként és kulturális menedzserként. Pályájának elején művelődésszervező Somlőszőlősen, majd Szigetszentmiklóson. 2000 és 2008 között a Hungária Televízió Közalapítvány elnökségi tagja, majd 2011-ig a Magyar Rádió Közalapítványé. 2005-től tíz éven át a Magyar Művelődési Társaság elnökségi tagja. 1998 óta számos rádiós és televíziós műsor, valamint dokumentumfilm tanácsadója vagy szakértője, publikációk társszerzője. Az elmúlt években a Misszió Tours Kft.-ben töltött be vezetői pozíciókat. A Kárpát-medence különböző részeibe, Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába és – a lengyel–magyar barátság erősítése érdekében – Lengyelországba is szervez zárandoklatokat és programokat, továbbá a Lengyel Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjének kitüntetettje.

MESZLENY LÁSZLÓ

Meszleny László média- és kommunikációs tanácsadó, két és fél évtizede közéleti, felső vezetői, üzleti, egyházi és civil tréningek, valamint újságírói képzések oktatója. 1992 és 2000 között a Magyar Nemzet parlamenti tudósítója, gazdasági szakírója, majd belpolitikai rovatvezetője. Ezután a Szociális és Családügyi Minisztérium sajtófőnöke és szóvivője lett, majd 2004-ig a Duna Televízió hírigazgatója, később a Magyar Rádió Krónika rovatának és az Aktuális szerkesztőségének vezetője. 2006 és 2008 között az Országos Rádió és Televízió Testület tagja, majd két évig a grémium Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézetének stratégiai testületi tagja. 2008-tól 2010-ig (a HTVKA fennállásáig) a Hungária Televízió Közalapítvány elnökségi tagja, miközben a Pécs Európa Kulturális Főváros Projekt kommunikációs tanácsadója is. 2009-től egy évtizeden át a Szent Adalbert Központ menedzserigazgatója. 1996-tól 2007-ig a Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola kommunikációs szakjának szakágvezetője. 2007-ben és 2008-ban a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész tudományi Karán médiajog- és médiaetika-oktató.

SZADAI KÁROLY

Szadai Károly a Pécsi Tudományegyetem kommunikáció- és médiatudomány szakán végzett. 2000 és 2008 között a Magyar Rádió Közalapítvány Kuratóriumának elnöke, majd elnökhelyettese. 2008 és 2010 között a Magyar Rádió Zrt., 2011-től közel egy évtizeden át pedig a Duna Médiaszolgáltató Zrt. felügyelőbizottságának elnöke. Szakterülete a hazai és angolszász média, az infokommunikáció és a közösségi média. A Nemzetközi Gyermekektől Szolgálat alapító tagja, 1990 óta pedig elnökségi tagja is. Angolul felsőfokon beszél.

1.3. A Médiatanács működésének tárgyi feltételei

Megalakulása óta az NMHH hivatali szervezete biztosítja a Médiatanács tagjainak és titkárságának elhelyezését, gondoskodva a megfelelő munkakörnyezetről és a korszerű irodatechnikai felszereltségről. A Médiatanács elnökének a hivatali munkavégzéshez szükséges körülményeket az NMHH központi telephelyén, a Budapest I. kerület, Ostrom utca 23–25. szám alatti székházban alakították ki. A Médiatanács és a támogató apparátus a Budapest VIII. kerület, Reviczky u. 5. szám alatti irodaházban található.

2. A JOGI KÖRNYEZET VÁLTOZÁSAI 2022-BEN

Az Alaptörvény kilencedik módosításával megvalósult a különleges jogrend alkotmányos szabályozásának reformja, ennek keretében pontosultak a védelemmel és biztonsággal összefüggő alkotmányos kötelezettségek, a különleges jogrendi helyzetek változása révén az Országgyűlés kapcsolódó jogai, az országos népszavazási tárgykörök, a Magyar Honvédségre vonatkozó alkotmányos szabályozás, továbbá a katonai műveletekkel kapcsolatos döntéshozatal. E módosítás nyomán a hatályos hat helyett három esetkörre – a hadiállapotra, a szükségállapotra és a veszélyhelyzetre – változott a különleges jogrendi esetkörök rendszere, amely egy korszerűbb, a változó biztonsági környezethez jobban alkalmazkodó és az elmúlt évek válságkezeléseinek tapasztalataira építő, hatékony rendszer jövőbeni kialakítását szolgálja. A módosítás a korszerűsítés és a rendszerszintű megújítás mellett számos ponton többletgaranciákat épített be a védelmi és biztonsági funkciók ellátásának szervezeti, működési és szabályozási keretei tekintetében is.

Az orosz–ukrán háború a második világháború óta nem tapasztalt humanitárius helyzetet eredményezett, és megváltoztatta az európai gazdasági helyzetet. A helyzet kezeléséhez és az átrendeződő, nemzetközi, gazdasági változások következményeinek kivédéséhez szükségessé vált az Alaptörvény X. módosítása, amely arra adott lehetőséget, hogy a szomszédos országban felmerülő háborús helyzet, fegyveres konfliktus vagy humanitárius katasztrófa esetén a kormány veszélyhelyzetet hirdethessen, hogy minden szükséges eszköz rendelkezésre álljon a menekülő emberek segítésére, támogatására, elhelyezésére, valamint a felmerülő káros gazdasági hatások kivédése, a következmények enyhítése érdekében.

A XI. módosítás indokául a jogalkotó a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásának és az európai parlamenti képviselők választásának egyidejű megtartását illetően a 2022. évi országgyűlési képviselők általános választásának és a 2022. évi országos népszavazás közös eljárásban történő lebonyolítására hivatkozott, ami jelentős költségmegtakarítást eredményezett. E módosítás ezenfelül tartalmazza az ország területi tagozódására vonatkozó rendelkezések megváltoztatását is, a vármegye szó használatának a mai magyar jogrendbe történő visszaállítását, ami biztosítja az ezeréves magyar államiság alkotmányos és történelmi hagyományainak, vívmányainak tovább élését.

Az Mttv. 2022. május 25-én hatályba lépő módosításával a jogalkotó kizárta annak lehetőségét, hogy a miniszterelnök politikai igazgatója kinevezhető legyen a közszolgálati médiaszolgáltató vezérigazgatójává, valamint a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnökévé és helyettesévé, továbbá a Hivatal főigazgatójává és annak helyettesévé. A 2022. augusztus 1-jén hatályba lépő

Mttv.-módosítás célja a közjogi tisztségviselőkre vonatkozó vagyonnyilatkozat-tételi szabályozás jövőbeni egységességének megteremtése volt a jogrendszer koherenciájának biztosítása érdekében.

A módosítás előírta továbbá a parlamenti eljárásban lefolytatandó jelöltállítási szabályok koherenciája érdekében, hogy az Országgyűlés által választott eseti jelölőbizottságok helyett a közjogi tisztségviselő-jelölteket a jövőben az Országgyűlés feladatkör szerint illetékes állandó bizottsága állítsa. A 2022. november 1-jétől hatályos változások részben az uniós interoperabilitási rendeletek hazai végrehajtásához szükséges, jogharmonizációs célú módosításokat tartalmaztak. Az Mttv. vagyonnyilatkozattal összefüggő rendelkezéseinek módosítását az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzésével összefüggő egyes, vagyonnyilatkozattal kapcsolatos törvények módosítása tette szükségessé. Az így bevezetett vagyonnyilatkozat-tételi szabályok átmeneti rendelkezéseinek további pontosítására is sor került a kormány és az Európai Bizottság közötti egyeztetés eredményeként. A 2022. december 27-én hatályba lépő Mttv.-módosításokkal a jogalkotó reagálni kívánt arra, hogy az utóbbi években jelentősen megváltozott az audiovizuális médiaszolgáltatások jellege, és változtak a – főleg a fiatal generációkat jellemző – médiafogyasztási szokások (a lineáris médiaszolgáltatások mellett és leginkább helyett előtérbe kerültek a lekérhető médiaszolgáltatások), s mivel a lekérhető médiaszolgáltatások számos tekintetben hasonlítanak a lineáris médiaszolgáltatásokhoz, adott volt a gyermekek és kiskorúak védelmének szabályozását a lineáris médiaszolgáltatásokéhoz hasonló jogi szabályozás keretében biztosítani.

I. Az Alaptörvényt érintő jogszabály-módosítások

A hazai jog alapját képező, 2012. január 1-je óta hatályos Alaptörvény 2022-ben három alkalommal is módosításra került, az alábbiak szerint:

1. 2022. május 25-i hatállyal a X. módosítás 1. cikkével a „KÜLÖNLEGES JOGREND” rész 53., veszélyhelyzetre vonatkozó cikkének (1) bekezdése módosult, a 2. cikk 2022. november 1-jére változtatta a IX. Alaptörvény-módosítás 12. cikkének (2) bekezdésében foglalt hatálybalépítő rendelkezését, a X. módosítás 3. cikke pedig a IX. módosítás 11. cikkének az Alaptörvény 51. cikk (1) bekezdését megállapító rendelkezését az „A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető súlyos esemény” szövegrész helyett az „A Kormány szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, háborús helyzet vagy humanitárius katasztrófa, továbbá az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető súlyos esemény” szöveggel léptette hatályba 2022. november 1-jei hatállyal.
2. 2022. július 23-i hatállyal hozott változásokat a XI. módosítás, amelynek 1. cikkével a jogalkotó az Alaptörvény „AZ ÁLLAM” című részének 35. cikke (2) bekezdését módosította [„A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választását a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek előző általános választását követő ötödik év április, május, június vagy július hónapjában, az európai parlamenti képviselők választásával egyidejűleg kell megtartani”], a módosítás 2. cikkével a „ZÁRÓ ÉS VEGYES RENDELKEZÉSEK” rész kiegészült a 27. ponttal [„A Magyarország Alaptörvényének tizenegyedik módosításával megállapított 35. cikk (2) bekezdését a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi általános választását követő helyi

önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választására is alkalmazni kell azzal, hogy a 35. cikk (3) bekezdésétől eltérően a hivatalban lévő képviselő-testület és polgármester megbízatása 2024. október 1-jéig tart”, valamint a 28. ponttal [„A vármegyére való utalásként a megyére utaló elnevezés a 2022. december 31-én hatályos jogszabályi rendelkezések szerint az Alaptörvény tizenegyedik módosítása hatálybalépését követően is használható mindaddig, amíg az Alaptörvény szerinti megnevezés használatára való áttérés a felelős gazdálkodás elvei szerint meg nem valósítható”], amely utóbbi azonban csak 2023. január 1-jén lépett hatályba.

3. 2022. november 1-jével változott az Alaptörvény a IX. módosítás keretében, az alábbiak szerint:

- a) a 2. cikk az Alaptörvény „ALAPVETÉS” részének T) cikke (1)–(2) bekezdését [„(1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg. Sarkalatos törvény eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet, valamint a hadiállapot vagy a szükségállapot kihirdetésének Kormány általi kezdeményezését követően és a különleges jogrendben alkotott jogszabály kihirdetésének szabályait.
(2) Jogszabály a törvény, a kormányrendelet, a miniszterelnöki rendelet, a miniszteri rendelet, a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete, az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete és az önkormányzati rendelet”];
- b) a 4. cikk a „SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG” rész XXXI. cikkének (3)–(4) bekezdését [„(3) Hadiállapot idején a magyarországi

lakóhellyel rendelkező, nagykorú, magyar állampolgárságú férfiak katonai szolgálatot teljesítenek. Ha a hadkötelezett lelkiismereti meggyőződésével a fegyveres szolgálat teljesítése összeegyeztethetetlen, fegyver nélküli szolgálatot teljesít. A katonai szolgálat teljesítésének formáit és részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

(4) Magyarországi lakóhellyel rendelkező, nagykorú magyar állampolgárok számára hadiállapot idejére – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – honvédelmi munkakötelezettség írható elő”];

- c) az 5. cikk (1) bekezdésével „AZ ÁLLAM” rész Országgyűlésre vonatkozó 1. cikke (2) bekezdésének h) pontját [„(Az Országgyűlés) ... határoz a háborús helyzet kinyilvánításáról és a békekötésről”], az 5. cikk (2) bekezdésével az 1. cikk (3) bekezdését [„A háborús helyzet kinyilvánításához, valamint a békekötéshez az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges”];
- d) a 6. cikk „AZ ÁLLAM” rész országos népszavazásra vonatkozó 8. cikke (3) bekezdésének h) pontját [„(Nem lehet országos népszavazást tartani) ... háborús helyzet kinyilvánításáról, békekötésről, hadiállapot kihirdetéséről és megszüntetéséről, valamint szükségállapot kihirdetéséről, meghosszabbításáról és megszüntetéséről];
- e) a 9. cikk „AZ ÁLLAM” rész Magyar Honvédségre vonatkozó 45. cikke (2)–(3) bekezdését [„(2) A Magyar Honvédség irányítására – ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – az Alaptörvényben és sarkalatos törvényben meghatározott keretek között az Országgyűlés, a köztársasági elnök, a Kormány, valamint a feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszter jogosult.
(3) A Magyar Honvédség működését a Kormány irányítja”];

f) a 11. cikk a „KÜLÖNLEGES JOGREND” rész 48–56. cikkében foglaltakat (ez utóbbi körben a X. módosítás részben további módosításokat eszközölt, lásd fentebb, a X. módosításnál kifejtetteket) módosította.

II. Az Smtv.-t érintő jogszabály-módosítások

Az Smtv. 2021. október 1-je óta nem változott.

III. Az Mttv.-t érintő jogszabály-módosítások

Az Mttv. 2022-ben több alkalommal is módosult:

1. 2022. május 25-i hatállyal az egyes törvényeknek a Magyarország minisztériumainak felsorolásáról szóló 2022. évi II. törvényhez kapcsolódó módosításáról szóló 2022. évi IV. törvény
 - a) 109. § a) pontjával az Mttv. közszolgálati médiaszolgáltató vezérigazgatójának összeférhetetlenségére vonatkozó, 103. § (3) bekezdésének szövege kiegészült (a „Kormány tagja” kifejezés helyébe a „Kormány tagja, a miniszterelnök politikai igazgatója” szöveg lépett);
 - b) 109. § b) pontjával az Mttv. az NMHH elnökének, elnökhelyettesének, a Hivatal főigazgatójának és főigazgató-helyettesének összeférhetetlenségére vonatkozó, 118. § (1) bekezdése a) pontjának szövege kiegészült (a „Kormány tagja” kifejezés helyébe a „Kormány tagja, a miniszterelnök politikai igazgatója” szöveg lépett).
2. 2022. augusztus 1-jei hatállyal hozott változásokat az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2022. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: módosító törvény) a közjogi tisztségviselőket érintő vagyonnyilatkozat-tételi jogi szabályozás és a parlamenti

eljárásban lefolytatandó jelöltállítási jogi szabályozás jövőbeni koherenciájának biztosítása érdekében:

- a) a módosító törvény 4. §-ával változott az Mttv. 87. §-a [„87. § (1) Ha a 86. § (10) bekezdése szerinti időtartam lejártá előtt valamelyik választott tag megbízatása megszűnik, akkor az új tag jelölése és megválasztása a (2)–(5) bekezdésben foglaltak szerint történik.
 - (2) Ha az új tag jelölése azonos országgyűlési ciklus idején történik, mint a Kuratórium tagjainak megválasztása, vagy ha ezen országgyűlési ciklust követő országgyűlési választások után a kormányoldali és az ellenzéki oldali képviselőcsoportok tekintetében változás nem történt, akkor a jelölésre a 86. § (2)–(4) bekezdése rendelkezéseit kell alkalmazni úgy, hogy annak a – kormány-, illetve ellenzéki – oldalnak van jelölési joga, amelyik oldal jelölése alapján megválasztott, majd megszűnt megbízatású tag pótlására történik a jelölés.
 - (3) Ha az új tag jelölése azon országgyűlési ciklus után történik, amelynek ideje alatt a Kuratórium tagjait megválasztották, akkor – feltéve, hogy a Kuratórium megválasztásának országgyűlési ciklusát követő országgyűlési választások után a kormány- és az ellenzéki oldali képviselőcsoportok tekintetében változás következett be – az új tag személyére a megbízatás megszűnéséről való tudomásszerzéstől számított harminc napon belül az Országgyűlés kulturális kérdésekkel foglalkozó állandó bizottsága tesz javaslatot.
 - (4) A (3) bekezdés szerinti jelöltállítás során a kormány- és az ellenzéki oldalon bekövetkezett változásokra – a parlamenti képviselőcsoportok valamely oldalhoz tartozásának megváltozására, új képviselőcsoport

alakulására, megszűnésére – az Országgyűlés kulturális kérdésekkel foglalkozó állandó bizottságának tekintettel kell lennie.

(5) A jelölést követően az új tagot az Országgyűlés választja meg a már működő megválasztott Kuratórium tagjai mandátumának lejártáig terjedő időszakra. A Kuratórium új tagja az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló törvény szerint esküt tesz.

(6) Ha a Kuratórium elnökének vagy a Médiatanács által delegált tagjának szűnik meg a mandátuma annak lejárta előtt, a Médiatanács tizenöt napon belül új elnököt, illetve tagot delegál a Kuratórium tagjai mandátumának lejártáig terjedő időszakra”];

b) a módosító törvény 5. §-a alapján változott az Mttv. 124. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés [„(3) A Médiatanács tagjaira a) legfeljebb hatvan, de legkésőbb harminc nappal a tagok megbízatása időtartamának letelte előtt,

b) az a) ponton kívüli esetekben a megbízatás megszűnéséről való tudomásszerzéstől számított harminc napon belül, az Országgyűlés kulturális kérdésekkel foglalkozó állandó bizottsága tesz javaslatot”];

c) a módosító törvény 6. §-ával módosult az Mttv. 128. § (3) bekezdésének szövege [„(3) A Médiatanács tagja a megválasztását követő harminc napon belül vagyonyilatkozatot tesz. A vagyonyilatkozatra az országgyűlési képviselők vagyonyilatkozatára vonatkozó szabályokat – az e törvényben meghatározott eltérésekkel – kell megfelelően alkalmazni”];

d) a módosító törvény 7. §-ával „A Hatóságra és eljárására vonatkozó átmeneti szabályok” alcím kiegészült az Mttv. 218/D. §-sal [„218/D. § (1) A Médiatanács tagja az e törvénynek az Országgyűlésről szóló 2012.

évi XXXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2022. évi XVIII. törvénnyel megállapított 128. § (3) bekezdése alkalmazásával – a vagyonyilatkozat-tétel napján fennálló állapot szerint – 2022. augusztus 5-ig tesz vagyonyilatkozatot.

(2) Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2022. évi XVIII. törvény hatálybalépése napján a vagyonyilatkozat kezelőjénél lévő, a Médiatanács tagjával közös háztartásban élő házas- vagy élettársának, gyermekeinek vagyonyilatkozatát a vagyonyilatkozat kezelője 2023. augusztus 1. napjáig őrzi.

(3) Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2022. évi XVIII. törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő, vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárásokban az eljárás megindulásakor hatályos szabályokat kell alkalmazni”];

e) az ismertetett változásokkal összhangban technikai jelleggel módosult a módosító törvény 8. §-a értelmében az Mttv. 229. §-a [a „206–218/C. §-a” szövegrész helyébe a „206–209. § és 211–218/D. §-a” szöveg lépett];

f) a módosító törvény 9. §-ával hatályukat veszítették az Mttv. 124. § (4)–(9) bekezdései.

3. 2022. november 1-jei hatállyal a határok, a vízumügy, a rendőrségi és igazságügyi együttműködés, valamint a menekültügy és a migráció területén működő uniós információs rendszerek együttműködő képességének megteremtése érdekében egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2021. évi CXLII. törvény az uniós interoperabilitási rendeletek hazai végrehajtásához

szükséges jogharmonizációs célú módosításokat eredményezett, továbbá az Alaptörvény IX. módosításából következő terminológia- és szakmai változásokat vezette át, és a különleges jogrendre hivatkozó, valamint a váratlan támadás kezelésével összefüggő szabályokat rögzítette az állampolgárok biztonságát szolgáló tájékoztatás megvalósulása érdekében:

- a) az említett törvény 31. §-ával módosult az Mttv. 15. §-a [„Különleges jogrendben, valamint a honvédelemről szóló törvény szerinti váratlan támadás (a továbbiakban: váratlan támadás) esetén az Országgyűlés és a Kormány, valamint törvényben meghatározott személyek és szervek – a helyzetnek megfelelő szükséges mértékben – kötelezhetik a médiaszolgáltatót a fennálló állapottal, helyzettel kapcsolatos közérdekű közleményeknek az általuk meghatározott formában és időben történő ingyenes közzétételére, illetve egyes közlemények, műsorszámok közzétételét megtilthatják. A közzététel feltételeinek biztosítása a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (a továbbiakban: Alap) feladata. A közzétételkor a megrendelőt egyértelműen meg kell nevezni”];
- b) a törvény 5. §-ával az Mttv. 43. § (3) bekezdés b) pontja helyébe a (Nem lehet lineáris médiaszolgáltatásra jogosult szervezet:) „b) állami és közigazgatási szerv, kivéve, ha különleges jogrend esetén alkalmazandó törvény másként rendelkezik,” szövegű rendelkezés lépett;
- c) a 33. § (1) bekezdése módosította az Mttv. 101. § (1) bekezdésének i) pontját [(A közszolgálati médiaszolgáltató a 83. §-ban meghatározott célok érvényre juttatásán túl az alábbi hírügynökségi feladatokat látja el:) „i) különleges jogrendben törvényben meghatározott feladatokat végez”];

- d) ugyanezen törvény 33. § (2) bekezdése módosította az Mttv. 101. § (3) bekezdését [„(3) Különleges jogrendben, valamint váratlan támadás esetén az Országgyűlés és a Kormány, illetve törvényben meghatározott személyek és szervek – a helyzetnek megfelelő szükséges mértékben – a 32. § (6) bekezdése szerint kötelezhetik a közszolgálati médiaszolgáltatót – hírügynökségi tevékenysége körében – a tájékoztatásra”];
- e) a 34. §-ával az Mttv. 182. § bd) alpontja helyébe a (A Médiatanács hatósági hatásköreiben, a 132. §-sal összhangban hatósági felügyeletet gyakorol az e törvényben foglalt alábbi rendelkezések tekintetében:) „bd) a különleges jogrendre, valamint a váratlan támadásra vonatkozó, médiaszolgáltatást érintő rendelkezések,” szövegű rendelkezés lépett.

- 4. Ugyancsak 2022. november 1-jei hatállyal módosította a jogalkotó az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzésével összefüggő egyes, vagyonnyilatkozattal kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2022. évi XXXI. törvénnyel az Mttv.-t, amely az alábbi, 218/E. §-sal egészült ki:
 - „218/E. § (1) A Médiatanács tagja az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzésével összefüggő egyes, vagyonnyilatkozattal kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2022. évi XXXI. törvénnyel megállapított rendelkezéseknek megfelelően először – 2022. december 31. napján fennálló állapot szerint – 2023. január 31-ig tesz vagyonnyilatkozatot, amelyhez csatolja a vele közös háztartásban élő házastársának, élettársának, továbbá gyermekének vagyonnyilatkozatát is.
 - (2) A Médiatanács tagja 2022. december 31-ig vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségének a

2022. október 31-én hatályos rendelkezések szerint tesz eleget.

(3) Az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzésével összefüggő egyes, vagyonynyilatkozattal kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2022. évi XXXI. törvény hatálybalépése napján folyamatban lévő vagyonynyilatkozattal kapcsolatos eljárásokban az eljárás megindulása napján hatályos szabályokat kell alkalmazni.”

Ugyane törvény 3. §-ával az idézett új rendelkezésre tekintettel szükséges technikai jellegű módosítás került bevezetésre: az Mttv. 229. §-ában a „206–209. § és 211–218/D. §-a” szövegrész helyébe a „206–209. § és 211–218/E. §-a” szöveg lépett.

5. 2022. december 15-i hatállyal az Európai Bizottság kérésére egyes törvényeknek a kondicionalitási eljárás eredményes lezárása érdekében szükséges módosításáról szóló 2022. évi LVI. törvény 2. §-ával az alábbi rendelkezésekre módosult az Mttv. 218/E. §-a: „218/E. § (1) A Médiatanács tagja az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzésével összefüggő egyes, vagyonynyilatkozattal kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2022. évi XXXI. törvénnyel megállapított rendelkezéseknek megfelelően, az Európai Bizottság kérésére egyes törvényeknek a kondicionalitási eljárás eredményes lezárása érdekében szükséges módosításáról szóló 2022. évi LVI. törvénnyel megállapított tartalommal és formában először – 2022. november 1. napján fennálló állapot szerint – 2023. január 31-ig tesz vagyonynyilatkozatot, amelyhez csatolja a vele közös háztartásban élő házastársának, élettársának, továbbá gyermekének vagyonynyilatkozatát is.

(2) Az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzésével összefüggő egyes, vagyonynyilatkozattal kapcsolatos

törvények módosításáról szóló 2022. évi XXXI. törvény hatálybalépése napján folyamatban lévő vagyonynyilatkozattal kapcsolatos eljárásokban az eljárás megindulása napján hatályos szabályokat kell alkalmazni.”

6. 2022. december 27-i hatállyal a cselekvő fogyasztóvédelem érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi LXI. törvény
- a) 22. §-ával módosult az Mttv. 9. § (9) bekezdésében foglalt, a gyermekek és kiskorúak védelmét szolgáló korhatár-besorolásra vonatkozó rendelkezés;
 - b) 23. § (1) bekezdésével változott az Mttv. 11. § (1) bekezdése: a klasszifikációs kötelezettség kiterjedt a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokban közzétett műorszámokra;
 - c) 23. § (2) bekezdése pedig beiktatta a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokban közzétett műorszámokra vonatkozó klasszifikációs kötelezettség részletszabályait [l. az Mttv. 11. § (1a)–(1d) bekezdését].
- Az e törvény 24–25. §-ában és a 26. § a) pontjában foglalt, az Mttv. egyéb rendelkezéseit érintő módosítások 2023. január 1-jén, a 26. § b–c) pontjában foglalt módosítások, valamint a 27. §-ban foglalt, az Mttv. 9. § (1) bekezdésének „lineáris” szövegrészét hatályon kívül helyező rendelkezés pedig 2024. július 1-jén lép hatályba.

3. A MŰKÖDÉS STATISZTIKAI ADATAI

A Médiatanács 2022-ben 42 ülésen 801 előterjesztést és tájékoztatót tárgyalt meg, és ezek alapján összesen 1046 döntést hozott. A 801 előterjesztésből 94 előterjesztést és tájékoztatót az MTVA nyújtott be, ezek tárgyában 77 döntés született.

4. A MÉDIATANÁCS PÉNZÜGYI ÉS GAZDASÁGI HELYZETE, A 2022-ES KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA

A Médiatanács költségvetését az Országgyűlés a hatóság egységes költségvetésének részeként, abban elkülönítve, a hatóság költségvetéséről szóló törvényben, az Alap meghatározott forrásai közül a Médiatanács működési költségeinek fedezetére fordítható összeg terhére hagyja jóvá.

4.1. A Médiatanács pénzügyi és gazdasági helyzete

A Médiatanács a költségvetési szervek gazdálkodásáról szóló jogszabályok értelemszerű alkalmazásával gazdálkodik, számláit a Magyar Államkincstár vezeti. A Médiatanácsnak teljes jogköre van az előirányzatok felett rendelkezni. Ez a jogosultság – a jogszabályok keretein belül – kiterjed az előirányzat felhasználására, az elemi költségvetésben szereplő kiemelt előirányzatokon belüli előirányzat-módosításra, valamint a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosításra.

4.2. A 2022-es költségvetés végrehajtása

4.2.1. A Médiatanács működési költségvetésének végrehajtása

Az Országgyűlés az NMHH 2022. évi egységes költségvetéséről szóló 2021. évi CXCVII. törvényben hagyta jóvá a Médiatanács tárgyévvel vonatkozó költségvetését. A törvény a költségvetés kiadási, valamint bevételi főösszegét egyaránt 695,0 millió forintban határozta meg.

Működési kiadások

A Médiatanács munkájának támogatásával kapcsolatos teendők főbb kiadásait a hatóság költségvetése tartalmazza.

Személyi juttatások

A Médiatanács a tagoknak és a szakértőknek külső személyi juttatásként 123,9 millió forint tisztelet- és megbízási díjat fizetett ki 2022-ben.

A munkaadókat terhelő járulékok

A személyi juttatások után fizetett szociális hozzájárulási adó összege 16,0 millió forint volt.

Dologi kiadások

A Médiatanács 2022-ben 47,7 millió forintot költött dologi kiadásokra. Ennek nagyobbik felét, 26,1 millió forintot a Médiatanács kezelésében lévő előirányzatok kiszámlázott egyenes adózású szolgáltatásainak áfaösszege tette ki, amely a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak került bevalásra és befizetésre.

Egyéb működési célú kiadások

A társszabályozási működés finanszírozására – együttműködési megállapodások keretében – átutalt összeg 22,4 millió forint volt.

Beruházások

A beruházási kiadások 4,1 millió forint összegben teljesültek.

A fentiek alapján a 2022. évi költségvetési kiadások főösszege 214,1 millió forint összegben teljesült.

Működési bevételek

A költségvetési bevételek összege egyrészt tartalmazza az Alaptól kapott 203,6 millió forintos működési célú támogatást, másrészt 9,0 millió forint a Médiatanács kezelésében lévő bevételi előirányzatok bevételként elszámolt díjainak áfatartalma, amelyet a hatályos számviteli szabályoknak megfelelően a működési költségvetésben kell kimutatni. A közhatalmi bevételek soron további

4,0 millió forint volt a teljesítés. A költségvetési bevételek teljesítése 2022-ben összesen 216,6 millió forintot tett ki.

A számviteli előírások alapján a teljes bevételi főösszeg a költségvetési bevételek 216,6 millió forintos és a finanszírozási bevételek 129,2 millió forintos összegének (korábbi évek maradványa) eredőjeként 345,8 millió forinttal teljesült.

Várható maradvány

A 2022. évi kiadások és bevételek különbözeteként kialakuló maradvány várható összege 131,7 millió forint.

4.2.2. A Médiatanács kezelésében lévő előirányzatok alakulása

A hatóság 2022. évi egységes költségvetéséről szóló törvény a Médiatanács kezelésében lévő kiadási és bevételi előirányzatok főösszegét 1900,0 millió forintban határozta meg.

Kiadási előirányzatok

A Médiatanács kezelésében lévő kiadási előirányzatok főösszege – a médiaszolgáltatási díjak, a frekvencia- és támogatási pályázati díjak, a kötbérek, a bírságok, valamint az óvadékok továbbutalása az Alapnak – 55,0 millió forint összeggel teljesült.

Bevételi előirányzatok

A Médiatanács nevében kiszámlázott médiaszolgáltatási díjak, frekvencia- és támogatási pályázati díjak, bírságok, kötbérek, valamint az óvadékok befizetett összege 55,0 millió forintot tett ki 2022-ben. A teljes bevételi előirányzattól a médiaszolgáltatási díjbevétel 25,2 millió forint, a pályázati díjbevétel 2,3 millió forint volt. A kötbér, bírság előirányzatra 17,1 millió forint bevétel teljesült. Az óvadék előirányzaton 10,4 millió forint volt a teljesítés.

A médiaszolgáltatási díjak esetében az eredeti előirányzathoz viszonyított jelentős alulteljesítés magyarázata, hogy a kormány által kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel a médiaszolgáltatók mentesültek a 2022. évi médiaszolgáltatási díjfizetési kötelezettségük alól.

A fejezetben szereplő adatok nem auditáltak, a végleges adatokat – elfogadás után – a zárszámadási törvény fogja tartalmazni.

5. A MÉDIATANÁCS MÉDIATUDOMÁNYI INTÉZETE

A Médiatanács Médiatudományi Intézete az Mtv. 138. §-a alapján 2011. február 1-jével jött létre a Hivatal önálló szervezeti egységként. Az Intézet szakmai elemzésekkel és háttérkutatásokkal segíti a Médiatanács és a hatóság munkáját, valamint önálló kutatási projekteket is folytat, szervezetiileg pedig a Médiatanács Titkárság Főosztálya alá tartozik.

Az Intézet a Médiatanács tevékenységéhez kapcsolódó munkáját a Médiatanács erre kijelölt tagja, Szadai Károly koordinálása mellett látja el. Az Intézet feladatai a törvény alapján a következők:

- a) a Médiatanács működésének támogatása kutatási és elemzési feladatok ellátásával;
- b) a médiához kapcsolódó társadalomtudományi kutatások elvégzése;
- c) szakmai kiadványok megjelentetése;
- d) szakmai konferenciák szervezése;
- e) szakmai segítség nyújtása a Közzolgálati Kódex megalkotásához;
- f) egyéb, a Médiatanács által az Intézet számára meghatározott feladat.

Az Intézet kutatásait a médiajog, a médiatörténet, valamint a Kárpát-medencei médiakutatás terén végzi, illetve a magyar médiarendszer működésével kapcsolatos kutatásokat folytat és elemzéseket készít. Az elvégzett kutatások

eredményét és az Intézet által támogatott tanulmányokat egyrészt könyvkiadási programjában, másrészt a saját kiadású Médiatudományi Könyvtár-sorozat (MK-sorozat) köteteiben teszi közzé.

A médiajogi kutatás a médiát érintő szabályozási kérdéseket vizsgálja. Ennek eredményeként és a könyvkiadási program részeként 2022-ben jelent meg a Wolters Kluwer kiadó gondozásában Papp János Tamás *A közösségi média szabályozása a demokratikus nyilvánosság védelmében* című monográfiája. A közösségi oldalak egyértelműen a 21. század meghatározó kommunikációs eszközeivé váltak. A kötet fókuszában az a kérdés áll, hogy a közösségi média szerződéses magánszabályozása milyen hatással van a demokratikus nyilvánosságra, a szólásszabadság érvényesülésére, valamint hogy milyen jelenlegi és jövőbeni szabályozási megoldásokkal lehet kezelni az ebben a körben felmerülő jogi problémákat.

A médiajogi kutatásokhoz kapcsolódóan az Intézet MK-sorozata 42. köteteként jelent meg Kiss Zoltán Károly tollából *A vizuális művészetek és a jog – 2. Az építészet, a fotóművészet és az alkalmazott művészetek jogi szabályozása* című kötet. A kötet a képzőművészetet, pontosabban a képzőművészeti alkotásokat, az alkotóikat és a művekkel kapcsolatos jogviszonyokat érintő normahalmaz jogágakat átívelő elemzésére vállalkozott.

Az MK-sorozat 44. köteteként online formában került publikálásra Grad-Gyenge Anikó *Egy modern szerzői jog* című, korábban nyomtatásban már kiadott könyvének frissített, aktualizált változata.

Az Intézet médiatörténeti kutatásainak időbeli fókuszát a múlt század végére helyezte át, a média és rendszerváltozás tárgyú kutatási projektjét 2022-ben is folytatta. A kutatás célja, hogy feltárja a sajtó területein zajló folyamatokat a rendszerváltoztatás éveiben. Hosszabb

távon pedig az Intézet egy teljes Kádár-kori médiatörténet összeállításához kíván hozzájárulni, amelyből kirajzolódnak a kilencvenes évek elején kezdődő médiaháború előzményei. A kutatási projekt részeként az Intézet kutatókat vont be, megindult a források föltárása, illetve együttműködött a Magyarságkutató Intézettel.

A médiatörténeti kutatások keretében 2022. december 9-én számos kutatóhely tudományos munkatársainak részvételével *Médiatörténeti Mozaikok 2022* címmel konferenciát rendezett.

Az Intézet Kárpát-medencei médiakutatási programját folytatva, 2022-ben újabb reprezentatív felmérést végzett a határon túli magyar közösségek értékrendjéről és médiafogyasztási szokásairól. A hagyományosan a négy legnagyobb határon túli magyar régiót érintő kérdőíves lekérdezés a háborús körülmények miatt Kárpátalján nem volt lehetséges, így ezúttal teljes volumenében csak Erdélyben, a Felvidéken és a Vajdaságban lehetett adatfelvétel végezni, míg Kárpátalja esetében alternatív kutatási módszerekhez kellett folyamodni.

A Kárpát-medencei médiakutatás eredményeképpen jelent meg az MK-sorozat 43. kötete, Apró István szerkesztésében, *A magyar médiaműhelyek a Kárpát-medencében* címmel. Utoljára 2016-ban készült áttekintés a Kárpát-medencei magyar médiaműhelyekről. A kötet a statikus elemzés helyett az éppen zajló folyamatok figyelembevételével öt magyarlakta régió (a kárpátaljai, a horvátországi, a muravidéki, a felvidéki és a vajdasági) magyar médiarendszereinek bemutatására vállalkozott. Az MK-sorozat 46. kötete pedig, amely az elmúlt két évtizedet átfogó kutatás-sorozat eredményeit szintetizáló elemzéseit tárja az olvasó elé, Dobos Ferenc szerzőségében *Isaurától az 5G-ig – A médiahasználat változása 2001 és 2021 között a határon túli magyarság körében* címmel jelent meg.

Az Intézet a magyar médiarendszer működésével kapcsolatos társadalomtudományi kutatásain keresztül több aktuális, a hazai média folyamatait érintő probléma tárgyalásában vállalt szerepet. E tevékenység részeként az Intézet vezető szerepet töltött be a *Való Világ powered by Big Brother 10* című műsorszámmal kapcsolatos kutatásban. A kutatás eredményeként elkészült elemzések Szadai Károly által egy kötetbe szerkesztve, az MK-sorozat 45. köteteként, *A VV – 10. Egy valóságshow valósága* címmel jelentek meg. Az egyes fejezetek koherensen a valóságshow-k működésének különböző (jogi, befogadói, szövegelemzési) aspektusaival foglalkoznak.

A jelzett kutatási programon belül az Intézet szintén kiemelt kérdésként kezeli a gyermekvédelmet. Ennek keretében 2022. október 25-én az Intézet a Mathias Corvinus Collegiummal közösen konferenciát szervezett *A média hatása a gyermekek pszichés fejlődésére* címmel. A konferencia célja az volt, hogy bepillantást nyújtson abba a tudományos háttérbe, amelynek eredményei meghatározzák a digitális médiakörnyezetben a gyermekvédelem szempontjait. Az előadások elsősorban a pszichológiai, pszichiátriai tapasztalatokat vizsgálták, de helyet kaptak a szociológia, kommunikáció és média, politológia, neveléslélektan és pedagógia, orvos- és egészségtudomány szempontjai, valamint a jogi szabályozás lehetőségei is.

Az Intézet társadalomtudományi kutatásain belül fontos mérföldkő volt, hogy *Médiamítoszok – Klubbeszélgetések a médiáról* címmel 2022-ben beszélgetéssorozatot indított útjára. A rendezvénysorozat fő célja, hogy a médiaszakma és a médiatudomány képviselőinek segítségével a média iránt érdeklődő – elsősorban fiatalokból álló – résztvevők választ kaphassanak arra, milyen kihívások várnak rájuk ezen a területen.

Az Intézet további két 2022-es kutatási projektje közül az egyik az influencerjelenséghez kapcsolódott, amely az erotikus influencerek megjelenésére,

növekvő népszerűségére, illetve annak hazai médiareprezentációjára helyezi a hangsúlyt. A másik a deepfake társadalmi, jogi, kiberbiztonsági, pszichológiai és kommunikációs vetületeit vizsgálta komplexen, e körben tizenhárom szakértői tanulmány készült el.

Walter Lippmann *Közvélemény* című műve megjelenésének centenáriuma az Intézet és a PPKE BTK Kommunikáció- és Médiatudományi Intézetének Médiakultúra – vallás – nyilvánosság kutatócsoportjával közösen 2022. november 9-én konferenciát rendezett *A közvélemény vizsgálódását tehát azzal kell kezdenünk...* címmel. A ma is aktuális lippmanni életművet a konferencia előadói alkotmányjogi, filozófiai, kommunikáció- és médiaelméleti, politológiai és szociológiai szemszögből elemezték.

Az Intézet 2022-ben is folytatta egyetemi tehetséggondozási programját. E tevékenység keretében immáron hatodik alkalommal írt ki pályázatot, amellyel az Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) Állam- és Jogtudományi Szekciójához kapcsolódó, hírközlési vagy médiajoggal foglalkozó hallgatói kutatásokat díjazza.

A tehetséggondozás részeként az Intézet munkatársai 2022 decemberében is részt vettek meghívott zsűritagként az Oxfordi Egyetem által rendezett nemzetközi médiajogi perbeszédmondó verseny, a Monroe E. Price Media Law Moot Court Competition regionális fordulójában.

Az Intézetben folyó szakmai munka eredményeit 2022-ben az NMHH több területen is hasznosította. Ezek közül fontos kiemelni, hogy az Intézet részt vett a *Médiapiaci jelentés 2022* című szakmai anyag elkészítésében, illetve az ERGA médiapluralizmussal foglalkozó munkacsoportjában segítséget nyújtott az Európai Bizottságnak a félretájékoztatásról szóló EU-s önszabályozói kódex (EU Code of Practice on Disinformation) továbbfejlesztésében.

02

A SZÓLÁS-, A VÉLEMÉNY- ÉS A SAJTÓSZABADSÁG, VALAMINT A TÁJÉKOZTATÁS KIEGYENSÚLYOZOTTSÁGÁNAK HELYZETE

1. A GYŰLÖLETBESZÉD

A gyűlöletkeltésre és a kirekesztésre alkalmas médiatartalmak közzétételét tiltó törvényi rendelkezések a sajtószabadság korlátját jelentik. Ezen szabályokat sértő véleménynyilvánítás nem jelenhet meg médiatartalomban.

A rendelkezések érvényesülését a Média-tanács elsősorban állampolgári bejelentések alapján vizsgálja. A Média-tanács 2022-ben tizenegy gyűlöletkeltést és/vagy kirekesztést vélelmező bejelentés érkezett, mely alapján három ügyben indult eljárás, tizenegy esetben a hatósági ellenőrzés nem tárt fel jogsértést.

Az Smtv. 17. § (1) és (2) bekezdése értelmében:

„(1) A médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség vagy ezek

bármely tagja elleni – a közösséghez tartozása miatt történő – gyűlölet keltésére vagy erőszak-ra uszításra.

(2) A médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség kirekesztésére.”

Az Alkotmánybíróság a 165/2011. (XII. 20.) számú határozatában megállapította az idézett rendelkezések alkotmányosságát az alábbi indokok alapján: „a sajtószabadság alapjogának tartalma kettős megalapozottságú: a sajtó az egyéni véleménynyilvánítás és a demokratikus közvélemény közérdekű ügyekről való tájékoztatása a közérdekű ügyekkel kapcsolatos véleményformálás alapjoga. Fogalmilag kizárt a demokratikus közvélemény kiépítésének, fenntartásának eszközeként az olyan médiatartalom, amely tagadja a demokrácia intézményes, alapvető jogokhoz kapcsolódó alapértékeit.”

Az Alkotmánybíróság a fenti döntésének indoklásában tartotta magát ahhoz a korábbi – gyűlöletkeltés tilalmát előíró rendelkezéseinek [Rttv. 3. § (2) és (3) bekezdések] alkotmányosságról döntő 1006/B/2001. AB határozatban tett – megállapításához, hogy a médiajogban tilalmazott gyűlöletkeltés és a büntetőjogi gyűlöletre uszítás azonos mérce szerint ítélandó meg.

A gyűlöletkeltő, kirekesztő tartalmak miatti eljárások esetében kiindulópont, hogy a médiaszabályozás rendelkezései nem elsősorban a médiatartalmakban szereplő egyének vagy közösségek jogait védik; e célra rendelkezésre áll a büntető- és a polgári jogi szabályozás. A médiahatósági eljárás a megtámadott közösség képviselőinek, tagjainak akaratától függetlenül elindulhat – és ez nem jelenti a közvetlenül érintettek önrendelkezési jogának korlátozását –, mert a szabályozás elsődleges célja a demokratikus nyilvánosság védelme. Az idézett jogszabályhelyek célja, hogy a közönség (a médiatartalmak befogadói) számára olyan nyilvánosság álljon rendelkezésre, amely tiszteletben tartja az emberek és a közösségek egyenlőségét, egyenlő emberi méltóságát, közvetett módon azonban a megtámadott közösségek, illetve azok tagjai is védelemben részesüljenek.

Az Smtv. 17. §-a a polgárok szabad tájékoztatáshoz fűződő jogait [Alaptörvény IX. cikk, (2) bekezdés] is védi azáltal, hogy korlátokat határoz meg a közösségek ellen megfogalmazott vélemények tekintetében. Az ily módon közvetve védelemben részesített közösségek tagjai nagyobb eséllyel vesznek részt a demokratikus nyilvánosságban, bátrabban fejezhetik ki véleményüket, hiszen a velük szembeni gyűlöletkeltő hangok korlátozhatók. Ennek következtében pedig a teljes közvélemény sokszínűbbé válhat, valamint a szabad tájékoztatáshoz való jog, a nyilvánosságban megjelenő vélemények sokszínűségéhez fűződő érdek is hatékonyabban érvényesülhet.

A Médiatanács 2022-ben tizennégy esetben, állampolgári bejelentések alapján vizsgálta a gyűlöletkeltő és/vagy a kirekesztő médiatartalmak közzétételét tiltó törvényi rendelkezések érvényesülését, és az alábbi három esetben az Smtv. 17. § (2) bekezdésének megsértését állapította meg:

Kirekesztő tartalom a Rádió 1 állandó megnevezésű médiaszolgáltatáson (89,5 MHz Budapest) 2021. november 30-án sugárzott Balázsék című műsorszámában [a Médiatanács 307/2022. (III. 22.) számú döntése]

A reggeli magazinműsor résztvevői egy hír nyomán – amely szerint a győri karácsonyi vásáron macskabundát árusítottak, és ez feljelentést, illetve eljárást vont maga után – arról beszélgettek, hogy vajon jogszabályba ütközik-e az említett cselekmény, vagy egyszerűen a magyar kultúrából adódik, hogy itthon az emberekben ellenérzést kelt a macskabunda/macskabőr értékesítése. Szóba került, hogy a bundájuk miatt megölt állatok húsát valószínű odaadták egy kínai étteremnek, azaz „*a macska belseje már egy jóféle szecsuaní levesben, az edényben van*”. A szereplők az ezt követő részekben is élcelődtek a kínai éttermekben felhasznált alapanyagokon. Egy bejelentő szerint az elhangzott kijelentések és a gúnyos hangvétel sértette a kínai nemzetet.

A Médiatanács közigazgatási hatósági eljárásban vizsgálta az Smtv. 17. § (2) bekezdésében foglaltakat, és megállapította, hogy a vitatott tartalom felerősíthette azt a magyar társadalomban meglévő előítéletet, amely szerint a kínai éttermek kétes eredetű alapanyagokat dolgoznak fel. A Médiatanács úgy vélte, hogy az elhangzottak ellenérzést válthattak ki a kínai emberekkel szemben a magyar társadalom tagjaiban, illetve a már meglévő negatív érzelmeket elmélyíthették. A kínai minőségre, higiéniára

tett megjegyzéseket a pandémia időszakában különösen érzékenyen kellett volna kezelnie a médiaszolgáltatónak, tekintettel arra, hogy a járvány kialakulása világméretű szinten ültetett el sztereotip meggyőződések a kínai nemzettel kapcsolatban. Az elhangzott általánosításokat a műsorban semmilyen módon nem korrigálták, tompították, ellenpontozták.

A közigazgatási hatósági eljárást lezáró határozatában a Médiatanács megállapította, hogy a műsorszám alkalmas lehetett a kínai emberekkel, a kínai nemzettel szembeni általánosító vélemények kialakítására, illetve elmélyítésére, valamint a kínaiakkal kapcsolatos megfélemlítő, sztereotip gondolatok felerősítésére, a célzott közösség idegenségének, különbözőségének hangsúlyozására, ebből adódóan pedig velük szemben ellenséges, kirekesztő érzelmek kialakulását eredményezhette.

A Médiatanács a médiaszolgáltatót 200 ezer forint bírság megfizetésére és a jogsértésről szóló közlemény közzétételére kötelezte.

Kirekesztő tartalom a Metropol elnevezésű nyomtatott sajtótermékben 2021. augusztus 25-én megjelent Olvasóink panaszai alapján: Itt a nagy koldustérkép! Hol zaklatják a kéregetők a járókelőket? és a METROPOL.hu internetes sajtótermékben ugyanekkor publikált Olvasóink küldték: mutatjuk, hol zaklatják a kéregetők a járókelőket – itt a budapesti koldustérkép! című cikkekben [a Médiatanács 683/2022. (VII. 26.) számú döntése]

Civil szervezet tett bejelentést a nyomtatott és online formában is megjelent „koldustérkép” miatt. Az írások aktuális közéleti témában fejtettek ki véleményt: a budapesti közterületeken előforduló, az állampolgároknak félelmet keltő, erőszakosan kéregető szervezett csoportokról, drogbandákról, az agresszív koldulásról számol-

tak be. E jelenséggel kapcsolatban felvetették a városvezetés felelősségét, illetve megoldásként azt javasolták az állampolgároknak, hogy komolyabb atrocitások esetén forduljanak a rendvédelmi szervekhez.

A cikkek a bandákban való erőszakos koldulást együtt tárgyalták a hajléktalansággal, mintegy összemosták a két jelenséget, illetve explicit módon is kifejtették, hogy a hajléktalan emberek közül lesznek az erőszakos koldusok: *„Sok helyen zaklatják koldusok a budapesti járókelőket. Vannak városrészek, ahol [...] hajléktalanok csapatai telepednek le, és belőlük lesznek az erőszakos koldusok.”*

A Médiatanács közigazgatási hatósági eljárásban vizsgálta a kifogásolt médiatartalmat az Smtv. 17. § (2) bekezdése alapján. A határozat indokolása szerint kirekesztő a médiatartalom, ha az egy adott közösség elszigeteltségét, különállóságát igyekszik elérni, vagy amellett érvel. Ez megvalósulhat többek között a közösséggel kapcsolatos megfélemlítő, sztereotip gondolatok, vélemények felerősítésével, a csoport tagjaival szembeni ellenszenv, ellenséges érzések felkeltésével vagy felerősítésével.

A hajléktalanság csoportképző tulajdonság. A védett közösség mibenlétével kapcsolatban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az bármely ismerv alapján elkülönülő személyek csoportját jelentheti [30/1992. (V. 26.) AB határozat], az „elkülönülésnek” valósnak és érzékelhetőnek kell lennie, továbbá a társadalmi közösséget nemcsak saját tagjai meglévő közös vonásai, hanem a velük szemben állóktól való megkülönböztethetőségük is egybekovácsolhatja, jogi értelemben közösséggé teheti. Egy csoport létehez nem szükséges, hogy minden tagjának valamennyi lényeges, személyiségét meghatározó tulajdonsága meg egyezzen, elegendő, ha van olyan, a „külvilág” számára is érzékelhető közös tulajdonságuk, személyiségjegyük, amely eléggé lényeges és fontos

ahhoz, hogy közöttük kötőerőt képezzen, és őket így csoporttá tegye. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 17.K.31.574/2017/4. számú ítélete – egy korábbi médiatanács határozat felülvizsgálata során – kifejtette, hogy a hajléktalanok esetében „mindkét csoportképző tényező megalapozza a közösségként (társadalmi csoportként) való értékelésüket, hiszen meglévő közös tulajdonságuk, hogy nincs hagyományos otthonuk [...], és a többségi társadalom is egy bizonyos rétegként tekint rájuk”.

A Médiatanács megállapította, hogy a médiatartalmak általánosítóak és megbélyegzők voltak, továbbá alkalmasak arra, hogy az érintett közösséggel szemben a társadalomban már meglévő negatív, sztereotip gondolatokat, véleményeket felerősítsék. Ilyen előítélet például az, hogy a hajléktalanok – mint csoport, tehát az egyének közötti különbségtétel nélkül valamennyien – közösségellenesek, erőszakosak és iszákosak, a többségi társadalomnak kellemtelenségeket okoznak, veszélyesek. Az írások alkalmasak voltak arra is, hogy ellenszenvet váltsanak ki valamennyi hajléktalannal szemben, hiszen a lakosság zaklatóiként állították be őket.

Döntésében hangsúlyozta a Médiatanács, hogy a közügyekben kifejtett vélemények különösen védettek, az ilyen jellegű tartalmak vizsgálatakor a vélelem a sajtószabadság elsőbbsége mellett szól, a közéleti vita csak a legsúlyosabbnak ítélt esetekben korlátozható. Ennek megfelelően állapította meg a Médiatanács, hogy a téma feldolgozása, a figyelemfelhívás és a térképpel való tájékoztatás, a rendőrség igénybevételére vonatkozó javaslat, valamint a városvezetés kritikája nem vetett fel jogsértést. Az írások azonban e fontos tájékoztatásokon túl azt állították, hogy a fedél nélküli emberekből lesznek az erőszakosak, a többségi társadalom tagjait zaklató, sőt rájuk nézve veszélyes koldusbandák, bűnözői csoportok. Ez az állítás pedig alkalmas lehetett kirekesztő,

kiközösítő gondolatok kialakítására valamennyi hajléktalannal szemben.

Mivel a vizsgált médiatartalmakban jogsértést megvalósító megbélyegzés és a meglévő sztereotípiák erősítésére alkalmas véleménynyilvánítás szerepelt, a Méditanács megállapította a jogsértést, és a médiatartalom-szolgáltatót 250 ezer forint bírság megfizetésére, továbbá a jogsértésről szóló közlemény közzétételére kötelezte.

A médiatartalom-szolgáltató jogorvoslattal élt a Médiatanács döntése ellen. Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 109.K.703.163/2022/18. számú ítéletével elutasította a keresetét, és megállapította: „A kifogásolt írások nem is törekedtek arra, hogy megtegyék a két csoport (hajléktalanok és erőszakos koldusok) közötti, átfedést is megengedő különbségtételt. Ily módon a megfogalmazásuk alkalmas volt arra, hogy az olvasókban ellenszenvet váltson ki egy már eleve negatív sztereotípiákkal terhelt közösség irányába.” A médiatartalom-szolgáltató fellebbezést nyújtott be az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltáblához, mely eljárás jelen beszámoló szerkesztésének lezárásakor még folyamatban volt.

Kirekesztő tartalom a Pesti TV állandó elnevezésű médiaszolgáltatás 2021. december 22-én közzétett Pesti galeri című műsorszám és a szintén Pesti TV elnevezésű lekérhető médiaszolgáltatáson is ugyanekkor publikált – a műsorszámmal megegyező –, Gulyás Márton és a Partizán Magyarországra is elhozta a transznemű karácsonyt (Pesti galeri!) című tartalom miatt [a Médiatanács 879/2022. (X. 25.) számú döntése]

A lineáris és lekérhető médiaszolgáltatásban is megjelent, közéleti, politikai kérdéseket megvitató műsorszámban egy transznemű személyt mentális betegnek neveztek („ez deviáns, ez

beteg”, „a bácsi mentális betegségekkel küszködik”), továbbá megkérdőjelezték azt a jogát, hogy előadóként a nyilvánosság előtt karácsonyi dalt énekeljen („Miért kell az ilyet képernyőre tenni, miért? Pláne karácsonykor”, „Ne vele kívánjanak boldog karácsonyt, meg ne így...”).

A Médiatanács bejelentés alapján vizsgálta a médiatartalmat, és határozatában elsőként megállapította, hogy a transzneműek esetében megvan az a meghatározó, a személyiség lényegi elemének számító tulajdonság (az általánostól eltérő nemi identitás), amely őket az Smtv. 17. §-a által a gyűlöletkeltéssel és kirekesztéssel szemben védett társadalmi közösségé avatja.

Az érdemi vizsgálat körében a Médiatanács megállapította, hogy a műsorszám kiindulópontja lehetett a transzneműekkel kapcsolatos olyan általánosító gondolatok kialakításának vagy felerősítésének, hogy a nemváltás mentális betegség, kóros elmeállapot – azaz egy eredendően ellenséges és negatív érzéseket előhívó körülmény – következménye. Ezen túl a beszélgetés a transznemű közösség egészét a többségi társadalomtól elkülönülő, valamint egyes előadói szerepek betöltésére a nemi identitása miatt alkalmatlan csoportként mutatta be.

A műsorszámban ellenpontozás, ellentétes álláspont nem hangzott el, a résztvevők azonos véleményen voltak, az egyes hozzászólásokra egyetértően reflektáltak, illetve azonos ideológia mentén fűzték tovább a beszélgetést, nem biztosítottak teret megfelelő ellenvélemény érvényre juttatásának.

A fentiek alapján a Médiatanács megállapította, hogy a műsorszám a transzneműekkel szembeni általánosító vélemények kialakítását, elmélyülését eredményezhette, felerősíthette az érintett közösséggel kapcsolatos megtevesztő, sztereotip gondolatokat, véleményeket, ebből eredően pedig alkalmas volt ellenséges, kirekesztő érzelmek kialakítására.

Az Smtv. 17. § (2) bekezdésének lineáris és lekérhető médiaszolgáltatásban történő megsértése miatt a Médiatanács a médiaszolgáltatót 200 ezer forint bírság megfizetésére és a jogsértésről szóló közlemény közzétételére kötelezte.

2. AZ EMBERI MÉLTÓSÁG

Az emberi méltóság tiszteletét előíró szabály alkalmazásának alkotmánybírósági határozatokon alapuló gyakorlata van, amely szerint azok a tartalmak tekinthetők méltóságsértőnek, amelyek az emberi méltóság egyenlőségét és korlátozhatatlanságát tagadják, illetve az emberi mivoltot kérdőjelezik meg. Egyéni sérelemérzet alapján a jogszabályhely alkalmazására nincs mód.

Az Smtv. 14. § (1) bekezdésének érvényesülését a Médiatanács csak médiaszolgáltatásban megjelent tartalmakban vizsgálhatja, sajtótermékek esetében a hatásköre csak az Smtv. 14. § (2) bekezdésének vizsgálatára terjed ki.

A Médiatanács 2022-ben kilenc esetben vizsgálta e jogszabályhelyek érvényesülését; három ügyben indult eljárás, hat esetben a hatósági ellenőrzés nem tárt fel jogsértést.

Az Smtv. 14. §-a szerint:

„(1) A médiaszolgáltatónak az általa közzétett médiatartalomban tiszteletben kell tartania az emberi méltóságot.

(2) Tilos a megalázó, kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek médiatartalomban történő öncélú és sérelmes bemutatása.”

A Médiatanács jogalkalmazói tevékenységének alkotmányos alapját a 46/2007. (VI. 27.) AB határozat és a 165/2011. (XII. 20.) AB határozat jelenti.

E döntések értelmében a Médiatanács az emberi méltóság intézményes védelme érdekében jogosult és köteles eljárni.

A Médiatanács ezen eljárások során nem egyéni jogsérelmekről dönt, hanem „*annak megállapítására jogosult, hogy a műsorszolgáltató az emberi jogok tiszteletben tartásával tevékenykedik-e, és az egyes műsorainak témája, jellege, nézőpontja nem sérti-e az emberi jogokban megjelenő alapvető értéket*” [46/2007. (VI. 27.) AB határozat].

Ebből következően a Médiatanács kizárólag a demokratikus nyilvánosságot is veszélyeztető tartalmak esetén, a médiatartalmakat befogadó közönség védelme érdekében léphet fel. A közérdekű igényérvényesítés szintje nem függ a médiatartalommal érintett személyek számától. Egyetlen konkrét személyt ért sérelem is alkalmas lehet az emberi méltóság kultúrájának, „értékének” megsértésére, noha a hatóság ilyen esetekben sem az egyén, hanem a közösség védelme érdekében jár el.

A rendelkezés érvényesülésének vizsgálata során a Médiatanács irányadónak tekinti az emberi méltóság alkotmánybíróági értelmezését.

A 8/1990. (IV. 23.) AB határozat rögzítette, hogy az emberi méltósághoz való jog az általános személyiségi jog egyik megnyilvánulása, mely e funkciójából eredően további nevesített jogokat is magában foglal, így például az önazonossághoz, az önrendelkezéshez való jogot, az általános cselekvési szabadságot és a magánszféra védelméhez való jogot is. Ugyanezen határozatában fejtette ki az Alkotmánybíróság, hogy az emberi méltóság „*olyan szubszidiárius alapjog, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok minden esetben felhívhatnak az egyén autonómiájának védelmére, ha az adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható*”.

A 64/1991. (XII. 17.) AB határozat szerint az emberi méltósághoz való jog azt jelenti, hogy van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól

kivont magja, amelynél fogva az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá. A méltóság az emberi léttel eleve együtt járó minőség, amely oszthatatlan és korlátozhatatlan, s ezért minden emberre nézve egyenlő. Az egyenlő méltósághoz való jog az élethez való joggal egységben azt biztosítja, hogy ne lehessen emberi életek értéke között jogilag különbséget tenni. Mindenki emberi méltósága és élete érinthetetlen, függetlenül az egyén fizikai és szellemi fejlettségétől, állapotától, illetve attól is, hogy emberi lehetőségeiből mennyit valósított meg.

A kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek öncélú és sérelmes bemutatásával kapcsolatban a 165/2011. (XII. 20.) AB határozat kifejtette: „*...olyan speciális tényállási elemet tartalmaz, amely kellően szűk körű, különösen nyomós közérdeken alapuló médiahatósági fellépést biztosít. A megalázó, kiszolgáltatott helyzetben lévő emberekkel való bánásmódot szabályozó rendelkezés – amellet, hogy a személyiségi jogvédelmi képesség hiányára vagy korlátozottságára is utal – az emberi jogok megsértésének olyan eseteit fedi le, amelyek súlyosan veszélyeztethetik az emberi méltóság intézménye tartalmának érvényesülését.*”

Az Smtv. 14. § (2) bekezdésének alkalmazása is független az önrendelkezési jog meglététől, illetve annak gyakorlásától. Abban az esetben alapítható meg a médiaszolgáltatóval szemben a törvényi előírás megsértése, ha egy – bármilyen okból eredően – kiszolgáltatott vagy megalázó helyzetben lévő személyt öncélúan és sérelmesen ábrázol, figyelmen kívül hagyva az adott személy ebbéli helyzetét.

A Médiatanács 2022-ben állampolgári bejelentések alapján kilenc esetben vizsgálta az Smtv. 14. § (1) és/vagy (2) bekezdésének érvényesülését; három eljárást indított, egy esetben az Smtv. 14. § (1) bekezdésének megsértését állapította meg, további két esetben a közgaz-

gatási eljárást lezáró határozatában megállapította, hogy az érintett szolgáltatók nem sértették meg a jogszabályhelyet.

Eljárás a TV2 állandó megnevezésű médiaszolgáltatáson 2021. december 13-án sugárzott Nagy Ő című műsorszám miatt [a Médiatanács 400/2022. (IV. 26.) számú döntése]

Egy bejelentő szerint a műsorszámban szereplő nők megalázó helyzetbe kerültek egy erotikusan túlfűtött feladat végrehajtása során.

Az egyes társadalmi csoportokra vonatkozó véleménynyilvánítás jogsértő lehet, ha azt az üzenetet közvetíti, hogy az adott közösség tagjait nem illeti meg a minden emberre nézve egyenlő emberi méltóság, nem gyakorolhatják személyiségi jogait, azaz tagadja az emberi méltóság egyenlőségét. A Médiatanács gyakorlatában az emberi méltósághoz való jog sérelmét jelenti továbbá, ha a médiatartalom elfogadható magatartásként ábrázol olyan cselekedetet, amely alkalmas a szereplők önbecsülésének csorbítására, mintegy használati tárgygyá minősít személyeket.

E jogszabályhely érvényesülésének vizsgálatánál is kiindulópont, hogy a médiaszabályozás a közönséget (a nyilvánosságot), és nem közvetlenül a médiatartalmakban szereplő személy(ek)e)t védi. A hatósági vizsgálat során ketté kell választani a kizárólag az egyéni jog, valamint az emberi jogok (emberi méltóság) intézményes tartalmának sérelmét megvalósító eseteket, és – a köz érdekében fellépve – a Médiatanács utóbbiak védelmében járhat csak el.

A kifogásolt táncbemutató a nézők egy része számára kihívónak vagy ízléstelennek tűnhetett, azonban e jelenet nem lépte át azt a határt, amely által a női szereplők kiszolgáltatott helyzetbe kerültek volna, illetve tárgyiasították volna őket. A jelenetnek nem volt olyan üzenete,

hogy a nők (a női nem) alacsonyabb rendűek; a célzott közösséget érintő becsmérlő kifejezés nem hangzott el, a nők személyiségi jogait, egyenlő emberi méltóságát nem kérdőjelezték meg. A műsorszámban szereplő lányokkal nem bántak megalázóan.

Az emberi méltósághoz való jog sérelme nem alapozható önmagában arra, hogy egy médiaszolgáltatásban elhangzott kijelentés vagy megjelent magatartás az általános társadalmi normáknak, viselkedésnek nem felel meg, ezért a közönség egy részének nemtetszését válthatja ki. A Médiatanács az emberi méltóság tiszteltetés előíró szabály vizsgálata során nem hivatott erkölcsi, ízlésbeli kérdésekről dönten.

A fentieket figyelembe véve a Médiatanács az eljárást lezáró határozatában megállapította, hogy a médiaszolgáltató a műsorszám sugárzásakor nem sértette meg az Smtv. 14. § (1) bekezdését.

Eljárás a Metropol elnevezésű nyomtatott sajtótermékben 2021. augusztus 25-én megjelent Olvasóink panaszai alapján: Itt a nagy koldustérkép! Hol zaklatják a kéregetők a járókelőket? és a METROPOL.hu internetes sajtótermékben ugyanekkor publikált Olvasóink küldték: mutatjuk, hol zaklatják a kéregetők a járókelőket – itt a budapesti koldustérkép! című cikkek kapcsán [a Médiatanács 683/2022. (VII. 26.) számú döntése]

A kirekesztő eseteknél tárgyalt újságcikkkel kapcsolatban az azokban szereplő fényképek miatt az Smtv. 14. § (2) bekezdés érvényesülését is vizsgálta a Médiatanács.

E rendelkezés alkalmazása során is kiindulópont, hogy a médiahatóság eljárása független a sérelmet szenvedett személy önrendelkezési jogának meglététől, illetve gyakorlásától. A Médiatanács e jogok megsértésére alkalmas

tényállások megvalósulása esetén sem mások személyiségi jogai védelmében lép fel. Az Smtv. a médiatartalom-szolgáltatónak tiltja meg a megalázó, kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek öncélú és sérelmes bemutatását, azaz a rendelkezésnek – amely nem a médiában szereplő egyén jogait védi, hanem a demokratikus nyilvánosság szabályait határozza meg – a médiatartalom-szolgáltató az alanya.

A fentiekből kiindulva mondta ki a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.287/2013/4. számú ítélete a fényképek publikálásához való hozzájárulás kérdésében, hogy a médiajogi jogsértés megítélése szempontjából közömbös az érintettek hozzájárulása a róluk készült képek közléséhez. Az Smtv. nem zárja ki a jogsértés megállapítását arra az esetre, ha az érintett fél a bemutatáshoz hozzájárult, és arra az esetre sem, ha neki a személyiségi jogai megsértése miatt polgári jogi igény érvényesítésére van lehetősége. A Média-tanács Smtv.-n alapuló hatáskörét nem szünteti meg sem az érintett fél hozzájáruló nyilatkozata, sem a polgári jogi jogsérelem miatti személyes fellépésre való jogosultság.

A Média-tanács tehát a fényképek közléséhez való hozzájárulást nem vizsgálta, mert kizárólag azt kellett mérlegelnie, hogy megalázó, kiszolgáltatott helyzetben lévő személyt sérelmes módon és öncélúan mutatott-e be a médiatartalom.

A vizsgált újságcikkek budapesti utcákon, parkokban, aluljárókban készített képekkel egészültek ki, amelyeken 3-8 fős társaságokban a szabadban beszélgető, vagy ott magányosan fekvő, alvó emberek voltak láthatók. A felvételek kapcsán megállapította a Média-tanács, hogy a médiatartalom-szolgáltató körütekintően, az adott helyzetben elvárható módon, az esetleges sérelmeket minimalizálva illusztrálta a témát, amikor a képek szereplőit felismerhetetlenné tette (elhomályosította az arcokat), illetve a közölt felvételek zöme olyan szögből készült,

hogy azokon az ábrázolt személyek nem voltak azonosíthatók. E körülményre tekintettel a megjelenítés nem ítéltető sérelmesnek, továbbá az öncélú bemutatás fogalmi elem sem valósult meg, hiszen a cikkek célja a fővárosi közterületeken tapasztalható állapotok bemutatása volt, amihez a fotók bizonyítékként/illusztrációként szolgáltak. Az írások továbbá bűnmegelőzési célú, hírértékű információkat is tartalmaztak, vagyis nem pusztán azért jöttek létre, hogy mások kedvezőtlen helyzetét bemutassák.

Az Smtv. 14. § (2) bekezdésének vizsgálatára eljárás indult, azonban a Média-tanács az eljárás lezáró döntésében megállapította, hogy e rendelkezést a médiatartalom-szolgáltató a cikkek publikálásával nem sértette meg.

Emberi méltóságot sértő tartalom a Pesti TV-n 2021. december 22-én közzétett Pesti galeri című műsorszám és a szintén Pesti TV elnevezésű lekérhető médiaszolgáltatáson is ugyanekkor publikált – a műsorszámmal megegyező –, Gulyás Márton és a Partizán Magyarországra is elhozta a transznemű karácsonyt (Pesti galeri!) című médiatartalmakban [a Média-tanács 879/2022. (X. 25.) számú döntése]

Az Smtv. 17. § (2) bekezdésének megsértését megállapító határozatok között már ismertetett, egy transznemű énekesre és ezen keresztül a teljes szexuális kisebbségre vonatkozó véleménynyilvánítás miatt kifogásolt médiatartalomban az emberi méltóság tiszteletét előíró rendelkezés érvényesülését is vizsgálta a Média-tanács.

Ennek során különválasztotta a transznemű énekes produkcióját provokációnak minősítő és az előadót, valamint a transzneműeket általánosságban bíráló megjegyzéseket. A Média-tanács megállapította, hogy a résztvevők a transznemű embereket lealacsonyító, megalázó, megbélyegzésre alkalmas kifejezésekkel illeték

(„nyomorult állapot, deviáns, beteg, undorító”), valamint intoleráns gondolatokat fogalmaztak meg velük szemben („a bácsi mentális betegségekkel küszködik”, „ez normalitásnak van eladva”, senki nem cipőzné meg, pedig néha azt érdemelné az ilyen”). Az elhangzott vélemények tehát vitatták a közösség tagjainak mentális egészségét, nemi identitástudatukat abnormálisnak állították be. Megjelent továbbá olyan álláspont is, amely szerint az adott közösségbe tartozók fizikai bántalmazása bizonyos esetekben indokolt lehet.

E vélemények meghaladták a kritika, bírálat szintjét, az elhangzott kifejezések tartalma, mondanivalója összeegyeztethetetlen a mindenkinek egyenlő mértékben megillető emberi méltósághoz való joggal; a dehonesztáló mondatok alkalmasak lehettek arra, hogy az érintett csoporthoz tartozó személyek másokéval egyenlő emberi jogait megkérdőjelezzék, hiszen pusztán nemi identitásuk miatt alacsonyabb rendűként hivatkoztak rájuk.

A Médiatanács döntésében hangsúlyozta, hogy nem önmagában a bírálatok közönséges, sértő jellege alapozta meg a törvénysértést, hiszen a véleményszabadság teret enged ilyen vélemények terjedésének is, azonban a bántó megnyilvánulások is csak az emberi méltóság védelmének biztosításával juthatnak el a közönséghez.

Az Smtv. 14. § (1) bekezdésének lineáris és lekérhető médiaszolgáltatásban történt megsértése miatt a Médiatanács a médiaszolgáltatót 200 ezer forint bírság megfizetésére és a jogsértésről szóló közlemény közzétételére kötelezte.

3. A KISKORÚAK VÉDELME

A Médiatanács 2022-ben is különös figyelemmel kísérte a gyermekek és kiskorúak védelmét érintő törvényi rendelkezések betartását. Az elmúlt évhez képest csök-

kent a kiskorúak védelmével kapcsolatos állampolgári bejelentések száma: 2022-ben összesen harminckét magyar joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatót érintő bejelentés érkezett a hatósághoz. A Médiatanács húsz esetben döntött arról, hogy a bejelentések alapján nem indít közigazgatási hatósági eljárást. A Médiatanács kilenc esetben bejelentés alapján állapította meg a gyermekek és kiskorúak védelmét célzó jogszabályok megsértését. Az NMHH folyamatosan vizsgálta az RTL Kettő csatornán 2022. november 20-tól közzétett *Való Világ 11.* című produkciót, az ott észlelt káros magatartásminták kvantitatív adatait pedig hetente publikálta a honlapján. A gyermekszámvizsgálatok nem tártak fel törvénysértéseket. 2022-ben a Médiatanács egy határozatában hozott előzetes korhatári kategóriába soroló döntést. A korhatári minősítések sajtótermékekben történő megjelenésének elemzése során a hatóság egy esetben tapasztalt jogsértést. 2022-ben tovább nőtt a külföldi joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatók által közvetített tartalmakkal kapcsolatos bejelentések száma.

Az ellenőrzések 2022-ben is az alábbi típusokba voltak sorolhatók:

- 1) állampolgári bejelentések alapján elrendelt vizsgálatok,
- 2) a nem megfelelő korhatár-besorolással rendelkező reklámok, filmalkotások és előzetesek szűrése,
- 3) célvizsgálatok (*Való Világ 11.*),
- 4) a gyermekbarát műsorszámok,
- 5) előzetes klasszifikáció,
- 6) az Mttv. 10. § (7) bekezdésének kontrollja és
- 7) a külföldi joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatók által közvetített tartalmak ellenőrzése.

A Médiatanács összesen tizenöt esetben (tíz esetben bejelentés alapján) állapította meg a gyermekek és kiskorúak védelmét célzó jogszabályok megsértését. A műsorszámok többségét „tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott” minősítéssel és 21 órát követő időpontban kellett volna közzétenni. További egy esetben a műsorelőzetes közzétételére, két-két esetben a műsorszám korhatár-besorolási és a minősítés közzétételkor történő közlési, illetve megjelölési kötelezettségére, egy esetben a minősítésnek megfelelő jelzés piktogram formájában történő közzétételére, valamint egy esetben a közlemények közzétételére vonatkozó rendelkezés megsértését állapította meg a Médiatanács **(1. táblázat).**

3.1. A bejelentésre és hivatalból indult eljárások

Az elmúlt évihez (15) képest csökkent a kiskorúak védelmével kapcsolatos, állampolgári bejelentések alapján indult közigazgatási hatósági eljárások száma. 2022-ben hat bejelentés kapcsán indult közigazgatási hatósági eljárás. Ezen eljárások, valamint a bejelentés alapján az előző évben megindult eljárások eredményeképpen összesen tíz esetben állapította meg a Médiatanács a kiskorúak védelmét érintő törvényi rendelkezések megsértését.

Bejelentésre indult eljárások

Pesti TV – *Ki ette meg a misszionáriust?* (2021. március 31.)

A 2021. március 31-én sugárzott, III. kategóriába sorolt műsorszámban a műsorvezető és a vendégei a fiatal lányok közösségi médiában vállalt szerepéről és az általuk alkalmazott trendekről beszélgettek. A Médiatanács szerint a műsorszám az abban előfordult szexuális utalások, a trágár kifejezések, valamint a negatív

példakép megjelenítése miatt, a bemutatott képsorokkal és verbális megnyilvánulásokkal együtt, összhatásában értékelve nem volt a 12–16 év közötti korosztály érettségi szintjének megfelelő.

A Médiatanács megállapította, hogy a műsorszámot IV. korhatári (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) kategóriába kellett volna sorolni, és ennek megfelelően 21 óra után sugározni.

RTL Klub – *A család az család* (2020. december 21–31.)

A médiaszolgáltató a műsorszámot 2020. december 21–31. között korhatár-besorolás nélkül sugározta, tekintettel arra, hogy az Mttv. 9. § (1) bekezdése alapján a társadalmi célú reklámot nem kell klasszifikálni, illetve korhatári megjelöléssel ellátva sugározni. Az Mttv. 10. § (1) bekezdés h) pontja alapján azonban a közlemény csak olyan időszakban sugározható, amikor tartalma szerinti klasszifikációja esetén közzétehető lenne.

A Médiatanács megállapította, hogy a műsorszám üzenete, mondanivalója, azaz a homoszexualitás gyerekneveléssel, családdal együtt történő tárgyalása érzékenyen érinthette a tizenhat éven aluli korosztályt, körükben meg nem értést, feszültséget, bizonytalanságot okozhatott. A társadalmi célú reklám tartalmának megfelelő korhatári kategória tehát a IV. kategória (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott), ezért azt csak 21 és 5 óra között sugározhatta volna a médiaszolgáltató.

Hír TV, Karc FM – *Paláver* (2021. szeptember 20.)

A médiaszolgáltatók a műsorszámot 2021. szeptember 20-án korhatári jelölés nélkül, azaz az I. korhatári kategóriába tartozó programként sugározták, amelyben a műsorvezető és a betelefonáló hallgatók között elhangzott

Médiaszolgáltató, műsorszám	Sugárzási időpont	Döntés	Megsértett jogszabályhely(ek)	Jogkövetkezmény
Progress Media Hungary Kft. (Pesti TV) Ki ette meg a misszionáriust?	2021. III. 31.	50/2022. (I. 25.)	Mttv. 9. § (5) és Mttv. 10. § (1) c): a műsorszám korhatár-besorolása (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) és a besorolásnak megfelelő időszámban történő közzététele (21 óra és 5 óra között)	Mttv. 187. § (4) b) 100 000 Ft bírság Mttv. 187. § (1) vezető tisztségviselő 40 000 Ft bírság
Fehérvári Média centrum Kft. (Vörösmarty Rádió) Fehérvári Beszélgetések: Tiszta szex	2021. X. 6.	51/2022. (I. 25.)	Mttv. 9. § (5) és Mttv. 10. § (1) c): a műsorszám korhatár-besorolása (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) és a besorolásnak megfelelő időszámban történő közzététele (21 óra és 5 óra között)	Mttv. 187. § (4) b) 50 000 Ft bírság
M-RTL Zrt. (RTL Klub) A család az család	2020. XII. 21–31.	104/2022. (II. 1.)	Mttv. 10. § (1) h): közlemények közzétételére vonatkozó gyermekvédelmi rendelkezés	–
Hír TV Zrt. (Hír TV) Paláver	2021. IX. 20.	187/2022. (II. 22.)	Mttv. 9. § (5) és Mttv. 10. § (1) c): a műsorszám korhatár-besorolása (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) és a besorolásnak megfelelő időszámban történő közzététele (21 óra és 5 óra között)	Mttv. 187. § (4) b) 100 000 Ft bírság
Karc FM Média Kft. (Karc FM) Paláver	2021. IX. 20.	188/2022. (II. 22.)	Mttv. 9. § (5) és Mttv. 10. § (1) c): a műsorszám korhatár-besorolása (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) és a besorolásnak megfelelő időszámban történő közzététele (21 óra és 5 óra között)	Mttv. 187. § (4) b) 50 000 Ft bírság
Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (Duna) Rex felügyelő – Halál az interneten	2022. I. 17.	342/2022. (IV. 5.)	Mttv. 9. § (5) és Mttv. 10. § (1) c): a műsorszám korhatár-besorolása (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) és a besorolásnak megfelelő időszámban történő közzététele (21 óra és 5 óra között)	Mttv. 187. § (4) b) 100 000 Ft bírság
Tolnátáj Zrt. Tolnátáj TV Reklám	2022. I. 3–9.	367/2022. (IV. 12.)	Mttv. 10. § (2) b): a műsorszám minősítésének közzétételekor történő közlési kötelezettség	Mttv. 187. § (4) b) 30 000 Ft bírság
PluszRádió Nonprofit Kft. Győr Plusz Rádió Reklám	2022. I. 3–9.	393/2022. (IV. 26.)	Mttv. 9. § (1): a műsorszám korhatári kategóriába sorolásának kötelezettsége	Mttv. 187. § (4) b) 10 000 Ft bírság
TV2 Zrt. (TV2) Halálos iramban: Hobbs and Shaw	2021. XII. 19.	398/2022. (IV. 26.)	Mttv. 9. § (5) és Mttv. 10. § (1) c): a műsorszám korhatár-besorolása (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) és a besorolásnak megfelelő időszámban történő közzététele (21 óra és 5 óra között) Mttv. 10. § (1) f): műsorrelőzetes közzététele	Mttv. 187. § (4) a) 2 050 000 Ft bírság Mttv. 187. § (1) vezető tisztségviselő 80 000 Ft bírság Mttv. 187. § (4) a) 1 720 000 Ft bírság
TV2 Zrt. (TV2) Nagy Ő	2021. XII. 13.	400/2022. (IV. 26.)	Mttv. 9. § (5): a műsorszám korhatár-besorolása (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott)	Mttv. 187. § (4) a) 1 000 000 Ft bírság Mttv. 187. § (1) vezető tisztségviselő 60 000 Ft bírság
Gyula TV Kft. (Gyula TV) Reklám	2022. I. 10–16.	471/2022. (V. 17.)	Mttv. 9. § (1) és Mttv. 10. § (4): a műsorszám korhatár-besorolási kötelezettsége és a minősítés megjelenítési kötelezettsége	Mttv. 187. § (4) b) 10 000 Ft bírság
Radio Plus Kft. (Rádió 1) Balázsék	2021. XII. 3.	534/2022. (VI. 14.)	Mttv. 9. § (5) és Mttv. 10. § (1) c): a műsorszám korhatár-besorolása (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) és a besorolásnak megfelelő időszámban történő közzététele (21 óra és 5 óra között)	Mttv. 187. § (4) b) 3 650 000 Ft bírság Mttv. 187. § (1) vezető tisztségviselő 100 000 Ft bírság
Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (Kossuth Rádió) Mese	2022. IV. 8.	565/2022. (VI. 28.)	Mttv. 9. § (5) és Mttv. 10. § (1) c): a műsorszám korhatár-besorolása (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) és a besorolásnak megfelelő időszámban történő közzététele (21 óra és 5 óra között)	Mttv. 187. § (4) b) 200 000 Ft bírság Mttv. 187. § (1) vezető tisztségviselő 50 000 Ft bírság
M-RTL Zrt. (RTL Klub) Sisi 1. évad 4. rész	2022. IV. 18.	593/2022. (VII. 5.)	Mttv. 9. § (5) és Mttv. 10. § (1) c): a műsorszám korhatár-besorolása (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) és a besorolásnak megfelelő időszámban történő közzététele (21 óra és 5 óra között)	Mttv. 187. § (4) a) 5 000 000 Ft bírság Mttv. 187. § (1) vezető tisztségviselő 50 000 Ft bírság
TELIN Nonprofit Kft. (egyetem tv) Reklám	2022. II. 5.	656/2022. (VII. 19.)	Mttv. 10. § (4): a minősítésnek megfelelő jelzés piktogram formájában történő közzétételi kötelezettsége	Mttv. 187. § (4) b) 10 000 Ft bírság

1. táblázat. Médiatanácsi határozatok a kiskorúak védelmét célzó szabályok megsértése miatt 2022-ben

beszélgetések során előfordultak „erősen” trágár kifejezések, valamint halmozottan jelent meg agresszív, durva szavak indulatos módon történő használata. A műsorvezető ugyan több alkalommal kísérletet tett a beszélgetés moderálására, azonban a betelefonálóval nem szakította meg a beszélgetést.

A Médiatanács megállapította, hogy a műsorszámot IV. korhatári (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) kategóriába kellett volna sorolni, és ennek megfelelően 21 óra után sugározni.

Duna – Rex felügyelő – Halál az interneten (2022. január 17.)

A 2022. január 17-én sugárzott, III. kategóriába sorolt műsorszám cselekménye az internetes erotikus hirdetésekhez és prostitúcióhoz kapcsolódott; a bűncselekményeket részleteiben, az erotikus tartalmakat nyíltan ábrázolta, számos olyan jelenetet tartalmazott, ahol a szexualitás vizuális ábrázolása meghaladta az adott korhatári kategóriában elfogadható szintet. A Médiatanács megállapította, hogy a műsorszámban közvetlen és nyers módon jelent meg a szexualitás, valamint több alkalommal összekapcsolódott az erőszakkal. Ezek a szegmensek különösen intenzívek voltak a szexualitás és az erőszak, illetve az erőszak következményének bemutatása tekintetében is. A Médiatanács álláspontja szerint a minden érzelmet nélkülöző szexualitás közvetlen, nyers megjelenése, annak torz magatartásmintát közvetítő jellege, valamint a váratlanul, sokkoló módon bekövetkező erőszakos jelenetek önmagukban káros tartalomnak minősülnek.

A Médiatanács szerint a műsorszámot tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott, azaz IV. korhatári kategóriába kellett volna sorolni, és annak megfelelő időpontban (21 és 5 óra között) közzétenni.

TV2 – Halálos iramban: Hobbs and Shaw (2021. december 19.)

A 2021. december 19-én sugárzott, III. kategóriába sorolt műsorszám története különböző akciójelenetek köré épült, illetve központi eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus volt. Az akciójelenetek közül egy-egy élethű verekedés, az agresszív jelenetek brutalitása, valóságra vonatkoztathatósága, valamint az obszcén nyelvezet miatt a műsorszám alkalmas volt a tizenhat éven aluli korosztály személyiségfejlődésének kedvezőtlen befolyásolására.

A Médiatanács szerint a médiaszolgáltatónak a műsorszámot IV. korhatári (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) kategóriába kellett volna sorolnia, és megfelelő időpontban (21 és 5 óra között) közzétennie.

TV2 – Nagy Ő (2021. december 13.)

A 2021. december 13-án sugárzott, III. korhatári kategóriába sorolt műsorszámában látható alapján a fiatalok azt az üzenetet dekódolhatták, hogy egy párkapcsolat létrejötte leginkább versengés útján, a testiség, a szexualitás hangsúlyozásával valósítható meg. A serdülők a főszereplőhöz hasonló ismert személyekhez különböző preferenciákat társítanak, követendő példának tekintik az elért sikereiket, életmódjukat, világnézetüket, ez pedig még inkább fokozhatja a férfi és a női szereplők között lévő nemi szerepeknek a műsorszámában történő negatív ábrázolásával való azonosulási hajlamot, a visszás magatartásminták természetesnek vételét.

A Médiatanács szerint a médiaszolgáltatónak a műsorszámot IV. korhatári (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) kategóriába kellett volna sorolnia.

Rádió 1 – Balázsék (2021. december 3.)

A Médiatanács megállapítása szerint a 2021. december 3-án sugárzott, III. kategóriába sorolt

műsorszám félrevezető üzeneteket közvetített a gyermekek számára, miszerint a befőttésüvegbe zárt szellentés jótékonyági árverésre bocsátása társadalmilag elfogadott, esetleg divatos, egyben könnyű pénzkereseti lehetőség, ugyanakkor ezek ellensúlyozására és a távolságtartás kialakítására nem került sor. Mindez alkalmas volt arra, hogy a kamaszok, mivel értékrendjük alakulóban van, a bemutatott magatartást pozitív normaként értékeljék.

A médiatanács szerint a tárgyalt téma problematikus bemutatási módja, a műsorvezetők által képviselt üzenetek félreérthetősége és a műsorrész egészének nyers, közönséges volta miatt a műsorszámot IV. korhatári (tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott) kategóriába kellett volna sorolnia, és ennek megfelelő időpontban (21 és 5 óra között) sugároznia.

Kossuth Rádió – Mese (2022. április 8.)

A 2022. április 8-án sugárzott, III. kategóriába sorolt műsorszámban a mese az erőszak és a halál különösen kegyetlen formáinak sokaságát vontatta fel, a feszültséget a védendő korosztály tagjai feltehetőleg nem vagy nehezen tudták feldolgozni. A műsorszám fiktív jellege ellenére is ártalmas volt az adott korosztály személyiségfejlődésére, mivel abban jelentős számban voltak hallhatók frusztrációt és erős szorongást kiváltó tartalmak.

A Médiatanács szerint a médiaszolgáltatónak a műsorszámot tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott, azaz IV. korhatári kategóriába kellett volna sorolnia, és annak megfelelő időszámban (21 és 5 óra között) közzétennie.

RTL Klub – Sisi 1. évad 4. rész (2022. április 18.)

A Médiatanács álláspontja szerint a 2022. április 18-án sugárzott, III. kategóriába sorolt műsorszámban több szexualitást bemutató jelenet is szerepelt, e szekvenciák ábrázolásmódjának,

intenzitásának elemzése során pedig megállapította, hogy azok direkt módon utaltak a szexualitásra.

A Médiatanács szerint a médiaszolgáltatónak a műsorszámot tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott, azaz IV. korhatári kategóriába kellett volna sorolnia, és annak megfelelő időszámban (21 és 5 óra között) közzétennie.

Hivatalból indult eljárások

Vörösmarty Rádió – Fehérvári beszélgetések: Tiszta szex (2021. október 6.)

A Médiatanács álláspontja szerint a 2021. október 6-án sugárzott, I. kategóriába sorolt műsorszám szexualitással kapcsolatban nyújtott tájékoztatása nem a tizenhat éven aluli kiskorúak értelmi és pszichés fejlettségi szintjének megfelelő volt. A műsorvezető és szexuálpszichológus vendége visszafogott stílusban beszélgettek, amely során nem használtak közönséges és durva nyelvezetet, azonban az elhangzottakat – a tárgyalt téma jellemző szakkifejezéseit külön-külön és különböző kontextusba ágyazva – a tizenhat éven aluli korosztály a korlátozott élettapasztalatai következtében még nem volt képes megfelelően feldolgozni, illetve tévesen értékelhette. A műsorszámban elhangzottak nem biztosítottak lehetőséget a gyermekek számára a megfelelő távolságtartás kialakítására.

A Médiatanács szerint a médiaszolgáltatónak a műsorszámot tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott, azaz IV. korhatári kategóriába kellett volna sorolnia, és annak megfelelő időszámban (21 és 5 óra között) közzétennie.

Tolnatáj TV – reklám (2022. január 3–9.)

A médiaszolgáltató 2022. január 3. és 9. között a hatvanegy esetben sugárzott, III. kategóriába sorolt reklámszpotok közzétételének kezdetekor nem közölte azok minősítését.

Győr Plusz Rádió – reklám (2022. január 3–9.)

A médiaszolgáltató 2022. január 3. és 9. között tíz alkalommal korhatár-besorolás nélkül sugárzott reklámot.

Gyula TV – reklám (2022. január 10–16.)

A médiaszolgáltató 2022. január 10. és 16. között tizenegy esetben ugyanazon reklámspot sugárzását megelőzően feltüntette a III. korhatár-kategóriába sorolásról tájékoztató felhívást, azonban az ennek megfelelő korhatárjelzés (12-es piktogram) a spot teljes időtartama alatt hiányzott, valamint három esetben a reklámspotot a médiaszolgáltató egyáltalán nem klasszifikálta.

egyetem tv – reklám (2022. február 5.)

A médiaszolgáltató 2022. január 5. napján egy esetben a reklámspot sugárzását megelőzően feltüntette a III. korhatár-kategóriába sorolásról tájékoztató felhívást, azonban az ennek megfelelő korhatárjelzés (12-es piktogram) a spot teljes időtartama alatt hiányzott.

3.2. A filmadatbázison alapuló vizsgálatok

A hatóság rendszeres időközönként vizsgálja a nem megfelelő korhatári besorolással rendelkező filmalkotásokat. A csatornák szűrési metodikája a médiumok által beküldött jegyzőkönyvek és a médiahatóság által létrehozott filmadatbázis összevetésén alapszik. Ezzel a módszerrel az NMHH havonta hasonlítja össze a televíziók jegyzőkönyveiben foglalt korhatár-besorolásokat a filmadatbázisban jegyzett klasszifikációs kategóriákkal.

A vizsgálat alapján az NMHH kilistázza azokat a filmalkotásokat, ahol szignifikáns eltérés mutatható ki a nemzetközi korhatárok (FSK, MPAA, BBFC) átliga és a médiumok által

alkalmazott kategóriák között. A jegyzőkönyv és a műsorszám felvételének összehasonlítása után a műsorszámokat a hatóság ellenőrzi. A mintavételben szereplő médiaszolgáltatók jogkövető magatartásának köszönhetően 2022-ben a Médiatanács nem hozott elmarasztaló határozatot.

Az NMHH filmadatbázisának elsődleges célja, hogy érdemi információkkal – hazai és nemzetközi precedensek felvonultatásával – segítse a médiaszolgáltatók klasszifikációs tevékenységét. Az adatbázis magjának a Magyarországon 1982 óta bemutatott mozifilmek számítanak, az említett filmkincset a hatóság folyamatosan frissíti az újonnan bemutatott filmalkotásokkal, valamint egyéb DVD-megjelenésekkel (ezen a platformon már televíziósorozatok is megjelenhetnek). Az adattár alapját a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, illetve 2004-től a Nemzeti Filmroda által megállapított korhatár-kategóriák képezik. Az adatbázisban nem csupán a filmek korhatár-besorolása, hanem egyéb adatok is szerepelnek, úgymint: a filmalkotás magyar és eredeti címe, műfaja, gyártási éve, az alkotás hossza, a gyártó ország, a rendező és a főszereplők, valamint a mértékadó nemzetközi filmklasszifikációs szervezetek, a brit (BBFC), a német (FSK) és az amerikai (MPAA) hivatalos korhatári besorolásai is. A tárgyévét megelőző évtől a hatóság a filmalkotásokat az esetlegesen káros hatással bíró tartalmuk alapján is besorolja. A BBFC, valamint az MPAA adatbázisaira támaszkodva rögzítésre kerül, hogy az alkotás mely problematikus elemeket tartalmazza az alábbiak közül:

- 1) Félelemkeltés: ijesztő, a nyugalom megzavarását célzó elemek jelenléte, a műsorszám félelemkeltő elemeket tartalmaz, ijesztő lehet a kiskorúak számára.
- 2) Erőszak: másokat sértő viselkedés, ártó szándék, mely verbalitásban, illetve tettle-

gességben is kifejezésre kerülhet. Irányulhat emberre, állatra, humanizált vagy kitálatott lényre, tárgyra (pl. pusztítás, szándékos károkozás, vandalizmus, zaklatás).

- 3) Trágárság: a műsorszám nyelvezete nem megfelelő, durva beszédet tartalmaz, megjelenik a trágárság. Ide tartoznak a másokat bántó, szexuális töltetű vagy etnikai hovatartozást firtató verbális megnyilatkozások; a vallást, személyiséget sértő tartalmak, illetve olyan gesztusok (kézmozdulat), melyeknek célja a másik megalázása, sértése, illetve a feszültségkeltés.
- 4) Diszkrimináció: a műsorszám hátrányos megkülönböztetést burkoltan, nyíltan, verbálisan, egyéb módon ábrázol vagy diszkriminációra ösztönöz.
- 5) Szexualitás: a műsorszám meztelenséget, szexuális viselkedést ábrázol, vagy szexuális utalásokat tartalmaz. A szexuális tartalommal bíró tevékenység a csóktól a közösülés részletes, naturális ábrázolásáig terjedhet.
- 6) Kábítószer-használat: olyan műsorszámok, melyek a szerhasználatot ábrázolják, ide tartoznak a különböző nyugtatók rendszeres szedését bemutató, a könnyű, illetve a kemény drogok fogyasztását prezentáló alkotások.
- 7) Öngyilkosság: a műsorszámban valamely szereplő öngyilkosságot vagy öngyilkossági kísérletet követ el.
- 8) Megrázó képsorok: a műsorszámban olyan képsorok szerepelnek, amelyek alkalmasak a nézők nyugalmának megzavarására (pl. egyes szereplők súlyos lelki traumájának vagy fizikai sérüléseinek részletekbe menő bemutatása).

A filmadatbázis több mint 24 ezer film adatait tartalmazza. A Nemzeti Filmiroda 2022-ben 364 filmalkotást klasszifikált, amelyek kivétel nélkül szerepelnek az NMHH adatbázisában is. A gyűjteményben megtalálható filmek adatai folyamatos frissítés alatt állnak, mivel számos esetben adatpótlásra, illetve 2021-től az adatok kiskorúakra esetlegesen károsan ható tartalmi elemekkel történő kiegészítésére is szükség van. Az adatbázisban már korábban is szereplő, ugyanakkor a tárgyév végéig frissítésre kerülő elemek száma több mint hétezer.

3.3. A gyermeksv-célvizsgálat eredményei és a hat éven aluliaknak nem ajánlott korhatári kategória alkalmazása

A korhatár-kategóriák egymásra építkező megközelítésének jegyében a kifejezetten a kisebb gyermekek számára készült műsorszámokat célzó vizsgálat során a hatóság főként a 6–12 év közötti életkori csoport jellemzőit helyezi középpontba. Az elemzésben a két országos kereskedelmi csatorna (RTL és TV2) rajzfilmkínálata, valamint az M2 gyermekeknek szánt műsorai kerültek górcső alá.

Hétvége a délelőtti időszámban az RTL¹ műsorán a *Kölyöklklub* elnevezésű program-csokor, míg a TV2-n a *Matiné* című, gyermekprogramokból összeállított műsoregység volt látható. Ebben az időszakban – az úgynevezett gyereksávban – a védendő csoport tagjai lazább szülői kontroll alatt, esetenként szülői felügyelet nélkül néznek televíziót. Így értelemszerű, hogy a kiskorúak védelme szempontjából a hétvégi kora reggeli műsorsávok kiemelt figyelmet igényelnek. A legfiatalabb korcsoportot

¹ A médiaszolgáltatás elnevezése 2022. október 22. napján RTL Klubról RTL-re módosult.

megcélzó piac az elmúlt évek során jelentős mértékben átalakult a külföldi joghatóság alá tartozó, ám magyar nyelven sugárzó tematikus gyermekcsatornák elterjedésének köszönhetően. A jelenség erőteljesen visszahat a hazai televíziókra is, ahol a korábbi évekhez mérten ismételtén visszafogottabb műsorrepertoár jelent meg.

A gyermekeknek szánt hétvégi műsorcsokor az RTL-en rendszerint reggel 6 óra 30 perc és 9 óra között került a képernyőre. A hétvégi adásnapok elemzését követően elmondható, hogy a közel háromórás időszámban átlagosan három, illetve négy műsorszám kapott helyet. A negyedévente elvégzett mintavétel során megállapítást nyert, hogy a médiaszolgáltató továbbra is ragaszkodik a kedvelt képregényhős macskához, így a napindító műsorszámok között minden vizsgált napon megtalálható volt a *Garfield* című animációs sorozat. A műsorszámok összetételének tekintetében a legszínesebb az első negyedév volt, amikor a szóban forgó képregénysorozat mellett a *Magilla Gorilla*, a *Frédi és Béli, avagy a két kőkorszaki szaki* címet viselő amerikai rajzfilmsorozatok voltak láthatók, amit a sokak által kedvelt Disney-produkciók követtek (pl. *Aladdin*, *Kacsamesék*). A műsorblokkot az *Újabb bolondos dallamok: Együtt a csapat* című produkció zárta. A tárgyév további részében, áprilistól decemberig a kereskedelmi csatorna gyermekcsávja rendkívül hasonló módon építkezett. Az érintett időszáv visszatérő elemét képezték a világra rácsodálkozó naiv, de szerethető medvét ábrázoló svéd–magyar koprodukció, a *Björn mackó kalandjai* és a már korábban említett *Garfield* című animációs sorozat epizódjai, melyek a korai órákban voltak láthatók, míg a rajzfilmblokkot minden esetben a *Tom és Jerry Show* zárta. Emellett a nyári hónapokban az *Újabb bolondos dallamok*, a harmadik negyedévben a *Frédi és Béli, avagy a két kőkorszaki szaki*, az év végi mintában pedig a *Szilveszter és Csörike*

kalandjai címet viselő animációk bővítették a médiaszolgáltató kínálatát. Az RTL célközönségei főként az óvodáskorú és a kisiskolás gyermekek voltak. Az elemzett animációs műsorokat a médiaszolgáltató kivétel nélkül a II. korhatári kategóriába sorolta.

A TV2 esetében a hétvégi reggeli időszámban bemutatott gyermekműsorok száma a korábbi évekhez hasonlóan alacsony volt. A tárgyév első felében a reggel 6 és 10 óra közötti időintervallumban a kínálat állandó elemeit képezték a *Magyar népmesék*, a *Hupikék törpikék*, valamint a *Garfield és barátai* rajzfilmsorozatok, míg a III. negyedévben a Madagaszkár-filmek spin-off sorozatával, az *Éljen Julien király!* című produkcióval egészült ki a repertoár. A mintavétel során a legösszetettebb elemzett időszak 2022 IV. negyedéve volt. Az *Éljen Julien király!* című animációs sorozat mellett az időszáv visszatérő elemét képezték a *Timon és Pumba*, a *101 kiskutya*, a *Kacsamesék*, a *gumimacik*, valamint a *Balu kapitány kalandjai* címet viselő animációs sorozatok. A klasszikus rajzfilmkínálat mellett egy újdonság is felfedezhető volt a TV2 repertoárjában, a *Székelyföldi legendárium* című animációs sorozat. A magyar–román koprodukcióban elsősorban székely eredetű legendák és balladák elevenednek meg. A médiaszolgáltató a TV2 *Matiné* elnevezésű műsorblokkban minden gyermekműsorát a III. korhatári kategóriába sorolta. A kereskedelmi csatornák hétvégi gyermekműsor-kínálatának elemzése nem mutatott különbséget a szombati és vasárnapi adásnapok között.

A gyermekadóként működő közszolgálati M2 továbbra is „reklámmentes” csatorna. A reggel 5 és este 8 óra között gyermekeknek szánt műsorokat sugárzó tematikus adó 2017 óta nem tesz közzé hirdetéseket. A csatorna fönntartotta a jellegzetes vegyes műsorstruktúráját, amelyben egyaránt helyet kapnak régi gyártású

rajz- és bábfilmek, valamint modern technológiával készült animék is. Az M2 repertoárjában a klasszikusoktól (pl. *A kockásfülű nyúl*, *Misi Mókus kalandjai*, *A legkisebb ugrifüles*, *Sebaj Tóbiás*, *Töftő elefánt*) egészen a Disney-produkciókig terjed a skála. Utóbbiak között 2022-ben ismételtlen megtalálhatók voltak a Disney Junior-sorozatok, a *Sam, a tűzoltó*, a *Peppa malac* és a *Chuggington pályaudvar*, illetve bemutatkozott a Dániel András mesekönyve alapján készült animációs mesesorozat, a *Kuflik – Egy kupac kufli*, valamint a *Polly Pocket* és a *Raju, a riksa* című rajzfilmek is. A mintavételben olyan nemzetközileg elismert és közkedvelt alkotások is előfordultak, mint a Nickelodeon tematikus gyerekcsatorna kínálatában is fellelhető olasz animációs sorozat, a *44 csacska macska*. A korábbi évek hagyományához mérten 2022-ben is az M2 Mesemozi nevet viselő műsorszekció keretében láthattak egész estés filmeket a gyermekek. A vizsgált adásnapokon a *Shaun, a bárány és a farmon kívüli*, az *Asterix*, *A dumamaci banda*, valamint a *Mátyás, az igazságos* című animációs filmeket mutatták be.

A kora reggeli órákban jellemzően korhatárra való tekintet nélkül megtekinthető rajzfilmeket vetített a csatorna, míg a késő délelőtti, illetve a délutáni időszáv főleg a kisiskolásoknak kedvezett. Ekkor kerültek adásba a hat éven aluliak számára nem ajánlott animációs sorozatok (pl. *Sherlock*, *a jak*, *Sam, a tűzoltó*, *Disney Junior*). Általánosságban elmondható, hogy az I. kategóriába sorolt, korhatárra tekintet nélkül megtekinthető és a II. kategóriás, azaz hat éven aluliak számára nem ajánlott műsorok megközelítőleg azonos arányban oszlottak meg az M2 vizsgált adásnapjai között, valamivel a II. kategóriába sorolt produkciók javára. Szignifikáns eltérést egyedül a IV. negyedéves mintavétel mutatott, ahol a tárgyév végére közel másfélszeresére növekedett a korhatárra való tekintet nélkül megtekinthető tartalmak aránya. A tizenkét

éven aluliak által is megtekinthető műsorkínálatban animációs és rajzfilmsorozatok, valamint bábfilmek mellett élő szereplős produkciók is szerepeltek. Ezek közül kiemelendő a médiaszolgáltató saját gyártású ismeretterjesztő műsora, az M2 *matricák*. A rendszerint ötperces élő szereplős kisfilmek valamilyen tudományterületet, hétköznapi jelenséget, a növény- és állatvilághoz kapcsolódó érdekességet vagy történelmi eseményt mutattak be. A vizsgálat alá vont rövidfilmek kapcsán a gyermekek ismereteket gyűjthettek különböző hangszerekről, a kémia és a fizika világról, illetve különböző sportágakat és sportolókat ismerhettek meg. Az ismeretterjesztő kategóriában szerepelt a hat éven felüli gyermekeket megcélzó *Csepp barát* című magyar gyártású oktatósorozat, amelyet első alkalommal az előző tárgyévben, 2021-ben regisztrált a hatóság. A közel nyolcperces epizódokban egy plüssfigura ad tanácsokat az egészség témakörében, így többek között szó esik a higiéniaról, a testmozgásról és az egészséges étkezésről is. A 2022-es célvizsgálat során azonban csak az I. negyedéves mintában tűnt fel a szóban forgó produkció, amelyet a médiaszolgáltató az egészségügyi helyzet javulásával levett a műsoráról. A műfaji palettát tovább színesítette a naponta egyszer, kora délután jelentkező *Gyermekversek* elnevezésű irodalmi műsorszám is.

A kifejezetten gyermekeknek szóló – azaz korhatárra tekintet nélkül megtekinthető – műsorszámok úgynevezett „gyermekbarát piktoگرامmal” való megkülönböztetésére az Mttv. nem kötelezi a médiaszolgáltatókat. A Klasszifikációs ajánlás csak javasolja a szóban forgó különbségtétel alkalmazását, kivált az olyan, I. kategóriás műsorszámoknál, amelyek kifejezetten az óvodáskorú gyermekeknek (hat éven aluliak) készültek. Ezen keresztül nemcsak a műsorszám megértéséhez szükséges alsó korhatár jelölésére nyílik lehetőség, hanem arra is, hogy jelezzék:

az adott produkció bizonyos korosztály részére kifejezetten ajánlott. Ezzel a médiaszolgáltató jelentős többletinformációhoz juttathatja a szülőket, nevelőket a gyerekek számára megfelelő műsorok kiválasztásában. Az elemzett médiaszolgáltatók közül 2022-ben egyik sem alkalmazta a gyermekbarát piktogramot.

A tárgyévben vizsgálat alá vont médiaszolgáltatók a Klasszifikációs ajánlás szerint jelölték a gyermekeknek szóló műsoraikat, ennek megfelelően az NMHH nem állapított meg jogsértést a gyermekszáv vizsgálata során.

3.4. Célvizsgálat (Való Világ 11.)

A kiskorúak védelmével kapcsolatos hatósági munka fontos részét képezte a valóságshow műfajához tartozó műsorszámok rendszeres vizsgálata. A problematikusnak tekinthető műfaji jellemzők ismeretében a hatóság a korábbi évadokban több alkalommal jelezte a műsorvezetők felé, hogy a program kialakítása során kiemelt figyelmet kell szentelni a kiskorúak védelmének, az emberi méltóság tiszteletben tartásának, ideértve a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályokat is.

A televíziós valóságshow-kat övező érdeklődés okán az NMHH folyamatosan vizsgálta az RTL Kettő csatornán 2022. november 20-tól közzétett *Való Világ 11.* elnevezésű műsorszám 22 óra utáni összefoglaló kiadásait, valamint figyelemmel kísérte a *BeleValóVilág 11* című éjjeli kísérőműsorban megjelenő tartalmakat.

A valóságshow-kban a szexuális utalások, a szexualitással átitatott helyzeteket teremtő kötelező feladatok és a nem megfelelő magatartásminták permanens jelenléte mellett problematikusnak bizonyulhat, ha a műsor azt a benyomást kelti, hogy az emberek eszközökké silányíthatók. Az NMHH tapasztalatai alapján a műsorokban hangsúlyosan jelennek

meg az olyan, kiskorúak személyiségfejlődésére negatív hatást kifejtő minták, mint a túlzott és minden felelősséget nélkülöző alkoholfogyasztás, az erősen trágár kifejezések mindennapos használata, valamint a dohányzás és az elmérgesedő emberi konfliktusok. Emellett a valóságshow-k fontos elemét alkotja az ellenséges, kirekesztő magatartás, amelynek túlhangsúlyozott jelenléte azért lehet problémás, mert egyrészt nem megfelelő irányba befolyásolhatja a serdülők közösségi együttélésre alkalmas személyiséggé válását, másrészt a fiatalok a még labilis érzelmi állapotuk eredményeképpen a kirekesztettség érzésével szemben sérülékenyebbek. A korábbi szériák vizsgálata során az NMHH minden esetben jelezte a médiaszolgáltató felé a törvénysértő tartalmak jelenlétét.

A CLT-UFA S.A. RTL Kettő állandó megnevezésű médiaszolgáltatásán sugárzott *Való Világ 11.* című műsorszámmal összefüggésben számos állampolgári bejelentés érkezett a tárgyévben. A szóban forgó műsorszám 2022. december 2-án, valamint 2022. december 3-án közzétett epizódjait érintő bejelentések megküldése a luxemburgi társhatóság (ALIA – Autorité Luxembourgeoise Indépendante de l'Audiovisuel) részére a jelen beszámoló szerkesztésének lezárásakor folyamatban volt. A kifogásolt adások sértették az Smtv. egyes bekezdéseit, valamint a gyermekek személyiségfejlődésére ártalmas elemeket tartalmaztak.

A hatóság az előző szériák tapasztalataiból kiindulva a szexualitás, a szexuális kontextusban megjelenő meztelenség, a trágár kifejezések gyakorisága, valamint a dohányzás és az alkoholfogyasztás bemutatásának szempontjaiból tanulmányozta az adásokat. Ezzel párhuzamosan, a korábbi gyakorlatnak megfelelően, a megszokott „barométer” módszertana szerint zajlott a kifogásolt tartalmak regisztrálása.

A Való Világ „barométer” elsődleges célja, hogy a hatósági vizsgálatokon túlmutató módszerekkel elemezze, valamint az internetes – heti periodicitással megjelenő – publikáción keresztül szemléltesse a műsorban megjelent aggályos tartalmak és ezek nézettségi trendekkel összekötött változásait.² A programban előforduló káros motívumok kvantitatív elemzése lehetőséget ad az időbeli változások kimutatására is. A televíziós nézettségi adatok mellett a *Való Világ* 11. internetes megjelenéseit is regisztrálta az NMHH. A valóságshow ideje alatt a hatóság rendre figyelemmel kísérte a műsor és a szereplők online említéseinek számát, valamint az ezekre érkező reakciókat, hozzászólásokat és megosztásokat.

3.5. Az előzetes klasszifikáció

A Médiatanács kiskorúak védelmével kapcsolatos tevékenységéhez kapcsolódik az előzetes műsorszám-klasszifikáció. Az Mttv. 9. § (9) bekezdése szerint a médiaszolgáltató kérelmére – igazgatási szolgáltatási díj megfizetése ellenében, a műsorszám átadásától számított 15 napon belül – a Médiatanács a műsorszám kategóriába sorolásáról hatósági határozatot hoz.

2022-ben az előző évhez képest lecsökkent az előzetes klasszifikációra vonatkozó kérelmek száma, a Médiatanács ugyanis csupán egy műsorszámmal kapcsolatban hozott előzetes korhatári kategóriába soroló döntést. A kérelmet az M-RTL Zrt. nyújtotta be (2. táblázat).

3.6. A korhatári minősítések feltüntetésének ellenőrzése (tévéújságok, internet, képűjság, teletext)

Az Mttv. 10. § (7) bekezdése szerint a médiaszolgáltató műsorát közlő sajtótermékben, illetve a médiaszolgáltató internetes honlapján, képűjságjában és teletextjében – amennyiben rendelkezik ezek valamelyikével – szereplő tájékoztatásban valamennyi műsorszám korhatári minősítését jól látható módon fel kell tüntetni.

A Médiatanács – a Klasszifikációs ajánlásban foglalt elvi szempontok megvalósulásának vizsgálatával egyidejűleg – az előző évhez hasonlóan, 2022-ben is folyamatosan vizsgálta az Mttv. vonatkozó rendelkezésének betartását az írott és elektronikus sajtótermékek vonatkozásában is.

A Médiatanács 2022-ben egy médiaszolgáltató esetében állapította meg, hogy a médiaszolgáltatás internetes honlapjain a műsorszámok vonatkozásában korhatári jelölés nem került feltüntetésre.

A jogsértés miatt a PROGRESS MÉDIA HUNGARY Kft.-t 20 ezer forint bírsággal sújtotta.

3.7. A külföldi joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatók által közvetített tartalmakkal kapcsolatos bejelentések, ellenőrzések

Sajátos esetet képeznek a külföldi joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatók által közvetített

A döntés száma	Kérelmező	A műsorszám címe	Korhatári besorolás
268/2022. (III. 8.)	M-RTL Zrt.	Godzilla II – A szörnyek királya (Godzilla: King of the Monsters)	III.

2. táblázat. Az előzetes műsorszám-klasszifikációval kapcsolatban hozott médiatanácsi határozat 2022-ben

² https://nmhh.hu/cikk/235685/ValoVilag_11barometer_az_elso_kilenc_het_osszesített_adatai (utolsó letöltés ideje: 2023. január 31.)

tartalmakkal kapcsolatos bejelentések, ellenőrzések. E médiaszolgáltatók tevékenységét az Mttv. – egy szűk, speciális kivételtől eltekintve – nem szabályozza, illetve e szolgáltatókat a Klasszifikációs ajánlás sem orientálja. A külföldön bejegyzett, ám magyar nyelven és Magyarországra sugárzó médiaszolgáltatásokkal kapcsolatosan speciális feltételek érvényesülése esetén – sajátos eljárásrend lefolytatása mellett – van lehetősége eljárnia a hatóságnak. Az ilyen tartalmakkal kapcsolatos beadványokról a Médiatek főszabály szerint értesíti a joghatósággal rendelkező társhatóságot a további szükséges intézkedések megtételéről céljából.

2022-ben összesen huszonnyolc bejelentés érkezett tizenkilenc műsorszám vonatkozásában. A huszonnyolc bejelentésből lekérhető médiaszolgáltatáshoz kapcsolódóan tíz érkezett 2022-ben, melyek közül öt ugyanarra a műsorszámra vonatkozott.

2022-ben nyolc, 2021-ben érkezett bejelentéssel érintett médiatartalommal kapcsolatban érkezett válasz a külföldi társhatóságoktól.

Luxemburgi társhatóság (ALIA, Autorité Luxembourgeoise Indépendante de l'Audiovisuel)

2022-ben hét bejelentés érkezett a luxemburgi joghatóság alá tartozó CLT-UFA SA médiaszolgáltató RTL Kettő csatornáján 2022. december 2-án és december 3-án sugárzott *Valóvilág: Összefoglaló* (11. évad 10. rész) című és *Valóvilág* (11. évad) című műsorszámaival kapcsolatban.

2023 elején további tizenkilenc bejelentés érkezett, mely bejelentések együttes vizsgálata jelen beszámoló szerkesztésének lezárásakor folyamatban volt. A bejelentők az emberi méltósághoz való jog és a kiskorúakat védő jogszabályok megsértését vélelmezték.

Román társhatóság (CNA, Consiliul National al Audiovizualului)

A Médiatek 2022-ben öt bejelentést továbbított a gyermekek és kiskorúak védelmét szolgáló szabályok vélelmezett megsértése miatt a román társhatóságnak.

A CNA nem találta jogsértőnek az SC CEE BROADCASTING CO. SRL médiaszolgáltató SuperTV2 csatornáján sugárzott *A sötét ötven árnyalata*, a *Kertvárosi kommandó*, továbbá az *Alkonyat – Hajnalhasadás II.* című műsorszámokat. Szintén nem állapított meg jogsértést a FEM3 csatornán sugározott *Szépítések* (I. évad 1. rész) című műsorszámával kapcsolatban.

A Médiatek a Prime csatornán közzétett *Dr. Balthazar* műsorlevezetésével kapcsolatban vélelmezte, hogy a médiaszolgáltató a műsorlevezetéseket öt alkalommal nem a korhatári kategóriának megfelelő időpontban tette közzé. A Médiatek jelzését követően a társhatóság figyelmeztető levelet küldött a médiaszolgáltatónak, amelyben arra kérte, hogy a jövőben szigorúbban vegye figyelembe a román audiovizuális tartalmakra vonatkozó rendelkezéseket.

Cseh társhatóság (RRTV, Rada pro rozhlasové a televizní vysílání)

A Médiatek három műsorszám vonatkozásában tájékoztatta a gyermekek és kiskorúak védelmét szolgáló szabályok vélelmezett megsértése miatt a cseh társhatóságot.

Az HBO Europe s.r.o. médiaszolgáltató által működtetett HBO Max (Hungary) lekérhető médiaszolgáltatáson elérhető *A fehér lóbusz* című műsorszám negyedik epizódjával kapcsolatban a társhatóság felszólította a médiaszolgáltatót, hogy a műsorszám közreadása vonatkozásában tegyen eleget a magyar jogszabályok által előírt általános közérdekű, szigorúbb szabályoknak, amelyek szerint az epizód az V. kategóriába (tizenkilenc éven aluli nézőknek nem ajánlott) tartozik.

A cseh társhatóság a ViacomCBS Networks International Czech s.r.o. médiaszolgáltató Nickelodeon csatornáján sugárzott *Veszélyes Henry* című műsorszám *Veszély élő adásban* című epizódjával, továbbá az HBO Europe s.r.o. médiaszolgáltató által működtetett HBO Max (Hungary) lekérhető médiaszolgáltatáson elérhető *DC Szuperállatok Ligája* című műsorszám-mal kapcsolatos álláspontjáról jelen beszámoló szerkesztésének lezárásáig nem érkezett válasz.

Az RRTV szerint a ViacomCBS Networks International Czech s.r.o. médiaszolgáltató Paramount Network és Comedy Central csatornáin 2021. november 20-án és 22-én sugárzott *A család az család #ugyanaz* című médiatartalom megfelel a cseh médiajogi rendelkezéseknek, ennek okán jogsértés megállapítására nem került sor.

A cseh társhatóság az AMC NETWORKS CENTRAL EUROPE, S.R.O. médiaszolgáltató AMC TV csatornáján közzétett *47 méter mélyen* című, továbbá a *Horrorra akadva 3.* című műsorszámok vonatkozásában szintén nem talált olyan körülményt, amelyek a cseh audiovizuális jogszabályok rendelkezéseinek megsértésére utaltak volna, így a műsorszámok vonatkozásában nem járt el.

Az AMC NETWORKS CENTRAL EUROPE, S.R.O. médiaszolgáltató AMC TV csatornáján sugárzott *Solomon Kane* című, valamint a Film Café csatornáján közzétett *Madarak* című, *Látlak* című és *Pokoli édenkert (Rettegés a paradicsomban)* című műsorszámok kapcsán az RRTV felszólította a médiaszolgáltatót, hogy tartsa be a magyar jogszabályok által előírt szigorúbb közérdekű szabályokat, különös tekintettel a magyar korhatár-besorolás feltüntetésére.

Az RRTV megállapította továbbá, hogy a médiaszolgáltató a *Madarak* című és a *Pokoli édenkert (Rettegés a paradicsomban)* című műsorszámok sugárzásával megsértette a cseh médiaigazgatási szabályokat.

A fentieken túl a cseh társhatóság a *Solomon Kane* című, valamint a *Látlak* című műsorszámok sugárzásának időpontja kapcsán nem járt el, mert azokat nem találta jogsértőnek.

Holland társhatóság (CVDM, Commissariaat voor de Media)

A Médiateanács hét műsorszám vonatkozásában tájékoztatta a gyermekek és kiskorúak védelmét szolgáló szabályok vélelmezett megsértése miatt a holland társhatóságot.

A holland társhatóság a CEE Thematics B.V. médiaszolgáltató Viasat Film csatornáján sugárzott *Közelebb* című műsorszám vonatkozásban megállapította, hogy a Viasat Film a holland médiatörvényt megsértve működött, ezért a CVDM figyelmeztetést küldött a Viasat Film részére.

A CVDM nem találta jogsértőnek a Netflix International B.V. médiaszolgáltató Netflix (HU) lekérhető médiaszolgáltatásán elérhető *Jurassic World: Krétakori tábor* című műsorszám *A mag* című epizódját, valamint a The Walt Disney Company (Benelux) B.V. médiaszolgáltató által üzemeltetett Disney+ (Hungary) lekérhető médiaszolgáltatáson elérhető *Baymax!* című műsorszám *Mbita* című epizódját sem.

A holland társhatóság a VIMN NETHERLANDS B.V. médiaszolgáltató Nick Toons (Hungary) csatornáján sugárzott *A Lármás család* című műsorszám *Egy kivételes apa* című epizódját, valamint a Netflix International B.V. médiaszolgáltató által üzemeltetett Netflix (HU) lekérhető médiaszolgáltatáson elérhető *Hogyan irányítsd az elmédet* című sorozat 1–4. epizódját sem találta jogsértőnek.

A holland társhatóság, a CEE Thematics B.V. médiaszolgáltató Viasat 6 (Hungarian) csatornáján közzétett *Két pasi meg egy kicsi* című műsorszám hat epizódjával, valamint a The Walt Disney Company (Benelux) B.V. médiaszolgáltató által üzemeltetett Disney+ (Hungary) lekérhető

médiaszolgáltatáson elérhető *Lightyear* című műsorszámmal kapcsolatos álláspontjáról jelen beszámoló szerkesztésének lezárásáig nem érkezett válasz.

A CEE Thematics B.V. médiaszolgáltató Viasat Film csatornáján sugárzott *Kegyetlen játékok* 2. című műsorszámmal, valamint a VIMN NETHERLANDS B.V. médiaszolgáltató Nick Toons (Hungary) csatornáján közétett *A Lármás család* című műsorszám *A kistesó* című epizódjával kapcsolatos vizsgálat jelen beszámoló szerkesztésének lezárásakor folyamatban volt.

Spanyol társhatóság (CNMC, Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia)

A spanyol társhatóság a SONY PICTURES ENTERTAINMENT IBERIA, S.L.U. médiaszolgáltató AXN Channel (Hungary) csatornáján sugárzott *A kijelölt túlélő* (3. évad 4. rész) című műsorszám vonatkozásában nem folytatott le eljárást, mert nem találta jogsértőnek az epizódokat.

Médiaszolgáltató, csatorna	Műsorszám címe	Sugárzási időpontja	Javasolt korhatár	Jogkövetkezmény	Joghatósággal rendelkező hatóság
SC CEE BROADCASTING CO. SRL SuperTV2	A sötét ötven árnyalata	2022. január 1.	V.	Nem jogsértő	CNA (Románia)
SC CEE BROADCASTING CO. SRL FEM3	Szépítések (I. évad/1. rész)	2022. február 19.	IV.	Nem jogsértő	CNA (Románia)
SC CEE BROADCASTING CO. SRL SuperTV2	Kertvárosi kommandó	2022. április 2.	IV.	Nem jogsértő	CNA (Románia)
CEE Thematics B.V. Viasat Film	Közelebb	2022. április 28.	IV.	Figyelmeztetés*	CVDM (Hollandia)
SC CEE BROADCASTING CO. SRL SuperTV2	Alkonyat – Hajnalhasadás II.	2022. május 1.	IV.	Nem jogsértő	CNA (Románia)
SC CEE BROADCASTING CO. SRL Prime	Dr. Balthazar műsorelőzetese	2022. augusztus 27.	IV.	Figyelmeztetés**	CNA (Románia)
VIMN NETHERLANDS B.V. Nick Toons (Hungary)	A Lármás család című műsorszám Egy kivételes apa című epizód	2022. augusztus 31.	II.	Nem jogsértő	CVDM (Hollandia)
ViacomCBS Networks International Czech s.r.o Nickelodeon	Veszélyes Henry című műsorszám Veszély élő adásban című epizód	2022. szeptember 2.	II.	Nem érkezett válasz	RRTV (Cseh Köztársaság)
CEE Thematics B.V. Viasat 6 (Hungarian)	Két pasi meg egy kicsi című műsorszám 6 epizódja***	2022. november 2. 2022. november 3.	IV.	Nem érkezett válasz	CVDM (Hollandia)
CLT-UFA SA RTL Kettő	ValóVilág: Összefoglaló (11. évad 10. rész), ValóVilág (11. évad)	2022. december 2. 2022. december 3.		Folyamatban	ALIA (Luxemburg)
CEE Thematics B.V. Viasat Film	Kegyetlen játékok 2.	2022. december 3.	IV.	Folyamatban	CVDM (Hollandia)
VIMN NETHERLANDS B.V. Nick Toons (Hungary)	A Lármás család című műsorszám A kistesó című epizód	2022. december 12.	II.	Folyamatban	CVDM (Hollandia)
Netflix International B.V. Netflix (HU) (lekérhető médiaszolgáltatás)	Jurassic World: Krétakori tábor című műsorszám A mag című epizód	–	III.	Nem jogsértő	CVDM (Hollandia)

Médiaszolgáltató, csatorna	Műsorszám címe	Sugárzási időpontja	Javasolt korhatár	Jogkövetkezmény	Joghatósággal rendelkező hatóság
The Walt Disney Company (Benelux) B.V. Disney+ (Hungary) (lekérhető médiaszolgáltatás)	Baymax! című műsorszám Mbita című epizód	–	III.	Nem jogsértő	CVDM (Hollandia)
HBO Europe s.r.o. HBO Max (Hungary) (lekérhető médiaszolgáltatás)	A fehér lótusz című műsorszám 4. epizód	–	V.	Felszólítás****	RRTV (Cseh Köztársaság)
Netflix International B.V. Netflix (HU) (lekérhető médiaszolgáltatás)	Hogyan irányítsd az elmédet című sorozat 1–4. epizódja	–	V.	Nem jogsértő	CVDM (Hollandia)
The Walt Disney Company (Benelux) B.V. Disney+ (Hungary) (lekérhető médiaszolgáltatás)	Lightyear	–	III.	Nem érkezett válasz	CVDM (Hollandia)
HBO Europe s.r.o. HBO Max (Hungary) (lekérhető médiaszolgáltatás)	DC Szuperállatok Ligája	–	III.	Nem érkezett válasz	RRTV (Cseh Köztársaság)

* A Viasat Film a holland médiatörvényt megsértve működött; a társhatóság figyelmeztetést küldött a Viasat Film részére.

** A társhatóság figyelmeztető levelet küldött a médiaszolgáltatónak, amelyben kérte az audiovizuális tartalmak szabályozási kódexéről szóló 220/2011. számú határozata 24. cikkének (1) bekezdésében foglalt rendelkezés szigorúbb figyelembevételét: „A 15 éven felülieknek ajánlott műsorszámok kizárólag este 23 óra és reggel 6 óra között sugározhatók, és e műsorszámok sugárzásakor folyamatosan fel kell tüntetni a figyelmeztető jelzést, amely egy fehér körben, átlátszó háttérrel egy fehér 15-ös számot ábrázol. Kivételt képeznek a 15 éven felülieknek ajánlott játékfilmek, sorozatok és dokumentumfilmek, amelyek esetében a megengedett sugárzási időszáv az este 22 órától reggel 6 óráig tartó időszak.”

*** 11./7. Some Kind of Lesbian Zombie; 11./8. Mr. Walden, He Die. I Clean Room.; 11./9. Numero Uno Accidente Lawyer; 11./10. On Vodka, on Soda, on Blender, on Mixer; 11./11. Tazed in the Lady Nuts; 11./12.; Baseball. Boobs. Boobs. Baseball.

**** A társhatóság felszólította a médiaszolgáltatót, hogy tegyen eleget a magyar jogszabályok által előírt általános közérdekű, szigorúbb szabályoknak, amelyek szerint az epizód az V. kategóriába (18 éven aluli nézőknek nem ajánlott) tartozik.

3. táblázat. A külföldi joghatóság alá tartozó médiaszolgáltatók által közvetített tartalmakkal kapcsolatos bejelentések 2022-ben

Médiaszolgáltató, csatorna	Műsorszám címe	Sugárzási időpontja	Javasolt korhatár	Jogkövetkezmény	Joghatósággal rendelkező hatóság
AMC NETWORKS CENTRAL EUROPE, S.R.O. AMC TV	47 méter mélyen	2021. július 25.	IV.	Nem jogsértő	RRTV (Cseh Köztársaság)
AMC NETWORKS CENTRAL EUROPE, S.R.O. AMC TV	Horrorra akadva 3.	2021. július 27.	IV.	Nem jogsértő	RRTV (Cseh Köztársaság)
SONY PICTURES ENTERTAINMENT IBERIA, S.L.U. AXN	A kijelölt túlélő (3. évad 4. rész)	2021. szeptember 19.	V.	Nem jogsértő	CNMC (Spanyolország)
AMC NETWORKS CENTRAL EUROPE, S.R.O. AMC TV	Solomon Kane	2021. október 22. 2021. október 23.	IV.	Felszólítás	RRTV (Cseh Köztársaság)
AMC NETWORKS CENTRAL EUROPE, S.R.O. Film Café	Madarak	2021. október 17. 2021. október 19.	IV.	Felszólítás	RRTV (Cseh Köztársaság)
AMC NETWORKS CENTRAL EUROPE, S.R.O. Film Café	Látlak	2021. október 18.	IV.	Felszólítás	RRTV (Cseh Köztársaság)
AMC NETWORKS CENTRAL EUROPE, S.R.O. Film Café	Pokoli édenkert (Rettegés a paradicsomban)	2021. október 30.	IV.	Felszólítás	RRTV (Cseh Köztársaság)
ViacomCBS Networks International Czech s.r.o. Paramount Network	A család az család #ugyanaz	2021. november 20.	V.	Nem jogsértő	RRTV (Cseh Köztársaság)
ViacomCBS Networks International Czech s.r.o. Comedy Central	A család az család #ugyanaz	2021. november 22.	V.	Nem jogsértő	RRTV (Cseh Köztársaság)

4. táblázat. Külföldi joghatóságok 2021-ben érkezett bejelentésekre vonatkozó, 2022-ben érkezett válaszai

4. A KIEGYENSÚLYOZOTT TÁJÉKOZTATÁS KÖVETELMÉNYE

Az Alaptörvény IX. cikkének (2) bekezdése szerint „Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”. Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)–(2) bekezdése együttesen határozza meg. A kiegyensúlyozottsági eljárás sajátos közigazgatási hatósági eljárás, megindítására különös eljárási határidők vonatkoznak. A kiegyensúlyozottság követelményének sérelme kizárólag kérelemre vizsgálható, hivatalból nem. Az eljárást a közzé nem tett álláspont képviselője, valamint bármely néző vagy hallgató kezdeményezheti. A hatóság kizárólag a lineáris médiaszolgáltatások (rádiók, televíziók) tájékoztató vagy híreket szolgáltató műsoraiban sugárzott, közérdeklődésre számot tartó eseményekről vagy kérdésekről történő tudósításaival, tájékoztatásaival kapcsolatban benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelmek alapján jogosult eljárni. A szabályozás nem terjed ki a lekérhető médiaszolgáltatások műsorainak, a sajtótermékek tartalmainak vagy a kizárólag szórakoztató célú műsorszámok kiegyensúlyozottságának vizsgálatára.

Az Smtv. 13. §-a alapján „A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az ará-

nyosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg”.

Az Mttv. 12. § (2) bekezdése szerint „A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani”.

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatásokban közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámokkal kapcsolatban fogalmazza meg. A törvény rendelkezése szerint ezeknek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatást segíti, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre – azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban –, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el. Tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség. A kiegyensúlyozott tájékoztatást pedig csak a ténylegesen közzétett tartalmakban lehet vizsgálni.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, és a közönség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni az adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének a közéleti kérdésekkel kapcsolatos híreket, tájékoztatást közzétevő műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen

műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás döntő kérdése nem a műsorszám műfaji besorolása, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének megtörténte. Ettől függetlenül lehet annak is jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám hogyan közelített a témához, és az milyen módon szerepelt benne.

Az Smtv. a „*demokratikus közvélemény biztosítása*” érdekében írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza ennek a követelménynek az alkalmazási körét, így az nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. Ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, tételes felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége kiterjed minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdésről” szóló tájékoztatásra. Azaz nem pusztán a közvetlen „politikai” ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A kiegyensúlyozottság követelményének sérelmét a hatóság kizárólag kérelemre vizsgálhatja, a JBE-médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltató médiaszolgáltatásai ügyében a Médiatanács, más médiaszolgáltatók esetében a Hivatal jár el.

Ha a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye a kérelemben érintett műsorszámon számonkérhető, vagyis fennáll a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, az Smtv. és az Mttv. szabályai

alapján a tájékoztatás kiegyensúlyozottságának vizsgálatakor a hiányolt véleménnyel kapcsolatban, az ügy tényállási elemei alapján a hatóság elsődlegesen az alábbi szempontokat vizsgálja:

- a hiányolt vélemény releváns-e a közzétett tájékoztatásban,
- a hiányolt vélemény érdemben eltért-e a közzétett álláspontoktól,
- a hiányolt vélemény megfelelő időben elérhető volt-e a médiaszolgáltató számára.

A hiányolt vélemény releváns volta a közzétett tájékoztatásban

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem értelmezhető úgy, hogy az alapján a médiaszolgáltatónak minden egyes álláspontot meg kell jelenítenie, ugyanis nem minden esetben van lehetőség valamennyi szembenálló nézet bemutatására. A szabályozás célja arra irányul, hogy a jogszabályi rendelkezések biztosítsák a közönség számára, hogy közérdeklő kérdésekben a releváns vélemények ismeretében alakíthassák ki álláspontjukat.

A közérdeklődésre számot tartó ügyekről szóló médiatartalmakban csupán a konkrét üggyhez, a tárgyalt témához közvetlenül, szervesen kapcsolódó vélemény, különösen annak lényegi mondanivalója sértheti meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségét. Egy álláspont kifejtése során ugyanis annak képviselője egyéb, a tárgyalt témához nem kapcsolódó – és így a kiegyensúlyozott tájékoztatás vizsgálatának szempontjából relevánsnak nem minősülő – véleményt is megfogalmazhat.

Erre tekintettel tehát mindenekelőtt a kifogással érintett tájékoztatás tárgyának, témájának meghatározása szükséges. Csak ez alapján vizsgálható ugyanis, hogy a kérelmező által megjeleníteni kért álláspont – illetve annak egyes tartalmi elemei – a műsorszámban elhangzottak szempontjából relevánsnak minősülnek-e. Azaz,

ha egy álláspont a műsorszámban közzétett tájékoztatáshoz közvetlenül nem kapcsolódik, a kiegyensúlyozottság szempontjából nem minősülhet relevánsnak, ebből következően egy ilyen vélemény közzétételének hiánya nem vezethet a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének sérelméhez sem.

A hiányolt vélemény eltérő tartalma a közzétett véleményhez képest

Ha egyértelműen megállapítható, hogy a kérelmező által hiányolt vélemény releváns a közzétett tájékoztatásban, a hatóság azt a kérdést vizsgálja, hogy a hiányolt álláspont, vélemény az adott tájékoztatással kapcsolatban ismertetett nézetektől érdemben eltért-e.

Nem határozható meg absztrakt módon, hogy hány, a témában álláspontját közlétevő félnek és hány darab eltérő véleménynek kell teret adni a műsorszámban. Ha több szervezet, társadalmi csoport, politikai párt is ugyanazt vagy nagyban hasonló álláspontot képvisel egy adott ügyben, azok között érdemi különbségek nem fedezhetők fel, akkor elég csak az egyik ilyen szervezet vagy csoport álláspontját közzétenni. A törvényi szabályozás a különféle véleményeket és azok bemutatását védi a demokratikus közélet kialakítása és a közügyek megvitatásának elősegítése céljából, nem pedig az egyes vélemények megfogalmazóit.

A médiaigazgatási szabályozás alapján a médiaszolgáltató a kiegyensúlyozott tájékoztatás körében nem köteles egy adott üggyel kapcsolatban valamennyi létező álláspontot felderíteni, a médiaszolgáltatónak nem kötelezettsége, hogy minden egyes nyilvánosságra hozott véleményt azok képviselőivel együtt megjelenítsen. A médiaszolgáltatónak a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges – a kifejtettek szerint az adott hír kapcsán releváns – és egymástól eltérő véleményeket kell bemutatnia, vagy legalább utalnia arra, hogy léteznek ilyen eltérő nézetek.

A hiányolt vélemény nyilvánosságra kerülésének időpontja

A médiaszolgáltatóknak értelemszerűen csak a szerkesztéskor már ismert adatokra vonatkozóan kell eleget tenniük a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének.

A hatóság a konkrét hatósági ügyekben egyedileg bírálja el, hogy a kifogással érintett műsorszám szerkesztésekor ismert lehetett-e a kérelmező által hiányolt vélemény, illetve megfelelő idő állt-e rendelkezésre ahhoz, hogy azt a médiaszolgáltató a vizsgált műsorszámba szerkessze.

Jogsértés csak az előbbieken említett három feltétel együttes teljesülése esetén állapítható meg, azonban ilyenkor is szükséges vizsgálni, hogy a kifogásolt műsorszámban egyedi jelleggel vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában megvalósult-e a kiegyensúlyozott tájékoztatás.

4.1. A kiegyensúlyozottsági kérelmek alakulása 2022-ben

A hatóság 2022-ben öt esetben járt el kiegyensúlyozottsági kérelemmel kapcsolatos ügyekben, a Médiatanács kettő, míg a Hivatal három ügyben döntött **(5. táblázat)**.

A 2022-ben benyújtott kérelmekből négyet magánszemélyek, egyet pedig egy civil szerve-

	Hivatal	Médiatanács
A kérelemnek helyt adó (törvénysértést megállapító)	–	–
A kérelmet érdemben elutasító	2	–
A kérelmet visszautasító	–	–
Az eljárást megszüntető	1	2
Összesen	3	2

5. táblázat. A kiegyensúlyozottsági kérelmek alapján hozott döntések összefoglaló adatai 2022-ben

zet terjesztett elő. A kérelmekből kettő a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. médiaszolgáltatásait, míg három a PluszRádió Nonprofit Kft. médiaszolgáltatását érintette.

4.2. Példák a Médiatanács kiegyensúlyozott tájékoztatás kapcsán kialakított gyakorlatából

Kiegyensúlyozottsági kérelem a Kossuth Rádió *Krónika* című műsorszámával szemben [a Médiatanács 330/2022. (III. 29.) számú eljárást megszüntető döntése]

A kérelmező a Kossuth Rádió állandó megnevezésű médiaszolgáltatáson közreadott *Krónika* című műsorszámot kifogásolta. Beadványához mellékelte egy, a kifogását tartalmazó, az MTVA-nak címzett levelet.

Mivel a Kossuth Rádió állandó megnevezésű médiaszolgáltatást üzemeltető közszolgálati médiaszolgáltató az Mttv. 84. § (1) bekezdése értelmében a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt., s nem az MTVA, a Médiatanács hiánypótlási felhívást bocsátott ki, amelyben tájékoztatta a kérelmezőt erről, s felhívta, hogy csatolja a médiaszolgáltatónak küldött kifogását, továbbá igazolja, hogy e kifogást határidőben megküldte-e a médiaszolgáltató részére, illetve az megérkezett-e a médiaszolgáltatóhoz. Amennyiben a kifogására válaszolt a médiaszolgáltató, úgy csatolja a válaszát is, valamint jelölje meg azon konkrét, a kifogásolt tájékoztatással kapcsolatos, ellentétes álláspontot, amelynek a médiaszolgáltató általi közzétételét hiányolja.

A kérelmező a felhívásra igazolta, hogy kifogását eljuttatta az MTVA-nak, csatolta továbbá az MTVA válaszlevelét, s előadta, hogy panaszának lényege az, hogy a műsorszámban elfogadhatatlan hangnemben és stílusban figuráltak ki valakit, aki nem volt jelen.

A Médiatanács megállapította, hogy a kérelmező kifogásával nem a médiaszolgáltatóhoz, hanem az MTVA-hoz fordult, valamint azt, hogy a kérelmező a médiaszolgáltatónak küldte meg kifogását, hiánypótlási felhívásra sem igazolta. Mivel pedig ennek következtében a hatósági eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltételei hiányoztak, a Médiatanács a kiegyensúlyozottsági kérelem alapján indult eljárást megszüntette.

Kiegyensúlyozottsági kérelem az M5 *Ez itt a kérdés* című műsorszámával szemben [a Médiatanács 905/2022. (XI. 8.) számú, eljárást megszüntető döntése]

A kérelmező az M5 állandó megnevezésű médiaszolgáltatáson közreadott *Ez itt a kérdés* című műsorszámot kifogásolta, melynek témája az volt, hogy „magánügy-e a vallás”. A kérelmező szerint a médiaszolgáltató megsértette az Mttv. 12. § (2) bekezdésében, valamint az Smtv. 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség követelményét, ugyanis a tárgyi műsorszámban a Magyar Ateista Társaság (MATT) kampányáról volt szó, azonban a műsorszámban nem jelentek meg a MATT tagjai, illetve egyetlen olyan személy sem, aki az ateizmus/vallástalanság világnézetét megjelenítette volna. A kérelmező kérelméhez mellékelte a médiaszolgáltatónak küldött kifogását, valamint a médiaszolgáltató által küldött, a kifogást elutasító válaszlevelet.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése értelmében a kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől számított hetvenkét órán belül köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni, az Mttv. 181. § (3) bekezdése szerint továbbá a kifogást elutasító döntés közlésétől számított negyvennyolc órán belül kezdeményezhet hatósági eljárást.

A Médiatanács megállapította, hogy a kérelmező a kifogást nem a fentebb írt határidőben, hanem azon túl juttatta el a médiaszolgáltatóhoz, továbbá a hatósági eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmet is elkészen nyújtotta be a Médiatanácshoz. Mivel pedig ennek következtében a hatósági eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltételei hiányoztak, a Médiatanács a kiegyensúlyozottsági kérelem alapján indult eljárást megszüntette.

5. A HÍR- ÉS A POLITIKAI MAGAZINMŰSOROK TÁJÉKOZTATÁSI GYAKORLATA

A nemzetközi események jelentősen átrajzolták a hírműsorok napirendjét. Míg 2021-ben még az elmúlt éveket uraló koronavírus-járvány kötötte le a műsorok szerkesztőinek figyelmét, addig 2022-ben már az orosz–ukrán háborúra és annak világ- és belpolitikai következményeire összpontosítottak. A műsoridő közel 20 százaléka kötődött közvetlenül a háborúhoz és az általa kiváltott politikai, gazdasági folyamatokhoz. A televíziós és rádiós politikai háttérműsorok által tárgyalt témák kínálata a hírműsorokéhoz hasonlóan jelentősen megváltozott 2022 folyamán. Ugyan továbbra is a belpolitika maradt a vezető témakör, azonban jelentősen csökkent részesedéséből (79% vs. 66%). Ezzel párhuzamosan szinte megduplázódott a külpolitikai témák előfordulása (20% vs. 39%), amiben jelentős szerepet játszott az orosz–ukrán háború kirobbanása és annak hatása az élet különböző aspektusaira. A vizsgált periódusban a kormányoldal beszédejének csökkenését regisztrálta a hatóság (66% vs. 62%).

A hír- és a politikai magazinműsorok a műsorfolyamon belül jól elkülöníthető csoportot alkotnak. Alapfunkciójuk, hogy folyamatosan

információkat nyújtsanak az embereknek, hogyan igazodjanak el mind a világ, mind a magyarországi társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális élet történeteiben. Elvárás velük szemben, hogy mutassák be, tegyék megítélhetővé a legfontosabb eseményeket, a társadalom számára lényeges ügyeket, problémákat és az ezekkel kapcsolatos különféle álláspontokat. A hír- és a tájékoztató műsorokkal (híradók, hírek, politikai, gazdasági, kulturális magazinműsorok, riportok stb.) szemben támasztott követelmények a műsorfolyam egészében elfoglalt helyükhöz, a műsorok tényközlő jellegéhez, az általuk megvalósított szelekcióhoz és végül a programok formai jegyeihez köthetők. Köztudott, hogy a hír- és magazinműsorok nemcsak egyszerűen megjelenítik a tényeket, hanem előzetesen különféle szempontok alapján szelektálnak is az információk között. Azaz nem minden eseményből lesz hír, nem minden közszereplő és közügy kap lehetőséget arra, hogy megjelenjen a médiában. Ezen a téren a közönség jogos igénye, hogy a műsorok ne lényegtelen és érdektelen témákkal foglalkozzanak, hanem olyan történeteket, véleményeket és szereplőket jelenítsenek meg, amelyek és akik fontosak, közérdeklődésre tartanak számot. Szintén általános elvárás, hogy a műsorokban a súlyuknak megfelelő helyet kapjanak az egy konkrét témában, egy bizonyos területen fennálló eltérő releváns nézetek és vélemények.

A média ügyeiben döntéseket hozók és a közönség is elvárja az elemzőktől annak feltárását, hogy az adott évben a politikai csoportokat miként szerepeltették az elektronikus médiákban. Ilyenkor az elemzők megszámlálják a híradókban és az egyéb politikai tájékoztató műsorokban az egyes politikai pártokat képviselő szereplők különféle megjelenéseinek gyakoriságát (a szereplők verbális – műsorvezetői – említéseinek száma, annak rögzítése, hogy a szereplő hányszor és milyen hosszan látható, a saját

hangú megszólalások gyakorisága, időtartama, a képi megjelenítés mikéntje stb.), és az esetszmokból nyert statisztikával jellemzik a vizsgált műsorokat. Az ilyen jellegű, tartomelemzésnek nevezett eljárások objektivitását az biztosítja, hogy a műsorokban olyan elemek megjelenését veszik számba, amelyek azonosítása nem szubjektív megítélésen, hanem egyszerű, előzetes definíciók alapján, automatikusan történik. Ez a kvantitatív elemzés tehát az előfordulás egyéb körülményeitől függetlenül folyik: nem azt veszi figyelembe, hogy pozitív, negatív vagy semleges színben jelentek meg, szóltak meg a politikai szereplők, hanem csak a megjelenésük gyakoriságát, számát vizsgálja. A műsorok vizsgálata tehát olyan statisztikát eredményez, amely a programok tartalmát mennyiségileg jellemzi.

2022-es vizsgálataiban az NMHH elsősorban arra kereste a választ, hogy az aktuális műsorokban milyen arányok, milyen médiahasználat jellemezte a hazai politikai életet, mely ügyekre és témákra fókuszáltak a szerkesztők, illetve mindezeket hogyan mutatták be. A fejezet első része a hírműsorok tájékoztatási gyakorlatáról számol be, a második rész a fontosabb politikai magazinműsorok működéséről ad képet.

5.1. A hírműsorok tájékoztatási gyakorlata

A havonta, panelszerűen ismétlődő kvantitatív tartomelemzések 2022-ben az M1, a Duna TV, az ATV³, a Hír TV, az RTL esti híradóira, a TV2 *Tények* című műsorára, a Kossuth Rádió reggeli *Krónika* című hírműsorának 7 órától 8 óráig terjedő részére, illetve a *Déli Krónika*ra és az esti *Krónika*ra terjedtek ki.

2022-ben 1925 óranyi híryanagot dolgozott fel a hatóság, ami több mint 61 ezer műsor-egység és 109 ezer hazai szereplő regisztrálását és elemzését jelentette. A vizsgálat kizárólag azokat a megjelenéseket vette figyelembe, amikor a műsorok ismertették a szereplők álláspontját, cselekedeteit, illetve amikor élőszóban nyilatkoztak.

A Nielsen Közönségmérés Kft. adatai szerint a legjelentősebb televíziós csatornák főműsoridőben sugárzott hírműsorai közül a legtöbbben a *Tényeket* követték figyelemmel (7,8%) **(6. táblázat)**, a műsor részesedése minimális emelkedést mutatott (7,7% vs. 7,8%). Ezzel szemben az RTL hírműsora veszített a nézőtáborából (7,7% vs. 7,2%) a megelőző évi eredményekhez képest.

A műsor címe	Súlyozott nézettség a teljes lakosság körében (AMR)		Közönségarány (SHR)	A műsor egy nézőjére jutó nézett időszázalékos aránya (ATS)
	%	fő		
RTL – RTL Híradó (18.00)	7,2	615 823	19,4	64,4
TV2 – Tények (18.00)	7,8	668 418	21,1	69,0
M1 – Híradó (19.30)	1,4	116 915	3,1	38,0
Duna TV – Híradó (18.00)	0,7	59 802	1,9	56,7
ATV – Híradó (18.45)	1,9	161 487	4,8	56,1
Hír TV – Híradó (22.00)	0,7	59 499	2,1	46,0

6. táblázat. A hírműsorok nézettsége 2022-ben

³ A médiaszolgáltatás elnevezése 2022. október 24. napján Magyar ATV-ről ATV-re módosult.

A híryanag vizsgálata a következő fontosabb alapkategóriákat különböztette meg:

- hírek: a tájékoztatási folyamatnak azok a formálisan is elkülönülő elemei, amelyek a téma, a szereplők, illetve a helyszín szempontjából zárt egységet alkotnak;
- események: azok a történések, amelyek a világban végbemennek, amelyeket a média hírként prezentál;
- szereplők: azok a személyek vagy intézmények, akik/amelyek az események előidézőiként és aktív résztvevőiként tűnnek fel a híregységekben;
- témák: azok az ügyek, amelyek körül az események forognak, és amelyekkel kapcsolatban a szereplők a véleményüket ismertetik.

A hírműsorok feldolgozásakor az NMHH azt vizsgálta, hogy a műsorokban hírként prezentált események milyen színterekhez és társadalmi intézményekhez kötődtek; a különböző típusú eseményekre a híregységek számát és hosszát tekintve milyen mértékű figyelem irányult; mely intézmények, illetve mely intézményeket reprezentáló személyek jelentek meg mint az események generálói; milyen mértékű médiafigyelmet vindikáltak; milyen témák, milyen publikus ügyek szerepeltek a híradók napirendjén.

A korábbi évekhez hasonlóan 2022-ben is elsősorban hazai vonatkozású történéseket (78%) tártak a nézők és hallgatók elé a televíziós, illetve rádiós hírműsorok, azaz vagy a szereplőjük volt magyar állampolgár, vagy az esemény helyszíne volt hazánk. Tisztán külföldi vonatkozású eseményekkel (külföldi helyszín és külföldi szereplő) a hírek több mint ötöde (21%), míg határon túli magyarokkal a műsoregységek egy százaléka foglalkozott.

Az előző évekhez képest a hírműsorok szerkesztésére hatást gyakorló események megváltoztak. Míg az elmúlt két évben a koronavírus-járvány és az ellene folyó küzdelem határozta meg leginkább a műsorok napirendjét, a témakör a vizsgált időszakban marginalizálódott. 2021 egészét tekintve az összes műsoridő közel harmada kötődött valamilyen formában a járvány történéseihez (32%), ez az arány 2022-ben kevesebb mint öt százalékra mérséklődött (4,7%), amelynek nagyobb része még januárban és februárban jelent meg a műsorokban. 2022 legmeghatározóbb eseményének a február 24-én kitört orosz–ukrán háború bizonyult, a hozzá kapcsolódó hírek műsoridejének éves aránya megközelítette a húsz százalékot (18,9%). A csúcspontját márciusban érte el, amikor is az összműsoridő több mint felében (53,9%) a háborúval kapcsolatos történésekről számoltak be.

A hatóság azokat a nagyobb témacsoportokat vizsgálta, amelyek körül a híregységekben prezentált események forogtak, és amelyek a megjelenített híryanag részeként fontos közügyekként tűntek fel a nyilvánosság előtt (**7. táblázat** – az összegek nem 100 százalékot adnak ki, mivel egy híradás több témát is tárgyalhatott, a híregységek számát a témák gyakoriságához viszonyította az NMHH). Az adatfelvételkor használt több száz téma – a könnyebb értelmezhetőség kedvéért – kilenc nagyobb témacsoportban jelenik meg az összegzésben.

2022-ben elsősorban a belpolitika állt a médiumok érdeklődésének homlokterében (49%), amit a külpolitika és a katasztrófák, balesetek, ill. a bűncselekmények témacsoportja követett (20%, ill. 20%) a sorban.⁴ A kérdéskörök közül a legtöbbet szereplő könyvelhette el a legnagyobb mértékű visszaesést 2021-hez képest (60% vs. 49%), míg a

⁴ A bűnügyi témájú hírek arányáról és az Mttv. vonatkozó előírásainak teljesítéséről jelen beszámoló X.1. fejezete tartalmaz részletes információkat.

	M1 esti Híradó	Duna TV Híradó	Reggeli Krónika	Déli krónika	Esti Krónika	TV2 Tények	RTL RTL Híradó	ATV Híradó	Hír TV Híradó	Összesen
Külpolitika	25	27	31	20	21	12	9	17	23	20
Gazdaság	9	6	8	11	9	5	6	11	9	8
Belpolitika	58	66	70	42	66	18	36	54	52	49
Botrányok	4	5	3	3	3	3	7	5	8	5
Szociális szféra	9	7	9	12	10	4	9	7	5	8
Önkormányzatok	2	2	2	1	2	1	2	4	6	2
Kultúra	10	7	9	13	9	5	5	5	7	8
Katasztrófa, baleset, bűncselekmény	10	8	5	8	7	53	40	13	8	20
Egyéb	3	3	2	2	1	3	4	3	1	2

7. táblázat. A műsoregységekben tárgyalt főbb témacsoportok (százalékban)

külpolitika témakörének előfordulása szinte ezzel megegyező mértékben emelkedett (8% vs. 20%).

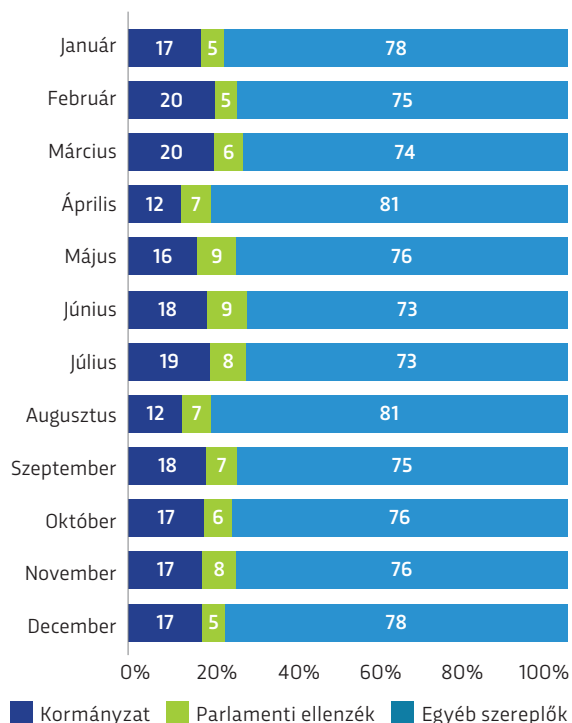
A vizsgált időszakban a belpolitika témaköre – a *Déli Krónika* adásának kivételével – az összes közszolgálati hírműsorban meghaladta az 50 százalékos részesedést, ebben az évben is a közszolgálati és a közéleti csatornákon ért el magas előfordulási arányt a kérdéskör. Legkevésbé a *Tényekben* éreztették hatásukat a hazai politikai szféra történései (18%). A katasztrófák, balesetek, bűncselekmények prezentálásának az RTL és a TV2 tulajdonított jelentős hírértéket, közülük is a *Tények* emelkedett ki (53%). A külpolitika részesedése az összes hírműsor esetében kiugróan megemelkedett, ami az orosz–ukrán háborúnak és az annak nyomán kialakult nemzetközi helyzetnek volt a következménye. A témakör megítélésének fontossága a reggeli *Krónika* esetében volt a legszembetűnőbb (12% vs. 31%).

A vizsgálat a következőkben a hírműsorok tájékoztatási gyakorlatát a politikusok szereplési arányainak szempontjából mutatja be. Ennek keretében az NMHH – nemzetközi példákat követve – elsősorban a parlamenti politikusok – azaz a kormánytagok, a koalícióhoz, illetve a parlamenti ellenzékhez tartozók – szerepléseit mérte fel. A fel-

dolgozáskor a hatóság kizárólag azokat a megjelenéseket vette figyelembe, amikor a műsorok ismertették a szereplők álláspontját, cselekedeteit, illetve amikor élőszóban nyilatkoztak (azaz eltekin- tett azoktól a megjelenésektől, amikor a kommunikátorok csak neveket említettek).

A politikusok médiahasználatát elsőként az ún. összes szereplési lehetőség alapján közelítette meg a vizsgálat. A versengő politikai erők előfordulási gyakoriságában mutatkozó különbségek azt jelzik, hogy az elektronikus médiumok mekkora publicitást biztosítottak az eltérő vélemények kifejtésére. 2022-ben a parlamenti patkó résztvevői ugyanakkora teret kaptak a megjelenésre, mint az előző évben (24%, illetve 24%).

A parlamenti politikusok szereplési aránya egyik hónapban sem haladta meg a 30 százalékot, mélypontját áprilisban és augusztusban érte el, amikor 19 százalékot tett ki ennek mértéke (1. ábra). A belpolitikai élet prominensei a Hír TV Híradójában (40%) fordultak elő a legnagyobb arányban, hozzá hasonló magas megoszlást egyedül a *Déli Krónika*-ban értek el (39%). A *Tényekben* a politikusok részesedése éves átlagban mindössze 10 százalék volt, míg az RTL Híradójánál 6 százalékkal magasabb jelenlétet mért az NMHH (16%).

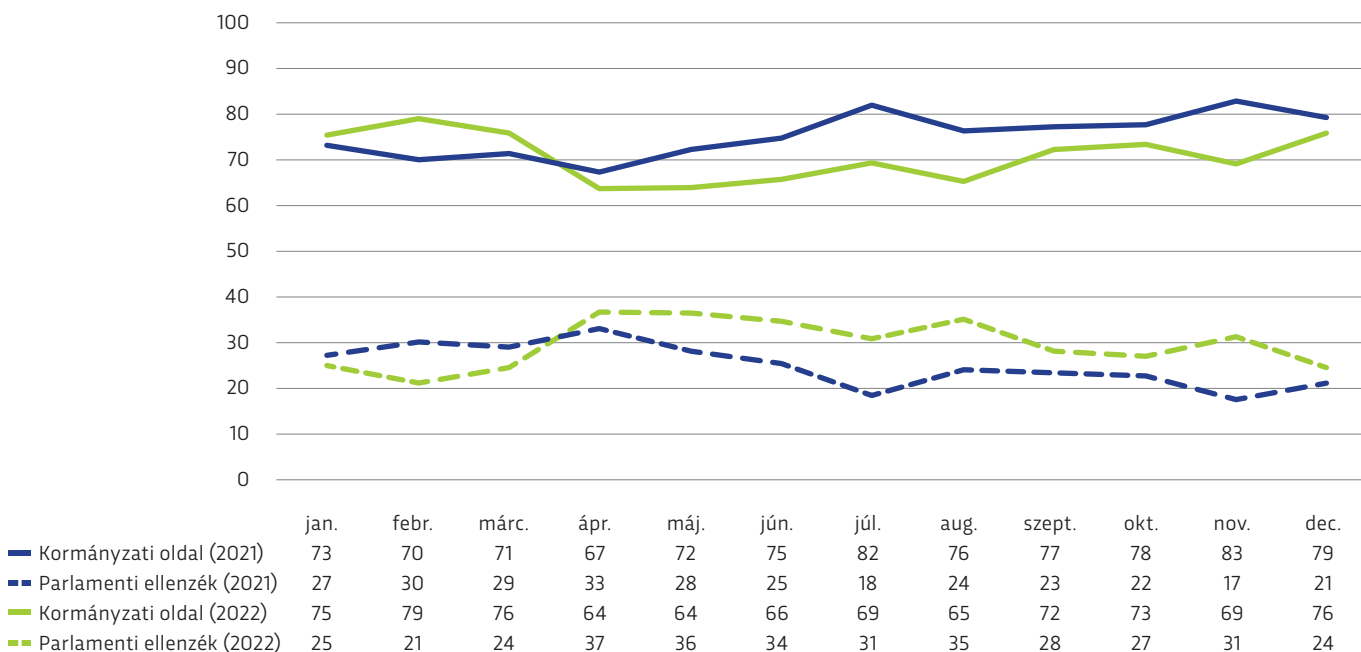

1. ábra. A parlamenti politikusok és az egyéb szereplők megjelenésének aránya a hírműsorokban 2022-ben

A politikusok szerepléseit két aspektusból vizsgálta a hatóság. Az erőviszonyokat áttekintő ábrákon csak a kormánytagok és a parlamenti képviselők szereplései láthatók havi bontásban. A táblázatokban azonban a parlamenti képviselők médiahasználata mellett a kormánytagok és a politikai pártkötődésű közéleti szereplők eredményei is megjelentek. A kabinetbe tartozó, pártok által delegált, de nem párttag szereplők adatai a táblázatokban a kormány címszó alatt szerepelnek.

A kormányzati oldal médiahasználata 2021-hez képest jelentősen csökkent (75% vs. 71%) (2. ábra), részesedése az év felében nem érte el a 70 százalékot.

A parlamenti politikusok mellett érdemes szemügyre venni az összes, köztudomásúan politikai kötődéssel bíró szereplő megjelenését is (8. táblázat). Ebből a szempontból nézve a kormányoldal a szereplések jóval kevesebb mint 70 százalékát tudhatta magáénak (60,5%), közülük a Fidesz megjelenései számítottak meghatározónak (46,2%).

2. ábra. A kormányzati oldal és a parlamenti ellenzék médiahasználata a hírműsorokban 2021-ben és 2022-ben (a szereplések százalékában)

	Kormány	Fidesz	KDNP	MSZP	Jobbik	LMP	DK	PM	Momentum	Mi Hazánk
M1 esti Híradó	10,8	44,4	5,0	4,5	5,8	6,0	11,3	6,3	3,2	2,7
Duna TV Híradó	6,2	43,4	4,2	5,0	6,0	7,8	13,6	7,0	3,5	3,3
Reggeli Krónika	10,3	41,4	3,4	4,6	6,0	8,0	13,2	6,6	3,2	3,4
Déli krónika	16,4	50,1	5,4	2,9	4,9	4,2	7,4	4,7	2,4	1,5
Esti Krónika	11,1	42,5	4,9	4,4	5,7	8,3	11,9	5,4	2,4	3,4
TV2 Tények	7,1	64,5	4,1	2,7	5,9	0,5	6,3	5,3	3,3	0,3
RTL RTL Híradó	13,1	50,5	3,0	5,2	3,4	2,1	7,9	6,3	7,5	0,9
ATV Híradó	8,5	39,9	2,4	8,9	5,6	3,1	13,7	7,3	8,1	2,6
Hír TV Híradó	7,2	47,4	6,0	4,7	9,0	2,1	9,7	7,2	5,0	1,6
Összesen	9,9	46,2	4,4	4,9	6,0	4,8	10,8	6,4	4,4	2,3

8. táblázat. A pártkötődéssel nem rendelkező kormánytagok és a parlamentben képvisellel rendelkező pártok tagjainak médiahasználat a hírműsorokban 2022-ben (a szereplések százalékában)

Ellenzéki oldalról leggyakrabban a DK politikusaival lehetett találkozni, akiket a Párbeszéd és a Jobbik prominensei követtek közel megegyező arányban.

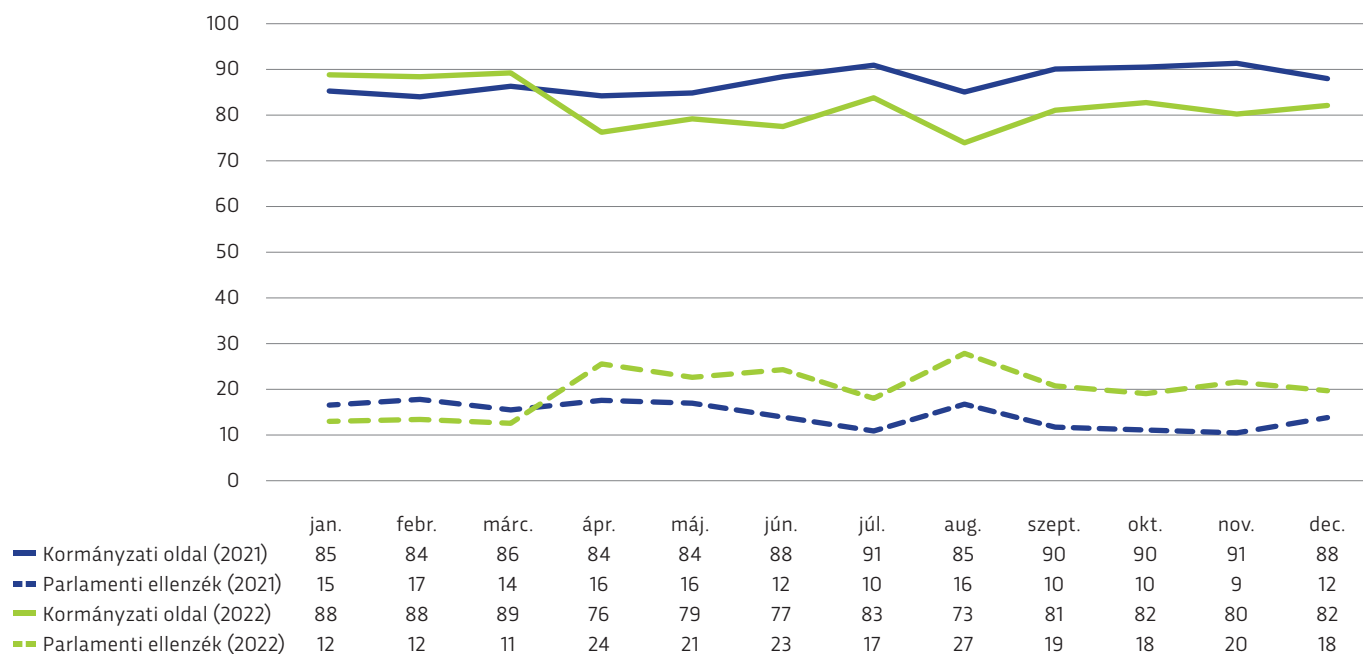
2022-ben a parlamenti politikusok összes beszédidejének 82 százaléka a kormányoldalhoz kötődött, ami 2021-hez képest számottevő csökkenést mutat (87%) **(3. ábra)**.

Az összes, pártkötődéssel rendelkező szereplő megjelenésének vizsgálatakor már árnyaltabb kép rajzolódik ki **(9. táblázat)**. Eszerint a kormánypártok prominenseinek juttatott műsoridő aránya jóval 80 százalék alatt maradt (74,9%). Az ellenzék számára biztosított műsoridő a reggeli *Krónika*-ban emelkedett a legnagyobb mértékben (11,9% vs. 19,6%), de az összes közszolgálati hírműsor esetében megszólalásaik növekedését regisztrálta a hatóság. Az RTL (57,2% vs. 60,9%) és az ATV Híradójának (42,2% vs. 45,1%) esetében a kormány megszólalási hosszának aránya emelkedett, az utóbbi műsorban azonban még így is az ellenzék kapott nagyobb teret a megszólalásra.

Az NMHH figyelemmel követte a 2022-es országgyűlési választás történéseit. A következő ábrákon a választási időszakban mért pártmegjelenések kerültek közlésre. A kampányidőszak február 12-én kezdődött, és április 3-ával, a választással zárult. Az adatok heti bontásban kerülnek bemutatásra.

Már 2021-ben világossá vált, hogy az ellenzéki pártok jelentős része közös listát fog állítani a 2022-es országgyűlési választáson. Miniszterelnök-jelöltjüknek az előválasztáson Márki-Zay Pétert választották, aki nem volt tagja egyik politikai csoportosulásnak sem. Listájuknak az Egységben Magyarországért nevet adták. A kormánypártokon és az egységes ellenzéken kívül azonban más pártok is részt vettek a politikai versengésben. Az egyéb pártok megnevezése ezeket a csoportosulásokat takarja.

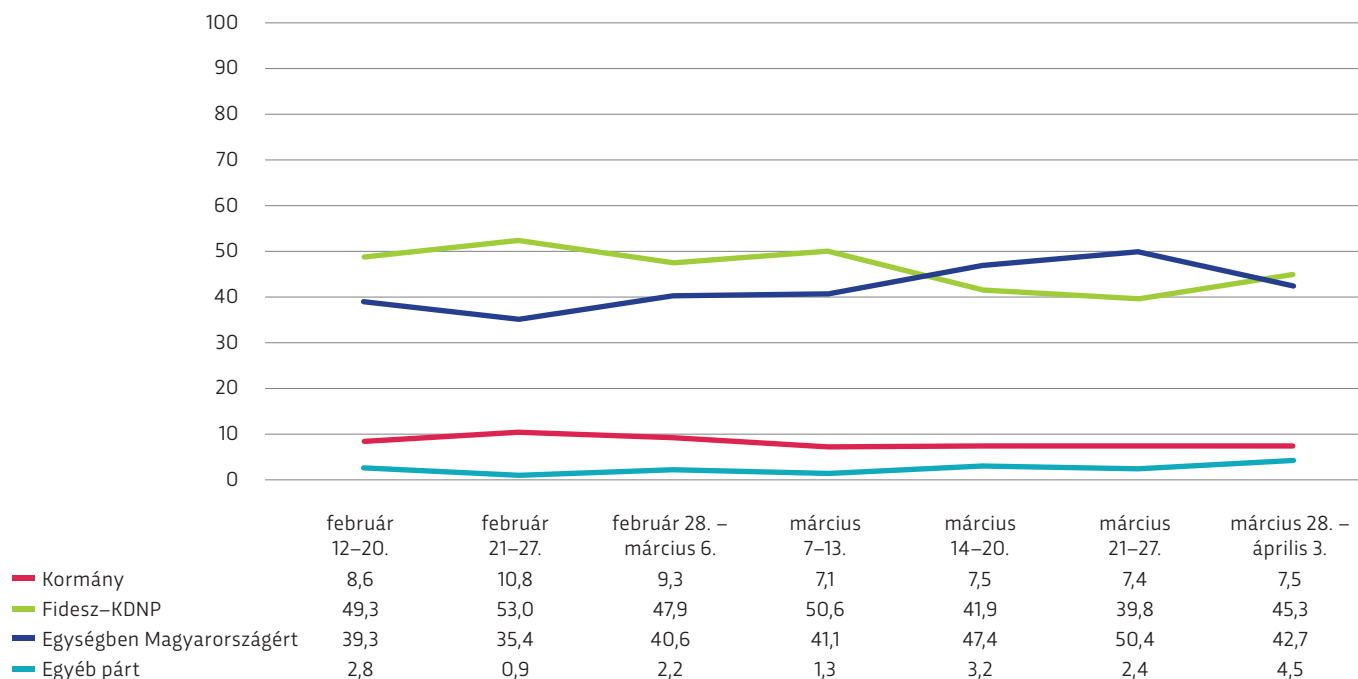
Az összes szereplés tekintetében a kampány időszakában a kormány és a Fidesz–KDNP közösen a megjelenések 55, míg az egyesült ellenzék

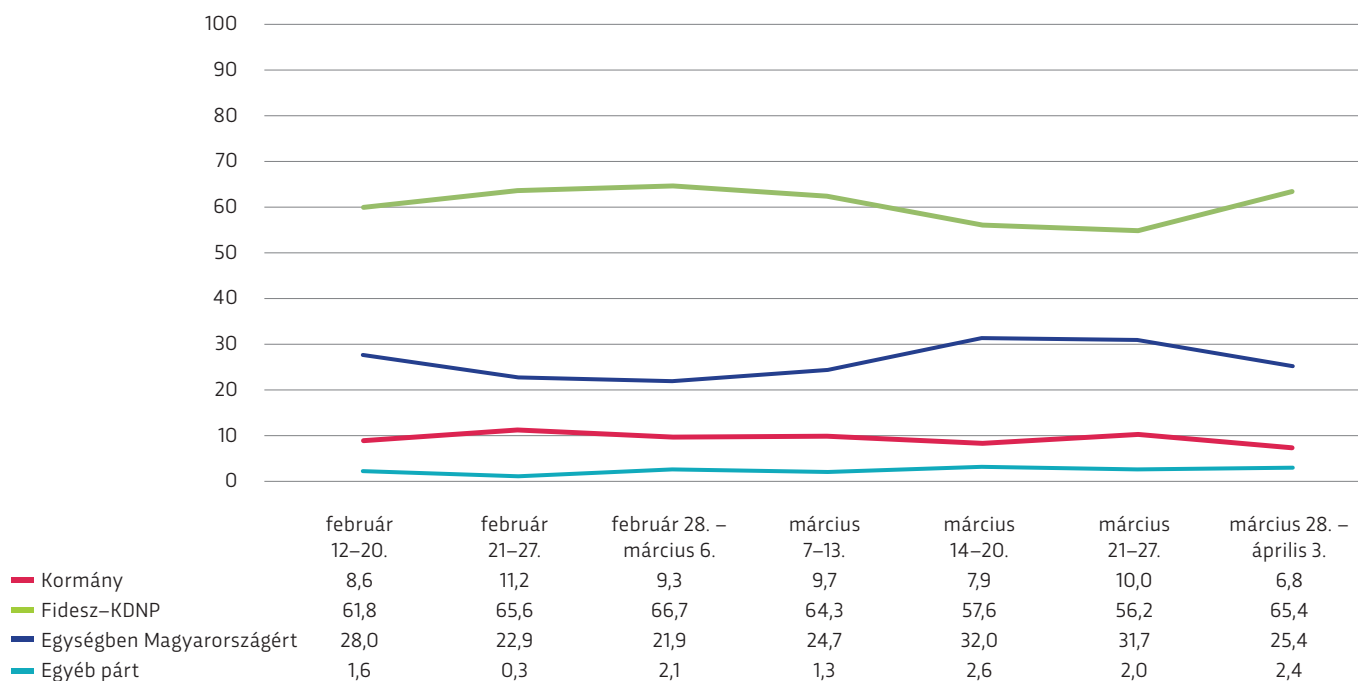
3. ábra. A kormányzati oldal és a parlamenti ellenzék médiahasználat a hírműsorokban 2021-ben és 2022-ben (a beszédidő százalékában)

	Kormány	Fidesz	KDNP	MSZP	Jobbik	LMP	DK	PM	Momentum	Mi Hazánk
M1 esti Híradó	10,0	59,5	6,6	2,8	2,9	4,5	7,1	3,2	1,2	2,3
Duna TV Híradó	5,9	60,2	5,5	3,3	3,2	5,8	8,7	3,4	1,3	2,7
Reggeli Krónika	12,6	61,1	6,7	1,8	2,4	5,3	4,5	1,8	0,4	3,4
Déli krónika	18,4	58,7	6,7	1,6	2,5	3,6	4,0	2,1	0,9	1,4
Esti Krónika	12,8	51,0	5,8	3,3	3,4	7,6	8,3	3,5	1,0	3,3
TV2 Tények	6,9	80,4	4,8	1,0	2,0	0,2	2,6	1,2	0,8	0,1
RTL RTL Híradó	8,0	50,4	2,5	6,5	3,8	2,4	9,7	6,3	9,7	0,7
ATV Híradó	3,4	39,6	2,1	10,9	5,8	3,1	16,4	7,8	8,3	2,7
Hír TV Híradó	6,6	62,2	7,9	3,4	4,8	1,5	5,6	4,0	2,4	1,7
Összesen	9,8	59,2	5,9	3,3	3,3	4,0	6,8	3,3	2,1	2,2

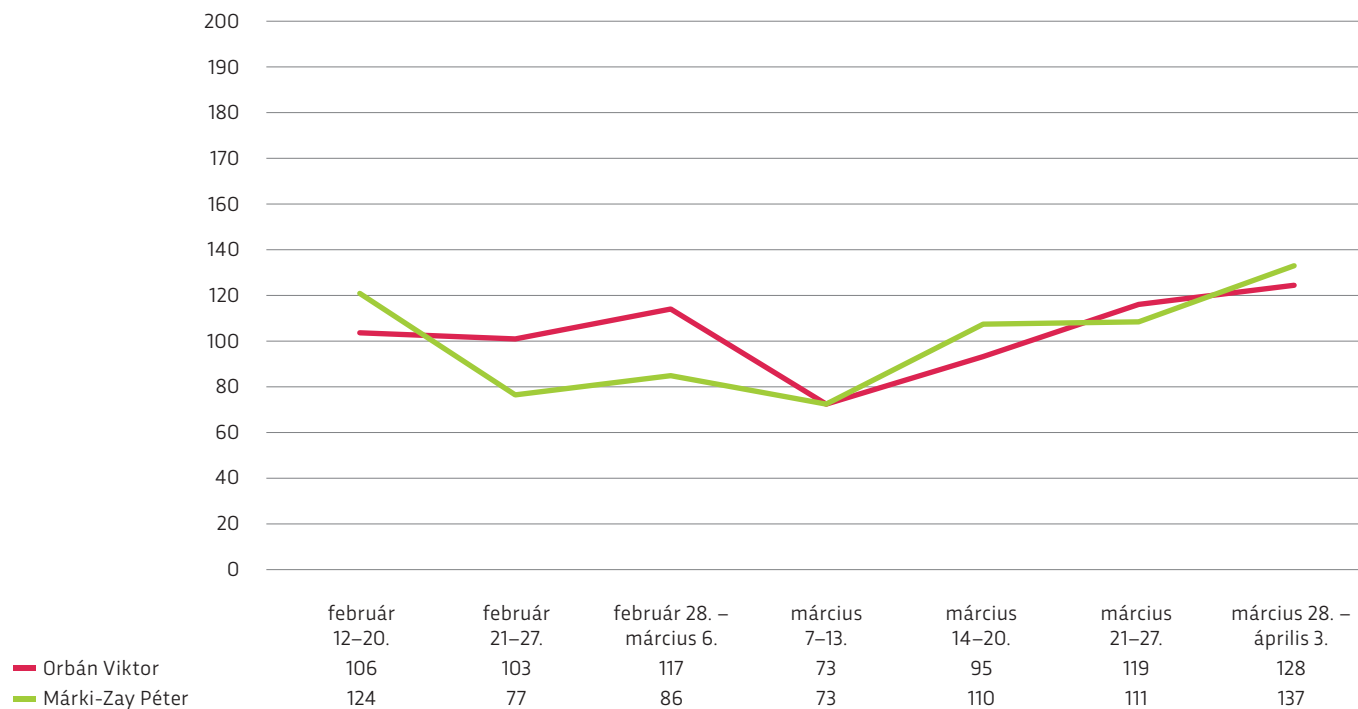
9. táblázat. A kormány és a parlamentben képviselettel rendelkező pártok tagjainak médiahasználat a hírműsorokban 2022-ben (a beszédidő százalékában)

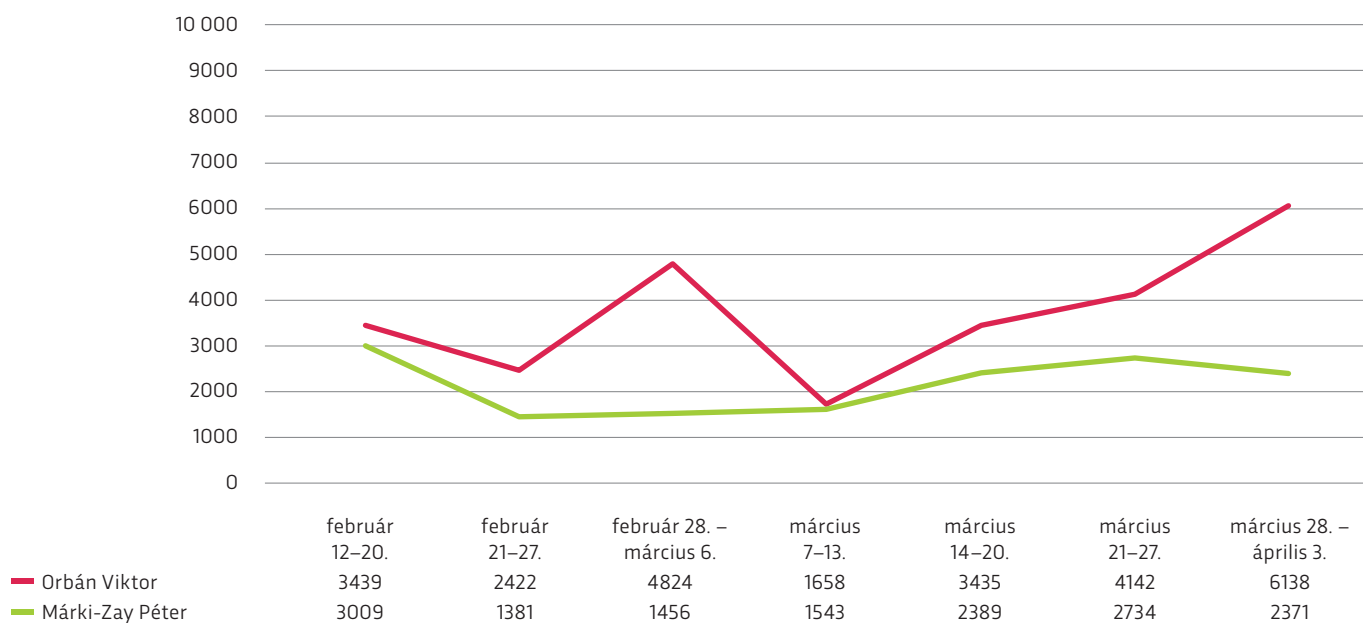
4. ábra. A kormány, a Fidesz–KDNP, az Egységben Magyarországért mozgalom és az egyéb pártok tagjainak összes szereplése a hírműsorokban (2022. február 12. és április 3. között, a szereplések százalékában)

5. ábra. A kormány, a Fidesz–KDNP, az Egységben Magyarországért mozgalom és az egyéb pártok tagjainak beszédidő-megoszlása a hírműsorokban (2022. február 12. és április 3. között, a beszédidő százalékában)

6. ábra. Orbán Viktor miniszterelnök és Márki-Zay Péter miniszterelnök-jelölt összes szereplése a hírműsorokban (esetszám)

7. ábra. Orbán Viktor miniszterelnök és Márki-Zay Péter miniszterelnök-jelölt összes beszédideje a hírműsorokban (másodperc)

42,6 százalékát birtokolta **(4. ábra)**. Az egyéb pártok az összes szereplés 2,5 százalékát tudhatták magukénak. Az Egységben Magyarországért lista képviselői a március 21. és 27. közötti időszakban jelenhettek meg a legnagyobb arányban (50,4%).

A beszédidő tekintetében a kormány és a kormánypártok nagyobb mértékű előnye rajzolódott ki (71,4% vs. 26,8%) **(5. ábra)**. Az ellenzéknek allokált műsoridő csak március közepén – két hét erejéig – tudta meghaladni a 30 százalékot (32,0%, ill. 31,7%).

A miniszterelnök és a miniszterelnök-jelölt összes szereplése – az orosz–ukrán háború kirombanását követő időszak kivételével – közel azonos módon alakult **(6–7. ábra)**. A beszédidő tekintetében a március 14-ével kezdődő héttől kezdve az Orbán Viktornak juttatott műsoridő jóval meredekebben emelkedett, mint ellenzéki kihívójáé.

5.2. A politikai magazinműsorok tájékoztatási gyakorlata

Magazinműsoroknak tekinthetők azok a közérdeklődésre számot tartó hazai és külföldi eseményekkel kapcsolatos háttérműsorok, amelyek az aktuális politikai, társadalmi, gazdasági stb. kérdésekben vitára, beszélgetésre, kommentárra adnak lehetőséget. Míg a hírműsorok az események, történések, problémák rövid, tényszerű bemutatására törekednek, addig a magazinmű-

sorokban több idő jut az eltérő nézetek, vélemények és azok mögöttes tartalmának bemutatására. A mintába a következő műsorok tartoztak: *Ma este, Ma reggel* (M1); *Ütköző délben* (Kossuth Rádió), *Mokka* (TV2); *Egyenes beszéd* (ATV) és *Napi aktuális* (Hír TV).

2022-ben a hatóság 1004 óranyi programidőt és több mint 7000 műsoregységet elemzett. Az országos sugárzású televíziós csatornák magazinműsorai közül az *Egyenes beszéd* rendelkezett a legnagyobb nézőszámmal és közönségarány-nyal **(10. táblázat)**.

A felmérések kitértek arra, hogy a politikai magazinműsorokban az események milyen színterekhez és társadalmi intézményekhez kötődtek, a különböző eseményekre, szereplőkre milyen mértékű médiafigyelem irányult, és milyen témák jelentek meg a műsorokban. (A fejezetben használt kategóriák, meghatározások megegyeznek a hírműsorokról készült elemzés definícióival, így a két kutatás eredményei összevethetők egymással.)

A műsoregységekben tárgyalt főbb témacsoportok közül kiemelkedett a belpolitika (66%), még annak ellenére is, hogy 2021-hez képest jelentősen vesztett előfordulásából (79%). E témakört a külpolitika követte a sorban, amely közel megkétszerezte előző évi részesedését (20% vs. 39%) **(11. táblázat)**. Utóbbi tendenciának – ugyanúgy, mint a hírműsorok eseté-

A műsor címe	Súlyozott nézettség a teljes lakosság körében (AMR)		Közönségarány (SHR)	A műsor egy nézőjére jutó nézett idő százalékos aránya (ATS)
	%	fő		%
M1 – Ma este	0,6	51 644	1,5	52,1
M1 – Ma reggel	0,8	71 769	6,8	68,6
TV2 – Mokka	2,0	167 010	18,0	35,0
ATV – Egyenes beszéd	2,1	179 297	4,7	41,5
Hír TV – Napi aktuális	0,7	63 825	1,7	32,0

10. táblázat. A magazinműsorok nézettsége 2022-ben

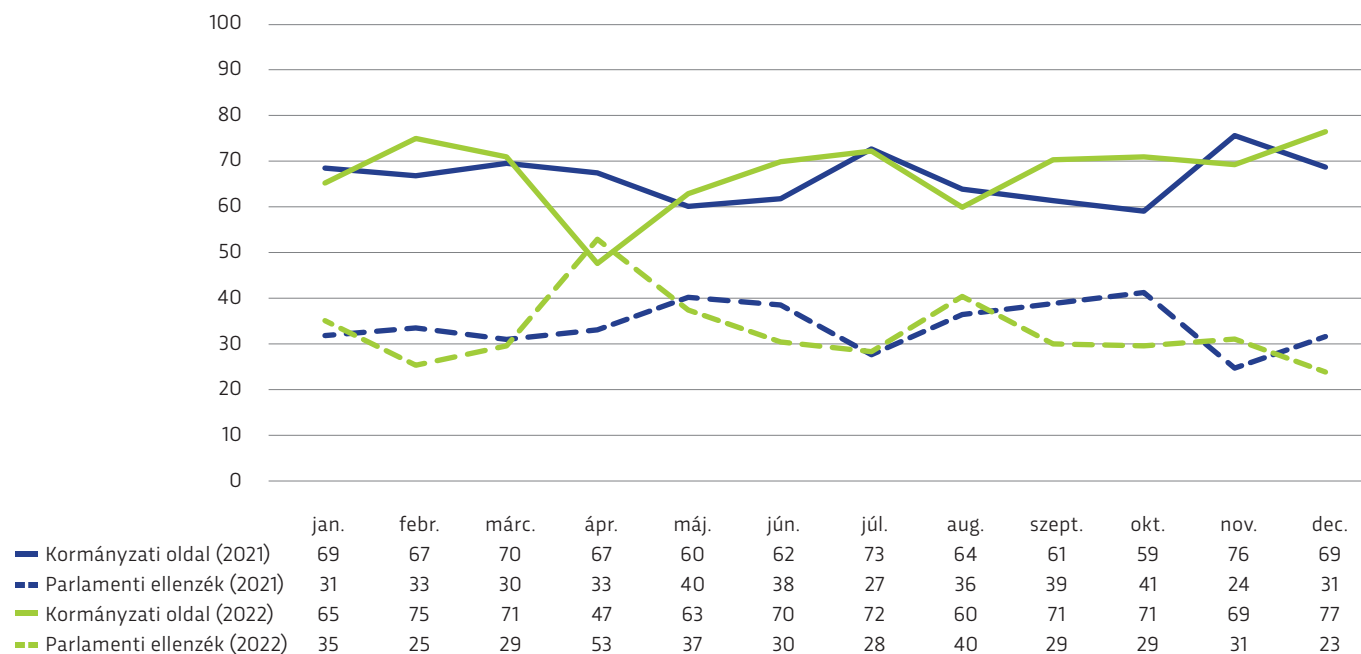
Téma	
Belpolitika	66
Külpolitika	39
Gazdaság	12
Kultúra	11
Szociális szféra	8
Botrányok	5
Katasztrófa, baleset, bűncselekmény	5
Önkormányzatok	3
Egyéb	3

11. táblázat. A műsoregységekben tárgyalt főbb témacsoportok (százalékban)

ben – az orosz–ukrán háború állt a háttérben. Éves szinten az összműsoridő közel negyedében kerültek szóba a beszélgetések folyamán a háborús cselekmények és az arra adott világ-, illetve belpolitikai reakciók. A többi kérdéskör közül a gazdaság és a kultúra aránya haladta

meg a 10 százalékot. (Az összegek nem adnak ki 100 százalékot, mivel egy műsoregység több témát is tárgyalhatott.)

A politikusok szerepléseit ugyanazokból az aspektusokból elemezte a hatóság, mint a hírműsoroknál. Az erőviszonyok áttekintését elősegítő ábrákban csak a kormánytagok és a parlamenti képviselők szereplései láthatók havi bontásban. A táblázatokban a parlamenti képviselők médiahasználatát mellett a kormánytagok és a politikai pártkötődéssel rendelkező közéleti szereplők eredményei is olvashatók. Elsőként az összes szereplés szempontjából elemezte előfordulásait az NMHH, vagyis a feldolgozaskor kizárólag azokat a megjelenéseket vette figyelembe, amikor a műsorok ismertették a szereplők álláspontját, cselekedeteit, illetve amikor élőszóban nyilatkoztak. A kormányzati oldal médiahasználatát 2021-hez képest 2 százalékkal emelkedett (66% vs. 68%) **(8. ábra)**. A kormány-

8. ábra. A kormányzati oldal és a parlamenti ellenzék médiahasználatát a magazinműsorokban 2021-ben és 2022-ben (a szereplések százalékában)

	Kormány	Fidesz	KDNP	MSZP	Jobbik	LMP	DK	PM	Momentum	Mi Hazánk
Ma reggel	14,5	39,5	4,0	4,3	5,7	6,9	11,2	4,0	5,5	4,3
Ma este	15,3	42,1	2,0	5,5	5,7	2,5	15,3	5,9	5,3	0,5
Ütköző délből	20,7	48,1	1,7	3,4	4,2	1,3	11,0	4,6	4,2	0,8
Mokka	16,7	64,8	4,9	0,6	2,6	0,4	4,3	3,9	1,6	0,2
Egyenes beszéd	10,5	39,9	2,2	10,9	6,4	4,0	12,7	5,4	6,3	1,7
Napi aktuális	10,8	45,1	6,7	3,6	6,4	3,9	9,2	6,7	4,8	2,9
Összesen	12,3	43,8	3,8	6,6	5,9	3,7	11,0	5,5	5,3	2,0

12. táblázat. A kormány és a parlamentben képvisellel rendelkező pártok tagjainak médiahasználatát a magazinműsorokban 2022-ben (a szereplések százalékában)

zat szereplése az év több mint felében elérte vagy meghaladta a 70 százalékot. Áprilisban azonban még az 50 százalékot sem érte el.

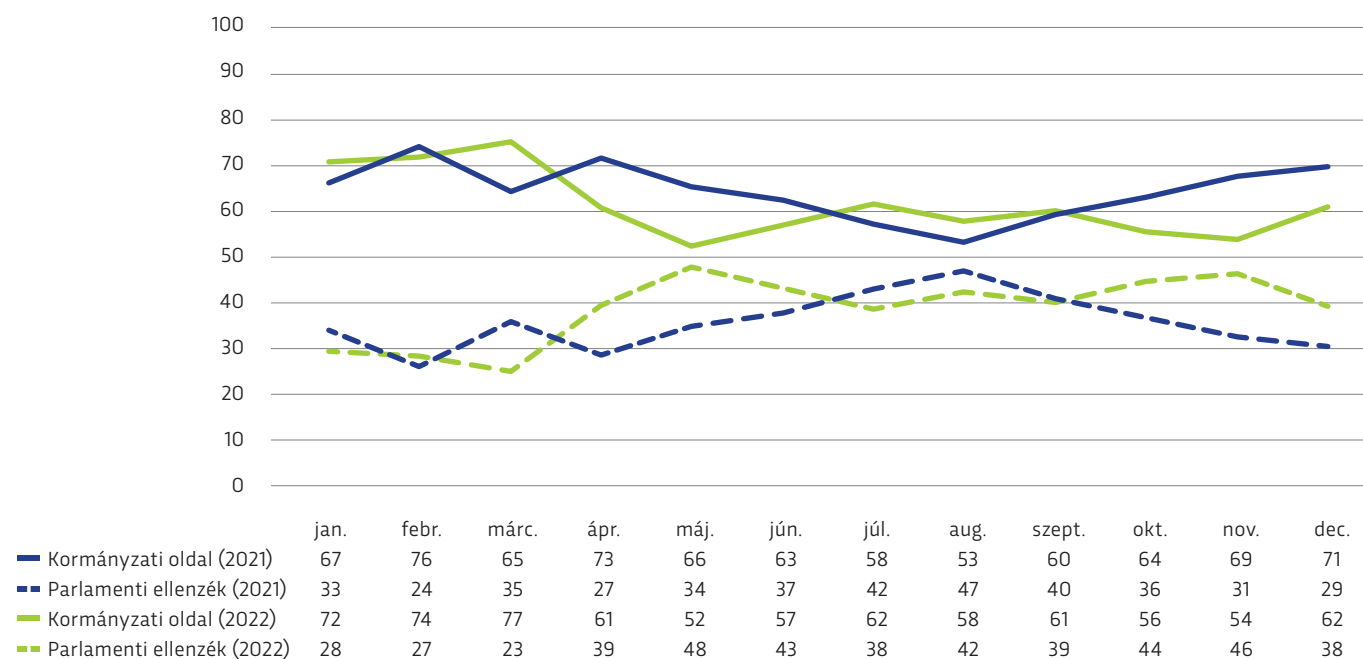
A pártpolitikusok előfordulásaiból a kormányzati oldalhoz tartozók aránya az összes szereplés közel 60 százalékát tette ki (59,9%) **(12. táblázat)**. A Fidesz prominenseire irányult a legnagyobb figyelem (43,8%), akiket a DK tagjai (11,0%) követtek. Ezenfelül a kormányzati politikusok előfordulásai haladták meg a 10 százalékos arányt (12,3%) a háttérműsorokban.

A magazinműsorokban a politikusok élőszóbeli szereplései nagyobb jelentőséggel bírnak, mint a hírműsorokban. A háttérműsorok többségében ugyanis a politikai felek hosszabb lélegzetű interjúk során fejthetik ki a véleményüket, míg a hírösszefoglalóknál sok esetben csak rövid idézettel jelenhetnek meg. Az összes szereplés szempontja ezért a magazinműsorok esetében torzíthat, mivel sokszor úgy beszélnek egy politikai csoport tevékenységéről, hogy az érintett fél részéről nem hívtak meg senkit, vagy felkérték ugyan őket a szereplésre, de a képviselőjük nem kívánt részt venni a műsorban. 2022-ben a kormányoldal a műsoridő kevesebb mint kétharmadát birtokolta, ami 4 százalékos csökkenést jelent az előző évhez képest (66% vs. 62%). A kormányzat beszédideje

az év első negyedében még 70 százalék fölött alakult, majd áprilistól kezdve 52 és 62 százalék között ingadozott. A mélypontot májusban (52%) mérte az NMHH **(9. ábra)**.

Az egyes műsorok jelentősen eltértek a tekintetben, hogy miként jelenítették meg a pártokat **(13. táblázat)**. A TV2, a Kossuth Rádió és az M1 magazinműsorában a kormányzati oldal szereplői az interjúkra fordított idő 90 százalék fölötti részével „rendelkezhetek” (*Mokka*: 99,7%; *Ütköző délből*: 94,4%; *Ma este*: 92,0%). Az ATV magazinműsorában az ellenzéki pártoknak biztosított beszédidő aránya haladta meg a 90 százalékot (*Egyenes beszéd*: 90,8%). Az M1 és a Hír TV magazinműsoraiban az előző évhez képest számottevően emelkedett az ellenzék számára nyújtott műsoridő aránya [*Ma reggel* (2,7% vs. 27,8%); *Napi aktuális* (5,9% vs. 12,5%)].

A hírműsorokhoz hasonlóan a háttérműsorokban is elemzésre kerültek az országgyűlési választáson elindult politikai erők szereplései. A következő ábrák a kormány, a Fidesz–KDNP, az Egységben Magyarorszáért és az egyéb pártok előfordulásait jelenítik meg. Ezen aspektus szerint az összes szereplés tekintetében a kormánypárti lista és az egyesült ellenzék listája közel azonos arányban szerepelhetett a kampányidőszakban

9. ábra. A kormányzati oldal és a parlamenti ellenzék médiahasználata a magazinműsorokban 2021-ben és 2022-ben (a beszédidő százalékában)

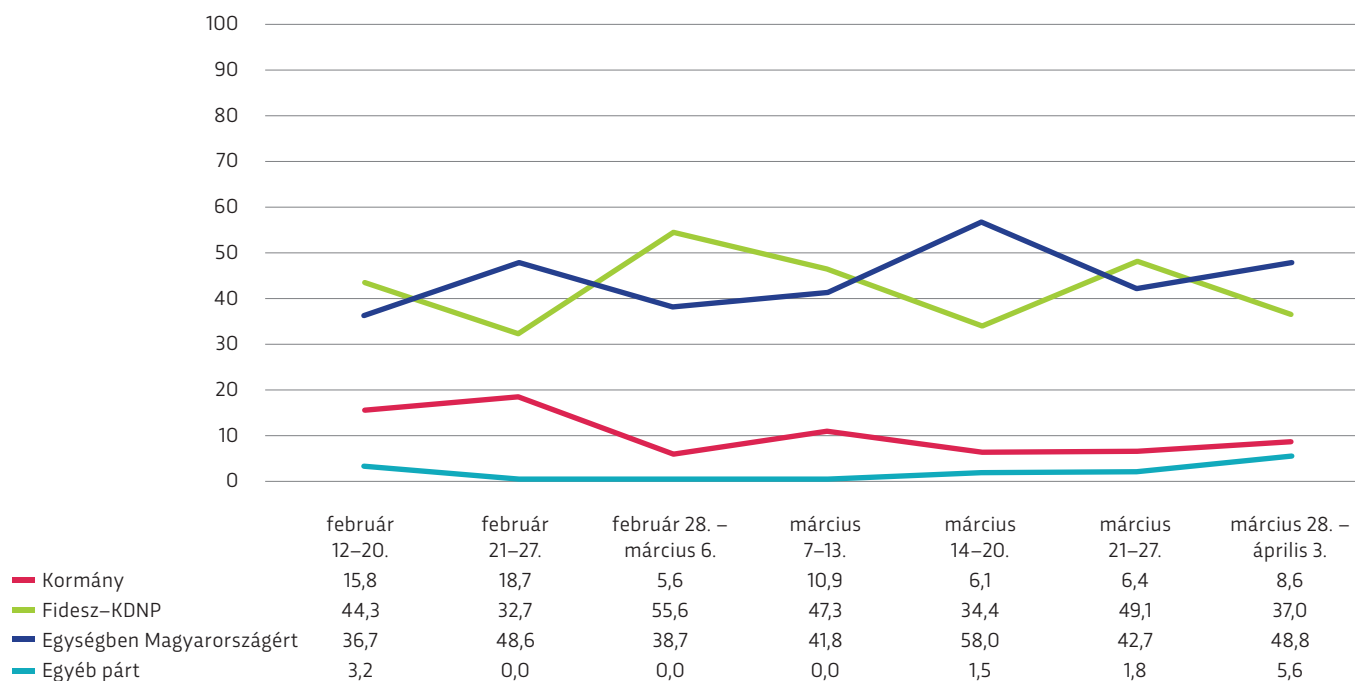
	Kormány	Fidesz	KDNP	MSZP	Jobbik	LMP	DK	PM	Momentum	Mi Hazánk
Ma reggel	17,2	44,7	10,2	2,1	5,1	8,8	0,5	0,0	3,0	8,3
Ma este	36,2	53,7	2,1	0,9	0,0	1,7	5,4	0,1	0,0	0,0
Ütköző délből	37,0	55,9	1,5	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mokka	21,0	69,3	9,4	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egyenes beszéd	1,7	7,1	0,5	24,7	11,2	6,7	26,0	10,0	8,3	3,9
Napi aktuális	11,6	58,3	17,8	2,4	0,5	4,3	0,1	0,1	0,5	4,6
Összesen	10,7	37,6	8,5	10,7	5,2	5,2	10,4	3,9	3,7	4,1

13. táblázat. A kormány és a parlamentben képviselettel rendelkező pártok tagjainak médiahasználata a magazinműsorokban (a beszédidő százalékában)

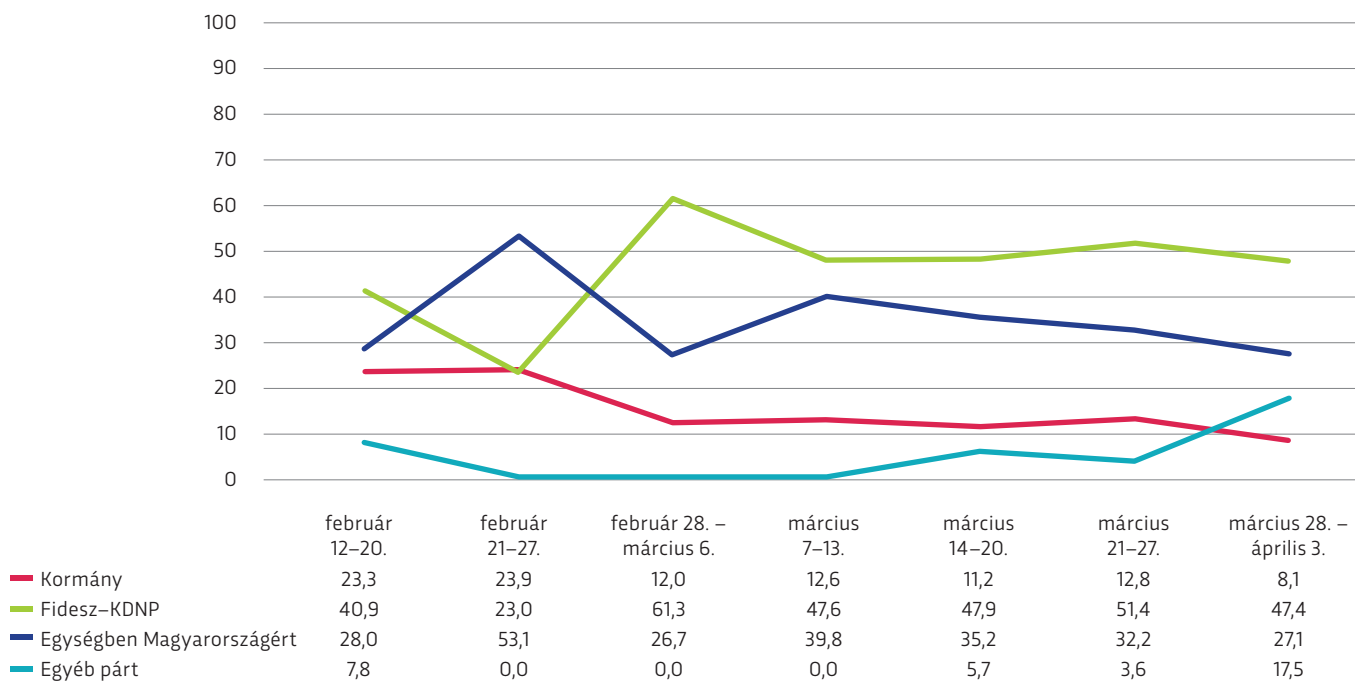
(43,3% vs. 44,8%). A heti bontást tekintve hektikusan alakult a szereplésük, szinte hétről hétre változott, hogy melyik volt a legtöbbet szereplő politikai csoportosulás **(10. ábra)**.

A beszédidő tekintetében az Egységben Magyarországért listájának prominensei egyedül a február 21-én kezdődő héten kaptak nagyobb

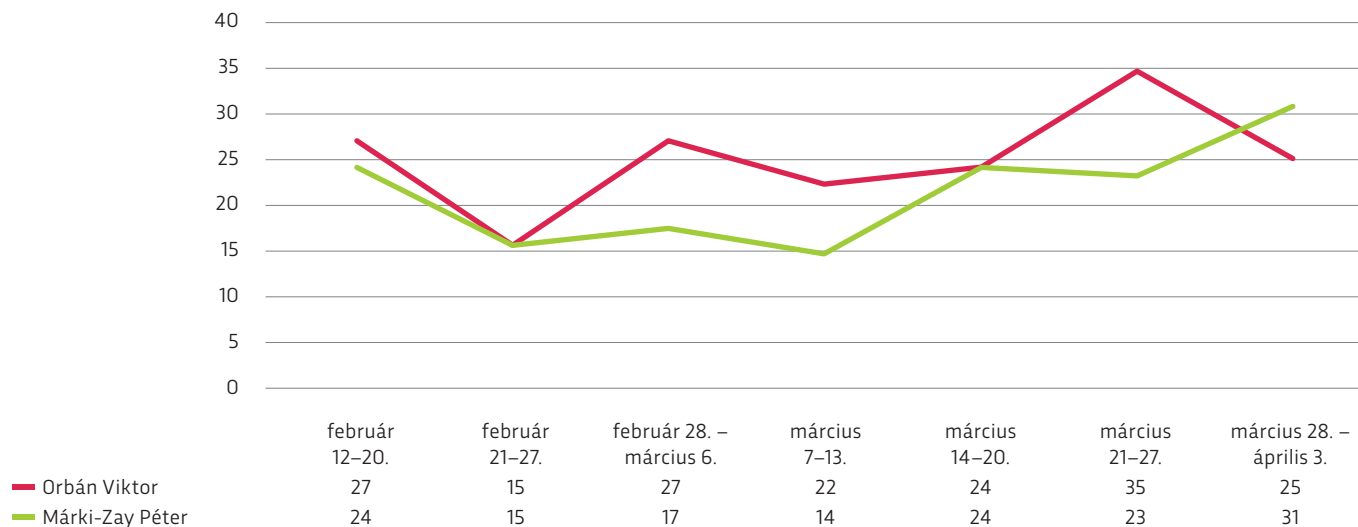
teret a megszólalásra, mint a kormányoldal szereplői. A teljes időszakot vizsgálva a Fidesz–KDNP tagjainak biztosították az interjúlehetőségek többségét (46,3% vs. 34,1%). Az „egyéb” pártok részére nyújtott megszólalási lehetőségek csak a kampány utolsó hetében váltak számottevővé (17,5%) **(11. ábra)**.

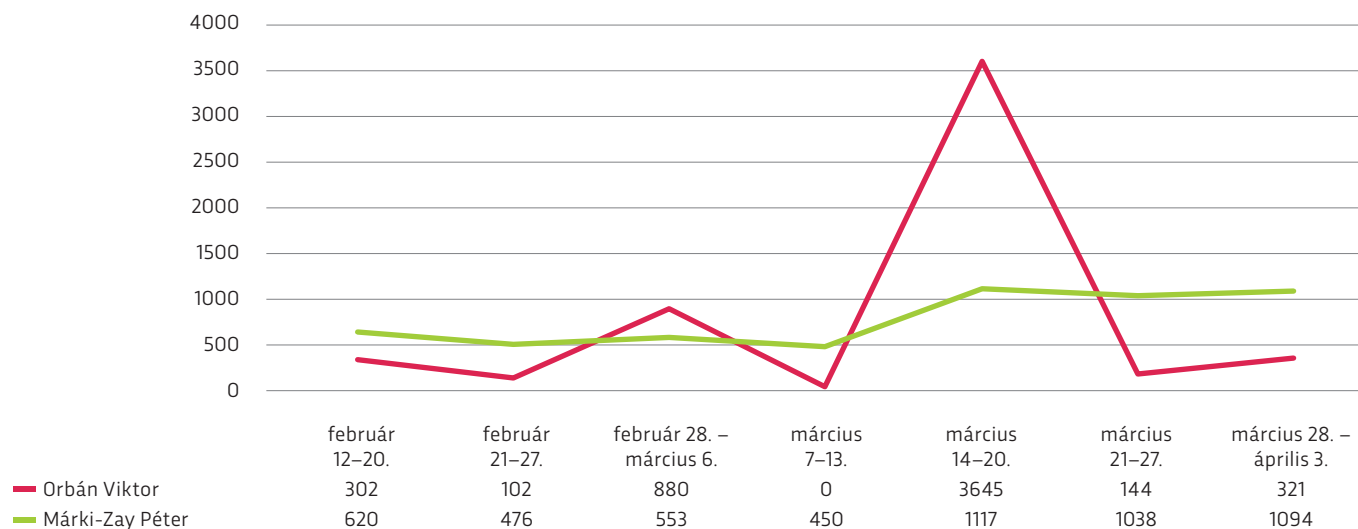
10. ábra. A kormány, a Fidesz-KDNP, az Egységben Magyarországért mozgalom és az „egyéb” pártok tagjainak összes szereplése a magazinműsorokban (2022. február 12. és április 3. között, a szereplések százalékában)

11. ábra. A kormány, a Fidesz-KDNP, az Egységben Magyarországért mozgalom és az „egyéb” pártok tagjainak beszédidő-megoszlása a magazinműsorokban (2022. február 12. és április 3. között, a beszédidő százalékában)

12. ábra. Orbán Viktor miniszterelnök és Márki-Zay Péter miniszterelnök-jelölt összes szereplése a magazinműsorokban (esetszám)

13. ábra. Orbán Viktor miniszterelnök és Márki-Zay Péter miniszterelnök-jelölt összes beszédideje a magazinműsorokban (másodperc)

A **12. és 13. ábra** Orbán Viktor miniszterelnök és Márki-Zay Péter, az ellenzék közös miniszterelnök-jelöltje összes szereplését és beszédidejét jeleníti meg a magazinműsorok vonatkozásában. Míg a miniszterelnököt gyakrabban idézték, mint ellenzéki kihívóját (175 eset vs. 148 eset), addig a beszédidejük szinte megegyezett (5394 másodperc vs. 5348 másodperc). A Márki-Zay Péter interjúira biztosított idő a kampányidőszak hetei között „egyenletesen” oszlott meg, ezzel szemben Orbán Viktor megszólalási idejének kétharmada a március 14-i hétre jutott.

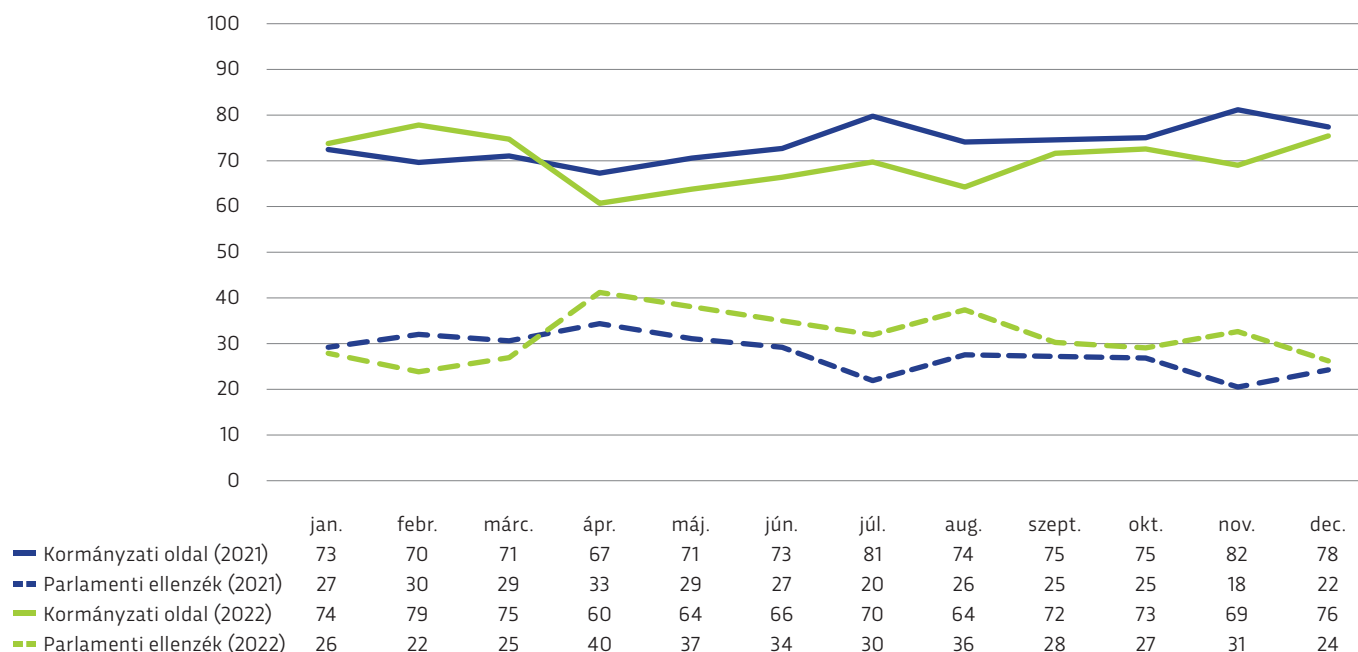
Összefoglalás

2022-ben a kormányzati oldal médiahasználat a hír- és a politikai magazinműsorokban az előző évi adatokhoz képest csökkent (74% vs. 70%)

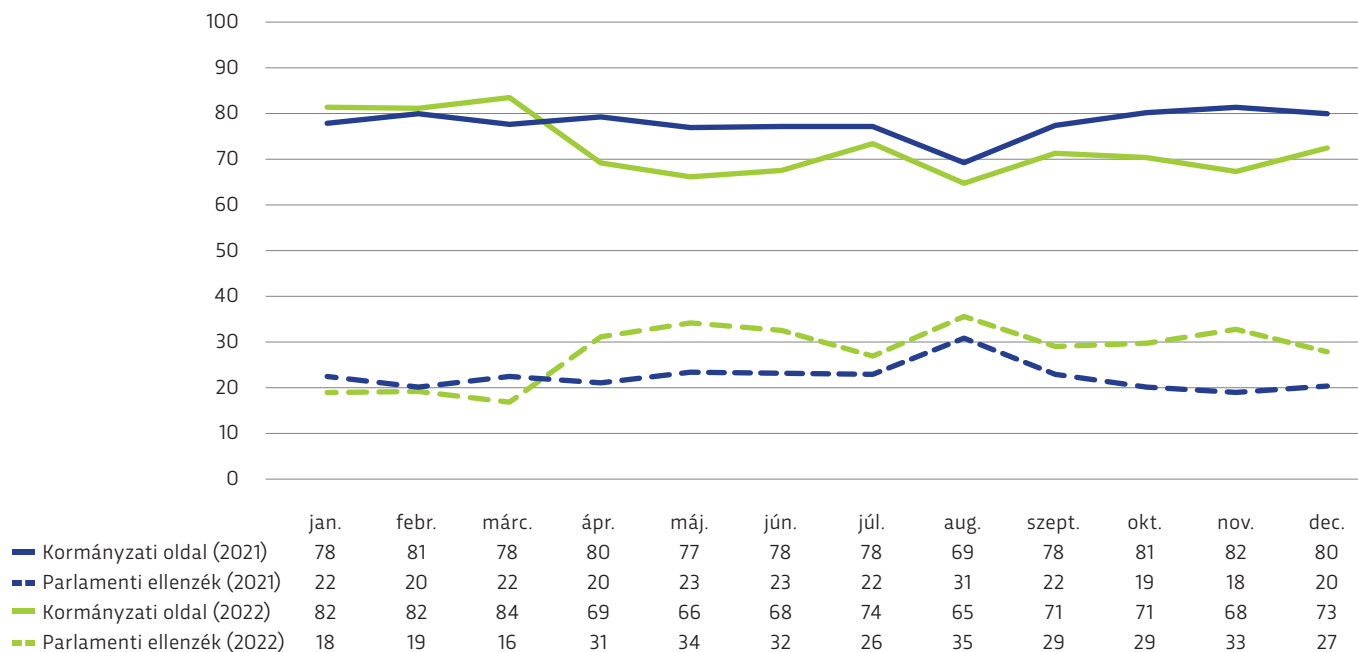
(14. ábra), aránya egyedül februárban közelítette meg a 80 százalékat.

A Médiatanács ülésterme

14. ábra. A kormányzati oldal és a parlamenti ellenzék médiahasználat a hír- és a magazinműsorokban 2021-ben és 2022-ben (a szereplések százalékában)

15. ábra. A kormányzati oldal és a parlamenti ellenzék médiahasználata a hír- és a magazinműsorokban 2021-ben és 2022-ben (a beszédidő százalékában)

2022-ben – 2021-hez képest – a kormányzat és az ellenzék beszédideje közötti különbség számottevően mérséklődött a műsorokban (78%–22% vs. 73%–27%) (15. ábra). Az ellenzéki oldalnak juttatott műsoridő öt hónap folyamán is meghaladta a 30 százalékot.

6. A MÉDIATANÁCS KERESKEDELMI KÖZLEMÉNYEKKEK KAPCSOLATOS HATÁROZATAI 2022-BEN

A kereskedelmi közlemények szabályainak érvényesülését a hatóság rendszeresen ellenőrzi, a vizsgálatokhoz 2011 májusától saját fejlesztésű szoftvert használ. A reklámanalízis adatait a hatóság egy adatbázisba gyűjti, amelynek struktúrája sokféle keresési lehetőséget biztosít, így átfogó képet ad többek között arról, hogy a médiaszolgáltatók mely hirdetési formákat, eszközöket használják leginkább kampányaikban, illetve melyek a legtöbbet

reklámozott termékek. A vizsgálati módszerrel tehát nemcsak a jogsértések deríthetők fel, hanem a különböző hirdetési típusok alkalmazásának gyakorlata is figyelemmel kísérhető.

A hatóság 2022-ben is folytatta a legnagyobb eléréssel rendelkező televíziók támogatási gyakorlatának és a termék megjelenítés alkalmazásának vizsgálatát: az országos kereskedelmi csatornák valamennyi saját gyártású műsorszámában vizsgálta a vonatkozó szabályok érvényesülését.

6.1. A kereskedelmi közlemények közös szabályai

Az Mttv. közös szabályokat állapít meg a médiaszolgáltatásban közzétett valamennyi kereskedelmi közleményt érintően, az Smtv. pedig a médiatartalom közzétételére vonatkozó korlátozásokat ír elő. Ezekkel kapcsolatban 2022-ben jogsértés nem merült fel.

6.2. A támogatás és a termék megjelenítés

Az audiovizuális médiaszolgáltatások alternatív hirdetési eszközei közül a műsortámogatás a legelterjedtebb. A szponzoráció előnye a direkt hirdetéssel szemben az, hogy képes megszólítani a reklámkerülő közönséget is, anélkül biztosítva bevételt a médiaszolgáltatónak, hogy terhelné a törvényben meghatározott reklámidőkeretet.

Az Smtv. 20. § (9) bekezdése rögzíti, hogy a támogatott médiatartalom nem ösztönözhet és nem hívhat fel a támogató vagy az általa meghatározott harmadik személy termékének beszerzésére vagy szolgáltatásának igénybevételére, illetőleg az attól való tartózkodásra. A bírói értelmezés szerint a hivatkozott rendelkezés megsértése akkor állapítható meg, ha a műsorszámban egyértelmű utalás történik a támogató termékére/szolgáltatására, a termék/szolgáltatás és a támogató közötti közvetlen kapcsolat a műsorszámból a közönség számára egyértelműen kiderül, és a bemutatás vásárlásra ösztönző hatással bír.

Az Mttv. 31. § (1) bekezdés b) pontja szerint a termék megjelenítést tartalmazó műsorszámok közvetlenül nem hívhatnak fel áru megvásárlására (szolgáltatás igénybevételére). A Médiateanács a vásárlásra való direkt felszólítás mellett azokat a közléseket is közvetlen felhívásnak tekinti, amelyek a klasszikus reklámokra jellemző módon segítik elő adott termék/szolgáltatás értékesítését, azaz például elérhetőség, ár, előnyök, egyedi tulajdonságok megjelölésével népszerűsítik a megjelenített terméket.

Az Mttv. 31. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak alapján a termék megjelenítést tartalmazó műsorszámok nem adhatnak a műsor tartalmából egyébként nem következő, indokolatlan hangsúlyt a megjelenített terméknek.

Az Mttv. 31. § (2) bekezdése értelmében a nézőket és hallgatókat – optikai vagy akusztikus módon – egyértelműen tájékoztatni kell a műsorszám elején és végén, valamint a műsorszámot megszakító reklámokat követően a műsorszám folytatásakor a termék megjelenítés tényéről.

A Médiateanács 2022-ben három határozatában (hét műsorszámmal kapcsolatban) állapította meg az Smtv. 20. § (9) bekezdésének, két határozatában (tizennégy műsorszámmal kapcsolatban) az Mttv. 31. § (2) bekezdésének megsértését. A Médiateanács 2022-ben az Smtv. 20. § (9) bekezdésének és az Mttv. 31. § (2) bekezdésének együttes megsértését nem állapította meg.

A Médiateanács négy határozatában (öt műsorszámmal kapcsolatban) állapította meg az Mttv. 31. § (1) bekezdés b) pontjának megsértését, míg az Mttv. 31. § (1) bekezdés c) pontjának megsértését 2022-ben nem állapította meg. A Médiateanács egy határozatában (egy műsorszámmal kapcsolatban) megállapította, hogy a médiaszolgáltató nem sértette meg az Mttv. 31. § (1) bekezdés b) pontját.

A támogatás szabályainak megsértése

A Makói Városi TV-n 2021. október 16-án sugárzott *Oscar díjas gasztronómia* című műsorszámában a támogató cég termékével (ke-mencével) sütöttek, továbbá a műsorszámában a támogató logója a műsorszám teljes időtartama alatt beazonosítható módon szerepelt. A műsorvezető részéről elhangzottak, valamint a képi megjelenítés alapján a műsorszámában a támogatóra egyértelmű utalás történt. Az ugyancsak 2021. október 16-án sugárzott *Kemencés és grill ételek* című műsorszámában is azonosítható volt a támogató és a terméke közötti kapcsolat a verbális megjelenítéssel, amelyhez a támogató

cég által gyártott kemence és a támogató számos alkalommal való képi megjelenítése kapcsolódott. Ezen műsorszámokban a termékkel kapcsolatos információk egy részét a támogató cég tulajdonosa és egyben ügyvezetője osztotta meg a nézőkkel. A műsorszámokban a támogató terméke nevének említése és annak képi megjelenítése mellett kiemelték a kemence előnyeit is. A Médiatanács a 308/2022. (III. 22.) számú döntésében az Smtv. 20. § (9) bekezdésének összesen két alkalommal történő megsértése miatt figyelmeztetés jogkövetkezményét alkalmazott a médiaszolgáltatóval szemben.

A Life TV csatornán 2022. január 29-én és 2022. január 30-án sugárzott *Otthon neked* című műsorszámok műsorszegmenseiben a Whirlpool, a SpaTrend, a Palatinus Fürdőszobaszalon és az IBDesign termékeit mutatták be. Valamennyi műsorrész közös jellemzője volt, hogy azt az adott támogató üzlethelyiségében, illetve bemutatótermében vették fel, a riporter beszélgetőpartnere a támogató cég képviselője volt, és a műsorvezető a műsorrészek végén nyíltan felhívta a nézőket, hogy látogassanak el a bemutatott üzletekbe, vagy ajánlotta azokat. A 2022. január 30-án sugárzott *Fitt Life* című műsorszámokban a támogató D-Life termékcsalád termékeinek bemutatása nem életszerűen és indokoltan történt, a műsorrészekben a szakácsmester részéről elhangzottak és a képi megjelenítés (felirat, termék kiemelése és az arra történő ráközelítés) alapján a szegmens egyértelműen utalt a támogató termékeire. A Médiatanács a 418/2022. (V. 3.) számú döntésében az Smtv. 20. § (9) bekezdésének összesen három alkalommal történő megsértése miatt figyelmeztetés jogkövetkezményét alkalmazott a médiaszolgáltatóval szemben.

A Magyar ATV-n 2022. május 25-én sugárzott *Start+*, valamint a május 28-án sugárzott *Pro Car* című műsorszámok egy-egy műsorszegmensében

ben a támogató terméke, illetve szolgáltatása került a középpontba. A *Start+* című műsorszámokban az Ormos Intézet által támogatott „Egységügy percek” rovatában a magánklinikai orvosigazgatója egy, az üzleti kopások miatt kialakuló fájdalmakon segítő kezeléssel beszélt, melynek során a riportalany beszámolt arról, hogy miben más, mennyivel több, jobb a klinikájukon elérhető kezelés a máshol is végzett hasonló beavatkozásoknál, majd a náluk igénybe vehető terápia mibenlétét, működését és menetét ismertette. Ezen túl a műsorvezető méltatta, kiválónak nevezte a kezelést, saját tapasztalatára hivatkozva erősítette meg, hogy használ, végül pedig ajánlotta az igénybevételét. A vizsgált tartalomban tehát a konkrét szolgáltatás igénybevételét előmozdító többletinformációk hangzottak el. A *Pro Car* című műsorszám egyik rovatában a riporter a támogató vállalkozás mottójával és weboldalával ellátott reklámfal előtt beszélgetett a cég képviselőjével. A szegmens a támogató cég szolgáltatásait mutatta be részletesen, kiemelte a vállalkozást a piaci szereplők közül. Információk hangzottak el a kínálatról, a cég szolgáltatásairól, a töltési lehetőségekről, és szóba került, hogy legközelebb hol, mikor lehet bemutató, valamint vásár keretében találkozni a céggel. A műsorvezető ez utóbbi eseményt ajánlotta is a nézőknek. A Médiatanács a 812/2022. (IX. 27.) számú döntésében az Smtv. 20. § (9) bekezdésének két alkalommal történő megsértése miatt a médiaszolgáltatót összesen 50 ezer forint bírsággal sújtotta.

A termékmegjelenítés tényéről szóló tájékoztatási kötelezettség elmulasztása

A Hír TV-n 2022. április 24–30. között sugárzott *Mozaik* és *Radar* című műsorszámok sugárzásakor a termékmegjelenítésre figyelmeztető felhívást tizenhárom esetben nem megfelelően

tették közzé. A Médiatek a 774/2022. (IX. 13.) számú döntésében az Mttv. 31. § (2) bekezdésének összesen tizenhárom alkalommal történő megsértése miatt figyelmeztetés jogkövetkezményt alkalmazott a médiaszolgáltatóval szemben.

A Magyar ATV csatornán 2022. május 30-án sugárzott *Start+* című műsorszám közzététele során a médiaszolgáltató képernyőfeliraton tájékoztatta a közönséget, hogy a műsorszám termék megjelenítést tartalmaz, azonban ez a figyelmeztetés a műsorszám végén elmaradt. A Médiatek a 812/2022. (IX. 27.) számú döntésében az Mttv. 31. § (2) bekezdésének egy alkalommal történő megsértése miatt ugyancsak figyelmeztetés jogkövetkezményt alkalmazott a médiaszolgáltatóval szemben.

A közvetlenül felhívó termék megjelenítés

A Balaton Televízió 2021. augusztus 1-jén sugárzott *Balatonisíletek – Csodahelyek Zamárdiban és környékén* című műsorszámában Zamárdi és környékének turisztikai látványosságai mellett a Szent Kristóf Pincészet, Boréletterem és Rendezvényközpont került bemutatásra, mégpedig akként, hogy a térség pincészei és szálláshelyei közül kiemelték azt. A műsor-szegmensben a komplexummal kapcsolatban számos direkt rekláminformáció hangzott el, annak elhelyezkedése és helyiségei, valamint szolgáltatásai és termékei részletesen kerültek ismertetésre. A műsorszámában több, a központ előnyeit hangsúlyozó szöveg is elhangzott. A szolgáltatások és termékek folyamatos méltatását szolgáltatás igénybevételére, illetve áru megvásárlására való felhívásként, rekláminformációként értékelte a Médiatek, melynek hatását erősítette a vendéglátás célját szolgáló helyiségek, valamint termékek műsor-szegmensben történő folyamatos képi megjelenítése.

A Médiatek a 14/2022. (I. 11.) számú döntésében megállapította, hogy a médiaszolgáltató egy alkalommal megsértette az Mttv. 31. § (1) bekezdés b) pontját, ezért a médiaszolgáltatót 50 ezer forint összegű bírsággal sújtotta, valamint a jogsértés ismételt ségére tekintettel a médiaszolgáltató vezető tisztségviselőjét 20 ezer forint bírság megfizetésére kötelezte.

A Life TV-n 2022. január 25-én sugárzott *Keverd újra, Buday!* című műsorszám voltaképpen egy őstermelői piacon történő bevásárlással egybekötött főzőműsor volt. A bemutatás meghaladta a jogszerű termék megjelenítés kereteit elsősorban azért, hogy több vágóképen is látható volt a termékek ára, valamint a séf-műsorvezető többször felhívta a figyelmet a zöldségek, gyümölcsök kiváló minőségére, ezáltal kiemelte azokat a többi hasonló áru közül. A séf az étel elkészítését bemutató részben is emlékeztette a nézőket a bevásárlás helyére, és méltatta az ott beszerezett alapanyagokat, azaz hangsúlyosan jelent meg a megjelenített áruk elérhetősége. Összhatásában a műsor-rész felhívott a piac és a bemutatott termelők felkeresésére. A Médiatek a 418/2022. (V. 3.) számú döntésében az Mttv. 31. § (1) bekezdés b) pontjának egy alkalommal történő megsértése miatt figyelmeztetés jogkövetkezményt alkalmazott a médiaszolgáltatóval szemben.

A Hír TV-n 2022. április 24-én sugárzott *Haza-húzó* című műsorszám műsor-részeiben a berezdi pincesor egyik pincéje, a helyi szafaribusz, a Patakiparti Pihenő és egy helyi fazekasműhely került bemutatásra. A műsorszám érintett műsor-szegmensei reklámriportnak tekinthetők, azokból részletes képi és verbális információkat kaptak a nézők a Kompa Pincében kóstolható és megvásárolható borokról, a бүккi szafaritúrák különlegességeiről, a Patakiparti Pihenő szolgáltatásairól és a helyi fazekasműhely termékeiről. Mindezek felül az igénybevételt segítő,

közvetlen információként volt értékelhető a Kompa Pince és a bükki szafaritúrákat szervező vállalkozás elérhetőségének megjelenítése is. A 2022. április 27-én sugárzott *Hazahúzó* című műsorszám Dráva Hotelről és a Levendulás Házról szóló szegmenseiben ugyancsak számos direkt rekláminformáció hangzott el. A nézők megismerhették a Dráva Hotel szolgáltatásait, különlegességeit, és a Levendulás Ház elérhetőségeiről, valamint termékeiről szóló információkat kaphattak. A Médiatanács a 774/2022. (IX. 13.) számú döntésében az Mttv. 31. § (1) bekezdés b) pontjának összesen két alkalommal történő megsértése miatt ugyancsak figyelmeztetés jogkövetkezményt alkalmazott a médiaszolgáltatóval szemben.

A Magyar ATV csatornán 2022. május 25-én sugárzott *Start+* című műsorszám Egészségügyi Percek elnevezésű rovatának vendégét a műsorvezetők látványos fogyásáról kérdezték. Az ezt követő beszélgetés egésze egy súlycsökkentést segítő kapszuláról szólt. A Médiatanács vásárlásra felhívásként, azaz a vásárlási szándékot közvetlenül előmozdító tájékoztatásként értékelte a fogyasztószer méltatását, összetevőinek részletes ismertetését, az alkalmazásáról szóló tájékoztatást és egyéb referenciaszemélyek említését. A Médiatanács a 812/2022. (IX. 27.) számú döntésében az Mttv. 31. § (1) bekezdés b) pontjának egy alkalommal történő megsértése miatt figyelmeztetés jogkövetkezményt alkalmazott a médiaszolgáltatóval szemben.

A Magyar ATV csatornán 2022. június 17-én sugárzott *Start+* című műsorszámban az *Útravaló* című magazin került bemutatásra. Tekintettel arra, hogy a kiemelt kulturális termék megjelenítése a tematikába illeszkedően indokolt volt, valamint figyelemmel arra is, hogy a médiaszolgáltató azt nem termékmegjelenítésről szóló megállapodás alapján mutatta be, a Médiatanács a 884/2022. (X. 25.) számú döntésében megállapította, hogy a médiaszolgáltató a műsorszám-

pította, hogy a médiaszolgáltató a műsorszámban nem sértette meg az Mttv. 31. § (1) bekezdés b) pontját.

6.3. A hirdetések elválasztása a szerkesztett tartalomtól, forrásmegjelölés, politikai reklám

Az Mttv. 203. §-ában szereplő definíciók alapján a politikai reklám, a társadalmi célú reklám és a közérdekű közlemény egymástól élesen elkülöníthető közleményformának minősül. Az elhatárolás alapvetően a közlemény tartalma és célja, a közlétevő személye, valamint a visszerhesség mentén vizsgálható. A közlemények közös jellemzője, hogy azok gazdasági érdeket, reklámcélokat nem szolgálhatnak.

Az Mttv. hatályos rendelkezései a reklámok audiovizuális médiaszolgáltatásban történő közzététele esetén a vizuális és akusztikus figyelemfelhívást alternatív lehetőségként írják elő. Emellett párhuzamosan figyelembe kell venni a kereskedelmi közlemények közzétételére vonatkozó általános előírásokat, amelyek értelmében a megkülönböztethetőség követelménye mellett a reklámoknak könnyen felismerhetőnek kell lenniük. A megkülönböztetésre vonatkozó kötelezettség azt a célt szolgálja elsősorban, hogy a közönség számára nyilvánvalóvá váljon, hogy a szerkesztett műsoroktól elkülönült médiatartalommal találkozunk.

Az Mttv. 32. § (2) bekezdése előírja, hogy a politikai reklámnak, a közérdekű közleménynek és a társadalmi célú reklámnak felismerhetőnek és más médiatartalmaktól megkülönböztethetőnek kell lennie. Az Mttv. 32. § (3) bekezdése többek között kimondja, hogy választási kampányidőszakon kívül politikai reklám kizárólag már elrendelt népszavazással összefüggésben közölhető. A 32. § (4) bekezdése alapján a poli-

tikai reklám, közérdekű közlemény és társadalmi célú reklám közzétételekor a megrendelőt egyértelműen meg kell nevezni.

A Médiatanács 2022-ben az Mttv. 32. § (2) bekezdés a) pontjának megsértését két határozatában (százhatvankét alkalom), az Mttv. 32. § (4) bekezdésének megsértését öt határozatában (kettőszáznyolcvankettő alkalom), valamint az Mttv. 32. § (2) bekezdés a) pontjának és az Mttv. 32. § (4) bekezdésének együttes megsértését egy határozatában (ezerharmincegy alkalom) állapította meg. A Médiatanács 2022-ben az Mttv. 32. § (3) bekezdésének megsértését nem állapította meg.

Az Mttv. 33. § (1) bekezdése szerint a szerkesztett programtól a médiaszolgáltatásban közzétett klasszikus reklámokat is el kell választani úgy, hogy azok felismerhetők és megkülönböztethetők legyenek más médiatartalmaktól.

Az Mttv. 33. § (3) bekezdése azt rögzíti, hogy nem lehet reklámmal vagy televíziós vásárlással megszakítani azt a lineáris médiaszolgáltatásban közzétett műsorszámot, amely politikai híreket tesz közzé vagy politikai tájékoztatást tartalmaz, és időtartama nem haladja meg a 30 percet, vagy amely nemzeti ünnepek hivatalos eseményeiről tudósít, vagy vallási, illetve egyházi tartalmú, ide nem értve a filmalkotásokat.

Az Mttv. 33. § (5) bekezdése alapján pedig virtuális reklám lineáris audiovizuális médiaszolgáltatásban csak úgy tehető közzé, ha közzététele a médiaszolgáltató az érintett műsorszámot közvetlenül megelőzően, illetve közvetlenül a műsorszámot követően is – optikai vagy akusztikus módon – felhívja a figyelmet. E kötelezettség nem terjed ki azon műsorszámokra, amelyeket nem maga a médiaszolgáltató vagy tulajdonosának befolyásoló részesedése mellett működő más médiaszolgáltató vagy műsorkészítő vállalkozás készített vagy rendelt meg.

A Médiatanács 2022-ben az Mttv. 33. § (1) bekezdés a) pontjának megsértését egy határozatában (kettőszázharmincöt alkalom), az Mttv. 33. § (3) bekezdésének megsértését egy határozatában (két műsorszámmal kapcsolatban), valamint az Mttv. 33. § (5) bekezdésének megsértését két határozatában (két alkalom) állapította meg.

A Médiatanács 2022-ben az alábbi két döntésében állapította meg az Mttv. 32. § (2) bekezdés a) pontjának megsértését:

- A Médiatanács a 751/2022. (IX. 6.) számú döntésében figyelmeztetés jogkövetkezményt alkalmazott a médiaszolgáltatóval szemben, tekintettel arra, hogy a médiaszolgáltató a Körös Televízió Szarvas csatornán a 2022. június 20. és 26. közötti adáshéten az általa közzétett társadalmi célú reklámok elején és végén huszonöt alkalommal nem alkalmazott sem akusztikus, sem optikai módon figyelemfelhívást.
- A Médiatanács az 1026/2022. (XII. 13.) számú döntésével a médiaszolgáltatót 20 ezer forint összegű bírsággal sújtotta, figyelemmel arra, hogy az általa üzemeltetett Régió Plusz Televízió 2022. szeptember 5. és 11. közötti adáshétén százharminchét esetben a tartalmuk alapján társadalmi célú reklámnak minősülő médiatartalmak sugárzása során figyelmen kívül hagyta, hogy a társadalmi célú reklámokat csak e jellegüknek megfelelő főcímmel tehetné volna közzé.

A Médiatanács 2022-ben az alábbi öt döntésében állapította meg az Mttv. 32. § (4) bekezdésének megsértését:

- A Médiatanács a 185/2022. (II. 22.) számú döntésében a médiaszolgáltatót 10 ezer forint összegű bírsággal sújtotta, figyelemmel arra, hogy az általa üzemeltetett KARCA FM 2021. november 8. és

14. közötti adáshetén száz alkalommal a közzététel megrendelőjének megnevezése nélkül tett közzé társadalmi célú reklámot.

- A Médiatanács a 393/2022. (IV. 26.) számú döntésével a médiaszolgáltatóval szemben figyelmeztetés szankciót alkalmazott, tekintettel arra, hogy a Győr Plusz Rádió a 2022. január 3. és 9. közötti adáshetén huszonnégyszer alkalommal a közzététel megrendelőjének megnevezése nélkül tett közzé társadalmi célú reklámot.
- A Médiatanács az 566/2022. (VI. 28.) számú döntésében a médiaszolgáltatóval szemben ugyancsak a figyelmeztetés jogkövetkezményt alkalmazta, mivel a médiaszolgáltató az általa üzemeltetett Hír TV-n 2022. március 29. és április 3. között sugárzott *Választás 2022* című társadalmi célú reklámok közzétételekor kilencvenegy alkalommal nem nevezte meg azok megrendelőjét.
- A Médiatanács a 728/2022. (VIII. 30.) számú döntésében figyelmeztetés jogkövetkezményt alkalmazott a médiaszolgáltatóval szemben, figyelemmel arra, hogy az általa üzemeltetett Megafon rádiós médiaszolgáltatásban 2022. április 7-én négy alkalommal úgy tett közzé társadalmi célú reklámokat, hogy azok megrendelőjét egyértelműen nem nevezte meg.
- A Médiatanács a 880/2022. (X. 25.) számú döntésében a médiaszolgáltatót 10 ezer forint összegű bírsággal sújtotta, mivel az ALPHA RÁDIÓ állandó megnevezésű médiaszolgáltatásának 2022. május 2–8. közötti adáshetén hatvanhárom alkalommal a közzététel megrendelőjének megnevezése nélkül tett közzé társadalmi célú reklámot.

A Médiatanács 2022-ben egy esetben állapította meg az Mttv. 32. § (2) bekezdés a) pontjának és az Mttv. 32. § (4) bekezdésének együttes megsértését, mivel a TV2 csatornán 2022. február 15. és 25. között sugárzott, reklámként közzétett *Digitalizáció* és a pillanat-reklámként közzétett *Digitalizáció/gyerekek/legnagyobb vállalkozás.hu* elnevezésű, összesen ezerharmincegy médiatartalom kapcsán megállapította, hogy e közlemények politikai reklámnak minősülnek, tekintettel arra, hogy a politikai reklám a politikai kérdésekben történő véleménynyilvánítást, a tájékoztatást kívánja elősegíteni, alapvető célja valamely politikai párt, mozgalom vagy a kormány, továbbá ezek tevékenységének népszerűsítése, támogatásuk elősegítése, ezért azokat a médiaszolgáltatónak az Mttv. politikai reklámra vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően kellett volna sugároznia, azaz a jellegére vonatkozó optikai és akusztikus figyelemfelhívással és a megrendelő egyértelmű megnevezésével.

A Médiatanács a 487/2022. (V. 24.) számú döntésében megállapította, hogy a médiaszolgáltató összesen ezerharmincegy alkalommal megsértette az Mttv. 32. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezést, mivel a kifogásolt közleményeket nem politikai reklámként tette közzé, valamint tekintettel arra, hogy a médiaszolgáltató nem nevezte meg egyértelműen a politikai reklám közzétételekor annak megrendelőjét, ezerharmincegy alkalommal megsértette az Mttv. 32. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezést is, ezért a médiaszolgáltatót összesen 2 062 000 forint bírsággal sújtotta.

A Médiatanács 2022-ben egy döntésében állapította meg az Mttv. 33. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt, a reklámok más médiatartalmaktól való megkülönböztetésére vonatkozó törvényi rendelkezés megsértését. A Média-

tanács az 1026/2022. (XII. 13.) számú döntésében a Régió Plusz Televízió 2022. szeptember 5. és 11. közötti adáshetén az Mttv. 33. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezés kettőszázharmincöt alkalommal történő megsértése miatt a médiaszolgáltatót 30 ezer forint bírsággal sújtotta, mivel az érintett, tartalmuk szerint reklámnak minősülő médiatartalmak elején és végén nem került sor sem akusztikus, sem optikai módon a figyelemfelhívásra.

2022-ben a Médiatanács az Mttv. 33. § (3) bekezdésének megsértését egy – a 326/2022. (III. 29.) számú – döntésében állapította meg, mivel a Magyar ATV és az ATV Spirit állandó megnevezésű médiaszolgáltatások 2021. december 25-i és 26-i adásnapján a médiaszolgáltató két esetben *A Messiás* című vallási/egyházi műsorszámot reklámmal szakította meg, ami miatt figyelmeztetés jogkövetkezményt alkalmazott.

A Médiatanács 2022-ben két döntésében állapította meg az Mttv. 33. § (5) bekezdésében foglalt, a virtuális reklám közzétételére vonatkozó rendelkezés megsértését:

- A Médiatanács a 488/2022. (V. 24.) számú döntése értelmében a TV2-n 2022. február 24-én sugárzott *Exatlon Hungary* című műsorszámában közreadott, a Szerencsejáték Zrt. Tippmix játékát népszerűsítő virtuális reklám közzététele miatt figyelmeztetés jogkövetkezményt állapított meg a médiaszolgáltatóval szemben, mivel a médiaszolgáltató nem használt reklámszignált a virtuális reklámot tartalmazó műsorszám előtt és azt követően.
- A Médiatanács 903/2022. (XI. 8.) számú döntése szerint ugyancsak a TV2 csatornán 2022. augusztus 2-án sugárzott *Pénzt vagy éveket* című műsorszámában közreadott, a TV2 Akadémia Sport-

riporter- és sportújságíró-képzését népszerűsítő virtuális reklám közzététele miatt 50 ezer forint bírságot szabott ki a médiaszolgáltatóval szemben, figyelemmel arra, hogy a médiaszolgáltató nem használt figyelemfelhívásra alkalmas szignált a virtuális reklámot tartalmazó műsorszám előtt és azt követően sem.

6.4. A burkolt kereskedelmi közlemény

A burkolt kereskedelmi közlemény közzétételét tiltó, az Smtv. 20. § (3) bekezdésében megfogalmazott szabály célja, hogy a szerkesztett és a kereskedelmi tartalmat jól el lehessen választani egymástól, vagyis azonosítani lehessen a reklámokat. Ebből következik, hogy az egyértelmű megjelölés nélkül a szerkesztett tartalomban közzétett kereskedelmi üzenet – kivéve a jogszerű termék megjelenítések esetét – burkolt kereskedelmi közleménynek minősül, ami az Mttv. fogalom meghatározása értelmében olyan kereskedelmi közlemény, amelynek közzététele természetét tekintve megteveszti a közönséget. Burkolt reklámnak minősülhet a kereskedelmi közlemény céljait szolgáló üzenet akkor is, ha nem ellenszolgáltatás fejében tették közzé. Ez esetben a közlemény valódi természetét, kereskedelmi jellegét a közönség nem tudja felismerni.

A Médiatanács 2022-ben kilenc határozatában állapította meg az Smtv. 20. § (3) bekezdésének megsértését: öt döntésében a támogatói üzenetben, négy esetben a műsorszámon belül közzétett reklámértékű információk miatt.

A Médiatanács a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételét tiltó törvényi rendelkezés megsértése kapcsán 2022-ben hét esetben indított hatósági ellenőrzést.

A Médiatanács 2022-ben két esetben a termék megjelenítés szabályainak megsértése miatt indított közigazgatási hatósági eljárást, azonban a médiaszolgáltató nyilatkozatában foglaltak alapján a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételét tiltó törvényi rendelkezés megsértése miatt állapított meg jogsértést.

A burkolt kereskedelmi közlemény közzétételét tiltó rendelkezés megsértése támogatói üzenetben

A Balaton Televízió 2021. október 1-jén egy alkalommal közzétett, a *Közéleti Kávéház* című műsorszámot követően sugárzott támogatói üzenetben reklámértékű információk is megjelentek azáltal, hogy abban a támogató címe, valamint az internetes elérhetőségei is láthatóak voltak. A médiaszolgáltató az adott médiatartalom kereskedelmi jellege tekintetében valóban információt közölt, ezáltal megtévesztette a közönséget, ugyanis így a nézők támogatói üzenetként találtak a reklámnak minősülő tartalommal. A Médiatanács a 156/2022. (II. 15.) számú döntésében az Smtv. 20. § (3) bekezdésének összesen egy alkalommal történő megsértése miatt 180 ezer forint bírság megfizetésére kötelezte a médiaszolgáltatót, és emellett – a jogsértés ismételtségére tekintettel – 20 ezer forint bírság megfizetésére kötelezte a médiaszolgáltató vezető tisztségviselőjét.

Az egyetem tv 2021. december 22-én sugárzott *Spirit O'Clock* című műsorszámát követően közzétett támogatói üzenet burkolt kereskedelmi közleménynek megfelelő tartalmat hordozott, mivel abban a műsorvezető ruházatát biztosító üzlet pontos címét is feltüntették az üzlet neve mellett. A Médiatanács a 234/2022. (III. 1.) számú döntésében az Smtv. 20. § (3) bekezdésének egy alkalommal történő megsértése miatt 20 ezer forint bírság megfizetésére kötelezte a médiaszolgáltatót.

A Tolnatáj TV-n 2022. február 17-én közzétett támogatói üzenetben megjelent a támogató internetes elérhetősége mellett az ügyfélszolgálat telefonszáma is, amely a támogatás jogi kereteit meghaladó, direkt népszerűsítést megvalósító, reklámjellegű információ. A Médiatanács a 273/2022. (III. 8.) számú döntésében az Smtv. 20. § (3) bekezdésének egy alkalommal történő megsértése miatt figyelmeztetés jogkövetkezményt alkalmazott a médiaszolgáltatóval szemben.

A Fehérvár Televízió 2022. március 28. és április 2. között a *Hangvilla* című műsorszámot követően öt alkalommal közzétett támogatói üzenetben akusztikus módon megjelent a támogató címe mellett az internetes elérhetősége is, amely gazdasági érdeket szolgáló többletelem, a szolgáltatás igénybevételére ösztönző, reklámnak minősülő tartalom. A Médiatanács az 593/2022. (VII. 5.) számú döntésében az Smtv. 20. § (3) bekezdésének öt alkalommal történő megsértése miatt figyelmeztetés jogkövetkezményt alkalmazott a médiaszolgáltatóval szemben.

Az egyetem tv-n 2022. augusztus 16-án az *Időjárás* című műsorszámot követően közzétett támogatói üzenet burkolt kereskedelmi közleménynek minősült, mivel a műsorvezető öltözködését biztosító támogató megnevezésében az üzlet pontos címe és az internetes elérhetősége is szerepelt, amely a támogatás jogi kereteit meghaladó, direkt népszerűsítést megvalósító, reklámjellegű információ. A Médiatanács a 929/2022. (XI. 15.) számú döntésében az Smtv. 20. § (3) bekezdésének egy alkalommal történő megsértése miatt 40 ezer forint bírság megfizetésére kötelezte a médiaszolgáltatót, és emellett a jogsértés ismételtségére tekintettel 10 ezer forint bírság megfizetésére kötelezte a médiaszolgáltató vezető tisztségviselőjét.

A burkolt kereskedelmi közlemény közzétételét tiltó rendelkezés megsértése műsorszámokon belül

A TRIÓ Rádió 2021. szeptember 24-én sugárzott *Menüajánló* című műsora a jászberényi éttermek részletesen közzétett menüajánlatai mellett az éttermek telefonos elérhetőségét is tartalmazta, ezáltal reklámértékű információkat közölt úgy, hogy annak reklámjellegét nem jelezte. A Média-tanács emiatt az 54/2022. (I. 25.) számú döntésében az Smtv. 20. § (3) bekezdésének összesen három alkalommal történő megsértése miatt figyelmeztetés jogkövetkezményét alkalmazott a médiaszolgáltatóval szemben.

A Szeged Televízió által 2021. október 4-én közzétett, valamint négy alkalommal megismételt *ÉPI-TECH Magazin* című műsorszám műsor-szegmense az építőipari kivitelezésben kialakult szakemberhiány áthidalására megoldást kínáló, előre gyártott elemekből történő építkezést, azon belül is az úgynevezett klímafödémeket mutatta be. A Média-tanács az Mttv. 31. § (1) bekezdés b) pontjának megsértése miatt indította meg a közigazgatási hatósági eljárást, azonban a médiaszolgáltató nyilatkozata alapján azt kiterjesztette az Smtv. 20. § (3) bekezdésének vizsgálatára. A médiaszolgáltató egy építőipari vállalkozás „klímafödém” termékének, illetve egyéb szolgáltatásának bemutatásával olyan többletinformációkat közölt, amelyek a reklámokra jellemző módon segítették a cég népszerűsítését. A Média-tanács a 274/2022. (III. 8.) számú döntésében az Smtv. 20. § (3) bekezdésének összesen öt alkalommal történő megsértése miatt figyelmeztetés jogkövetkezményét alkalmazott a médiaszolgáltatóval szemben, valamint megállapította, hogy a médiaszolgáltató nem sértette meg az Mttv. 31. § (1) bekezdése b) pontjában foglalt rendelkezést.

A Magyar ATV 2022. május 29-én sugárzott *Hazahúzó* című műsorszámával kapcsolatban a

Média-tanács a termék megjelenítésre vonatkozó szabályok megsértése miatt indított eljárást, melyet a médiaszolgáltató nyilatkozata alapján a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételét tiltó rendelkezés megsértésének vizsgálatára kiterjesztett. A műsorszámában megjelent a családi manufaktúrát népszerűsítő tábla a manufaktúra telefonos és internetes elérhetőségeivel, valamint a riport alatt a manufaktúra által előállított termékek kerültek részletesen bemutatásra. A Média-tanács a műsorszámában hangsúlyosan megjelenő tájékoztatásokat (elérhetőségek és elárusítóhelyek pontos megnevezése/megjelenítése) rekláminformációknak, a helyi gasztronómia, a helyi termékek bemutatását meghaladó, a manufaktúra gazdasági érdekeit képviselő kereskedelmi üzenetnek tekintette, ezért a 812/2022. (IX. 27.) számú döntésében az Smtv. 20. § (3) bekezdésének egy alkalommal történő megsértése miatt 50 ezer forint bírság megfizetésére kötelezte a médiaszolgáltatót, valamint megállapította, hogy a médiaszolgáltató nem sértette meg az Mttv. 31. § (1) bekezdése b) pontjában foglalt rendelkezést.

A burkolt kereskedelmi közlemény közzétételét tiltó rendelkezés megsértése műsorszámot követően közzétett médiatartalomban

A TV Szentendre csatornán 2022. július 8-án sugárzott *Creative chef* című műsorszámot követően közzétett, és öt alkalommal ismételt, szakácskönyvet bemutató médiatartalomban megjelenítésre kerültek a szakácskönyv megvásárolhatóságára vonatkozó információk. A Média-tanács megállapította, hogy a szakácskönyv népszerűsítése kereskedelmi célokat szolgált, azonban a kereskedelmi jelleget a médiaszolgáltató a közönség számára azonosítható módon nem jelölte. Ugyanezen hatósági eljárás keretében megállapította a Média-tanács, hogy

a 2022. július 4-én sugárzott *Élet-receptek* című műsorszámán belül megjelent reklámriportban a homoktövis hatásairól szóló tájékoztatás keretében reklámértékű információk hangoztak el, a kifogásolt médiatartalom a homoktövisolajat tartalmazó kapszula beazonosítható, egyedi tulajdonságainak olyan mértékű bemutatására irányult, amely annak igénybevételét segíthette elő. A Médiatanács a 857/2022. (X. 18.) számú döntésében az Smtv. 20. § (3) bekezdésének összesen hét alkalommal történő megsértése miatt 35 ezer forint bírság megfizetésére kötelezte a médiaszolgáltatót.

6.5. A reklámok hangereje

A reklámhangerőt szabályozó törvényi rendelkezés értelmében a lineáris médiaszolgáltatásban közzétett reklám, televíziós vásárlás és a műsorelőzetes, valamint ezek közzétételét akusztikus módon jelző figyelemfelhívás átlagos vagy a néző és hallgató által érzékelt hangereje nem lehet nagyobb, mint a környező műsorszámoké [Mttv. 33. § (4) bekezdés].

A Médiatanács az International Telecommunication Union ajánlását vette figyelembe, amikor az átlagos hangerő maximumértékét 3 dB-ben határozta meg.

A nézők és hallgatók számára rendkívül zavaró, ha lényegesen eltér egymástól a soron következő, elkülönülő műsorszám hangereje a korábbtól. A Médiatanács ezt saját fejlesztésű szoftverével ellenőrzi.

2022-ben a Médiatanács egyetlen határozatában állapította meg a szabály megsértését, egy 2021. harmadik negyedévben elkövetett jogsértés miatt **(14. táblázat)**.

A reklámok hangerejével kapcsolatos bejelentések

A Médiatanácshoz érkező tíz, a holland joghatóság alá tartozó Discovery Communications Benelux B.V. médiaszolgáltató ID – Investigation Discovery (Hungary) csatornáján sugárzott reklámok hangerejét kifogásoló bejelentés okán a Médiatanács megkereséssel élt a holland társhatóság felé. A CVDM tájékoztatása szerint a médiaszolgáltató kivizsgálta az esetet, és megállapította, hogy a hangerőkülönbséget egy technikai probléma (szoftverhiba) okozta. A vizsgált szegmensek programrészei 6 dB-lel halkabbak voltak a beállítani kívánt nominális mértéknél, mivel azonban a reklámok hangereje nominális szinten volt, ez okozta a 6 dB mértékű hangerőkülönbséget. A hibát a médiaszolgáltató végleg elhárította.

6.6. A reklámidő

Az Mttv. értelmében a lineáris médiaszolgáltatásban közzétehető reklámok időtartama 6 és 18 óra között, továbbá 18 és 24 óra között sem haladhatja meg ezen időszakok 20-20 százalékát, beleértve az osztott képernyős reklámot, a virtuális reklámot, valamint – szűk kivételtől eltekintve – a más médiaszolgáltatás műsorszámainak népszerűsítését [Mttv. 35. § (1) bekezdés].

A határozat száma	Médiaszolgáltató (médiaszolgáltatás)	Jogsértés	Jogkövetkezmény
346/2022. (IV. 5.)	Magyar Sláger TV Kft. (Magyar Sláger TV)	Mttv. 33. § (4) (6 alkalommal elkövetett)	Mttv. 186. § figyelmeztetés

14. táblázat. Médiatanácsai határozat a reklám hangerejére vonatkozó szabályok megsértése miatt 2022-ben

A közszolgálati médiaszolgáltató lineáris médiaszolgáltatásban közzétett reklám és televíziós vásárlás időtartama óránként nem haladhatja meg a nyolc percet, míg a közösségi médiaszolgáltatás esetében a hat percet [Mttv. 36. § (1) bekezdés].

A rendszeres ellenőrzések során feltárt reklám-idő-túllépések miatt 2022-ben három határozatot hozott a Hivatal, mint e jogszabályhelyek felügyeletére hatáskörrel rendelkező szerv (15. táblázat).

6.7. Közlemények előzetes minősítése

Az Mttv. 32. § (8) bekezdése szerint a médiaszolgáltató kérelmére a Médiatanács – a kérelem beérkezésétől számított tizenöt napon

belül, igazgatási szolgáltatási díj ellenében – hatósági határozatában dönt arról, hogy a kérelem tárgyát képező közlemény közérdekű közleménynek, társadalmi célú reklámnak vagy politikai reklámnak minősül-e. A közlemények közös jellemzője, hogy gazdasági érdeket, reklámcélokat nem szolgálhatnak, elhatárolásuk alapvetően a közlemény tartalma és célja, a közzétevő személye, valamint annak visszterhessége mentén vizsgálható.

2022-ben egy esetben járt el a Médiatanács közlemény minősítésével kapcsolatban. A kérelmet a TV2 Zrt. nyújtotta be (16. táblázat).

Az ügyirat száma	Médiaszolgáltató (médiaszolgáltatás)	Jogsértés	Jogkövetkezmény
MN/1638/2022.	Makói Szolgáltató Nonprofit Zrt. (Makói Városi Televízió)	Mttv. 35. § (1)	Mttv. 187. § (4) b) 15 000 Ft bírság
MN/18797/2022.	Magyar Sláger TV Kft. (Magyar Sláger TV)	Mttv. 35. § (1)	Mttv. 187. § (4) b) 40 000 Ft bírság
MN/18840/2022.	Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (M4 Sport)	Mttv. 36. § (1)	Mttv. 186. § figyelmeztetés

15. táblázat. Hivatali határozatok reklámidő-túllépés miatt 2022-ben

A döntés száma	Kérelmező	A közlemény tárgya	A közlemény megrendelője	Minősítés
856/2022. (X. 18.)	TV2 Zrt.	2022. évi népszámlálás	Magyarországi Református Egyház	Társadalmi célú reklám

16. táblázat. Közlemények előzetes minősítésével kapcsolatban hozott médiatanácsi döntés 2022-ben

1E3

A MÉDIASZOLGÁLTATÓK TULAJDONI HELYZETÉNEK ALAKULÁSA

Állami tulajdonban lévő korlátos erőforrást igénybe vevő, földfelszíni terjesztésű analóg lineáris rádiós médiaszolgáltatás a Média-tanáccsal kötött hatósági szerződés alapján végezhető. A jogalkotó a rádiós médiaszolgáltatókra vonatkozóan a médiapluralizmus elve alapján a médiakonzentráció és az összefonódások elkerülése érdekében – összeférhetetlenségi és tulajdonosi koncentrációt megelőző – rendelkezéseket fogalmazott meg az Mttv.-ben. A Média tanács hatáskörébe tartozik annak felügyelete, hogy a rádiós médiaszolgáltatók működése megfeleljen e rendelkezéseknek. A Média tanács 2022-ben közel száz rádiós médiaszolgáltató csaknem százhatvan hatósági szerződésen alapuló médiaszolgáltatásának hatósági felügyeletét látta el.

1. ORSZÁGOS VÉTELKÖRZETŰ FÖLDFELSZÍNI RÁDIÓS MÉDIASZOLGÁLTATÓ TULAJDONOSI SZERKEZETE

Magyarországon egy országos vételkörzetű kereskedelmi jellegű rádiós médiaszolgáltatás üzemel. Médiaszolgáltatója korlátolt felelősségű társaságként működik, tulajdonosa egy alapítvány.

2. HELYI ÉS KÖRZETI VÉTELKÖRZETŰ FÖLDFELSZÍNI RÁDIÓS MÉDIASZOLGÁLTATÓK TULAJDONOSI SZERKEZETE

A helyi és a körzeti vételkörzetű rádiós médiaszolgáltatók döntő többsége gazdasági társaságként működik. A gazdasági társaságok jelentős része korlátolt felelősségű társaság, mindössze négy médiaszolgáltató társasági formája betéti társaság, míg két médiaszolgáltató zártkörűen működő részvénytársaság. A gazdasági társaságok tulajdonosai döntően természetes személyek, ugyanakkor számos gazdasági társaság formában működő médiaszolgáltató alapítványi kézben van. A médiaszolgáltatók tulajdonosi körében külföldi gazdasági társaság nincs, ugyanakkor néhány médiaszolgáltató közvetett tulajdonosai között található külföldi természetes személy.

A helyi és körzeti vételkörzetű közösségi jellegű médiaszolgáltatást folytató és a kisközségi médiaszolgáltatók között előfordulnak civil szervezeti formában (alapítvány, egyesület) működő médiaszolgáltatók is, továbbá a kisközségi médiaszolgáltatók és az Mttv. 65. § (1) bekezdése szerinti ideglenes médiaszolgáltatást

folytató médiaszolgáltatók között magánszemély, illetve oktatási intézmény is szerepel.

A 2022-es évben mindössze egy médiaszolgáltatónak, a Radio Plus Kft.-nek a tulajdonosi szerkezetében történt változás, amely körzeti és helyi vételkörzetű rádiós médiaszolgáltatási jogosultságokkal is rendelkezik.

Két budapesti telephelyű körzeti vételkörzetű rádiós médiaszolgáltatónak, az Aerial Kft.-nek (Budapest 92,1 MHz) és a MAGYAR JAZZ RÁDIÓ Kft.-nek (Dél-Budapest 90,9 MHz) 2021. december 31-én oly módon változott meg a tulajdonosi szerkezete, hogy azzal az Mttv. korlátozó rendelkezéseit sértő állapot jött létre. A Médiatanács ezért 2022-ben hatósági eljárásokat indított a médiaszolgáltatókkal szemben a jogsértés megszüntetése érdekében. A médiaszolgáltatók a jogsértést megszüntették, a tulajdonosi szerkezetük így már megfelel az Mttv. korlátozó rendelkezéseinek.

1404

FÖLDFELSZÍNI TERJESZTÉSŰ RÁDIÓS MÉDIASZOLGÁLTATÁSI JOGOSULTSÁGOK 2022-BEN

1. A 2022-ES RÁDIÓS PÁLYÁZTATÁSI TEVÉKENYSÉG ÖSSZEFOGLALÁSA

A Médiatanács a korlátos erőforrást képező állami tulajdonban levő földfelszíni rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek pályázati eljárásaival kapcsolatos feladatait az Mttv. 132. § b) és 182. § h) pontja alapján hatósági hatáskörében látja el, a pályázati eljárásokban az Ákr. szabályait az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel alkalmazza.

1.1. Helyi és körzeti vételkörzetű rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek pályázati eljárásai

A Médiatanács a helyi és körzeti vételkörzetű rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek pályázati eljárásaival kapcsolatos, 2022-ben elvégzett feladatai az alábbiak szerint megszerezhetők:

A 2022-ben, illetve 2023-ban lejáró rádiós médiaszolgáltatási jogosultságok pályáztatása

A Médiatanács a **17. táblázat**ban szereplő, 2022-ben, illetve 2023-ban lejáró helyi és körzeti vételkörzetű rádiós médiaszolgáltatási jogosultságokkal kapcsolatos pályázati eljárásokat folytatta le vagy indította meg 2022-ben a pályázati ajánlatok benyújtásának időrendjében.

Egyéb rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek pályáztatása 2022-ben

A Médiatanács 2022-ben a **18. táblázat** szerinti rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek használatára irányuló pályázati eljárásokban hozott döntést, illetve döntött a pályázati eljárás megindításáról a pályázati ajánlatok benyújtásának időrendjében.

Médiaszolgáltatási lehetőség	A lejáró jogosultságot használó mediaszolgáltató	Médiaszolgáltatási jogosultság lejárata	A pályázati felhívás megjelenése
Debrecen 104,6 MHz	Best Radio Kft.	2022. április 30.	2021. október 15.
Nyíregyháza 91,1 MHz	Radio Plus Kft.	2022. április 30.	2021. október 15.
Nyíregyháza 100,5 MHz	„EURÓPA RÁDIÓ” Műsorszolgáltató Nonprofit Kft.	2022. április 17.	2021. október 22.
Pécs 101,2 MHz	Katolikus Rádió Zrt.	2022. március 30.	2021. október 29.
Szeged 87,9 MHz	SZEGROPA Műsorszolgáltató Nonprofit Kft.	2022. április 30.	2021. november 10.
Vác 87,9 MHz	Katolikus Rádió Zrt.	2022. március 30.	2021. december 17.
Ajka 93,2 MHz	Magyarországi Mária Rádió Közhasznú Alapítvány	2022. november 24.	2022. március 4.
Budapest 90,3 MHz	Tilos Kulturális Alapítvány	2022. szeptember 3.	2022. július 6.
Barcs 102,7 MHz	Lokátor Hírműhely Kft.	2022. október 7.	2022. július 22.
Várpalota 90,0 MHz	Magyarországi Mária Rádió Közhasznú Alapítvány	2022. november 24.	2022. július 27.
Fehérgyarmat 99,5 MHz	FRIENDS-LAN Kft.	2023. március 20.	2022. szeptember 2.
Karcag 93,8 MHz	„VIACOM” Kft.	2023. március 29.	2022. szeptember 9.
Debrecen 94,4 MHz	„EURÓPA RÁDIÓ” Műsorszolgáltató Nonprofit Kft.	2023. március 20.	2022. szeptember 2.
Miskolc 101,6 MHz	Best Radio Kft.	2023. május 19.	2022. szeptember 7.
Győr 100,1 MHz	PluszRádió Nonprofit Kft.	2023. április 20.	2022. szeptember 16.
Barcs 102,7 MHz (újra)	Lokátor Hírműhely Kft.	2022. október 7.	2022. október 7.
Zalaegerszeg 95,8 MHz	Radio Plus Kft.	2023. június 7.	2022. október 14.
Zalaegerszeg 95,1 MHz	Zalaegerszegi Televízió és Rádió Kft.	2023. június 11.	2022. október 14.
Békéscsaba 98,4 MHz	TELEKOM BÉKÉS Kft.	2023. június 3.	2022. október 21.
Szombathely 97,7 MHz	Vasi Friss Rádió Kft.	2023. június 25.	2022. október 21.
Veszprém 103,1 MHz	Veszprém Rádió Kft.	2023. június 25.	2022. október 28.
Mór 92,9 MHz	Mária Rádió Frekvencia Kft.	2023. július 12.	2022. december 9.
Pápa 90,8 MHz	Mária Rádió Frekvencia Kft.	2023. július 12.	2022. december 21.
Fehérgyarmat 99,5 MHz (újra)	FRIENDS-LAN Kft.	2023. március 20.	2022. december 16.
Karcag 93,8 MHz (újra)	„VIACOM” Kft.	2023. március 29.	2022. december 16.
Sárvár 95,2 MHz	Mária Rádió Frekvencia Kft.	2023. július 12.	2022. december 21.
Celldömök 92,5 MHz	Mária Rádió Frekvencia Kft.	2023. július 12.	2022. december 21.

* A pályázati eljárás eredménytelenségének megállapítását követően a Médiatanács ismét pályázatot hirdetett.

17. táblázat. A 2022-ben, illetve 2023-ban lejáró rádiós mediaszolgáltatási jogosultságok pályáztatása

A pályázati ajánlatok benyújtásának napja	Pályázók	A Médiatanács határozatának száma, a pályázati eljárás eredménye, nyertese
2021. november 24.	Best Radio Kft	44/2022. (I. 25.) nyertes a Best Radio Kft.
2021. november 29.	Radio Plus Kft.	43/2022. (I. 25.) nyertes a Radio Plus Kft.
2021. december 1.	„EURÓPA RÁDIÓ” Műsorszolgáltató Nonprofit Kft.	198/2022. (III. 1.) nyertes az „EURÓPA RÁDIÓ” Műsorszolgáltató Nonprofit Kft.
2021. december 8.	Katolikus Rádió Zrt.	22/2022. (I. 18.) nyertes a Katolikus Rádió Zrt.
2021. december 20.	Radio Plus Kft.	244/2022. (III. 8.) nyertes a Radio Plus Kft.
2022. január 17.	Katolikus Rádió Zrt.	131/2022. (II. 15.) nyertes a Katolikus Rádió Zrt.
2022. április 4.	Mária Rádió Frekvencia Kft.	522/2022. (VI. 7.) nyertes a Mária Rádió Frekvencia Kft.
2022. augusztus 15.	Tilos Kulturális Alapítvány	788/2022. (IX. 20.) nyertes a Tilos Kulturális Alapítvány
2022. augusztus 22.	Lokátor Hírműhely Kft.	745/2022. (IX. 6.) eredménytelen a pályázati eljárás*
2022. szeptember 5.	Mária Rádió Frekvencia Kft.	853/2022. (X. 18.) nyertes a Mária Rádió Frekvencia Kft.
2022. október 3.	Golden Talk Hungary Kft.	896/2022. (XI. 8.) eredménytelen a pályázati eljárás*
2022. október 10.	„VIACOM” Kft.	898/2022. (XI. 8.) eredménytelen a pályázati eljárás*
2022. október 12.	„EURÓPA RÁDIÓ” Műsorszolgáltató Nonprofit Kft.	pályázati eljárás folyamatban
2022. október 17.	Best Radio Kft.	944/2022. (XI. 22.) nyertes a Best Radio Kft.
2022. október 24.	GYÖR+MÉDIA Zrt.; PluszRádió Nonprofit Kft.	pályázati eljárás folyamatban
2022. november 7.	Lokátor Hírműhely Kft.	pályázati eljárás folyamatban
2022. november 14.	Radio Plus Kft.	pályázati eljárás folyamatban
2022. november 16.	Zalaegerszegi Televízió és Rádió Kft.	985/2022. (XII. 6.) eredménytelen a pályázati eljárás
2022. november 21.	nem érkezett pályázati ajánlat	967/2022. (XI. 29.) pályázati eljárás megszüntetése
2022. november 23.	Radio Plus Kft.	pályázati eljárás folyamatban
2022. november 30.	Veszprém Rádió Kft.	34/2023. (I. 24.) eredménytelen a pályázati eljárás
2023. január 23.	Mária Rádió Frekvencia Kft.	pályázati eljárás folyamatban
2023. január 25.	Mária Rádió Frekvencia Kft.	pályázati eljárás folyamatban
2023. január 16.	nem érkezett pályázati ajánlat	pályázati eljárás folyamatban
2023. január 18.	„VIACOM” Kft.	pályázati eljárás folyamatban
2023. január 30.	Mária Rádió Frekvencia Kft.	pályázati eljárás folyamatban
2023. február 1.		pályázati eljárás folyamatban

Médiaszolgáltatási lehetőség	A pályázati felhívás megjelenése	A pályázati ajánlatok benyújtásának napja	Pályázók	A Médiatanács határozatának száma, a pályázati eljárás eredménye, nyertese
Budaörs 104,8 MHz	2019. július 18.	2019. szeptember 16.	HUNICOM STÚDIÓ Kft.; Buda Környéki Médiaszolgáltató Kft.	164/2022. (II. 22.), nyertes a HUNICOM STÚDIÓ Kft.
Székesfehérvár 99,8 MHz	2021. október 8.	2021. november 10.	Radio Plus Kft.	9/2022. (I. 11.), nyertes a Radio Plus Kft.
Tatabánya 102,5 MHz	2021. október 8.	2021. november 22.	Radio Plus Kft.	10/2022. (I. 11.), nyertes a Radio Plus Kft.
Budapest 98,0 MHz	2020. november 27.	2021. január 14.	Generációk Hangja Alapítvány; Match Point Official Kft.; Vibe FM Rádió Kft.	319/2022. (III. 29.), nyertes a Match Point Official Kft.
Budapest 92,9 MHz	2021. december 23.	2022. február 1.	Klubrádió Zrt.; Közösségi Rádiózásért Egyesület	532/2022. (VI. 14.), nyertes a Közösségi Rádiózásért Egyesület
Vác 91,9 MHz	2022. december 9.	2023. január 9.	MegaFon Rádió Kft.	pályázati eljárás folyamatban

18. táblázat. Egyéb rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek pályáztatása 2022-ben

A média-szolgáltatási lehetőség vételkörzete	Jelleg	Várható sztereó vételkörzet	A lejáró jogosultságot használó média-szolgáltató	Médiaszolgáltatási jogosultság lejárata	A pályázati felhívás megjelenése	A pályázati ajánlatok beadásának napja	A Médiatanács határozatának száma, a pályázati eljárás eredménye, nyertese
Törökszentmiklós	Kisközösségi, közösségi	Maximum 1 km sugarú kör	Rádió Horizont Kft.	2022. február 13.	2021. szeptember 21.	2021. november 4.	11/2022. (I. 11.), nyertes a Rádió Horizont Kft.
Gyöngyös	Kisközösségi, közösségi	Maximum 1 km sugarú kör	Mátra Média Kulturális Egyesület	2021. október 25.	2021. október 14.	2021. december 6.	20/2022. (I. 18.), eredménytelen a pályázati eljárás
Szombathely	Kisközösségi, közösségi	Maximum 1 km sugarú kör	Szombathelyi Evangélikus Egyházközség	2022. február 18.	2022. január 14.	2022. február 14.	245/2022. (III. 8.), eredménytelen a pályázati eljárás
Mezőtúr	Kisközösségi, közösségi	Maximum 1 km sugarú kör	Actor Informatika és Nyomda Kft.	2022. február 12.	2022. január 21.	2022. február 21.	283/2022. (III. 22.), eredménytelen a pályázati eljárás
Székesfehérvár	Kisközösségi, közösségi	Maximum 1 km sugarú kör	ALBA REGIA Műsorszolgáltató Kft.	2022. február 13.	2022. január 21.	2022. február 21.	410/2022. (V. 3.), nyertes az ALBA REGIA Műsorszolgáltató Kft.
Gyöngyös (újra)	Kisközösségi, közösségi	Maximum 1 km sugarú kör	Mátra Média Kulturális Egyesület	2021. október 25.	2022. február 11.	2022. március 16.	386/2022. (IV. 26.), nyertes a Mátra Média Kulturális Egyesület
Szombathely (újra)	Kisközösségi, közösségi	Maximum 1 km sugarú kör	Szombathelyi Evangélikus Egyházközség	2022. február 18.	2022. április 1.	2022. május 2.	503/2022. (V. 31.), nyertes a Szombathelyi Evangélikus Egyházközség
Mezőtúr (újra)	Kisközösségi, közösségi	Maximum 1 km sugarú kör	Actor Informatika és Nyomda Kft.	2022. február 12.	2022. április 14.	2022. május 16.	545/2022. (VI. 28.), nyertes az Actor Média Kft.

19. táblázat. Kisközösségi médiaszolgáltatási lehetőségek pályázati eljárásai 2022-ben

1.2. Kisközösségi médiaszolgáltatási lehetőségek pályázati eljárása

A Médiatanács 2022-ben öt különböző telephelyű kisközösségi rádiós médiaszolgáltatási lehetőség elvi használatára folytatott le összesen nyolc pályázati eljárást, amely telephelyeken a korábbi médiaszolgáltatók médiaszolgáltatási jogosultságai 2021-ben vagy 2022-ben végleg lejártak.

A Médiatanács a kisközösségi médiaszolgáltatási lehetőségek közül a Gyöngyös, a Szombathely, valamint a Mezőtúr telephelyű kisközösségi rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek elvi használatára irányulóan több alkalommal is lefolytatta a pályázati eljárásokat, figyelemmel arra, hogy a korábbi pályázati eljárások a benyújtott pályázati ajánlatok érvénytelensége miatt eredménytelenek voltak.

Végül mind az öt telephely tekintetében eredményesen zárultak a pályázati eljárások 2022-ben **(19. táblázat)**.

Ugyanakkor a Szombathely telephelyű kisközösségi rádiós médiaszolgáltatási jogosultság,

amelynek médiaszolgáltatója a Szombathelyi Evangélikus Egyházközség – a médiaszolgáltató kérelmére –, 2022. december 31. napján közös megegyezéssel megszűnt.

2. AZ IDEIGLENES HATÓSÁGI SZERZŐDÉSEK

Az állami tulajdonú korlátos erőforrást képező rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek használati jogosultsága az Mttv. alapján pályázati eljárás útján nyerhető el, az Mttv. 65. §-ában szabályozott ideiglenes jogosultságok kivételével.

2.1. Az Mttv. 65. § (11) bekezdése szerinti ideiglenes hatósági szerződések megkötése helyi és körzeti vételkörzetű rádiós médiaszolgáltatási lehetőségekre

Az Mttv. 65. § (11) bekezdése alapján, amennyiben a lineáris rádiós médiaszolgáltatási jogosultság úgy jár le, hogy azt a Médiatanács egy alkalommal már megújította, és a médiaszolgáltatási

Médiaszolgáltató	Telephely és frekvencia	Jelleg	Ideiglenes jogosultság időtartama	Döntés száma	Médiatanács döntése
Mátra Média Kulturális Egyesület	Gyöngyös 92,4 MHz	Kisközösségi	2022. február 23. és 2022. április 23.	13/2022. (I. 11.)	Ideiglenes hatósági szerződés
Szombathelyi Evangélikus Egyházközség	Szombathely 98,8 MHz	Kisközösségi	2022. február 19. és 2022. április 19.	95/2022. (II. 1.)	Ideiglenes hatósági szerződés
ALBA REGIA Műsorszolgáltató Kft.	Székesfehérvár 88,9 MHz	Kisközösségi	2022. február 14. és 2022. április 14.	96/2022. (II. 1.)	Ideiglenes hatósági szerződés
Actor Informatika és Nyomda Kft.	Mezőtúr 89,9 MHz	Kisközösségi	2022. február 13. és 2022. április 13.	97/2022. (II. 1.)	Ideiglenes hatósági szerződés
Szombathelyi Evangélikus Egyházközség	Szombathely 98,8 MHz	Kisközösségi	2022. április 20. és 2022. június 16.	199/2022. (III. 1.)	Ideiglenes hatósági szerződés
Actor Informatika és Nyomda Kft.	Mezőtúr 89,9 MHz	Kisközösségi	2022. április 14. és 2022. június 12.	247/2022. (III. 8.)	Ideiglenes hatósági szerződés
ALBA REGIA Műsorszolgáltató Kft.	Székesfehérvár 88,9 MHz	Kisközösségi	2022. április 15. és 2022. június 13.	335/2022. (IV. 5.)	Ideiglenes hatósági szerződés
Actor Informatika és Nyomda Kft.	Mezőtúr 89,9 MHz	Kisközösségi	–	505/2022. (V. 31.)	Hatósági eljárás megszüntetése

20. táblázat. Az Mttv. 65. § (11) bekezdése szerinti ideiglenes hatósági szerződések

lehetőségre vonatkozó pályázati eljárás már megindult, a Médiatanács a korábban jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatóval annak kérelmére, legfeljebb hatvannapos időtartamra – akár többször is – ideiglenes hatósági szerződést köthet. Ideiglenes hatósági szerződést kizárólag a pályázati eljárás – illetve a pályázati eljárás érdekében hozott határozattal vagy a pályázati eljárást megszüntető végzéssel szemben esetlegesen indított közigazgatási per jogerős – lezárásáig lehet kötni. Az ideiglenes hatósági szerződés a pályázati eljárás nyertesével való hatósági szerződés megkötésének napján megszűnik. 2022-ben négy rádiós médiaszolgáltatási jogosultságra összesen nyolc alkalommal érkezett hatvannapos ideiglenes hatósági szerződés megkötése iránti kérelem. A beérkezett kérelmek tekintetében hét esetben sor került a hatósági szerződés megkötésére, egy esetben azonban a médiaszolgáltató visszavonta a kérelmét, amire tekintettel a Médiatanács a hatósági eljárást megszüntette (20. táblázat).

2.2. Az Mttv. 65. § (1) bekezdése szerinti ideiglenes hatósági szerződések megkötése helyi és körzeti vételkörzetű rádiós médiaszolgáltatási lehetőségekre

Az Mttv. 65. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a Médiatanács kérelemre – médiapiaci

és médiapolitikai szempontok figyelembevételével – ideiglenes, legfeljebb száznolcvan napra szóló hatósági szerződést köthet olyan médiaszolgáltatási lehetőség hasznosítására, amelyre vonatkozóan a hatóság igazolja, hogy a médiaszolgáltatás másoknak okozott zavarás és a nemzetközi előírások megsértése nélkül folytatható. A Médiatanács 2022-ben öt alkalommal járult hozzá az Mttv. 65. § (1) bekezdés szerinti ideiglenes hatósági szerződés megkötéséhez, melyek közül négy esetben száznolcvan napra, egy esetben pedig hatvan napra szóló ideiglenes hatósági szerződés megkötésére került sor (21. táblázat).

3. MÉDIASZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉSMÓDOSÍTÁSOK

A Médiatanács 2022-ben is számos esetben járult hozzá a médiaszolgáltatók földfelszíni rádiós médiaszolgáltatási jogosultságára vonatkozó hatósági szerződések módosításához. A szerződésmódosítások egy része a lefolytatott pályázati eljárások alapján vált szükségessé, amikor a nyertessé nyilvánított pályázati ajánlatot vételkörzet-bővítésre vagy hálózatba kapcsolódásra vonatkozóan nyújtották be. A szerződésmódosítások másik részét képezték azok, amelyekhez a Médiata-

Médiaszolgáltató	Telephely és frekvencia	Ideiglenes jogosultság időtartama	Döntés száma	Médiatanács döntése
GLDN Plusz Média Kft.	Marcali 88,0 MHz	2022. március 15. és 2022. szeptember 10.	155/2022. (II. 15.)	Ideiglenes hatósági szerződés
Németh Média Kft.	Budapest 92,9 MHz	2022. május 28. és 2022. július 26.	436/2022. (V. 10.)	Ideiglenes hatósági szerződés
Glacsz Norbert András	Dombóvár 95,3 MHz	2022. szeptember 1. és 2023. február 27.	654/2022. (VII. 19.)	Ideiglenes hatósági szerződés
Földi Bernadett	Marcali 88,0 MHz	2022. szeptember 26. és 2023. március 24.	675/2022. (VII. 26.)	Ideiglenes hatósági szerződés
Lokátor Hírműhely Kft.	Barcs 102,7 MHz	2022. október 8. és 2023. április 5.	791/2022. (IX. 20.)	Ideiglenes hatósági szerződés

21. táblázat. Az Mttv. 65. § (1) bekezdése szerinti ideiglenes hatósági szerződések

nács a már megkötött hatósági szerződések módosítására irányuló kérelmek alapján indult eljárásokban – például a műsorterv módosítása, az állandó megnevezés módosítása vagy a hatósági szerződés megújítása iránti kérelmek esetében – járult hozzá. E mellett több esetben fordultak a Médiatanácshoz a médiaszolgáltatók a médiaszolgáltatás megkezdésének halasztásával, a jogosultság megszüntetésével, illetve a műsortervvel kapcsolatos kérelmekkel, amelyek jóváhagyása esetén a Médiatanács módosította a hatósági szerződéseket.

3.1. Vételkörzet-bővítéssel kapcsolatos szerződésmódosítások

A Médiatanács 2022-ben tizenhárom esetben járult hozzá földfelszíni rádiós médiaszolgáltatási jogosultság vételkörzetének kibővítéséhez. Ebből három esetben a Médiatanács pályázati eljáráson kívül, a médiaszolgáltató kérelmére indult hatósági eljárásban, a többi tíz esetben eredményes pályázati eljárás alapján indult szerződéskötési eljárásban járult hozzá a vételkörzet-bővítéshez, az alábbiak szerint.

1. A Katolikus Rádió Zrt. Pápa 92,7 MHz + Győr 96,4 MHz + Mosonmagyaróvár 99,7 MHz + Tapolca 101,8 MHz + Szombathely 107,4 MHz + Zalaegerszeg 92,9 MHz + Veszprém 94,6 MHz vételkörzete a Médiatanács 23/2022. (I. 18.) számú döntése alapján kibővült a Sopron 104,6 MHz vételkörzettel a médiaszolgáltatási lehetőségre kiírt pályázati eljárást követően, amire figyelemmel a Médiatanács 2022. március 31. napjával módosította a médiaszolgáltató Pápa 92,7 MHz + Győr 96,4 MHz + Mosonmagyaróvár 99,7 MHz + Tapolca 101,8 MHz + Szombathely 107,4 MHz + Zalaeger-

szeg 92,9 MHz + Veszprém 94,6 MHz médiaszolgáltatási jogosultságára vonatkozó hatósági szerződést.

2. A Katolikus Rádió Zrt. Cece 91,6 MHz + Tihany 97,6 MHz + Székesfehérvár 96,1 MHz + Kiskőrös 91,7 MHz + Mór 89,0 MHz + Szekszárd 102,5 MHz + Dunaföldvár 104,1 MHz + Kalocsa 94,5 MHz vételkörzete a Médiatanács 24/2022. (I. 18.) számú döntése alapján kibővült az Esztergom 92,5 MHz vételkörzettel a médiaszolgáltatási lehetőségre kiírt pályázati eljárást követően, amire figyelemmel a Médiatanács 2022. március 31. napjával módosította a médiaszolgáltató Cece 91,6 MHz + Tihany 97,6 MHz + Székesfehérvár 96,1 MHz + Kiskőrös 91,7 MHz + Mór 89,0 MHz + Szekszárd 102,5 MHz + Dunaföldvár 104,1 MHz + Kalocsa 94,5 MHz médiaszolgáltatási jogosultságára vonatkozó hatósági szerződést.
3. A Karc FM Média Kft. Keszthely 92,2 MHz vételkörzete a Médiatanács 45/2022. (I. 25.) számú döntése alapján kibővült a Balatonfüred 96,2 MHz vételkörzettel a médiaszolgáltatási lehetőségre kiírt pályázati eljárást követően, amire figyelemmel a Médiatanács 2022. május 1. napjával módosította a médiaszolgáltató Keszthely 92,2 MHz médiaszolgáltatási jogosultságára vonatkozó hatósági szerződést.
4. A Karc FM Média Kft. Mosonmagyaróvár 90,9 MHz vételkörzete a Médiatanács 47/2022. (I. 25.) számú döntése alapján kibővült a Győr 88,1 MHz vételkörzettel a médiaszolgáltatási lehetőségre kiírt pályázati eljárást követően, amire figyelemmel a Médiatanács 2022. május 1. napjával

- módosította a médiaszolgáltató Mosonmagyaróvár 90,9 MHz médiaszolgáltatási jogosultságára vonatkozó hatósági szerződést.
5. A Radio Plus Kft. Budapest 89,5 MHz vételkörzete a Médiatanács 63/2022. (II. 1.) számú döntése alapján kibővült a Tatabánya 102,5 MHz vételkörzettel, a médiaszolgáltatási lehetőségre kiírt pályázati eljárást követően, amire figyelemmel a Médiatanács módosította a médiaszolgáltató Budapest 89,5 MHz médiaszolgáltatási jogosultságára vonatkozó hatósági szerződését.
 6. A Radio Plus Kft. Budapest 89,5 MHz vételkörzete a Médiatanács 64/2022. (II. 1.) számú döntése alapján kibővült a Székesfehérvár 99,8 MHz vételkörzettel a médiaszolgáltatási lehetőségre kiírt pályázati eljárást követően, amire figyelemmel a Médiatanács módosította a médiaszolgáltató Budapest 89,5 MHz médiaszolgáltatási jogosultságára vonatkozó hatósági szerződést.
 7. A Katolikus Rádió Zrt. Cece 91,6 MHz + Tihany 97,6 MHz + Székesfehérvár 96,1 MHz + Kiskőrös 91,7 MHz + Mór 89,0 MHz + Szekszárd 102,5 MHz + Dunaföldvár 104,1 MHz + Kalocsa 94,5 MHz + Esztergom 92,5 MHz vételkörzete a Médiatanács 115/2022. (II. 8.) számú döntése alapján kibővült a Pécs 101,2 MHz vételkörzettel a médiaszolgáltatási lehetőségre kiírt pályázati eljárást követően, amire figyelemmel a Médiatanács 2022. március 31. napjától módosította a médiaszolgáltató Cece 91,6 MHz + Tihany 97,6 MHz + Székesfehérvár 96,1 MHz + Kiskőrös 91,7 MHz + Mór 89,0 MHz + Szekszárd 102,5 MHz + Dunaföldvár 104,1 MHz + Kalocsa 94,5 MHz + Esztergom 92,5 MHz médiaszolgáltatási jogosultságára vonatkozó hatósági szerződést.
 8. A Katolikus Rádió Zrt. Budapest 102,1 MHz vételkörzete a Médiatanács 165/2022. (II. 22.) számú döntése alapján kibővült a Vác 87,9 MHz vételkörzettel a médiaszolgáltatási lehetőségre kiírt pályázati eljárást követően, amire figyelemmel a Médiatanács 2022. március 31. napjával módosította a médiaszolgáltató Budapest 102,1 MHz médiaszolgáltatási jogosultságára vonatkozó hatósági szerződést.
 9. A Katolikus Rádió Zrt. kérelmére a Budapest 102,1 MHz + Vác 87,9 MHz vételkörzete a Médiatanács 248/2022. (III. 8.) számú döntése alapján 2022. március 31. napjával kibővült a Cece 91,6 MHz + Tihany 97,6 MHz + Székesfehérvár 96,1 MHz + Kiskőrös 91,7 MHz + Mór 89,0 MHz + Szekszárd 102,5 MHz + Dunaföldvár 104,1 MHz + Kalocsa 94,5 MHz + Esztergom 92,5 MHz + Pécs 101,2 MHz vételkörzettel, amire figyelemmel a Médiatanács módosította a médiaszolgáltató Budapest 102,1 MHz + Vác 87,9 MHz médiaszolgáltatási jogosultságára vonatkozó hatósági szerződést.
 - 10-11. A Katolikus Rádió Zrt. kérelmére a Budapest 102,1 MHz + Vác 87,9 MHz + Cece 91,6 MHz + Tihany 97,6 MHz + Székesfehérvár 96,1 MHz + Kiskőrös 91,7 MHz + Mór 89,0 MHz + Szekszárd 102,5 MHz + Dunaföldvár 104,1 MHz + Kalocsa 94,5 MHz + Esztergom 92,5 MHz + Pécs 101,2 MHz vételkörzete a Médiatanács 286/2022. (III. 22.), illetve a 287/2022. (III. 22.) számú döntései alapján 2022. március 31. napjával kibővült egyrészt a Pápa 92,7 MHz + Győr 96,4 MHz +

Mosonmagyaróvár 99,7 MHz + Tapolca 101,8 MHz + Szombathely 107,4 MHz + Zalaegerszeg 92,9 MHz + Veszprém 94,6 MHz + Sopron 104,6 MHz vételkörzettel, másrészt a Komló 91,4 MHz vételkörzettel, amire figyelemmel a Médiatanács módosította a médiaszolgáltató Budapest 102,1 MHz + Vác 87,9 MHz + Cece 91,6 MHz + Tihany 97,6 MHz + Székesfehérvár 96,1 MHz + Kiskőrös 91,7 MHz + Mór 89,0 MHz + Szekszárd 102,5 MHz + Dunaföldvár 104,1 MHz + Kalocsa 94,5 MHz + Esztergom 92,5 MHz + Pécs 101,2 MHz médiaszolgáltatási jogosultságára vonatkozó hatósági szerződést.

12. A Mária Rádió Frekvencia Kft. Zalaegerszeg 104,4 MHz vételkörzete a Médiatanács 585/2022. (VII. 5.) számú döntése alapján 2022. november 25 napjával kibővült az Ajka 93,2 MHz vételkörzettel a médiaszolgáltatási lehetőségre kiírt pályázati eljárást követően, amire figyelemmel a Médiatanács módosította a médiaszolgáltató Zalaegerszeg 104,4 MHz médiaszolgáltatási jogosultságára vonatkozó hatósági szerződést.
13. A Mária Rádió Frekvencia Kft. Zalaegerszeg 104,4 MHz + Ajka 93,2 MHz

vételkörzete a Médiatanács 900/2022. (XI. 8.) számú döntése alapján 2022. november 25. napjával kibővült a Várpalota 90,0 MHz vételkörzettel a médiaszolgáltatási lehetőségre kiírt pályázati eljárást követően, amire figyelemmel a Médiatanács módosította a médiaszolgáltató Zalaegerszeg 104,4 MHz + Ajka 93,2 MHz médiaszolgáltatási jogosultságára vonatkozó hatósági szerződést.

3.2. Hálózatba kapcsolódással összefüggő szerződésmódosítások

A Médiatanács 2022-ben hat esetben döntött kettő vagy több földfelszíni rádiós médiaszolgáltatás hálózatba kapcsolódásának engedélyezéséről **(22. táblázat)**. Ebből három alkalommal eredményes pályázati eljárást követő hatósági szerződéskötési eljárásban, a nyertes pályázó hálózatba kapcsolódásra irányuló pályázati ajánlata miatt kellett módosítani a médiaszolgáltatási jogosultsággal rendelkező hálózatos médiaszolgáltató hatósági szerződését. A Médiatanács további három esetben kérelemre indult hatósági eljárásban járult hozzá a hatósági szerződések hálózatba kapcsolódás miatti módosításához **(23. táblázat)**.

A hálózatos médiaszolgáltató megnevezése	A hálózatos médiaszolgáltatás telephelye és frekvenciája	A hálózatba kapcsolódó médiaszolgáltató	A hálózatba kapcsolódó médiaszolgáltatás telephelye és frekvenciája
Radio Plus Kft.	Budapest 89,5 MHz + Tatabánya 102,5 MHz + Székesfehérvár 99,8 MHz	Radio Plus Kft.	Nyíregyháza 91,1 MHz
Radio Plus Kft.	Budapest 89,5 MHz + Tatabánya 102,5 MHz + Székesfehérvár 99,8 MHz	Radio Plus Kft.	Szeged 87,9 MHz
„EURÓPA RÁDIÓ” Kft.	Miskolc 90,4 MHz + Mezőkövesd 102,1 MHz	„EURÓPA RÁDIÓ” Kft.	Nyíregyháza 100,5 MHz

22. táblázat. A 2022-ben pályázati eljárást követő hatósági szerződéskötési eljárásban hálózatba kapcsolódott médiaszolgáltatások adatai

A hálózatos médiaszolgáltató megnevezése	A hálózatos médiaszolgáltatás telephelye és frekvenciája	A hálózatba kapcsolódó médiaszolgáltató	A hálózatba kapcsolódó médiaszolgáltatás telephelye és frekvenciája
Katolikus Rádió Zrt.	Budapest 102,1 MHz + Vác 87,9 MHz + Cece 91,6 MHz + Tihany 97,6 MHz + Székesfehérvár 96,1 MHz + Kiskőrös 91,7 MHz + Mór 89,0 MHz + Szekszárd 102,5 MHz + Dunaföldvár 104,1 MHz + Kalocsa 94,5 MHz + Esztergom 92,5 MHz + Pécs 101,2 MHz + Pápa 92,7 MHz + Győr 96,4 MHz + Mosonmagyaróvár 99,7 MHz + Tapolca 101,8 MHz + Szombathely 107,4 MHz + Zalaegerszeg 92,9 MHz + Veszprém 94,6 MHz + Sopron 104,6 MHz + Komló 91,4 MHz	Katolikus Rádió Zrt.	Orosháza 88,6 MHz
Katolikus Rádió Zrt.	Budapest 102,1 MHz + Vác 87,9 MHz + Cece 91,6 MHz + Tihany 97,6 MHz + Székesfehérvár 96,1 MHz + Kiskőrös 91,7 MHz + Mór 89,0 MHz + Szekszárd 102,5 MHz + Dunaföldvár 104,1 MHz + Kalocsa 94,5 MHz + Esztergom 92,5 MHz + Pécs 101,2 MHz + Pápa 92,7 MHz + Győr 96,4 MHz + Mosonmagyaróvár 99,7 MHz + Tapolca 101,8 MHz + Szombathely 107,4 MHz + Zalaegerszeg 92,9 MHz + Veszprém 94,6 MHz + Sopron 104,6 MHz + Komló 91,4 MHz	Katolikus Rádió Zrt.	Debrecen 92,3 MHz
Katolikus Rádió Zrt.	Budapest 102,1 MHz + Vác 87,9 MHz + Cece 91,6 MHz + Tihany 97,6 MHz + Székesfehérvár 96,1 MHz + Kiskőrös 91,7 MHz + Mór 89,0 MHz + Szekszárd 102,5 MHz + Dunaföldvár 104,1 MHz + Kalocsa 94,5 MHz + Esztergom 92,5 MHz + Pécs 101,2 MHz + Pápa 92,7 MHz + Győr 96,4 MHz + Mosonmagyaróvár 99,7 MHz + Tapolca 101,8 MHz + Szombathely 107,4 MHz + Zalaegerszeg 92,9 MHz + Veszprém 94,6 MHz + Sopron 104,6 MHz + Komló 91,4 MHz	Katolikus Rádió Zrt.	Kaposvár 102,6 MHz

23. táblázat. A 2022-ben az Mtv. 64. § (1) bekezdése szerinti kérelem alapján indult hatósági eljárásban hálózatba kapcsolódott médiaszolgáltatások adatai

3.3. A médiaszolgáltatás állandó megnevezésének módosításával kapcsolatos szerződésmódosítások

2022-ben összesen négy esetben, az alábbi médiaszolgáltatások tekintetében került sor a médiaszolgáltatás állandó megnevezésének módosításával kapcsolatos szerződésmódosításra.

1. A Médiatanács az 509/2022. (V. 31.) számú döntésével jóváhagyta a Match Point Official Kft. Budapest 98,0 MHz médiaszolgáltatási jogosultság állandó megnevezésének HOME FM-ről radio cafera történő módosítását.
2. A Médiatanács az 533/2022. (VI. 14.) számú döntésével jóváhagyta a Pápai Platán Non-profit Kft. Pápa 95,7 MHz médiaszolgáltatási jogosultsága állandó megnevezésének módosítását Pápa FM-ről Rádió Pápára.
3. A Médiatanács a 945/2022. (XI. 22.) számú döntésével jóváhagyta a Mária Rádió Frekvencia Kft. Zalaegerszeg 104,4 MHz + Ajka 93,2 MHz + Várpalota 90,0 MHz médiaszolgáltatási lehetőségen folytatott médiaszolgáltatása állandó megnevezésének módosítását Mária Rádió Zaláról Mária Rádió Régióra.
4. A Médiatanács a 992/2022. (XII. 6.) számú döntésével jóváhagyta a Magyar Jazz

Rádió Kft. Dél-Budapest 90,9 MHz médiaszolgáltatási lehetőségen folytatott médiaszolgáltatása állandó megnevezésének módosítását 90,9 JAZZY RÁDIÓ-ról JAZZY-re.

3.4. A médiaszolgáltatás megkezdésének halasztásával kapcsolatos szerződésmódosítások

A pályázati eljárás nyertes pályázójának az adott médiaszolgáltatási lehetőség pályázati felhívásában és az ez alapján megkötött hatósági szerződésében meghatározott határidőn belül kell megkezdenie médiaszolgáltatási tevékenységét. 2022-ben két médiaszolgáltató egy-egy médiaszolgáltatási jogosultságát illetően fordult a Médiatanácshoz, mert technikai, műszaki okokra tekintettel nem tudta a hatósági szerződésben meghatározott időben megkezdeni a médiaszolgáltatást. A Médiatanács a kérelmekben hivatkozott indokok alapján mindkét esetben hozzájárult a médiaszolgáltatási tevékenység megkezdésének halasztásához, és ennek megfelelően módosította a hatósági szerződéseket.

1. A Médiatanács a 116/2022. (II. 8.) számú döntésével hozzájárult a Pápai Platán Nonprofit Kft. kérelmére a Pápa 95,7 MHz médiaszolgáltatás megkezdésének elhalasztásához.
2. A Médiatanács a 702/2022. (VIII. 30.) számú döntésével hozzájárult a Match Point Official Kft. kérelmére a Budapest 98,0 MHz médiaszolgáltatás megkezdésének elhalasztásához.

3.5. A műsorterv módosítása

2022-ben tizenegy kérelem érkezett hatósági szerződések műsorszerkezetének vagy mű-

sortervének módosítására vonatkozóan. Ezek közül a Médiatanács két esetben a kérelemnek megfelelően, további hat esetben a kérelemtől részben eltérően járult hozzá a kérelmezett szerződésmódosításhoz, amelyből azonban egy esetben nem került sor a módosított szerződés aláírására. A Médiatanács két esetben nem járult hozzá a kérelmezett szerződésmódosításhoz, míg egy esetben a médiaszolgáltató visszavonta kérelmét, amire tekintettel a Médiatanács a hatósági eljárást megszüntette.

3.6. A médiaszolgáltatási jogosultság megújítása

A Médiatanács 2022-ben összesen nyolc médiaszolgáltató médiaszolgáltatási jogosultságát újította meg, és két megújításra vonatkozó kezdeményezés esetében döntött úgy, hogy nem újítja meg az érintett médiaszolgáltatási jogosultságokat. A Médiatanács mindkét elutasító döntése az Mttv. 48. § (7) bekezdésének a) pontja szerinti kizáró okon alapult, vagyis azért nem lehetett megújítani az érintett médiaszolgáltatási jogosultságokat, mert a médiaszolgáltatási jogosultságok fennállása alatt a Médiatanács végleges határozatában, illetve határozataiban megállapította, hogy az adott médiaszolgáltató az Mttv. rendelkezéseit ismételten vagy súlyosan megszegte **(24. és 25. táblázat).**

A meg nem újított médiaszolgáltatási jogosultságok esetében a Médiatanács a döntést követően mindkét esetben haladéktalanul megindította a médiaszolgáltatási lehetőség használatára irányuló pályázati eljárást.

3.7. Médiaszolgáltatási díj felülvizsgálata

2022-ben az országos kereskedelmi rádió médiaszolgáltatója, a Hold Reklám Kft., valamint

Médiaszolgáltató	Telephely és frekvencia	Médiaszolgáltatási jogosultság megnevezése	Médiaszolgáltatási jogosultság jellege	Döntés száma
Balaton Rádió Kft.	Siófok-Fokihegy 88,7 MHz	BALATON RÁDIÓ	Kisközségi	98/2022. (II. 1.)
AERIEL Kft.	Budapest 92,1 MHz	Klasszik Rádió	Körszeti	391/2022. (IV. 26.)
MŰSOR-HANG Zrt.	Budapest 94,2 MHz	Trend FM	Körszeti	389/2022. (IV. 26.)
Favorit Masters Kft.	Budapest 95,8 MHz	Sláger FM	Körszeti	668/2022. (VII. 26.)
Mária Rádió Frekvencia Kft.	Komárom 88,3 MHz	Mária Rádió Nefelejcs	Helyi	670/2022. (VII. 26.)
Mária Rádió Frekvencia Kft.	Monor 106,3 MHz + Gyál 98,9 MHz + Dabas 97,5 MHz + Pécel 91,7 MHz	Mária Rádió Tulipán	Körszeti	672/2022. (VII. 26.)
Magyar Múzsza Kft.	Esztergom 97,4 MHz + Piliscsaba 104,2 MHz + Dömös 104,9 MHz	Mária Rádió Ibolya	Helyi	789/2022. (IX. 20.)
Rádió TOP Kft.	Kazincbarcika 88,8 MHz	88,8 Rádió 1	Helyi	854/2022. (X. 18.)

24. táblázat. A 2022-ben megújított médiaszolgáltatási jogosultságok adatai

Médiaszolgáltató	Telephely és frekvencia	Médiaszolgáltatási jogosultság megnevezése	Médiaszolgáltatási jogosultság jellege	Döntés száma
Tilos Kulturális Alapítvány	Budapest 90,3 MHz	Tilos Rádió	Körszeti	360/2022. (IV. 12.)
Lokátor Hírműhely Kft.	Barcs 102,7 MHz	Dráva Hullám 102.7	Helyi	435/2022. (V. 10.)

25. táblázat. A 2022-ben meg nem újított médiaszolgáltatási jogosultságok adatai

a budapesti telephelyű Radio Plus Kft. (Budapest 89,5 MHz + Tatabánya 102,5 MHz + Székesfehérvár 99,8 MHz), a Best Radio Kft. (Budapest 99,5 MHz), az LBK Rock Kft. (Budapest 103,9 MHz) és az LBK Base Kft. (Budapest 96,4 MHz) rádiós médiaszolgáltatók nyújtottak be kérelmet a Médiatanácshoz a médiaszolgáltatási díjuk 2023. január 1. napjától történő felülvizsgálatára irányulóan az Mttv. 63. § (10) bekezdése alapján. A Médiatanács a kérelmet nem támogatta.

4. MEGSZŰNT MÉDIASZOLGÁLTATÁSI JOGOSULTSÁGOK

2022-ben összesen tíz rádiós médiaszolgáltatási jogosultság járt le a megújítás lehetősége nélkül. Az érintett médiaszolgáltatók egy része a hatósági szerződés lejáratának napján befejezte médiaszolgáltatási tevékenységét, más részük a Médiatanács által a médiaszolgáltatási lehetőség használatára kiírt pályázati eljárásban való eredményes részvételt követően tovább folytatta

működését. Ezen médiaszolgáltatási lehetőségek használatára indított pályázati eljárások eredményéről a Médiatanács 2022-ben hozott döntést, amely alapján hét, pályázati eljárásban nyertes médiaszolgáltató folytathatta a médiaszolgáltatási tevékenységét.

2022-ben egy esetben került sor médiaszolgáltatási jogosultság közös megegyezéssel történő megszüntetésére, a Szombathelyi

Evangélikus Egyházközség esetében, amely a CREDO RÁDIÓ állandó megnevezésű kisközségi médiaszolgáltatási jogosultságot működtette Szombathelyen **(26. táblázat)**.

Médiaszolgáltató	Jogosultság	Vételkörzet	A jogosultság kezdete	A jogosultság megszűnésének napja	A megszűnés jogcíme
Magyarországi Mária Rádió Közhasznú Alapítvány	Ajka 93,2 MHz + Várpalota 90,0 MHz	Helyi	Az Ajka 93,2 MHz tekintetében: 2010. november. 24., a Várpalota 90,0 MHz tekintetében: 2011. április 5.	2022. november 24. (pályázati eljárás alapján a Mária Rádió Frekvencia Kft. által elnyert új jogosultság érvényessége: 2022. november 25. napján kezdődött – 2031. február 18. napján jár le)	Lejárt
Katolikus Rádió Zrt.	Pécs 101,2 MHz	Körszeti	2022. március 31.	2022. március 30. (pályázati eljárás útján a Katolikus Rádió Zrt. által elnyert új jogosultság érvényessége: 2022. március 31. napján kezdődött – 2030. augusztus 6. napján jár le)	Lejárt
Radio Plus Kft.	Nyíregyháza 91,1 MHz	Körszeti	2010. december 22.	2022. április 30. (pályázati eljárás útján a Radio Plus Kft. által elnyert új jogosultság érvényessége: 2022. május 1. napján kezdődött – 2032. május 1. napján jár le)	Lejárt
Best Radio Kft.	Debrecen 104,6 MHz	Körszeti	2010. december 30.	2022. április 30. (pályázati eljárás útján a Best Radio Kft. által elnyert új jogosultság érvényessége: 2022. május 1. napján kezdődött – 2032. május 1. napján jár le)	Lejárt
SZEGROPA Műsorszolgáltató Nonprofit Kft.	Szeged 87,9 MHz	Körszeti	2011. március 20.	2022. április 30. (pályázati eljárás alapján a Radio Plus Kft. által elnyert új jogosultság érvényessége: 2022. május 1. napján kezdődött – 2032. május 1. napján jár le)	Lejárt
Tilos Kulturális Alapítvány	Budapest 90,3 MHz	Körszeti	2015. szeptember 3.	2022. szeptember 3. (pályázati eljárás útján a Tilos Kulturális Alapítvány által elnyert új jogosultság érvényessége: 2022. október 5. napján kezdődött – 2032. október 5. napján jár le)	Lejárt
Rádió Horizont Kft.	Törökszentmiklós 89,6 MHz	Kisközségi	2014. február 13.	2022. február 13. (pályázati eljárás útján a Rádió Horizont Kft. által elnyert új jogosultság érvényessége: 2022. február 14. napján kezdődött – 2027. február 14. napján jár le)	Lejárt
Szombathelyi Evangélikus Egyházközség	Szombathely 98,8 MHz	Kisközségi	2014. február 18.	2022. február 18. (pályázati eljárás alapján a Szombathelyi Evangélikus Egyházközség által elnyert új jogosultság érvényessége: 2022. június 11. napján kezdődött – 2027. június 11. napján jár le)	Lejárt
Actor Informatika és Nyomda Kft.	Mezőtúr 89,9 MHz	Kisközségi	2014. február 12.	2022. február 12. (pályázati eljárás alapján az Actor Média Kft. által elnyert új jogosultság érvényessége: 2022. július 30. napján kezdődött – 2027. július 30. napján jár le)	Lejárt
ALBA REGIA Műsorszolgáltató Kft.	Székesfehérvár 88,9 MHz	Kisközségi	2014. február 13.	2022. február 13. (pályázati eljárás útján az ALBA REGIA Műsorszolgáltató Kft. által elnyert új jogosultság érvényessége: 2022. június 2. napján kezdődött – 2027. június 2. napján jár le)	Lejárt
Szombathelyi Evangélikus Egyházközség	Szombathely 98,8 MHz	Kisközségi	2022. június 11.	2022. december 31. napján szűnt meg a jogosultság	Közös megegyezés a jogosultság megszüntetésére

26. táblázat. A 2022-ben megszűnt médiaszolgáltatási jogosultságok adatai

1505

A KÖZSZOLGÁLATI MÉDIASZOLGÁLTATÁSOK ÁLTAL HASZNÁLT MÉDIASZOLGÁLTATÁSI LEHETŐSÉGEK FELÜLVIZSGÁLATA

Az egyes közszolgálati médiaszolgáltatások által használt médiaszolgáltatási lehetőségekről – ideértve a külföldre irányuló médiaszolgáltatást is – a Médiatanács műszaki, gazdasági, gazdaságossági és médiapolitikai szempontok vizsgálata után, az MTVA vezérigazgatójával folytatott konzultációt követően dönt. A Médiatanács felülvizsgálhatja a közszolgálati médiaszolgáltatások rendszerét a gazdaságosság, a következő évi költségvetési tervezés és a közszolgálati célok érvényesülésének szempontjait figyelembe véve, és dönthet arról, hogy fenntartja-e a közszolgálati médiaszolgáltató addigi médiaszolgáltatásait, vagy megváltoztatja azok rendszerét.

A Médiatanács az MTVA kérelmére a 948–951/2022. (XI. 22.) számú döntésével – az MTVA

vezérigazgatójával történt konzultációt követően – az Mttv. 98. § (7) bekezdése alapján döntött az egyes közszolgálati médiaszolgáltatások által használt médiaszolgáltatási lehetőségek meghatározásáról.

E körben a Médiatanács rögzítette a közszolgálati jegyzékben az osztott műsoridőben működő Duna World és M4 Sport+ audiovizuális médiaszolgáltatások és a Duna World Radio rádiós médiaszolgáltatás 2023. február 1. napjától bekövetkező műholdas műsorterjesztési platformváltozását. Emellett a Médiatanács döntést hozott arról is, hogy a Dankó Rádió által használt földfelszíni rádiós médiaszolgáltatási lehetőségek köre 2023. február 1. napjától kezdődően – három ütemben – tizenegy médiaszolgáltatási lehetőséggel bővül.

116

06

A MÉDIASZOLGÁLTATÁSI PIAC GAZDASÁGI HELYZETE, PÉNZÜGYI FELTÉTELEINEK ALAKULÁSA

1. A KÖZZSZOLGÁLATI MÉDIASZOLGÁLTATÓ GAZDASÁGI HELYZETÉNEK, PÉNZÜGYI FELTÉTELEINEK ALAKULÁSA

Az MTVA 2022. évi költségvetését az NMHH költségvetésének részeként az Országgyűlés a 2021. évi CXCVII. törvénnyel fogadta el.

A Magyarország 2022. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2021. évi XC. törvény szerint a közszolgálati hozzájárulás összege 2022-ben 110 686,7 millió forint volt.

A támogatás lehetőséget teremtett arra, hogy az MTVA 2022-ben folytassa a már a 2021-es évben megkezdett tartalmi megújítását. Jelentős mérföldkő volt a Petőfi Projekt megvalósítása is, melynek célja a fiatalok több platformon, minőségi műsorokkal való, tartalmilag egymásra épülő megszólítása televíziós és rádiós csatornán, továbbá az online térben is. 2020-ban kezdődött el a technikai lemara-

dás felszámolása. Abban az évben több milliárd forint összegben indított az MTVA fejlesztést, 2021-ben pedig ennek több mint a duplája valósult meg, és a 2022. évi terv is jelentős összegű beruházással számolt. Ezáltal egy ötéves időszak alatt megtörténhet a tartalom-előállításához szükséges műsorgyártói infrastruktúra teljes megújítása.

A koronavírus-világjárvány elleni védekezés elősegítése érdekében meghozott 132/2020. (IV. 17.) Korm. rendelet alapján a médiaszolgáltatók már 2020. II. negyedévben mentesültek a médiaszolgáltatási díj megfizetése alól, majd a 165/2021. (IV. 7.) Korm. rendelet, illetve a 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet szerint is mentesültek a díjfizetési kötelezettség alól, ami jelentős bevételkieséssel járt.

A veszélyhelyzet 2022. június 1-jéig tartott, majd a kormány 255/2022. (VII. 15.) Korm. rendelete alapján a szomszédos országban

fennálló fegyveres konfliktus, illetve humanitárius katasztrófa magyarországi következményeinek elhárításáról szóló 2022. évi VI. törvény 2. § (1) bekezdése szerinti országgyűlési felhatalmazás alapján a hatósági szerződéssel rendelkező kereskedelmi jellegű médiaszolgáltatás médiaszolgáltatója 2022. július 1. napjától 2022. december 31. napjáig mentesült a negyedéves médiaszolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól. Így 2022-ben is jelentős összegű médiaszolgáltatási díj esett ki a bevételekben, a várható adatok szerint 1805 millió forint.

A kereskedelmi bevételek tekintetében a reklám- és szponzorbevételek 2022-ben jelentősen elmaradtak a tervezettől az állami hirdetések drasztikus visszaesése miatt.

A 2022. évi műsorköltség alacsonyabb lett a tervezettnél. A megtakarítás jelentős része a Duna csatorna műsorgyártási költségei között jelentkezik, mivel a csatorna megújításához kapcsolódó műsorok jelentős része nem indult el, mint például egy tervezett vetélkedőműsor.

Az egyéb működési költségek esetében többletköltség jelentkezett, elsősorban a közüzemi díjak (földgáz- és villamosenergia-árak) jelentős emelkedése miatt. Az MTVA intézkedéseket hozott a felhasznált mennyiségek csökkentése érdekében, mellyel igyekszik mérsékelni az áremelkedésből fakadó költség-növekedést.

Az MTVA elkülönített vagyonkezelő és pénzalap, amely számára az Mttv. 136. § (1) bekezdése az alábbi főbb feladatok ellátását írja elő:

- közszolgálati célú műsorszámok gyártása és támogatása;
- a közszolgálati médiaszolgáltatás, a Közszolgálati Közalapítvány és a közösségi médiaszolgáltatások támogatása;
- az archívum és egyéb vagyonának gondos kezelése, gyarapítása;

- a felsorolt feladatok elvégzéséhez szükséges egyéb tevékenységek támogatása.

A feladatok elvégzéséhez szükséges források részben a központi költségvetésből, részben az NMHH céltámogatásából, részben az MTVA saját bevételeiből állnak rendelkezésre.

Az MTVA 2022-es költségvetését az NMHH költségvetésének részeként az Országgyűlés a 2021. évi CXXVII. törvénnyel fogadta el **(27. táblázat).**

A MTVA 2022-es működésére jelentős hatást gyakorolt a vírushelyzet és a háborús veszélyhelyzet. A médiaszolgáltatók mentesültek a médiaszolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól, ami bevételkiesést okozott. A reklám- és szponzorbevételekben az állami hirdetések drasztikus visszaesése miatt 2022-ben jelentős bevételkiesés realizálódott, ugyanakkor az év kiemelkedő sporteseménye (labdarúgó-vb) viszont többletbevételt eredményezett. A 2022. évi műsorszolgáltatási költségek alacsonyabban, a műsorterjesztési költségek és az egyéb működési költségek viszont magasabbak lettek a tervezettnél.

BEVÉTELEK	Millió forint
Költségvetési bevételek	123 586,7
Kereskedelmi, vagyongazdálkodási és egyéb bevételek	6 554,6
Pénzmaradvány-felhasználás, hitelfelvétel	0,0
Összes bevétel	130 141,3
KIADÁSOK	Millió forint
Továbbutalások	6 444,7
Céltámogatások	1 440,0
Kamatfizetés és pénzügyi ráfordítások	246,0
Az MTVA médiaszolgáltatás-támogatási és vagyonkezelési tevékenységének kiadásai, egyéb forrásfelhasználások	121 733,0
Egyéb kiadások	277,6
Összes kiadás	130 141,3

27. táblázat. Az MTVA 2022-es költségvetése

A költségvetési bevételek lehetőséget teremtettek arra, hogy az MTVA 2022-ben folytassa a már 2021-ben megkezdett tartalmi megújítását. Jelentős mérföldkő a Petőfi Projekt megvalósítása is, melynek célja a fiatalok több platformon, minőségi műsorokkal való, tartalmilag egymásra épülő megszólítása televíziós és rádiós csatornán, továbbá az online térben is. 2020 második fél évétől elkezdődött a technikai lemaradás felszámolása is. 2020-ban több milliárd forint összegben indított az MTVA fejlesztést, 2021. évben ennek több mint a duplája valósult meg, és a 2022. évi terv is jelentős összegű beruházással számolt. Ezáltal egy öt éves időszak alatt megtörténhet a tartalom-előállításához szükséges műsorgyártói infrastruktúra teljes megújítása.

A kultúrstratégiai, valamint egyes kulturális intézmények működéséhez szükséges források hosszú távú biztosításáról, továbbá az Eszterháza Turisztikai Beruházással kapcsolatos egyes intézkedésekről szóló 1501/2021. (VII. 26.) Korm. határozat 3. pontja alapján, a Magyar Rádió Művészeti Együtteseinek a Budapest belterület 29038/3/A/5 helyrajzi számú (Budapest VI. kerület, Jókai utca 4. szám) ingatlanban történő elhelyezésével kapcsolatban az MTVA 1500 millió forint támogatásban részesült, melynek 2022. évre tervezett felhasználását, 1000 millió forintot a költségvetési bevételek sor tartalmazza. A tervezettől eltérően a teljes 1500 millió forint 2022-ben került folyósításra.

Az MTVA a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt., a Közzolgálati Közalapítvány, valamint a pénzalapi feladatkörébe tartozó egyéb szervezetek fenntartásához szükséges összegeket átutalással biztosítja. Az átutalt forrásokon felül a működéshez szükséges tárgyi feltételeket az MTVA saját eszközeivel és saját szakembereivel biztosítja a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. részére. A közzolgálati médiaszolgáltatás integrációja során létrejött modellnek megfele-

lően a közzolgálati médiatartalmakat a médiaszolgáltató megrendelése alapján az MTVA készíti el vagy szerzi be, ennek valamennyi költsége, valamint a tárgyi és személyi feltételek megteremtése is az MTVA feladata. Ugyancsak az MTVA viseli a műsorterjesztéssel kapcsolatban felmerülő költségeket, valamint teljesíti az adatszolgáltatási és jogdíjfizetési kötelezettségeket a közös jogkezelők számára.

A kiadások legnagyobb részét így a médiaszolgáltatás-támogatási és vagyongazdálkodási tevékenység teszi ki. Ennek keretében merülnek fel a műsorgyártási, műsorterjesztési, személyi jellegű, ingatlanfenntartáshoz és működéshez kapcsolódó költségek, valamint a beruházási kiadások.

A közzolgálati televíziós és rádiós csatornák, valamint az online felületek műsorgyártásán, illetve az oda szánt tartalom beszerzésén felül ez a kiadási sor tartalmazza a hírügynökségi tevékenységgel kapcsolatosan felmerülő költségeket, valamint a rádió-, televízió-, fotó- és sajtóarchívum fenntartási, állagmegőrzési és digitalizációs kiadásait is. Szintén ez a kiadási sor tartalmazza a folyósított céltámogatás felhasználását.

2. A RÁDIÓS ÉS AZ AUDIOVIZUÁLIS HIRDETÉSI PIAC ALAKULÁSA

A médiaszolgáltató-szektor szereplőinek bevételei legnagyobb részben a hirdetési piacról származnak. A médiaszolgáltatók legfőbb bevételi forrása a szpotreklámbevételeken túl a szponzoráció, a termék megjelenítés, illetőleg esetenként a vállalatokkal kötött kommunikációs szerződések.

A Médiatanács a reklámpiac általános tendenciáinak megismeréséhez 2022-ben is a Magyar Reklámszövetség elemzésének adatait használta elsődleges forrásként. **A 28. táblázat** az MRSZ elemzéséből nyert adatok alapján mutatja be az

	2021 (milliárd Ft)	Változás (2020/2021)	2022 (milliárd Ft)	Változás (2021/2022)
Televízió	75,0	17,1%	74,7	-0,3%
Sajtó	36,1	-2,0%	37,6	4,1%
Digitális lokális (hazai)	54,1	25,5%	55,1	1,9%
Digitális globális	101,8	28,2%	107,4	5,5%
Közterület	24,5	20,1%	26,3	7,3%
Rádió	11,2	11,3%	12,4	10,4%
Mozi	2,2	69,0%	2,8	25,0%
Összesen	304,9	19,5%	316,3	3,7%

28. táblázat. A reklámpiaci szektorok reklámbevételei 2021-ben és 2022-ben⁵

egyes reklámpiaci szektorok bevételeinek összegét, összevetve egymással a 2021. évi és a 2022. évi eredményeket.

A rendelkezésre álló adatok alapján 2022-ben a reklámpiac 316,3 milliárd forintot tett ki, 3,7 százalékos növekedést mutatva a 2021-es évhez viszonyítva. Látható, hogy a reklámköltés jóval kisebb mértékben emelkedett a 2021-es 19,5 százalékos reklámtorta-emelkedéshez képest.

2022-ben minden szektor hirdetési volume-ne pozitív volt, reklámbevételük kismértékben növekedett, kivéve a televízió szektornál kimutatott 0,3 százalékos csökkenést.

A legnagyobb mértékben a mozi reklámbevételei növekedtek, ahol mintegy 25 százalékos emelkedés mutatkozik. A rádió és a közterület reklámbevétele szintén emelkedett, előbbi 10,4 százalékkal, utóbbi 7,3 százalékkal. A digitális szegmens növekedésének üteme 2022-ben lelassult, hiszen az előző évi 27,3 százalékos emelkedéshez képest – összesítve a digitális globális és lokális (hazai) reklámköltési értékeket – már csak 4,2 százalékos növekedést produkált. A sajtó reklámbevételei – szemben a 2021-es

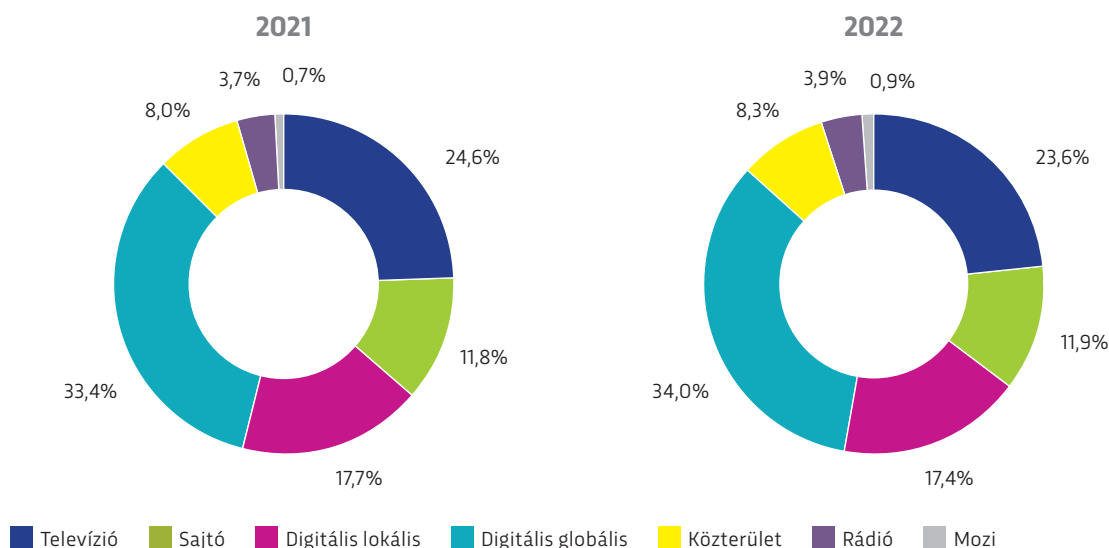
2 százalékos visszaeséssel – 2022-ben már 4,1 százalékos emelkedést mutatnak.

A **16. ábra** a reklámpiac egyes komponenseinek részesedését mutatja 2021-ben és 2022-ben.

2022-ben a médiatorta legnagyobb szeletét, 34 százalékat a digitális globális szektor birtokolja. Ezt követi a televízió szektor, melynek részesedése bár némi csökkenést mutat, így is megőrizte második helyezését. A harmadik helyen a digitális lokális (hazai) szegmens áll, 17,4 százalékkal. A sajtó szektor részesedése minimális növekedést jelez, s továbbra is jelentős részesedéssel bír a médiatortából. A kisebb szeleteket birtokló szegmensek részesedése is némi növekedést mutat. Ugyanakkor szükséges megemlíteni, hogy a médiatortából – bár a legkisebb szeletet hasítja ki – a mozi szektor produkálta 2022-ben a legnagyobb, mintegy 25 százalékos reklámbevétel-növekedést a 2021-es évhez viszonyítva.

A rádiós szegmens hirdetési bevételeiben 2012 és 2014 között gyors emelkedés kezdődött, ennek azonban 2015-ben vége szakadt, ekkor 288 millió forinttal csökkentek a reklámbevételek. E visszaesést követően a piac 2016-tól

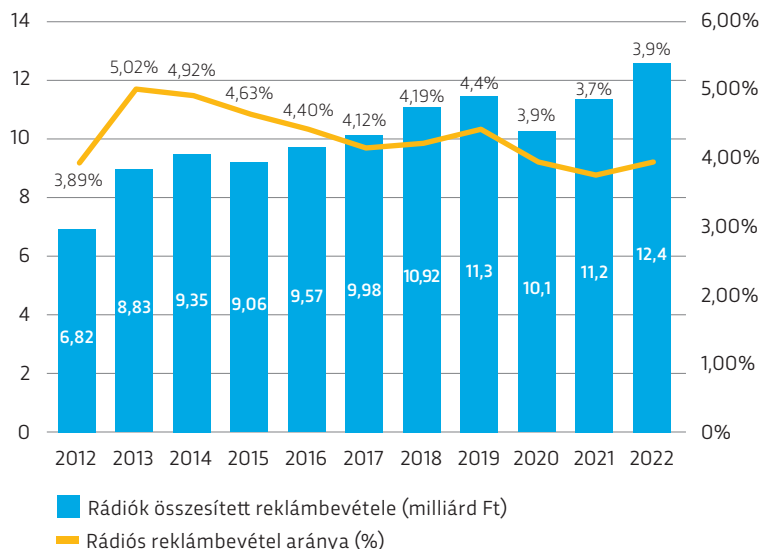
⁵ Az MRSZ által megadott adatok alapján.

16. ábra. A reklámpiaci szektorok részesedése a reklámtortából 2021-ben és 2022-ben⁶

ismét stabil, emelkedő trendre állt be. A rádiós reklámbevételekben 2018-ban bekövetkező jelentős emelkedés után 2019-ben további, 3,5 százalékos növekedés mutatkozik, melyet 2020-ban 11 százalékos visszaesés követett. 2021-ben azonban nagymértékű, 11,3 százalékos javulás következett be az összesített rádiós reklámbevételek vonatkozásában, majd 2022-ben – bár a növekedés volumene némileg csökkent – további jelentős, 10,4 százalékos emelkedés látható (17. ábra).

3. A FÖLDFELSZÍNI TERJESZTÉSŰ KERESKEDELMI ÉS KÖZÖSSÉGI JELLEGŰ MÉDIASZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓ MÉDIASZOLGÁLTATÓK HELYZETE AZ ÉVES BESZÁMOLÓK ALAPJÁN

A Médiatanács a médiaszolgáltatók helyzetéről egyebek mellett éves beszámolóik alapján alkot képet. A beszámolásra vonatkozó törvé-

17. ábra. A rádiók összesített reklámbevételei 2012 és 2022 között

nyi előírások és a szerződéses kötelezettségük alapján a médiaszolgáltatóknak 2022. június 10-éig kellett benyújtaniuk a 2021. évi beszámolójukat.

⁶ Az MRSZ által megadott adatok alapján.

A Médiatanács 2022. április 7-én tette közzé a 2021. évre vonatkozó beszámolók tartalmi követelményeit, és erről a beszámolásra kötelezett médiaszolgáltatókat levélben is értesítette.

A törvényi előírások, illetve a szerződéses kötelezettség alapján 2022. június 10-éig összesen százharminchét médiaszolgáltatási jogosultság tekintetében állt fenn beszámolási kötelezettsége a médiaszolgáltatóknak. Ebből százharmincegy érkezett meg határidőben a Médiatanácshoz. A médiaszolgáltatók tehát a médiaszolgáltatási jogosultságok 96 százalékában teljesítették határidőre a 2021-es évre vonatkozó beszámolási kötelezettségüket. Ez az arány 2020-ra vonatkozóan 85 százalék, 2019-re 89 százalék, 2018-ra 91 százalék, 2017-re 76 százalék, 2016-ra 80 százalék, 2015-re 88 százalék, 2014-re 90 százalék, 2013-ra 82 százalék, a 2012-es év tekintetében pedig 84 százalék volt.

A mulasztó médiaszolgáltatókkal szemben a Médiatanács hatósági eljárásokat indított, amelyekben megállapította, hogy beszámolási kötelezettségüknek határidőben nem tettek

eleget, és ezért bírságot szabott ki, vagy az Mttv. 186. §-a szerinti figyelmeztetés jogkövetkezményt alkalmazta.

A megindított hatósági eljárás során a médiaszolgáltatók pótlólag hiánytalanul benyújtották beszámolóikat, így a kötelezeti körbe tartozó médiaszolgáltatások 100 százalékaról rendelkezésre áll a 2021. évre vonatkozó beszámoló.

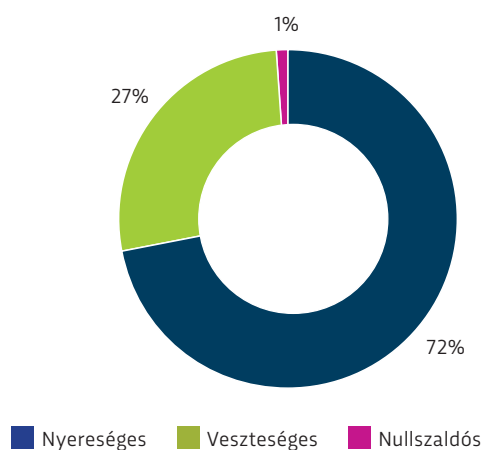
Az elemzett százharminchét beszámoló közül hetvenhét kereskedelmi (helyi, körzeti, országos) és hatvan közösségi (kisközösségi, helyi, körzeti) jellegű rádiós médiaszolgáltatási jogosultságot érint.

A beszámoló a pénzügyi eredmények tükrében

A médiaszolgáltatóknak a 2021. évre vonatkozó beszámolóikban kategóriák szerinti bontásban és összesítve is fel kellett tüntetniük a bevételeket és a kiadásokat. A beérkezett adatok alapján 2021-ben kilencvenkilenc médiaszolgáltatási jogosultság volt nyereséges, egy médiaszolgáltatási jogosultság esetén a bevételek fedezték a kiadásokat, harminchét médiaszolgáltatási jogosultság pedig veszteséges volt. A következő diagram a médiaszolgáltatási jogosultságok összesített eredményét mutatja **(18. ábra)**.

Az adatok alapján megállapítható, hogy 2021-ben a korlátos erőforrást használó analóg rádiós médiaszolgáltatások 72 százaléka működött nyereségesen, míg 27 százalék működése zárult veszteséggel és 1 százalék nullszaldós eredményt hozott.

A tárgyévet megelőző évben (2020) a médiaszolgáltatások 63 százaléka realizált nyereséget, 35 százaléka pedig veszteséges, míg 2 százalék nullszaldós volt. A fentiek alapján megállapítható, hogy a médiaszolgáltatások működésének

18. ábra. A földfelszíni terjesztésű kereskedelmi és közösségi jellegű médiaszolgáltatási jogosultságok megoszlása eredményesség szerint 2021-ben az éves beszámolóik alapján

	Nyereséges			Veszteséges			Nullszaldós		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Helyi rádiók	64%	67%	71%	35%	32%	28%	1%	1%	1%
Körzeti rádiók	65%	57%	80%	35%	43%	20%	0%	0%	0%
Országos rádió	0%	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%
Kisközségi rádiók	50%	38%	58%	50%	54%	42%	0%	8%	0%

29. táblázat. A földfelszíni terjesztésű kereskedelmi és közösségi jellegű médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók eredményességének alakulása 2019 és 2021 között

eredményessége 2021-ben javulást mutatott a 2020-as adatokhoz képest. Az egyes médiaszolgáltatási csoportokra vetítve a **29. táblázat** adatai szerint alakultak ezek az arányok. (Az összehasonlíthatóság érdekében az előző két év adatai is szerepelnek.)

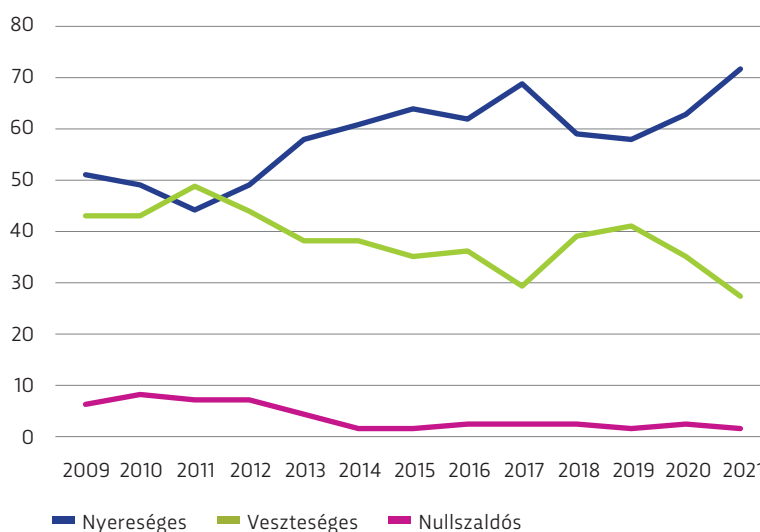
Eszerint 2021-ben 2020-hoz viszonyítva valamennyi – helyi, körzeti és kisközségi – médiaszolgáltatói csoport eredményessége javulást mutat. Az eredményesség javulásának elsődleges oka az lehet, hogy a kereskedelmi jellegű médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók a 2021. évben mentesültek a médiaszolgáltatási díj megfizetése alól. Az országos rádió – a 2020-as évhez hasonlóan – 2021-ben is folytatta nyereséges működését.

A **19. ábra** a nyereséges, veszteséges és nullszaldós médiaszolgáltatások százalékos arányát mutatja 2009 és 2021 között.

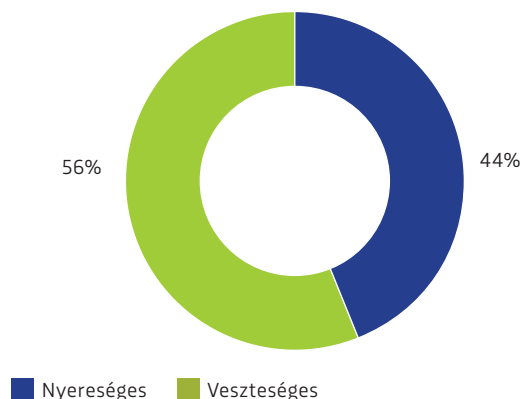
Az ábrán jól látszik, hogy 2012 volt a trendforduló a médiaszolgáltatók gazdálkodásának eredményességében, ekkortól kerültek többségbe a nyereséges médiaszolgáltatók a veszteségesen működőkkel szemben. A folyamatosan javuló tendencia 2016-ban megtorpanást mutatott, 2017-ben azonban emelkedett, a 2018. évben visszaesést jelzett, s 2019-ben kismértékben tovább csökkent. 2020-ban azonban javulás mutatkozott a médiaszolgáltatók működésének eredményessége tekintetében, amely 2021-ben tovább fokozódott.

A beszámoló a Médiatanács Támogatási Program támogatásainak tükrében

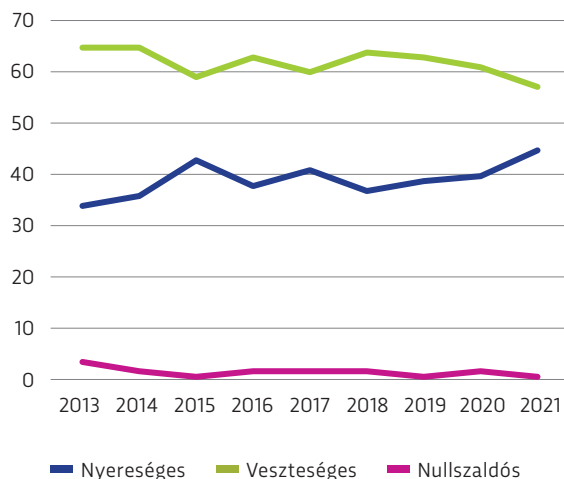
A Médiatanács a korábbi évekhez hasonlóan a 2021. évre vonatkozó beszámolóban is adatokat kért a médiaszolgáltatóktól arról, hogy milyen összegű támogatásban részesültek médiaszolgáltatásaik a Médiatanács Támogatási Programból. A médiaszolgáltatók pénzügyi eredményét a Médiatanács olyan szempontból is megvizsgálta, hogy az hogyan alakult volna a Médiatanács Támogatási Program keretében nyújtott támogatások nélkül. A támogatások igénybevétele

19. ábra. A földfelszíni terjesztésű kereskedelmi és közösségi jellegű médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásainak eredményessége 2009 és 2021 között

20. ábra. A földfelszíni terjesztésű kereskedelmi és közösségi jellegű médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásainak eredményessége a Médiatanács Támogatási Program nélkül 2021-ben (%)

21. ábra. A földfelszíni terjesztésű kereskedelmi és közösségi jellegű médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásainak eredményessége a Magyar Média Mecenatúra Program (2013–2019) és a Médiatanács Támogatási Program nélkül 2013 és 2021 között (%)

nélkül mindössze hatvan médiaszolgáltatás (44%) működtetése lett volna nyereséges, hetvenhét médiaszolgáltatás (56%) veszteséggel zárta volna a működését (20. ábra).

A beszámolók 2013 óta tartalmazzák a Médiatanács támogatási programjaira vonatkozó pénzügyi adatokat. Az elmúlt kilenc év tendenciáját szemlélteti a 21. ábra.

Az ábrán jól látszik, hogy a médiaszolgáltatók eredményessége – a Médiatanács támogatási programjainak támogatásait figyelmen kívül hagyva – a 2016-ban bekövetkezett jelentős mértékű visszaesést követően 2017-ben némileg javult, 2018-ban pedig ismét romlott. 2019-ben, s ezt követően 2020-ban is javulás figyelhető meg, amely 2021-ben további, nagymértékű emelkedést mutat. Mindamelllett a médiaszolgáltatók működésének finanszírozásában továbbra is jelentős szerepe volt ezen támogatásoknak.

4. A MÉDIATANÁCS INTÉZKEDÉSEI DÍJTARTOZÁSOK ÜGYÉBEN

A Médiatanács felügyeli a hatósági szerződés alapján működő, korlátozott erőforrást használó rádiós médiaszolgáltatók médiaszolgáltatási díjfizetési, valamint a hatósági szerződésben rögzített szerződéses biztosíték- (óvadék vagy garancia) nyújtási kötelezettségének teljesítését. Tekintettel arra, hogy az Mttv. médiaszolgáltatási díjfizetési kötelezettségre vonatkozó szabályainak a veszélyhelyzet során történő eltérő alkalmazásáról szóló 165/2021. (IV. 7.) és 255/2022. (VII. 15.) Korm. rendeletek értelmében a kereskedelmi jellegű médiaszolgáltatást folytató médiaszolgáltatók 2022-ben mentesültek a médiaszolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól, a tárgyévben nem keletkezett médiaszolgáltatási díjtartozás. Emellett a Médiatanácsnak az óvadék- vagy garancianyújtási kötelezettség megsértése miatt sem kellett hatósági eljárást indítania a 2022. évben.

5. A TÖRVÉNYI KVÓTAKÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE, A MENTESÍTÉSI ELJÁRÁSOK LEFOLYTATÁSA

Az audiovizuális lineáris és lekérhető médiaszolgáltatásokat terhelő európai és magyar művek közzétételére vonatkozó előírásokat

(műsorkvóta-kötelezettség) az Mttv. a módosított AVMS irányelv rendelkezéseivel összhangban szabályozza.

A műsorkvóta-kötelezettség az európai és magyar műsorkészítést hivatott elősegíteni, célja az európai – és az Mttv. előírásai alapján a magyar – gyártású műsorok védelme és a médiaszolgáltatótól független műsorkészítővel készített alkotások ösztönzése és fejlesztése, valamint az európai független gyártású műsorszámok védelme az audiovizuális piacon. Emellett a rádiós médiaszolgáltatók számára az Mttv.-ben előírt magyar zenei művek árnyára vonatkozó kvótakötelezettség a magyar dalszerzők, előadók és így a magyar nyelv és kultúra ápolását és védelmét szolgálja.

5.1. A kvótakötelezettségek teljesítésének ellenőrzése 2022-ben

Az Mttv. 22. § (8) bekezdése alapján a lineáris médiaszolgáltató köteles havonta, az adott hónapot követő hónap utolsó napjáig, a lekérhető médiaszolgáltató a tárgyévét követő év január 31-éig adatokat szolgáltatni a Médiatanács számára a műsorkvótákra vonatkozó előírások betartásának ellenőrzéséhez.

A Médiatanács a korábbi évekhez hasonlóan a médiaszolgáltatók adatszolgáltatása alapján 2022-ben is vizsgálta és felügyelte az Mttv. 20–22. §-a szerinti műsorkvóta-kötelezettségek előző évi (2021.) teljesítését.

Műsorkvóta-kötelezettségek teljesítésének vizsgálata országos és körzeti vételkörzetű, kereskedelmi, illetve közösségi jellegű audiovizuális médiaszolgáltatások műsoraiban

A műsorkvótákra vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése és felügyelete során a Médiatanács megállapította, hogy a 2021. év tekintetében

az országos és körzeti vételkörzetű kereskedelmi, valamint a közösségi jellegű médiaszolgáltatások közül az Mttv. 20. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt műsorkvóta-kötelezettséget az alább felsorolt országos és körzeti vételkörzetű médiaszolgáltatások médiaszolgáltatói sértették meg, amely jogsértések miatt az Mttv. 187. §-ában meghatározott bírság jogkövetkezményt alkalmazott a médiaszolgáltatókkal szemben.

- ATV Zrt. (Magyar ATV, országos vételkörzetű, kereskedelmi jellegű médiaszolgáltatás);
- Bonum Tv Közhasznú Nonprofit Kft. (EWTN BONUM, körzeti vételkörzetű, közösségi jellegű médiaszolgáltatás);
- Gyula TV Kft. (Gyula TV, körzeti vételkörzetű, közösségi jellegű médiaszolgáltatás);
- Szabadi Attila egyéni vállalkozó (Régió Plusz Televízió, körzeti vételkörzetű, közösségi jellegű médiaszolgáltatás);
- AGORA Savaria Nonprofit Kft. (Szombathelyi Televízió, körzeti vételkörzetű, kereskedelmi jellegű médiaszolgáltatás);
- Szolnok TV Zrt. (Szolnok Televízió, körzeti vételkörzetű, kereskedelmi jellegű médiaszolgáltatás);
- TELIN Nonprofit Kft. (egyetem tv, körzeti vételkörzetű, kereskedelmi jellegű médiaszolgáltatás).

A fentiek mellett a Médiatanács a Bonum Tv Közhasznú Nonprofit Kft. esetében a jogsértés ismételtiségére tekintettel a médiaszolgáltató vezető tisztségviselőjével szemben is az Mttv. 187. §-ában meghatározott bírság jogkövetkezményt alkalmazta.

Műsorkvóta-kötelezettségek teljesítésének vizsgálata helyi vételkörzetű közösségi jellegű audiovizuális médiaszolgáltatások műsoraiban

A műsorkvótákra vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése és felügyelete során a

Médiatanács megállapította, hogy a 2021. év tekintetében az Mttv. 20. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt műsorkvóta-kötelezettséget az alábbi két helyi vételkörzetű médiaszolgáltatás médiaszolgáltatója sértette meg, amely jogsértések miatt az Mttv. 187. §-ában meghatározott bírság jogkövetkezményt alkalmazott a médiaszolgáltatókkal szemben.

- ENTERART Bt. (Szilas TV, helyi vételkörzetű, közösségi jellegű médiaszolgáltatás);
- Mag Televízió Kft. (MAG Televízió, helyi vételkörzetű, közösségi jellegű médiaszolgáltatás).

A fentiek mellett a Médiatanács a Mag Televízió Kft. esetében a jogsértés ismételtségére tekintettel a médiaszolgáltató vezető tisztségviselőjével szemben is az Mttv. 187. §-ában meghatározott bírság jogkövetkezményt alkalmazta.

Kvótakötelezettségek teljesítésének vizsgálata országos vételkörzetű és körzeti vételkörzetű kereskedelmi, illetve közösségi jellegű, valamint helyi vételkörzetű közösségi jellegű rádiós médiaszolgáltatások műsoraiban

A műsorkvótákra vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése és felügyelete során a Médiatanács megállapította, hogy a 2021. év tekintetében az Mttv. 21. § (2) bekezdésében foglalt műsorkvóta-kötelezettséget az alábbi médiaszolgáltatások médiaszolgáltatói sértették meg. Az Mttv. 22. § (6) bekezdése alapján azon médiaszolgáltatók, amelyek több médiaszolgáltatást is nyújtanak, a 20–21. §-ban meghatározott arányokat valamennyi médiaszolgáltatásuk összesített műsoridejének átlagában kötelesek elérni. A jogsértések miatt a Médiatanács az Mttv. 187. §-ában meghatározott bírság jogkövetkezményt alkalmazta az alábbi médiaszolgáltatókkal szemben.

- Magyar Múzsza Kft. (Esztergom 97,4 MHz + Piliscsaba 104,2 MHz + Dömös 104,9 MHz, helyi vételkörzetű, közösségi jellegű médiaszolgáltatás);
- FM 4 Rádió Kft. (Budapest 88,8 MHz + Göd 97,3 MHz + Törökbálint 97,6 MHz körzeti vételkörzetű közösségi jellegű médiaszolgáltatás és Veszprém 95,1 MHz helyi vételkörzetű közösségi jellegű médiaszolgáltatás);
- Mária Rádió Frekvencia Kft. (Monor 106,3 MHz + Gyál 98,9 MHz + Dabas 97,5 MHz + Pécel 91,7 MHz körzeti vételkörzetű közösségi jellegű médiaszolgáltatás; Cegléd 88,3 MHz helyi vételkörzetű közösségi jellegű médiaszolgáltatás; Keszthely 93,4 MHz helyi vételkörzetű közösségi jellegű médiaszolgáltatás; Komárom 88,3 MHz helyi vételkörzetű közösségi jellegű médiaszolgáltatás; Mór 92,9 MHz helyi vételkörzetű közösségi jellegű médiaszolgáltatás; Pápa 90,8 MHz helyi vételkörzetű közösségi jellegű médiaszolgáltatás és Szombathely 88,4 MHz + Celldömölk 92,5 MHz + Sárvár 95,2 MHz helyi vételkörzetű közösségi jellegű médiaszolgáltatás).

Műsorkvóta-kötelezettségek teljesítésének vizsgálata lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások műsorkínálatában

A műsorkvótákra vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése és felügyelete során a Médiatanács megállapította, hogy a 2021. év tekintetében az Mttv. 20. § (2) bekezdésében foglalt műsorkvóta-kötelezettséget egy médiaszolgáltatás médiaszolgáltatója, az Invitel Távközlési Zrt. (InviTV Videotéka) sértette meg. A jogsértés miatt a médiaszolgáltatóval szemben, valamint a jogsértés ismételtségére tekintettel a médiaszolgáltató vezető tisztségviselőjével szemben is az Mttv. 187. §-ában meghatározott bírság jogkövetkezményt alkalmazta a Médiatanács.

5.2. A mentesítési eljárások

Az Mttv. az AVMS irányelvben foglaltaknak megfelelően rendelkezik az európai művek bemutatására vonatkozó kötelezettségekről, kiegészítve azt a magyar művekre előírt szabályokkal (Mttv. 20–22. §). A helyi vételkörzetű kereskedelmi audiovizuális és a helyi vételkörzetű kereskedelmi rádiós médiaszolgáltatásokon kívül valamennyi médiaszolgáltatás – a kisközségi rádiós médiaszolgáltatásokat is ideértve – köteles az Mttv.-ben meghatározott mértékű műsorkvótát teljesíteni. Az Mttv. 22. § (2) bekezdése alapján az Mttv.-ben meghatározott arányokat a médiaszolgáltató a Médiatanácscsal kötött hatósági szerződés alapján fokozatosan is elérheti. A fokozatos mentesítés mellett az Mttv. 22. § (3) bekezdése alapján a Médiatanács indokolt esetben erre vonatkozó hatósági szerződés megkötésével tartós vagy állandó jellegű mentesítést is engedélyezhet a rádiós és lekérhető médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók tekintetében, emellett a lineáris audiovizuális tematikus médiaszolgáltatást nyújtóval kötött hatósági szerződés indokolt esetben lehetővé teheti, hogy az Mttv. 20. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott műsorkvóta-kötelezettségét öt évnél régebben készült művekkel is teljesítse. 2022-ben egy médiaszolgáltató sem kérelmezte műsorkvóta kötelezettségei alóli mentesítését az Mttv. 20–22. §-ában foglalt műsorkvóta-kötelezettségek teljesítése alól.

6. A MÉDIAPIACI KONCENTRÁCIÓ MEGELŐZÉSÉRE ÉS A JBE-MÉDIASZOLGÁLTATÓK AZONOSÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ ELJÁRÁSOK

A Médiatanács a médiapiaci koncentráció megelőzése érdekében minden év szeptember 30-áig azonosítja a jelentős befolyásoló erővel rendelkező, vagyis JBE-médiaszolgáltatókat,

valamint meghatározza az őket terhelő kötelezettségeket is. A Médiatanács hatósági ellenőrzési eljárásban vizsgálja a médiapiaci koncentráció fokának megítélése szempontjából jelentős piaci tényeket és körülményeket, amelyek között kiemelt szerepet kap a médiaszolgáltató előző naptári évi átlagos közönségaránya.

A Médiatanács 2022-ben a rendelkezésére álló nézettségi adatok alapján az M-RTL Zrt. és a TV2 Zrt. médiaszolgáltatókkal szemben indított a JBE-médiaszolgáltatók meghatározására irányuló hatósági ellenőrzési eljárást.

A Médiatanács a hatósági ellenőrzési eljárás eredményeként megállapította, hogy a korábban JBE-médiaszolgáltatóként azonosított M-RTL Zrt. és TV2 Zrt. JBE-minősége nem változott, ezért az Mttv. 70. § (6) bekezdése alapján velük szemben a JBE-médiaszolgáltatók meghatározására irányuló hatósági eljárás indítását mellőzte.

07

07

A MÉDIATANÁCS 2022-ES DÖNTÉSEI, TÁRSSZABÁLYOZÁS, SAJTÓTERMÉKEK NYILVÁNTARTÁSA

1. A MÉDIATANÁCS DÖNTÉSEI 2022-BEN

2022-ben a Médiatanács 1046 sorszámozott döntést hozott.

A döntések az alábbi nagyobb kategóriákba sorolhatók:

- ▶ médiaszolgáltatási jogosultsággal kapcsolatban (szerződés, átminősítés stb.) 566 döntés;
- ▶ médiafelügyelet tárgykörében 297 döntés;
- ▶ másodfokon eljáró hatóságként 3 döntés (a Hivatal hatósági döntéseivel szemben benyújtott fellebbezések elbírálásának eredményeképpen);
- ▶ az MTVA-t érintően 82 döntés, amelyek többek között pályázati felhívások kibocsátását, a pályázatok érvényességi és teljességi vizsgálatát, a pályázati eljárásban kedvezményezetté nyilvánítottak szerződésszegéseit,

a pályázatokat értékelő bírálóbizottságok megválasztását, valamint az MTVA negyedéves támogatási tevékenységéről szóló beszámolókat érintették;

- ▶ egyéb, a fenti kategóriákba nem tartozó 98 döntés.

A médiaszolgáltatási jogosultságokkal kapcsolatban hozott döntések megoszlása az alábbiak szerint alakult:

- ▶ pályázati nyilvántartásba vétel tárgyában 15 döntés;
- ▶ pályázati nyilvántartásba vétel megtagadása és alakilag érvénytelen pályázatok tárgykörében 8 döntés;
- ▶ pályázati eljárás eredménye tárgyában 27 döntés;
- ▶ hatósági szerződéskötéssel, szerződésmódosítással, szerződés felmondásával és megszüntetésével és ideiglenes hatósági szerződéssel kapcsolatban 208 döntés;

- közösségi jellegű médiaszolgáltatássá átnöcsítésével kapcsolatosan 1 döntés;
- médiaszolgáltatási díj felülvizsgálatával, részletfizetéssel és óvadékkal kapcsolatosan 6 döntés;
- JBE-azonosítás tárgyában 4 döntés;
- műsorkvóták kapcsán 52 döntés;
- egyéb (adatszolgáltatási és beszámolási kötelezettség, határozat visszavonása, frekvenciaterv, eljárás megindítása, megszüntetése,

A jogszabályhely megsértése [ahol több jogszabályhely látható, ott a határozat rendelkező részének bekezdése(i) együttesen több jogsértést állapított(ak) meg]	A megsértett jogszabályhely(ek) tartalma	Esetszám
Mttv. 9. § (1)	A kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezések (a műsorszám korhatár-besorolása)	1
Mttv. 9. § (5)	A kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezések (a műsorszám korhatár-besorolása)	1
Mttv. 9. § (5) és Mttv. 10. § (1) c)	A kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezések (a műsorszám korhatár-besorolása és a besorolásnak megfelelő időszámban történő közzététele)	8
Mttv. 9. § (5) és Mttv. 10. § (1) c), valamint Mttv. 10. § (1) f)	A kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezések (a műsorszám korhatár-besorolása és a besorolásnak megfelelő időszámban történő közzététele) és a műsorelőzetes megfelelő közlése	1
Mttv. 10. § (1) h)	A kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezések (társadalmi célú reklám megfelelő közzététele)	1
Mttv. 10. § (2) b)	A kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezések (a műsorszám korhatár-besorolásának közlése)	1
Mttv. 10. § (4)	A műsorszám minősítésének feltüntetésére vonatkozó kötelezettség	1
Mttv. 10. § (4) és 9. § (1)	A műsorszám minősítésének feltüntetésére vonatkozó kötelezettség és a műsorszám korhatár-besorolása	1
Mttv. 10. § (7)	A kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezések (a műsorszám korhatár-besorolásának közlése a médiaszolgáltató műsorát közlő felületen)	1
Mttv. 31. § (1) b)	Termékmegjelenítést tartalmazó műsorszámra vonatkozó kötelezettség	4
Mttv. 31. § (2) a)	Termékmegjelenítés tényéről történő tájékoztatási kötelezettség	2
Mttv. 32. § (2) a) és (4)	Politikai reklám közzétételére vonatkozó kötelezettség	1
Mttv. 32. § (4)	Közlemény/politikai reklám közzétételére vonatkozó kötelezettség	5
Mttv. 33. § (1) a)	Reklámok más médiatartalmaktól való megkülönböztetésének kötelezettsége	1
Mttv. 33. § (3) d)	Vallási műsor megszakításának tilalma	1
Mttv. 33. § (4)	A reklám, a televíziós vásárlás és a műsorelőzetes hangerejére vonatkozó előírás („reklám-hangerősség”)	1
Mttv. 33. § (5)	Virtuális reklám közzétételére történő figyelemfelhívási kötelezettség	2
Mttv. 63. § (12)	A hatósági szerződésben vállalt műsorstruktúrájának megfelelő műsor sugárzására vonatkozó kötelezettség	48
Mttv. 63. § (12) és Mttv. 66. § (4) g)	A hatósági szerződésben vállalt műsorstruktúrájának megfelelő műsor sugárzására vonatkozó kötelezettség és a közszolgálati műsorszámok arányára vonatkozó kötelezettség	6
Smtv. 14. § (1)	Emberi méltóság tiszteletben tartása	1
Smtv. 17. § (2)	Kirekesztés tilalma	3
Smtv. 20. § (3)	Burkolt kereskedelmi közlemény közzétételének tilalma	9
Smtv. 20. § (9)	Támogatott médiatartalom közzétételére vonatkozó kötelezettség	3
Hatósági határozat	Hatósági határozatban vállaltak teljesítésének kötelezettsége	8
Összesen		111

30. táblázat. A médiafelügyelettel összefüggő médiatanácsai határozatok

kérelem elutasítása, pályázati hiánypótlás, felvilágosítás kérése, pályázatfelhívás-tervezet és pályázati felhívás szövegének elfogadása, véglegesítése, médiaszolgáltatási jogosultságok megújítása, közszolgálati médiaszolgáltatások meghatározása) 305 döntés.

A döntések megoszlása tekintetében feltüntetett adatok összege (626) eltér a médiaszolgáltatási jogosultsággal kapcsolatban jelen fejezet elején feltüntetett összesítő adattól (566). Ennek oka az, hogy az egyes kategóriák között átfedések is vannak.

A Médiatanács médiafelügyeleti tárgykörben első fokon 297 döntést hozott, az alábbi főbb kategóriák szerint:

- hatósági eljárásban jogkövetkezményt tartalmazó határozatok (99 döntés), mely határozatok 102 külön jogsértésről rendelkeztek (ennek oka, hogy egyes esetekben a Médiatanács egy határozaton belül több jogsértést is megállapított);
- állampolgári bejelentésekkel kapcsolatban 95 döntés,
- kiegyensúlyozottsági ügyben első fokon, eljárás érdemi lezárása kapcsán 2 döntés (eljárást megszüntető);
- kérelmek kapcsán 5 döntés született az alábbi megoszlásban:
 - műsorszám korhatár-kategóriába sorolása kapcsán 1 döntés;
 - közlemény minősítése kapcsán 1 döntés;
 - egyéb kérelem kapcsán 3 döntés;

- a Médiatanács hatósági eljárást hivatalból indító döntéseinek száma 101; illetve eljárást nem indító döntéseinek száma 46;

- 11 döntés egyik nagy kategóriába sem sorolható (ún. egyéb határozat).

A médiafelügyelet kapcsán született döntések száma a fent jelzett 297 helyett 359, aminek oka az, hogy az egyes kategóriák között részleges vagy teljes átfedések is vannak **(30. táblázat)**.

A jogkövetkezményeket tartalmazó határozatok rendelkező részeiben a Médiatanács a legnagyobb számban a hatósági szerződésben vállalt műsorstruktúrának megfelelő műsor sugárzására vonatkozó kötelezettség, a burkolt kereskedelmi közleményre, a támogatott médiatartalomra, valamint a kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezések megsértését állapította meg **(31. táblázat)**.

2. PERES ÜGYEK

2.1. A 2022-ben indult bírósági ügyek

A Médiatanács döntéseivel szemben 2022-ben összesen kilenc bírósági (közigazgatási) peres eljárás indult. A Médiatanács 2022-ben induló bírósági ügyeinek csoportosítását a **32. táblázat** mutatja be.

2.2. A folyamatban lévő és a lezárt bírósági ügyek számszerűen

A Médiatanács döntéseivel szemben 2022. év végén hét bírósági eljárás volt folyamatban, és hat

Az alkalmazott jogkövetkezmény	Helyi, körzeti rádió	Helyi, körzeti televízió	Országos rádió	Országos televízió	Sajtótermék
Figyelmeztetés – Mttv. 186. §	19	8	1	7	–
Bírság – Mttv. 187. § (4)	42	12	1	11	1
Összesen	61	20	2	18	1

31. táblázat. Jogkövetkezmények a médiafelügyelettel kapcsolatos médiatanácsi döntésekben

Ügycsoportok	A peres, illetve nemperes ügyek száma
Hatósági felügyeleti eljárások	5
Pályázati eljárások	2
Egyéb jogalkalmazói döntés elleni felülvizsgálat	2

32. táblázat. A peres ügyek ügycsoportok szerinti bontása

Folyamatban lévő ügyek	Lezárt ügyek	A Médiatanács pernyertességével zárt eljárások
7	6	5

33. táblázat. A Médiatanács 2022-es bírósági ügyei

Ügytípus	Összes lezárt ügy	A Médiatanács pernyertességével zárt ügyek
A kiskorúak védelmére vonatkozó előírások teljesülése [Mttv. 9–10. §]	–	–
Hatósági felügyeleti eljárások	1	–
Egyéb jogalkalmazói döntés elleni felülvizsgálat	5	5
Összesen	6	5

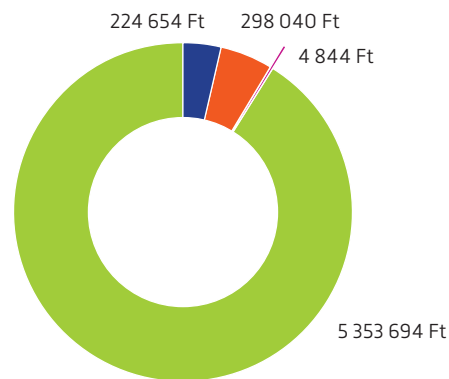
34. táblázat. A 2022-ben lezárt bírósági eljárások a Médiatanáccsal szemben, ügytípusok szerint

eljárás zárult le 2022-ben. A Médiatanács 2022-es bírósági ügyeinek alakulását a 33. és 34. táblázat mutatja be.

2.3. A pénztartozások behajtásával kapcsolatos peres és nemperes eljárások

A Médiatanáccsal szemben fennálló pénztartozásokon belül két nagy csoport különböztethető meg: a médiaszolgáltatási díjtartozások, illetve a közigazgatási hatósági határozatokon alapuló bírságtartozások.

A kintlévőség-kezeléssel kapcsolatban megemlítendő, hogy az Mttv. 134. § (13) bekezdése értelmében adók módjára behajtandó köztarto-

■ Befolyt 2023. januárban

■ Fizetésre felszólítva

■ Követelés bejelentve a Cégbírósághoz

■ NAV-hoz behajtásra beadva

22. ábra. A Médiatanács lejárt követeléseinek 2022-ben

zásnak minősülnek a hatóság (amelynek szerve a Médiatanács is) határozatában megállapított, a hatóságnak fizetendő díjak, igazgatási szolgáltatási díjak, valamint az Mttv. alapján kiszabott bírságok. Ez a törvényi rendelkezés elsősorban a hatóság kintlévőségeinek behajtását segíti, ezen keresztül pedig a médiaszolgáltatók jogkövető magatartását ösztönzi, erősíti. A hatóság felé fennálló fenti, adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtásában, behajtásában a Nemzeti Adó- és Vámhivatal jár el a hatóság megkeresése alapján.

A Médiatanács 2022. december 31-én lejárt követeléseinek (összesen 5 881 232 forint) állapotát a 22. ábra mutatja be.

2.4. Felszámolás, végelszámolás, kényszersztörlesztés, csőd

A kintlévőség passzív kezelésekor a Médiatanács a csőd-, felszámolási és egyéb nemperes eljárásokban hitelezői igényt jelent be. 2022-ben egy kis összegű, nem behajtható, kényszersztörlesztés alatt álló cég felé fennálló követelés került bejelentésre a Fővárosi Törvényszék Cégbírósághoz.

3. TÁRSSZABÁLYOZÁS

A társzabályozásban részt vevő szakmai szervezetek körében 2022-ben nem történt változás: a Médiatanács továbbra is a Magyar Lapkiadók Egyesületével, a Magyar Elektronikus Műsorszolgáltatók Egyesületével, a Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesületével és az Önszabályozó Reklám Testülettel áll szerződéses viszonyban. A közigazgatási szerződések tartalma sem módosult 2022-ben: a szervezetek eleget tettek törvényi és szerződéses kötelezettségeiknek.

A hatóság anyagilag támogatta a szervezetek szakmai működését, emellett átfogó ágazati kutatásokra és egyes piaci területeket érintő monitoringvizsgálatokra is nyújtott pénzügyi forrásokat. A 2022-ben elkészített vizsgálatok alapján is széles körű és hasznos ismeretekhez jutott a hatóság.

2022-ben a hatóság finanszírozásában az alábbi kutatások, tanulmányok készültek:

- Magyar Elektronikus Műsorszolgáltatók Egyesülete: *A FAS TV lehetőségei* (lakossági és szakértői kutatás);
- Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete: *A magyar online tartalomszolgáltatás jövője a reklámtorta alakulásának tükrében* (tanulmány); *Videós tartalmak szerepe a magyar internetes népszerűség online tájékozódásában* (kérdőíves kutatás);
- Önszabályozó Reklám Testület: *Környezetvédelmi célú reklámok szabályozása és gyakorlata* (tanulmány); *A támogatói megjelenések* (I. féléves monitoring); *Gyermekek ártalmas helyzetben történő ábrázolásának vizsgálata* (II. féléves monitoring).

A szakmai szervezetek aktív munkájukkal hozzájárulnak a testület hatékony feladatellátásához. A felek szoros szakmai együttműködését jelzi, hogy az önszabályozó szervezetek

rendszeresen részt vesznek – gyakran előadóként – a hatóság szakmai konferenciáin és egyéb rendezvényein, ezzel is szerepet vállalva a hatóság és a piaci szereplők közötti hatékony párbeszédben.

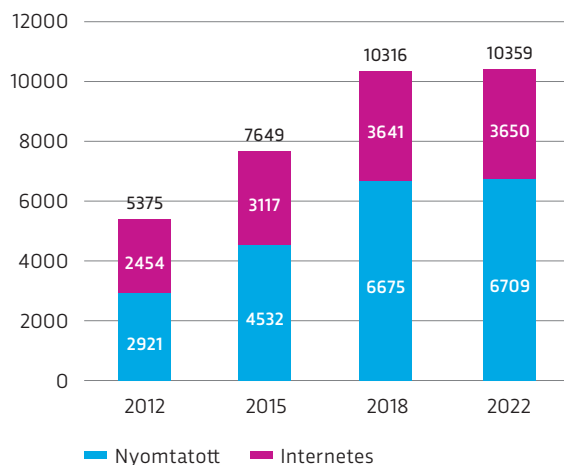
4. A SAJTÓTERMÉKEK NYILVÁNTARTÁSÁNAK HELYZETE

A hatóság sajtótermék-nyilvántartása a nyomtatott, valamint az internetes sajtótermékek és hírportálok Mttv. által előírt regisztrációs adatait tartalmazza. Az internetes sajtótermékek hatósági nyilvántartása 2011-ben kezdődött, így ezek az adatok a feladat előírásától kezdve rendelkezésre álltak. A nyomtatott sajtótermékek nyilvántartása részben a jogelőd intézményektől átvett adatokból, részben a hatóságnál 2012. január 1-jétől nyilvántartásba vett sajtótermékekből, továbbá a korábbi időszak lapok jogállásának ütemezett felülvizsgálata során bejelentett adatokból tevődik össze.

4.1. A nyomtatott és az internetes sajtótermékek nyilvántartása

A hatóság a sajtótermékek nyilvántartásával kapcsolatban elsősorban ügyféli kérelem alapján jár el, amelyek tartalma szerint a hatóság regisztrálja az új sajtótermékeket, módosítja a nyilvántartásban lévő adatokat vagy törli a sajtótermékeket a nyilvántartásból. A sajtótermék nyilvántartásba vételének és az impresszum megfelelő feltüntetésének esetleges elmulasztását a hatóság hivatalból vizsgálja, jellemzően a sajtótermékekkel és kiadványokkal összefüggő megkeresések alapján.

2022-ben a hatóság 966 db sajtótermékkel összefüggő ügyben járt el. A hatósági döntések közül fellebbezés egyetlen döntés ellen sem érkezett, bírság kiszabására nem került sor.

23. ábra. A nyilvántartásban lévő sajtótermékek száma

A nyilvántartásba vett sajtótermékek számának alakulását a **23. ábra** diagramja mutatja, ahol az egyes évek a sajtónyilvántartás mérföldköveit jelenítik meg: a feladatkör és az ügyek átvételét a Kulturális Örökségvédelmi Hivataltól 2012-ben, az ütemezett adat-felülvizsgálat („aktualizálás”) kezdetét 2015-ben és befejezését 2018-ban, valamint a beszámolóval érintett évet (2022).

A nyilvántartás az év végén 6709 nyomtatott és 3650 internetes sajtótermék adatait tartalmazta. A 2018. évben befejezett adat-felülvizsgálatot követő években sem a nyomtatott, sem az internetes sajtótermékek számában lényeges növekedés vagy csökkenés nem volt tapasztalható. A nyilvántartott sajtótermékek számát elsődlegesen az ügyféli bejelentések határozzák meg.

A 2022. évben 204 db új sajtótermék került nyilvántartásba vételre, melyek között a nyomtatott és internetes sajtótermékek megoszlása közel azonos mértékű volt (92 és 112 db). Ugyanezen évben 142 db sajtótermék törlésére került sor.

4.2. A sajtótermék-nyilvántartási adatok éves felülvizsgálata

A nyilvántartott adatok felülvizsgálatát a hatóság folyamatosan végzi. 2022-ben a hatóság a

véletlenszerűen kiválasztott 109 darabos minta, valamint a hozzá érkező 7 db – a médiaigazgatásra vonatkozó szabály megsértésére hivatkozó – bejelentés alapján indított felülvizsgálatot. A vizsgálatokba különböző jogállású (természetes személyek és szervezetek egyaránt) és eltérő számú sajtótermékkel rendelkező alapítók/kiadók kerültek bevonásra. A vizsgálatok elsődlegesen az impresszumfeltüntetési kötelezettség, valamint a nyilvántartásba vételi, illetve a megváltozott adat-bejelentési kötelezettség megfelelő teljesítésére, valamint – be nem jelentett sajtótermékek esetében – a sajtótermék-fogalmi elemek fennállásának vizsgálatára terjedtek ki. Az előzőeken túlmenően azt is vizsgálta a hatóság, hogy a sajtótermék megjelentetésére a nyilvántartásba vételtől számított két éven belül ténylegesen sor került-e, vagy a már megkezdett kiadás esetleg öt évnél hosszabb időre megszakításra került-e (hivatalból történő sajtóterméktörlési okok).

Hatósági ellenőrzés indítása 34 esetben volt indokolt; a felülvizsgálat végül összesen 86 db internetes és 46 db nyomtatott sajtóterméket érintett.

A hivatalból lefolytatott ellenőrzések és általános hatósági felügyeleti eljárások során az ügyfelek együttműködtek a hatósággal, a jogszabályi előírások szerint javították az impresszumot, valamint pótolták bejelentési (változásbejelentési) kötelezettségüket. Az ellenőrzés számos esetben törlési kérelem vagy a sajtótermék-fogalmi elemek hiányáról szóló nyilatkozat benyújtását eredményezte. A felülvizsgálat során 81 db sajtótermék törlésére került sor. Az éves felülvizsgálat rendszeressége és aránya hozzájárul a sajtónyilvántartásban szereplő adatok pontosságához és naprakészségéhez.

1808

A MÉDIATANÁCS KÜLKAPCSOLATAINAK ALAKULÁSA

A koronavírus-járvány lecsengésével 2022-ben a virtuális ülések helyett már helyszíni találkozókra és megbeszélésekre vettek részt az audiovizuális területet felügyelő hatóságok képviselői. Az Ukrajnában zajló háborús események és az ennek következtében az orosz médiaszolgáltatókkal szemben bevezetett uniós szankciók végrehajtásával kapcsolatos szakmai feladatok jelentették a hatóságok közötti együttműködés legfontosabb új elemét 2022-ben. Az Európai Unió audiovizuális piacának jövőjét határozza majd meg az a két új jogszabály – a digitális szolgáltatásokról szóló (DSA) és az európai médiaszabadságról szóló (EMFA) törvények –, amelyekkel kapcsolatban az NMHH is kidolgozta az álláspontját, és azt a nemzetközi szakmai fórumokon ismertette.

1. A MÉDIATANÁCS KAPCSOLATA AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGGAL

Az NMHH munkatársai 2022-ben is aktívan részt vettek az ERGA tevékenységében, és a testület is fontos szerepet játszott a magyar hatóság munkájában. Az Európai Bizottság szakosított tanácsadó testületeként, az ERGA

szakmai hozzájárulásával segítette a bizottság munkáját, illetve fórumot biztosított a tapasztalatok és legjobb gyakorlatok cseréjéhez az európai szabályozó hatóságok között. Az ERGA tevékenységének jelentős része a munkacsoportok és a szakértői csoportok munkáján alapul. 2022-ben három munkacsoport és két szakértői csoport működött. Az NMHH valamennyi munkacsoport és szakértői csoport munkájában részt vett.

Az AVMS irányelv rendelkezéseinek végrehajtásával foglalkozó munkacsoport két jelentést is elkészített. Az első jelentés azt vizsgálta, hogy az algoritmusok és az ajánlások hogyan biztosíthatják a [módosított] irányelv 7a. cikkelyében (az általános érdeklődő audiovizuális médiaszolgáltatások megfelelő hangsúlyozására vonatkozó) és a 13 (1) cikkelyében (az európai művek 30 százalékos megjelenésére a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokban) lefektetett előírások érvényesülését.

A második jelentés az AVMS irányelv 28b. cikkelyében megfogalmazott, a videómegosztó-platformokra vonatkozó rendelkezés tagállami implementációját mutatja be. A munkacsoport elkészített egy a vloggerek tevékenységét

szabályozó tagállami rendelkezéseket összesítő tanulmányt is.

Az Európai Unió audiovizuális szabályozásával foglalkozó munkacsoport kidolgozta az ERGA álláspontját a médiaszabadságról szóló uniós törvényjavaslattal (EMFA) kapcsolatban, és figyelemmel követte a digitális szolgáltatásokról (DSA) szóló jogszabályra vonatkozó jogalkotási tevékenységet.

A félretájékoztatással kapcsolatos kérdéseket vizsgáló munkacsoport legfontosabb feladata a félretájékoztatásra vonatkozó magatartási kódexben foglaltak érvényesülésének vizsgálata, a kódex új ellenőrzési mechanizmusának kialakítása volt. A munkacsoport közreműködött a politikai reklámokról szóló uniós rendelettervezetről szóló ERGA-álláspont kialakításában, és létrehozta a Covid-járvánnyal kapcsolatos dezinformáció elleni tagállami intézkedéseket összesítő adatbázist. A munkacsoporton belül létrejött egy külön alcsoport az ukrainai helyzettel kapcsolatos dezinformációs narratívákra vonatkozó információcsere biztosítására.

Az ERGA 2020 decemberében aláírt egyetértési megállapodásában foglaltak végrehajtásával foglalkozó szakértői csoport legfontosabb feladata az volt, hogy nyomon kövesse a panaszkezelésre és az információigénylésre szolgáló elektronikus formanyomtatványok hatóságok közötti használatát, és összegezzék az ezzel kapcsolatos szakmai tapasztalatokat.

A médiaismereti szakértői csoport ülésein elsősorban a tagállamok médiatudatossághoz kapcsolódó jó gyakorlatainak feltérképezése és megosztása, valamint a témához kötődő európai uniós stratégiákról, hírekről való tájékoztatás, információmegosztás volt a napirenden. Az ERGA decemberi plenáris ülésén arról is döntöttek a hatóságok elnökei, hogy 2023-ban az NMHH vezeti majd az ERGA médiaismereti szakértői csoportját.

Az AVMS irányelvvel létrehozott Kapcsolattartó Bizottság decemberben tartotta meg 57. ülését. A Kapcsolattartó Bizottság legfontosabb feladata az irányelv hatékony végrehajtásának elősegítése rendszeres konzultáció útján minden olyan gyakorlati problémát illetően, amely az irányelv alkalmazásából ered. A Kapcsolattartó Bizottságban az NMHH képviseli Magyarországot. Az 57. ülésen az Európai Bizottság képviselője tájékoztatást adott az AVMS irányelv módosító 2018/1808 EU irányelv tagállami implementációjának helyzetéről, amelyből kiderült, hogy számos tagállam még adós a módosított irányelv átültetésével, így velük szemben az Európai Bizottság eljárást indított. Az ülésen megvitatták azt az Európai Bizottság által összeállított iránymutatást, amely a tagállamok médiatudatosság-fejlesztésének előmozdítását célzó intézkedéseire vonatkozó, az AVMS irányelvben előírt beszámoló elkészítését segíti.

2. A MÉDIATANÁCS KAPCSOLATA AZ EURÓPA TANÁCCSAL

A CDMSI-t a Miniszterek Bizottsága hozta létre a 2011. évi 24. számú határozatával az Európa Tanács Alapító Okirata 17. cikkében (kormányközi testületek) foglaltaknak megfelelően. A CDMSI júniusi ülésének egyik kiemelkedő témája volt az Ukrajnában zajló háború, különösen annak hatása az újságírók tevékenységére és a véleménynyilvánítás szabadságára. Ehhez kapcsolódik, hogy az Európa Tanács honlapján megjelent a Szólásszabadság válságok idején című, az Európa Tanács válsághelyzetekre alkotott ajánlásainak gyűjteménye. A CDMSI decemberi ülésén a bizottság elfogadta a szakértői csoportok beszámolóit. A média lehetőségeinek növelésével foglalkozó szakértői csoport (MSI-RES) egy ajánlást készít elő a digitális eszközök – ideértve a mesterséges intelligencia alkalmazását is –

újságírásban való felhasználásával kapcsolatban. A szakértői csoport másik kiemelt feladata a fenntartható médiafinanszírozásra vonatkozó jó gyakorlatok összegyűjtése, amelynek eredményét 2023-ban hozzák nyilvánosságra. Az online tájékoztatás integritásával foglalkozó szakértői csoport (MSI-INF) egy iránymutatás-tervezetet állított össze, amely a félretájékoztatás (álhírek) elleni tevékenységgel kapcsolatos tényellenőrzés emberi jogi aspektusait érinti. A CDMSI decemberi ülésén megvitatta a határokat átlépő televíziózásról szóló, mára elavulttá vált egyezmény módosításának lehetséges irányait. A CDMSI megbeszélést tartott az újságírók védelmét és biztonságát szolgáló Európa Tanács-platformot üzemeltető tizennégy „nem kormányzati szervezet” (NGO) és újságírói szakmai szervezet képviselőivel. A megbeszéléseken azt vizsgálták meg, hogy miképpen lehetne a platformot kiegyensúlyozottabbá tenni, a tagállamokkal jobb és eredményesebb kapcsolatot kialakítani.

3. A MÉDIATANÁCS RÉSZVÉTELE AZ EPRA MUNKÁJÁBAN

A hatóság külkapcsolataiban 2022-ben is kiemelt fontosságú volt az EPRA-val folytatott együttműködés, mivel ezen a fórumon szélesebb körben, az Európa Tanács országaiban működő társhatóságokkal is lehetőség nyílik a párbeszédre a médiafelügyeleti munkáról. Az EPRA kiváló fórum a szakmai ismeretszerzésre, tapasztalatcserére, a jó gyakorlatok megismerésére, beleértve az innovatív szabályozási megoldásokat és az audiovizuális szektor trendjeit. Az EPRA 2022-ben két ülést tartott. A tavaszi antwerpeni ülésnek a flamand hatóság (VRM) volt a házigazdája. Az ülésen az ukrán hatóság nemzetközi igazgatója beszámolót tartott az Ukrajnában zajló háborúról, kitérve annak a tömegkommunikációt és a hatósági munkát érintő vonatkozásaira.

Az ülés kiemelt témái között szerepelt a reklámok kiskorúakra gyakorolt hatása és az audiovizuális területet felügyelő hatóságokat érintő új kihívások. A török hatóság (RTÜK) volt a házigazdája az EPRA októberi, Antalyában megtartott ülésének, amelyen a résztvevők a dezinformációval és a médiapluralizmussal kapcsolatos legfontosabb kérdéseket vitatták meg.

4. A MÉDIATANÁCS RÉSZVÉTELE A CERF MUNKÁJÁBAN

A CERF-et 2009. december 15-én hozták létre a Cseh Köztársaság, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szerbia és Szlovákia elektronikus médiát felügyelő hatóságai azzal a céllal, hogy erősítsék az együttműködést a térség szabályozó hatóságai között. A szervezethez később csatlakozott Horvátország és Szlovénia is. A CERF 2022-ben hivatalos ülést nem tartott, azonban tagjai több alkalommal is virtuális megbeszélést folytattak egy-egy fontosabb kérdés, álláspont megvitatása céljából.

19

09

A MÉDIATANÁCS 2022-ES TÁMOGATÁSI TEVÉKENYSÉGE

1. A MÉDIATANÁCS ÉS AZ MTVA TÁMOGATÁSPOLITIKÁJA

A Médiatanács által elfogadott Támogatáspolitikát határozza meg a Médiatanács Támogatási Program keretében megvalósuló támogatási rendszert. Az éves támogatási terv rögzíti a tervezett támogatási célokat, a keretösszegeket és a pályáztatási ütemtervet. A közösségi médiaszolgáltatók és a filmalkotásnak nem minősülő közszolgálati célú műsorszámok támogatása az Alap közreműködésével valósul meg. A Médiatanács a Támogatási Program pályázati rendszerében két területen nyújt támogatást: egyrészt a közösségi médiaszolgáltatók működési költségeit és műszaki fejlesztéseit, másrészt a helyi vagy körzeti médiaszolgáltatók közszolgálati célú műsorainak gyártását támogatja.

Az Mttv. 136. § (1) bekezdése rögzíti az MTVA feladatait, amely szerint az MTVA olyan elkülönített vagyonkezelő és pénzalap, amelynek kötelezettsége – egyebek mellett –

- a közösségi mediaszolgáltatások és
- a közszolgálati célú műsorszámok támogatása.

A törvény a 137. § (1) bekezdésében nevesíti azokat a támogatási célokat, amelyeket nyilvános pályázat útján kell megvalósítani a Médiatanács által elfogadott Általános Pályázati Feltételekben rögzített eljárási rend szerint.

Az MTVA kezelője a Médiatanács, így a Médiatanács határozza meg annak támogatáspolitikáját. Az MTVA költségvetésének részeként meghatározott céltámogatásokat az MTVA-n belül elkülönítetten kezelt alszámláról használják fel. Az MTVA szervezeti felépítésében a Támogatási Iroda apparátusa végzi a Médiatanács támogatáspolitikai döntéseihez igazodóan a pályázatok előkészítését, kiírását, a bírálat előkészítését, a döntés-előkészítő szakmai tevékenységet, a szerződéskötést és a támogatások felhasználásának teljes ellenőrzését.

1.1. A 2022-es Támogatási terv

A támogatáspolitikához szorosan kapcsolódik az éves Támogatási terv, amely alapján a Médiatanács Támogatási Programja megvalósul. A pályázatok kiszámíthatósága és az észszerű pénzügyi tervezhetőség érdekében az MTVA köteles a következő év Támogatási tervét az előző év második fél évében előterjeszteni, majd miután azt a Médiatanács

elfogadta, az MTVA-nak nyilvánosságra kell hoznia. A Támogatási tervben rögzíteni kell a tervezett támogatási célokat, a keretösszegeket, illetve a pályáztatási és támogatási ütemtervet.

A Médiatek 2021 novemberében, az 1164/2021. (XI. 16.) számú döntésével fogadta el a 2022-es Támogatási tervet és annak ütemezését. A Támogatási terv a médiaszolgáltatók működési költségeinek, műszaki fejlesztéseinek és műsorgyártásának támogatására irányult.

A terv elkészítésekor az MTVA és a Médiatek figyelembe vette az előző évi tapasztalatok mellett a bírálóbizottságok és az MTVA Támogatási Irodájának javaslatait, a médiaszolgáltatók igényeit, valamint az egyes szakmai fórumokon elhangzott észrevételeket is.

A Médiatek és az MTVA 2022-ben a **42–46. táblázat**ban felsorolt pályázati eljárások keretében nyújtott támogatást az elfogadott támogatáspolitikai elvek, normák és célok alapján.

A helyi, körzeti és közösségi médiaszolgáltatói szektornak már hosszú évek óta a következő három támogatási forma áll rendelkezésére:

- a) közösségi médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók működési és üzemeltetési költségeinek támogatása,
- b) közösségi médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók műszaki fejlesztéseinek támogatása,
- c) helyi és körzeti médiaszolgáltatók (rádiók és televíziók) helyi tematikájú közszolgálati célú állandó műsorainak támogatása.

1.2. A támogatásra szánt összegek, arányok, források

Az MTVA az Mttv. 136. § (3) bekezdése szerint meghatározott – az Mttv. 137. § (1) bekezdésében előírt feladatokra fordítandó – forrásai elsősorban a következők: a médiaszolgáltatási díj, a pályázati díj, a műsorszolgáltatási szerződésességi kötbér és kárté-

rítés, a bírság, a közszolgálati hozzájárulás, valamint a frekvenciadíjakból a hatóság által, az Mttv. 134. § (5) bekezdése alapján az MTVA-hoz utalt összeg.

Az MTVA e bevételek figyelembevételével a 2022-es támogatási bevételét 1900 millió forinttal tervezte. A koronavírus-világjárvány elleni védekezés elősegítése érdekében meghozott 165/2021. (IV. 7.) Korm. rendelet értelmében a jogszabály hatálya alá tartozó médiaszolgáltatók mentesültek a 2022. év veszélyhelyzet időbeli hatálya alatti negyedévre vonatkozó médiaszolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól. A koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény a veszélyhelyzet hatályát 2022. május 31. napjáig fenntartotta, így a médiaszolgáltatók a 2022. év első két negyedévre vonatkozó médiaszolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól mentesültek. A szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, illetve humanitárius katasztrófa miatt elrendelt veszélyhelyzet időbeli hatálya alatti médiaszolgáltatási díjfizetési kötelezettségre vonatkozó 255/2022. (VII. 15.) Korm. rendelet értelmében a hatósági szerződéssel rendelkező kereskedelmi jellegű médiaszolgáltatás médiaszolgáltatója 2022. július 1. napjától 2022. december 31. napjáig mentesült a negyedéves médiaszolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól. A támogatások fedezetét – az Mttv.-ben meghatározott folyó bevételeken túl – az MTVA a főszámlájáról való forrásátvezetéssel biztosította. A Támogatási Iroda a cash flow tervéről, a támogatási alszámlán kezelt pénzeszközök összetételéről, illetve a támogatások fedezetének alakulásáról havonta tájékoztatja a Médiateket.

1.3. Új intézkedések, szabályozások

Elektronikus ügyintézés

Az elektronikus feltöltési rendszer bevezetésével a RÁDIÓÁLLANDÓ és a TVÁLLANDÓ pályázati eljárások kedvezményezettjei a támogatási szerződés keretében elkészült rádió- és televíziós műsoro-

kat a <https://tamogatas.mtva.hu> oldalra töltik fel, ezzel megszüntetve a fizikai adathordozók postai úton történő beküldését. A 2022. évben kiírt eljárások keretében elkészült tartalmak támogatási szerződésenként, negyedéves bontásban a NAVA által biztosított felületre kerültek feltöltésre, így a négy alapeljárás támogatásainak ellenőrzése teljes egészében elektronikussá vált.

Veszélyhelyzet alatti műsorkészítési könnyítések

A Médiatanács az 1029/2020. (XI. 17.) számú döntésével módosította a támogatás-ellenőrzési eljárás során felmerülő szerződésszegések jogkövetkezményeiről szóló 1205/2014. (XII. 16.) számú általános érvényű döntését, mely a RÁDIÓÁLLANDÓ és a TVÁLLANDÓ pályázati eljárások kedvezményezettjeinek az országos veszélyhelyzet időbeli hatálya alatt sugárzott tartalmak elkészítésében adott engedményeket. A koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény a veszélyhelyzet hatályát 2022. május 31. napjáig fenntartotta, eddig az időpontig az érintett médiaszolgáltatók jelentős része élt a módosítás biztosította megváltozott műsorrend készítésének lehetőségével.

Határon túli médiaszolgáltatók támogatása

A Médiatanács módosította az Általános Pályázati Feltételeket, minek következtében a RÁDIÓÁLLANDÓ és a TVÁLLANDÓ pályázatok megnyíltak a határon túli pályázók előtt is. A Médiatanács a RÁDIÓÁLLANDÓ2022 és a TVÁLLANDÓ2022 pályázati eljárásokat a magát magyar nemzetiségűnek valló kisebbség számára műsort szolgáltató, a saját országának joga szerint rádiós, televíziós médiaszolgáltatás végzésére jogosult médiaszolgáltatók számára is meghirdette. A pályázatok elbírálásának eredményeként több határon túli médiaszolgáltató is részesült támogatásban.

2. A MÉDIATANÁCS ÁLTAL NYÚJTOTT TÁMOGATÁSOK

A Médiatanács 2022-ben – az Mttv. 137. § (1) bekezdése alapján – összesen nyolc pályázati eljárást hirdetett meg, illetve bonyolított le. A mediaszolgáltatók támogatását célzó eljárások a Médiatanács Támogatási Program keretében valósultak meg. A RÁDIÓÁLLANDÓ2021, TVÁLLANDÓ2021, KMUSZ2021, REZSI2022, RÁDIÓÁLLANDÓ2022, TVÁLLANDÓ2022 és a KMUSZ2022 pályázati eljárások döntéseivel 2022-ben 319 pályázat több mint 1,4 milliárd forint támogatást nyert el, melyből a 2022. évben 296 szerződés megkötésére került sor (több mint 1,29 milliárd forint támogatási összeggel), 23 db szerződés megkötése pedig technikailag áthúzódik a 2023. évre. A még 2022-ben meghirdetett REZSI2023 pályázat lebonyolítása teljes egészében 2023-ban történik.

2021-BEN KIBOCSÁTOTT, 2022-RE ÁTHÚZÓDÓ PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A Médiatanács 2022-ben három olyan pályázati eljárás zárt le, amely 2021-ben indult.

1. Közösségi mediaszolgáltatók műszaki fejlesztéseinek támogatása (KMUSZ2021)

A Médiatanács a 664/2021. (VII. 5.) számú döntésével háromfordulós pályázati eljárást hirdetett meg magyarországi közösségi mediaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező mediaszolgáltatók folyamatos mediaszolgáltatásának biztosításával összefüggő műszaki fejlesztések 2021. évi támogatására. A pályázati eljárás célja, hogy támogassa a közösségi mediaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező magyarországi mediaszolgáltatók folyamatos működését biztosító – és a digitális átállást elősegítő, illetve ahhoz szervesen

igazodó – stúdiótechnikai háttér kialakítását a felhívásban szereplő eszközök és berendezések megvásárlásával.

Az elnyerhető támogatás maximális összege:

- a) a közösségi audiovizuális médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében 5,5 millió forint,
- b) a közösségi rádiós médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében 3,3 millió forint,
- c) a kisközösségi rádiós médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében 1,1 millió forint volt.

Az eljárásban a Médiatanács a nyertes pályázatok támogatására 120 millió forintot különített el. A stúdió(k) belső akusztikájának fejlesztésére a maximálisan igényelhető támogatás részeként legfeljebb 2 millió forint, kisközösségi rádiós médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében legfeljebb 1 millió forint támogatást lehetett igényelni. Az MTVA a támogatást elő- és utófinanszírozás formájában folyósította **(35. táblázat)**.

2. Műsorkészítési támogatás helyi és körzeti rádióknak (RÁDIÓÁLLANDÓ2021)

A Médiatanács a 172/2021. (III. 10.) számú döntésével pályázati eljárást hirdetett meg magyarországi helyi vagy körzeti médiaszolgáltatási jogosultsággal rendelkező lineáris rádiós médiaszolgáltatók számára rádiós hírműsor, közérdekű szolgáltató

magazinműsor, valamint tematikus magazinműsor készítésének támogatására. Az eljárásban olyan közszolgálati rádiós műsorszám (állandó műsor) folyamatos készítésének és adásba szerkesztésének támogatására lehetett pályázni, amely négy negyedéven keresztül, minden hét azonos napján (napjain), azonos időpontban, rendszeresen jelentkezik.

Az állandó műsorszámok támogatására a Médiatanács fordulónként 90 millió forintot, a négy fordulóra összesen 360 millió forintot különített el.

Az eljárásban az alábbi állandó műsортípusok támogatására lehetett pályázatot benyújtani:

- a) a vételkörzet eseményeiről szóló – a pályázó választása szerint sporthíreket is tartalmazó – hírműsor,
- b) a vételkörzet eseményeivel foglalkozó vagy a vételkörzet lakóinak informálódását segítő helyi/körzeti információkat közlő közérdekű szolgáltató magazinműsor,
- c) a vételkörzethez, annak eseményeihez, történéseihez kapcsolódó tematikus magazinműsor.

Az állandó műsorszám egy adására elnyerhető maximális támogatás hírműsorra 10 ezer forint, szolgáltató és tematikus magazinra 50 ezer forint. A pályázati eljárás négy fordulóból állt. Az MTVA a támogatást elő- és utófinanszírozási formában folyósította **(36. táblázat)**.

Lezárt		Támogatott (db)	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelem (db)	54		
Igényelt támogatás (forint)	240 249 567		
Elutasított pályázati kérelmek (formai, tartalmi okok, illetve forráshiány miatt) (db)	15		
Nyertessé nyilvánított		39	119 992 435
Szerződést nem kötött		–	
Szerződést kötött		39	119 992 435

35. táblázat. A KMUSZ2021-pályázat adatai

Lezárult		Támogatott (db)	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelem (db)		248	
Igényelt támogatás (forint)		819 699 509	
Elutasított pályázati kérelmek (formai, tartalmi okok, illetve forráshiány miatt) (db)		134	
Nyertessé nyilvánított		114	359 915 722
Szerződést nem kötött		1	
Szerződést kötött		113	357 315 722

36. táblázat. A RÁDIÓÁLLANDÓ2021-pályázat adatai

Lezárult		Támogatott (db)	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelem (db)		131	
Igényelt támogatás (forint)		695 871 487	
Elutasított pályázati kérelmek (formai, tartalmi okok, illetve forráshiány miatt) (db)		29	
Nyertessé nyilvánított		102	513 952 633
Szerződést nem kötött		–	
Szerződést kötött		102	513 952 633

37. táblázat. A TVÁLLANDÓ2021-pályázat adatai

3. Műsorkészítési támogatás helyi és körzeti televízióknak (TVÁLLANDÓ2021)

A Médiatanács a 192/2021. (III. 16.) számú döntésével pályázati eljárást hirdetett meg magyarországi helyi vagy körzeti médiaszolgáltatási jogosultsággal rendelkező lineáris audiovizuális médiaszolgáltatók számára televíziós közéleti magazinműsor, illetve televíziós hírműsor és kulturális magazinműsor készítésének támogatására. Az eljárásban olyan közszolgálati televíziós műsor-szám (állandó műsor) folyamatos készítésének és adásba szerkesztésének támogatására lehetett pályázni, amely négy negyedéven keresztül, minden hét azonos napján (napjain), azonos időpontban rendszeresen jelentkezik.

Az eljárásban az alábbi, saját gyártású állandó műsorszám-típusok támogatására lehetett pályázatot benyújtani:

- a) közéleti magazinműsor,
- b) a pályázó választása szerint sporthíreket is tartalmazó hírműsor,
- c) kulturális magazinműsor.

Az állandó műsorszámok támogatására a Médiatanács fordulónként legfeljebb 130 millió forintot, a négy fordulóra összesen 520 millió forintot különített el. A fordulónkénti keretösszegeből 27 millió forintot közéleti magazin, 86 millió forintot hírműsor, 17 millió forintot kulturális magazin támogatására kellett fordítani. Az állandó műsorszám egy adására elnyerhető maximális támogatás közéleti magazinra 60 ezer forint, hírműsorra és kulturális magazinra 40 ezer forint volt. A pályázati eljárás négy fordulóból állt. Az MTVA a támogatást ütemezett elő- és utófinanszírozással folyósította (37. táblázat).

A Médiatanács a 2022-es Támogatási Program keretében 2021-ben egy, 2022-ben három, a

2023-as Támogatási Program keretében pedig egy eljárást hirdetett meg 2022-ben.

2021-BEN KIBOCSÁTOTT, 2022-ES PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Közösségi médiaszolgáltatók rezsitámogatása (REZSI2022)

A Médiatanács az 1165/2021. (XI. 16.) számú döntésével meghirdette a magyarországi közösségi médiaszolgáltatások 2022. évi folyamatos fenntartásához szükséges működési és üzemeltetési költségeinek vissza nem térítendő támogatását célzó pályázati eljárását.

Az egy pályázó által médiaszolgáltatási jogosultságonként elnyerhető maximális havi támogatás összege:

- a) a közösségi audiovizuális (televíziós) médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében 660 ezer forint,
- b) a közösségi rádiós médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében 550 ezer forint,
- c) a kisközösségi rádiós médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében 440 ezer forint volt.

Az eljárásban a Médiatanács a nyertes pályázatok vissza nem térítendő támogatására 440 millió forintot különített el. Az MTVA a támogatást előfinanszírozással folyósította **(38. táblázat)**.

2022-BEN KIBOCSÁTOTT PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

1. Műsorkészítési támogatás helyi és körzeti rádióknak (RÁDIÓÁLLANDÓ2022)

A Médiatanács a 194/2022. (III. 1.) számú döntésével pályázati eljárást hirdetett meg hatósági szerződés vagy nyilvántartásba vétel alapján médiaszolgáltatás végzésére jogosult rádiós médiaszolgáltatók számára rádiós hírműsor, közérdekű szolgáltató magazinműsor, valamint tematikus magazinműsor készítésének vissza nem térítendő támogatására. Az eljárásban olyan közszolgálati rádiós műsorszám (állandó műsor) folyamatos készítésének és adásba szerkesztésének támogatására pályázhattak, amely négy negyedéven keresztül, minden hét azonos napján (napjain), azonos időpontban, rendszeresen jelentkezik.

Az állandó műsorszámok támogatására a Médiatanács fordulónként 90 millió forintot, a négy fordulóra összesen 360 millió forintot különített el.

Az eljárásban az alábbi állandó műsортípusok támogatására lehetett pályázatot benyújtani:

- a) a vételkörzet eseményeiről szóló – a pályázó választása szerint sporthíreket is tartalmazó – hírműsor,
- b) a vételkörzet eseményeivel foglalkozó vagy a vételkörzet lakóinak informálódását segítő helyi/körzeti információkat közlő közérdekű szolgáltató magazinműsor,

Lezárt		Támogatott (db)	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelem (db)		76	
Igényelt támogatás (forint)		791 494 527	
	Elutasított pályázati kérelmek (formai, tartalmi okok, illetve forráshiány miatt) (db)	9	
	Nyertessé nyilvánított	67	424 937 908
	Szerződést nem kötött	–	
	Szerződést kötött	67	424 937 908

38. táblázat. A REZSI2022-pályázat adatai

4/3. forduló lezárultával			Támogatott (db)	Megítelt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelem (db)		169		
Igényelt támogatás (forint)		553 960 511		
	Elutasított pályázati kérelmek (formai, tartalmi okok, illetve forráshiány miatt) (db)	83		
	Nyertessé nyilvánított		86	270 476 402
	Szerződést nem kötött		1	
	Szerződést kötött		85	266 876 402

39. táblázat. A RÁDIOÁLLANDÓ2022-pályázat adatai

- c) a vételkörzethez, annak eseményeihez, történéséhez kapcsolódó tematikus magazinműsor.

Az állandó műsorszám egy adására elnyerhető maximális támogatás hírműsorra 10 ezer forint, szolgáltató és tematikus magazinra 50 ezer forint. A pályázati eljárás négy fordulóból állt. Az MTVA a támogatást elő- és utófinanszírozási formában folyósította (39. táblázat).

2. Műsorkészítési támogatás helyi és körzeti televízióknak (TVÁLLANDÓ2022)

A Médiatanács a 238/2022. (III. 8.) számú döntésével pályázati eljárást hirdetett meg helyi vagy körzeti médiaszolgáltatási jogosultsággal hatósági szerződés vagy nyilvántartásba vétel alapján rendelkező audiovizuális médiaszolgáltatók számára televíziós közéleti magazinműsor, illetve

televíziós hírműsor és kulturális magazinműsor készítésének vissza nem térítendő támogatására. Az eljárásban olyan közszolgálati televíziós műsorszám (állandó műsor) folyamatos készítésének és adásba szerkesztésének támogatására lehetett pályázni, amely négy negyedéven keresztül, minden hét azonos napján (napjain), azonos időpontban rendszeresen jelentkezik.

Az eljárásban az alábbi, saját gyártású állandó műsorszám típusok támogatására lehetett pályázatot benyújtani:

- közéleti magazinműsor,
- a pályázó választása szerint sporthíreket is tartalmazó hírműsor,
- kulturális magazinműsor.

Az állandó műsorszámok támogatására a Médiatanács fordulónként legfeljebb 130 millió forintot, a négy fordulóra összesen 520 millió forintot különített el. A fordulónkénti keretösszegeből

4/3. forduló lezárultával			Támogatott (db)	Megítelt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelem (db)		90		
Igényelt támogatás (forint)		505 036 337		
	Elutasított pályázati kérelmek (formai, tartalmi okok, illetve forráshiány miatt) (db)	17		
	Nyertessé nyilvánított		73	395 756 997
	Szerződést nem kötött		23	
	Szerződést kötött		50	266 046 997

40. táblázat. A TVÁLLANDÓ2022-pályázat adatai

27 millió forintot közéleti magazin, 86 millió forintot hírműsor, 17 millió forintot kulturális magazin támogatására kellett fordítani. Az állandó műsor-szám egy adására elnyerhető maximális támogatás közéleti magazinra 60 ezer forint, hírmű-sorra és kulturális magazinra 40 ezer forint volt. A pályázati eljárás négy fordulóból állt. Az MTVA a támogatást ütemezett elő- és utófinanszírozással folyósította **(40. táblázat)**.

3. Közösségi médiaszolgáltatók műszaki fejlesztéseinek támogatása (KMUSZ2022)

A Médiatanács az 582/2022. (VII. 5.) számú döntésével háromfordulós pályázati eljárást hirdetett meg magyarországi közösségi médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók folyamatos médiaszolgáltatásának biztosításával összefüggő műszaki fejlesztések 2022. évi támogatására. A pályázati eljárás célja, hogy támogassa a közösségi médiaszolgáltatói jogosultsággal rendelkező magyarországi médiaszolgáltatók folyamatos működését biztosító – és a digitális átállást elősegítő, illetve ahhoz szervesen igazodó – stúdió-technikai háttér kialakítását a felhívásban szereplő eszközök és berendezések megvásárlásával.

Az elnyerhető támogatás maximális összege:

- a) a közösségi audiovizuális médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében 5,5 millió forint,

- b) a közösségi rádiós médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében 3,3 millió forint,
- c) a kisközösségi rádiós médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében 1,1 millió forint volt.

Az eljárásban a Médiatanács a nyertes pályázatok támogatására 120 millió forintot különített el. A stúdió(k) belső akusztikájának fejlesztésére a maximálisan igényelhető támogatás részeként legfeljebb 2 millió forint, kisközösségi rádiós médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében legfeljebb 1 millió forint támogatást lehetett igényelni. Az MTVA a támogatást elő- és utófinanszírozás formájában folyósította **(41. táblázat)**.

A pályázati eljárás harmadik fordulójában tizenhárom pályázat érkezett be, az igényelt támogatás összege: 41 042 069 forint.

4. Közösségi médiaszolgáltatók rezsitámogatása (REZSI2023)

A Médiatanács a 916/2022. (XI. 15.) számú döntésével meghirdette a magyarországi közösségi médiaszolgáltatások 2023. évi folyamatos fenntartásához szükséges működési és üzemeltetési költségeinek vissza nem térítendő támogatását célzó pályázati eljárását.

Az egy pályázó által médiaszolgáltatói jogosultságonként elnyerhető havi támogatás maximális összege:

3/2. forduló lezárultával		Támogatott (db)	Megítélt támogatás (forint)
Beérkezett pályázati kérelem (db)	37		
Igényelt támogatás (forint)	197 568 827		
Elutasított pályázati kérelmek (formai, tartalmi okok, illetve forráshiány miatt) (db)	7		
Nyertessé nyilvánított		30	98 744 296
Szerződést nem kötött		–	
Szerződést kötött		30	98 744 296

41. táblázat. A KMUSZ2022-pályázat adatai

- a) a közösségi audiovizuális médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében 660 ezer forint,
- b) a közösségi rádiós médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében 550 ezer forint,
- c) a kisközösségi rádiós médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók esetében 440 ezer forint.

Az eljárásban a Médiatanács a nyertes pályázatok támogatására 440 millió forintot különített el. Az MTVA a támogatást előfinanszírozással folyósítja. A pályázati eljárás első fordulójában ötvenöt pályázat érkezett be, az igényelt támogatás összege: 391 966 884 forint.

A 2021-ben meghirdetett és túlnyomórészt még 2021-ben lefolytatott – a fenti kimutatásban

Sorszám	Kiírás	Pályázati eljárás	Meghirdetett keretösszeg (forint)	Keretösszeg-változás
1.	664/2021. (VII. 5.)	KMUSZ2021 – közösségi médiaszolgáltatók műszaki fejlesztései	120 000 000	
2.	172/2021. (III. 10.)	RÁDIÓÁLLANDÓ2021 – műsorkészítési támogatás helyi és körzeti rádióknak	360 000 000	
3.	192/2021. (III. 16.)	TVÁLLANDÓ2021 – műsorkészítési támogatás helyi és körzeti televízióknak	520 000 000	
				+4 096 784
			Összesen:	1 000 000 000
				+4 096 784

42. táblázat. A Médiatanács 2021-ben meghirdetett, de 2022-re áthúzódó pályázati eljárásainak összesítése

Sorszám	Kiírás	Pályázati eljárás	Meghirdetett keretösszeg (forint)	Keretösszeg-változás
1.	1165/2021. (XI. 16.)	REZSI2022 – közösségi médiaszolgáltatások rezsitámogatása	440 000 000	
			Összesen:	440 000 000

43. táblázat. A Médiatanács 2021-ben meghirdetett 2022-es pályázati eljárásának összesítése

Sorszám	Kiírás	Pályázati eljárás	Meghirdetett keretösszeg (forint)	Keretösszeg-változás
1.	194/2022. (III. 1.)	RÁDIÓÁLLANDÓ2022 – műsorkészítési támogatás helyi és körzeti rádióknak	360 000 000	
				+84 278
2.	238/2022. (III. 8.)	TVÁLLANDÓ2022 – műsorkészítési támogatás helyi és körzeti televízióknak	520 000 000	
				+10 144 151
3.	582/2022. (VII. 5.)	KMUSZ2022 – közösségi médiaszolgáltatók műszaki fejlesztései	120 000 000	
			Összesen:	1 000 000 000
				+10 228 429

44. táblázat. A Médiatanács 2022-ben meghirdetett pályázati eljárásainak összesítése

Sorszám	Kiírás	Pályázati eljárás	Meghirdetett keretösszeg (forint)
			Keretösszeg-változás
1.	916/2022. (XI. 15.)	REZSI2023 – közösségi médiaszolgáltatások rezsitámogatása	440 000 000
Összesen:			440 000 000

45. táblázat. A Médiatanács 2022-ben meghirdetett 2023-as pályázati eljárásának összesítése

Pályázati eljárás	Nyertes pályázatok száma (db)	Megítélt támogatás (forint)
1. REZSI2022 (lezárt) – közösségi médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásának működési és üzemeltetési költségei	67	424 937 908
2. RÁDIÓÁLLANDÓ2022 (4/3. lezárt forduló) – helyi vagy körzeti rádiók hírműsorai, közérdekű szolgáltató vagy tematikus magazinműsorai	86	270 476 402
3. TVÁLLANDÓ2022 (4/3. lezárt forduló) – helyi vagy körzeti televíziók magazinműsorai, televíziós hírműsorai és kulturális magazinműsorai	73	395 756 997
4. KMUSZ2022 (3/2. lezárt forduló) – közösségi médiaszolgáltatók műszaki fejlesztései	30	98 744 296
Összesen:	256	1 189 915 603

46. táblázat. A Médiatanács 2022-es pályázati eljárásaiban megítélt támogatások összesítése

nem szereplő – pályázati eljárások közül három pályázati eljárás egy-egy fordulója húzódott át 2022-re. Ezen eljárások esetében a Médiatanács 2022 első negyedévében, a KMUSZ2021, a RÁDIÓ-ÁLLANDÓ2021 és a TVÁLLANDÓ2021 pályázati eljárások utolsó fordulójában 234 834 137 forint támogatást ítelt meg.

10 10

A RÁDIÓS ÉS TELEVÍZIÓS MÉDIATARTALMAK ELEMZÉSE (MONITORING)

1. A HARMINCÖT SZÁZALÉKOS BŰNCSELEKMÉNYARÁNY VIZSGÁLATA A HÍRMŰSOROKBAN

2022-ben a JBE-médiaszolgáltatók (TV2, RTL) vizsgált hírműsoraiban közzétett bűnügyi hírek százalékos aránya nem lépte át a törvényben lefektetett értéket. A két vezető kereskedelmi híradó műsorszerkesztési elve jelentősen eltért egymástól: a Tényekben jóval nagyobb valószínűséggel találkozhattak a nézők bűncselekményeket ismertető tudósításokkal, mint az RTL Híradóban (26,2% vs. 14,5%).

Az Mttv. 38. § (1) bekezdése a jelentős befolyásoló erővel rendelkező lineáris audiovizuális médiaszolgáltató számára a következő elvárást fogalmazza meg 2019. augusztus 1-jétől: „[...] A más médiaszolgáltatótól átvett, illetve a demokratikus közvélemény tájékoztatását nem szolgáló, bűnügyi tematikájú híryanagy vagy tudósítás a hírműsor-szám időtartamának harmincöt százalékánál éves átlagban nem lehet hosszabb terjedelmű.” Bűnügyi tematikájú híryanagnak vagy tudósításnak azokat az összefoglalókat tekintjük a hatóság, amelyek bűncselekményekről számolnak be. A bűncselekmény

fogalmát a 2013. július 1-jétől hatályos Btk. 4. §-a az alábbiak szerint határozza meg: „(1) Bűncselekmény az a szándékosan vagy – ha e törvény a gondatlan elkövetést is büntetni rendeli – gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli. (2) Társadalomra veszélyes cselekmény az a tevékenység vagy mulasztás, amely mások személyét vagy jogait, illetve Magyarország Alaptörvény szerinti társadalmi, gazdasági, állami rendjét sérti vagy veszélyezteti.”

Noha egyes elméletek a hírműsorok szerkesztési elveként a hírértéket tüntetik fel, a műsorszerkesztők manapság leginkább abból a szempontból mérlegelnek, hogy műsoraik megfelelnek-e a várt nézettségnek. A hírműsorok legfőbb feladata a közélet történéseinek bemutatása, így elvárható, hogy – ha már szükségszerű – a bűnözés világából is csak az olyan típusú hírekre összpontosítsanak, amelyek közvetlen vagy közvetett módon kapcsolódnak a közülethez.

A Btk. három olyan fogalmat használ, amelyekkel behatárolható az Mttv. 38. § (1) bekezdése alá nem tartozó bűncselekmények köre:

- 1) a hivatalos személy (Btk. 459. § 11. pont),
- közfeladatot ellátó személy (Btk. 459. § 12.

pont) és külföldi hivatalos személy (Btk. 459. § 13. pont) által vagy ellen elkövetett bűntettek bemutatása – a hatóság értelmezésében – a demokratikus közvélemény tájékoztatását szolgálja. Ezeknek a személyeknek a tevékenységét a közvélemény részéről kiemelt érdeklődés övezi, az ellenük vagy általuk elkövetett bűncselekmények a demokráciába vetett hitet ássák alá;

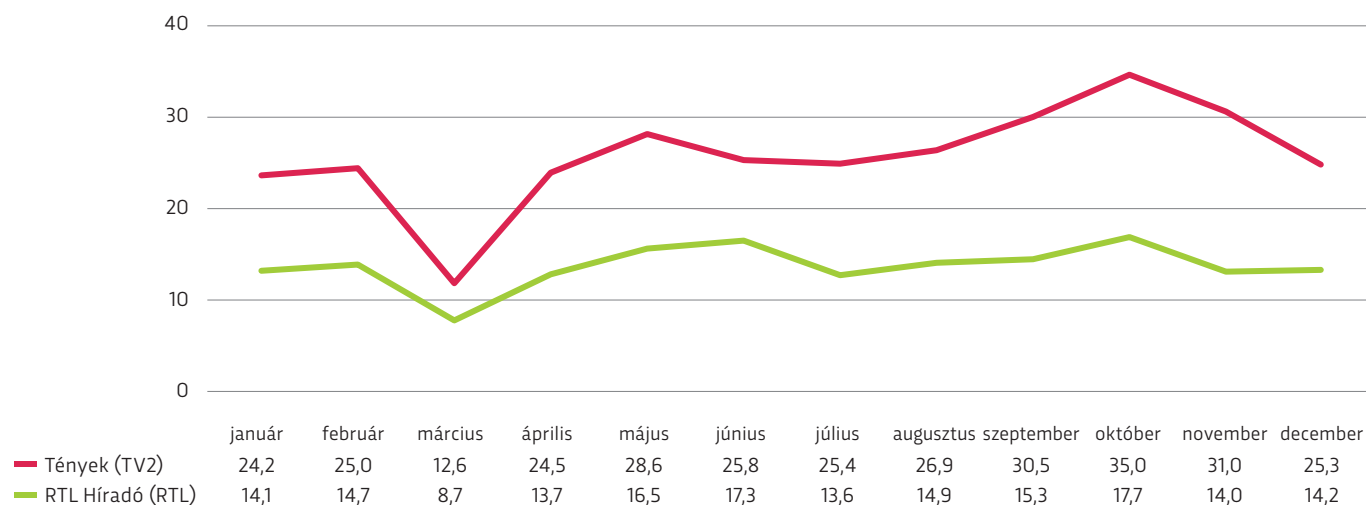
- 2) a külföldi vagy hazai vonatkozású terrorcselekmények, merényletek, etnikai alapú bűncselekmények, mivel ezek szinte kizárólag politikai vagy ideológiai indíttatásúak;
- 3) végül azok a „szociálisnak” nevezett bűncselekmények (például uzsora, lakásmaffia), amelyek a társadalmon belül meglévő feszültségekre hívják fel a figyelmet.

Az egyéb, közéleti kapcsolódással nem bíró bűncselekmény bemutatásának időtartamát a harmincöt százalékos szabály alá tartozó bűnügyi híryananyagokhoz kell számítani.

2022-ben a hatóság a két országos JBE-médiaszolgáltató több mint ötszáztizennégy műsorórát elemezte, melynek összesen 20,4 százaléka számolt be valamilyen bűncselekményről. Ez megegyezik a megelőző év adataival (20,4%). A törvényben lefektetett értéket egyik médiaszolgáltató hírműsora sem lépte túl a vizsgált évben. A *Tények* adásaiban az ilyen típusú beszámolók előfordulása 2021-hez képest kis mértékben csökkent (26,9% vs. 26,2%). Az őszi hónapokban az arányuk tartósan meghaladta a 30 százalékot. Az *RTL Híradónál* a bűnügyi beszámolók megoszlása alig növekedett

	Nem jelenik meg bűncselekmény			Megjelenik bűncselekmény		
	Esetszám	Másodperc	%	Esetszám	Másodperc	%
TV2 – Tények	6253	689 002	73,8	1995	244 541	26,2
RTL – RTL Híradó	7179	786 047	85,5	1290	133 820	14,5

47. táblázat. A bűncselekményekről szóló műsoregységek gyakorisága, hossza és műsoridejének aránya a hírműsorokban 2022-ben

24. ábra. A bűncselekményekről tudósító híradások aránya havi bontásban 2022-ben (a műsoridő százalékában)

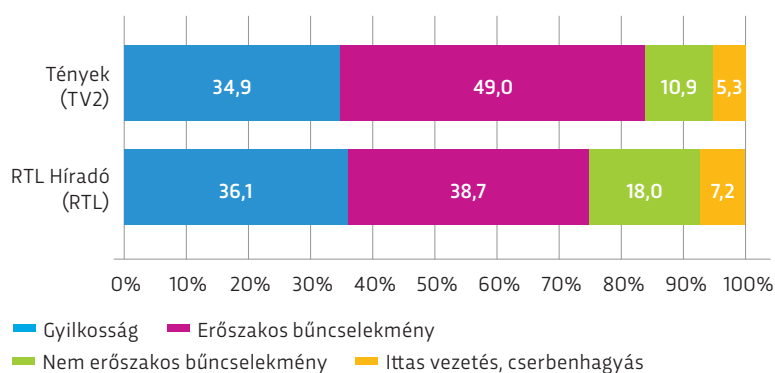
2021-hez képest (13,7% vs. 14,5%) **(47. táblázat, 24. ábra)**.

A bűnesetek sorrendiségének vizsgálata arra világított rá, hogy az első öt hír között – ami kiemelt műsorhelynek számít – részesedésük az előző évhez képest mind a TV2 híradóiban (41,3% vs. 32,2%), mind az RTL hírműsorai-ban markánsan visszaesett (44,3% vs. 38,0%). A műsoregységek hosszának mediánja (közép-értéke) az *RTL Híradó*-ban és a *Tényekben* is meghaladta a két percet **(48. táblázat)**.

Fontos értékelési szempont, hogy a híradók a műsor elején és/vagy végén megjelenő összefoglalókban szerepeltetnek-e bűnügyi beszámolókat, még inkább hangsúlyozva ezen ügyek jelentőségét. A két kereskedelmi televízióban a bűncselekményekről szóló híreket eltérő arányban emelték ki. Míg az RTL-nél minimális emelkedést (15,5% vs. 16,7%), addig a TV2-nél nagymértékű csökkenést regisztrált a hatóság (39,7% vs. 20,5%) **(49. táblázat)**.

A hírműsorokban megjelenő bűncselekményeket négy csoportba sorolta a hatóság: gyilkosság; erőszakos bűncselekmény (rablás, testi sértés, állatkínzás stb.); nem erőszakos bűncselekmény (lopás, gazdasági bűncselekmény stb.) és ittas vezetés, cserbenhagyás. A gyilkosságok

prezentálása mindkét médiaszolgáltatónál közel azonos arányt ért el (34,9%, ill. 36,1%). A *Tényekben* (49,0%) és az RTL hírműsorá-ban (38,7%) is az erőszakos bűncselekmények kapták a legnagyobb figyelmet 2022 folyamán **(25. ábra)**. A hírműsorok bűnügyi beszámolóinak öt százaléka külföldi vonatkozású volt, a legnagyobb terjedelemben az *RTL Híradó*-ban lehetett külföldi bűnesetekkel találkozni (7,9%).

25. ábra. A magyarországi bűncselekmények fajtáinak előfordulása a hírműsorokban 2022-ben (a műsoridő százalékában)

	Esetszám	Másodperc	%	Másodperc
Tények (TV2)	574	78 729	32,2	142
RTL Híradó (RTL)	697	78 827	38,0	127

48. táblázat. A bűncselekményekről szóló műsoregységek gyakorisága, hossza, műsoridejének aránya és mediánja a hírműsorok első öt hírében 2022-ben

Nem hangsúlyozott			Hangsúlyozott	
	Esetszám	%	Esetszám	%
Tények (TV2)	1587	79,5	408	20,5
RTL Híradó (RTL)	1074	83,3	216	16,7

49. táblázat. A bűncselekményekről szóló műsoregységek hangsúlyozottsága 2022-ben

2. A TÁRSADALMI SOKSZÍNŰSÉG REPREZENTÁCIÓJA A HÍRMŰSOROKBAN

A hírműsorok szereplői tekintetében 2022-ben az NMHH által vizsgált társadalmi csoportok együttes megjelenési aránya 15,7 százalék volt, ami szinte megegyezik az elmúlt három év adataival, ugyanakkor elmarad az azt megelőző évek eredményeitől. Legtöbbször a gazdasági élet, majd az inaktív társadalmi csoportok képviselői jelentek meg. Kevesebbszer tűntek fel a civil és érdekvédelmi szervezetek, valamint az egyházak reprezentánsai. A civileknél az országos társulások dominanciája mellett ezúttal a külföldi civil szervezetek magyarországi intézményeinek reprezentációja volt említésre méltó. A fogyatékkal élők továbbra is rendkívül alacsony megjelenési súllyal rendelkeztek. A férfiak és a nők szerepléseit tekintve továbbra is jelentős aránytalanságot, azaz háromszoros megjelenést regisztrált a hatóság a férfiak javára.

A médiának fontos szerepe lehet abban, hogy a befogadók mennyire vannak tisztában a társadalom sokszínűségével, valamint mennyiben válnak fogékonnyá az egyes társadalmi csoportok problémái iránt. A hazai médiaszolgáltatók közvetve befolyásolhatják a magyarországi társadalmi szolidaritás és ezzel összefüggésben a társadalmi kohézió alakulását. Az Mttv. a közszolgálati médiaszolgáltatás esetében kifejezetten kiemeli a társadalmi sokszínűséggel kapcsolatos célokat. Eszerint a közszolgálati médiaszolgáltatásnak fontos feladata a nemzeti összetartozás és a társadalmi integráció elősegítése, a társadalom speciális csoportjainak (nemzetiségek, vallási közösségek,

hátrányos helyzetben lévő csoportok, fogyatékkal élők, határon túli magyar kisebbségek) bemutatása. A fentieket figyelembe véve az NMHH 2010 második fél éve óta vizsgálja, hogy a különböző társadalmi, gazdasági, etnikai csoportok, a határon túli magyarok, a bevándorlók, a fogyatékkal élők miként jelennek meg a magyarországi hírműsorokban.⁷ A hatóság a fentiekén túl kimutatást készít a nemek megoszlásáról is.

A vizsgálati metodika kialakításánál a hatóság a francia Legfelsőbb Audiovizuális Tanács (CSA – *Conseil Supérieur de l'Audiovisuel*) által a társadalmi sokszínűség médiában való megjelenéséről készített tanulmányát tekintette mintának. Franciaországban a médiával kapcsolatban általános elvárás, hogy tartsa tiszteletben a közönség (politikai, vallási, kulturális) sokféleségét, reprezentálja a nemzeti közösség származási és kulturális sokszínűségét, valamint segítse elő a köztársaság integrációját, és erősítse az állampolgári szolidaritás érzését. Az NMHH vizsgálata – a rendelkezésre álló források és kapacitások korlátai miatt – a hírműsorokra terjed ki. A mintába került műsorokról a hatóság kvantitatív tartalomelemzést készít, melynek eredményei megmutatják, hogy mely médiumok/műsorok mely társadalmi csoportok bemutatására fordítanak nagyobb figyelmet.

2.1. A vizsgálat mintája

Az elemzés a következő médiaszolgáltatókra, illetve műsorokra terjedt ki: M1: *Híradó* (esti); Duna TV: *Híradó*; Kossuth Rádió: reggeli *Krónika*, *Déli krónika*, esti *Krónika*; TV2: *Tények*; RTL: *RTL Híradó*; ATV: *Híradó* és Hír TV: *Híradó*. A fenti műsorszámokat minden megjelenésük alkalmával vizsgálta a hatóság.

⁷ A kisebbségi csoporthoz való tartozás azonosítása történhet fizikai jellemzők, családi vagy utónév vagy „önbevallás” (amikor egy adott csoporthoz tartozó személy ezt saját magáról kijelenti) alapján, illetve kiderülhet a kontextusból vagy a narrációból (kisebbségi kulturális rendezvény, választás stb.). A fogyatékkal élők közé azon szereplők sorolandók, akik fogyatékoságuk látható jeleit viselik, vagy a narrációból kiderül e jellemzőjük.

2.2. Médiareprezentáció

A vizsgált társadalmi csoportoknak az összes szereplőhöz mért 15,7 százalékos megjelenési aránya szinte azonos a 2019 és 2021 között mért értékekkel, ugyanakkor néhány százalékkal alacsonyabb az azt megelőző években regisztráltaknál. Reprezentánsaik legnagyobb arányban a kereskedelmi híradásokban, legkevésbé pedig a közszolgálati hírműsorokban fordultak elő. Közülük legtöbbször a gazdasági élet szereplői jelentek meg (38,5%), de gyakoriak voltak az inaktív társadalmi csoportok képviselőinek (26,6%) reprezentációi is. Kevesebbet szerepeltek a civil (16,6%) és az érdekvédelmi szervezetek (11,3%), valamint az egyházak (6,4%).

A gazdaság szereplői

A kategórián belüli szereplési arányok – a megszokott módon – a szolgáltatási szektor dominanciáját mutatták 72,8 százalékkal, az ipar képviselői 17,2 százalékot, a mezőgazdaság reprezentánsai pedig csupán 10 százalékot értek el.

Egyházak

Az egyházak egymáshoz viszonyított arányait tekintve a Magyar Katolikus Egyház képviselői szerepeltek legtöbbször (56%) a hírműsorokban, megjelenésük a közszolgálati híradásokban volt a legnagyobb mértékű. Második helyen ezúttal a Magyar Református Egyház reprezentánsait regisztrálta a hatóság (16,3%), akiket a Magyarországi Evangélikus Egyház (11,6%) és a zsidó felekezetek prominensei követtek (5,7%) a sorban, míg az egyéb egyházak megjelenései együttesen 10,3 százalékot értek el.

Civil szervezetek

Ebben a kategóriában minden hírműsортípusban az országos szervezetek domináltak (63%), ugyanakkor a megelőző évinél (75,6%) kisebb

arányban. Mellettük említésre méltó megoszlásban szerepeltek a külföldi civil szervezetek magyarországi intézményeinek reprezentánsai (15,6%), a fogyatékkal élők (10,9%) és a helyi szervezetek képviselői (10,5%). Az egyes műsортípusok közötti különbségeket tekintve figyelemre méltó, hogy míg a közszolgálati híradók civil szférával foglalkozó híregységeiken belül kiemelkedően magas számban reprezentálták a fogyatékkal élők társulásait (18,6%), addig a kereskedelmi híradásokban ugyanez az arány jóval alacsonyabb volt (3,4%).

Inaktívak

A társadalom munkaerőpiaci szempontból inaktív csoportjai között a nyugdíjasok és a fiatalok (gyerekek, óvodások, tanulók) megjelenései domináltak egyaránt 49,2 százalékkal. A munkanélküliek (0,4%) és a hajléktalanok (1,1%) – az elmúlt években tapasztalt tendenciának megfelelően – szinte eltűntek a műsorokból.

Kisebbségek

A nemzeti és etnikai kisebbségi szereplők 2,5 százalékos arányban jelentek meg a vizsgált műsorokban, ami magasabb a hosszú távon mért, átlagosan 2 százalékos eredménynél. Velük leggyakrabban a közszolgálati híradókban foglalkoztak (2,9%). A kategóriát alapvetően a határon túli magyarok képviselői dominálták 40,9 százalékkal, akikkel kiemelten foglalkoztak a közszolgálati hírműsorok (56,2%). Őket követték a migránsok 27,6 százalékkal (ami jelentős növekedést mutat az utóbbi évek eredményeihez képest). A magyarországi roma kisebbség reprezentánsai a korábbiaknál lényegesen kevesebbet szerepeltek (23,9%). Ők a kereskedelmi híradókban jelentek meg markánsabban. A gazdasági célból Magyarországon tartózkodó külföldiek (4,2%), valamint az egyéb magyarországi nemzetiségek (3,4%) szereplései mindössze néhány százalékot tettek ki.

Fogyatékkal élők

A fogyatékkal élők megjelenése elenyésző, összességében 0,3 százalék volt. Továbbra is elmondható tehát, hogy a fogyatékkal élők a magyar hírfogyasztók számára gyakorlatilag „láthatatlanok”. Megjelenésük aránya különösen éles kontrasztot mutat a 2011. évi népszámláláskor mért arányukkal összevetve (4,6%). Reprezentációjuk az előző időszakokban tapasztaltakkal egybeesően továbbra is a kereskedelmi műsorokban a magasabb (0,4%).

A férfi-nő megoszlás

A nemek megjelenési arányai átlagosan 76,6–23,4 százalékos arányt mutattak a férfiak javára. A nők legtöbbször (29,3%) a kereskedelmi hírműsorokban szerepeltek.

3. A KERESKEDELMI KÖZLEMÉNYEK (A REKLÁM, A TÁMOGATÁS ÉS A TERMÉKMEGJELENÍTÉS) KÖZZÉTÉTELI GYAKORLATA

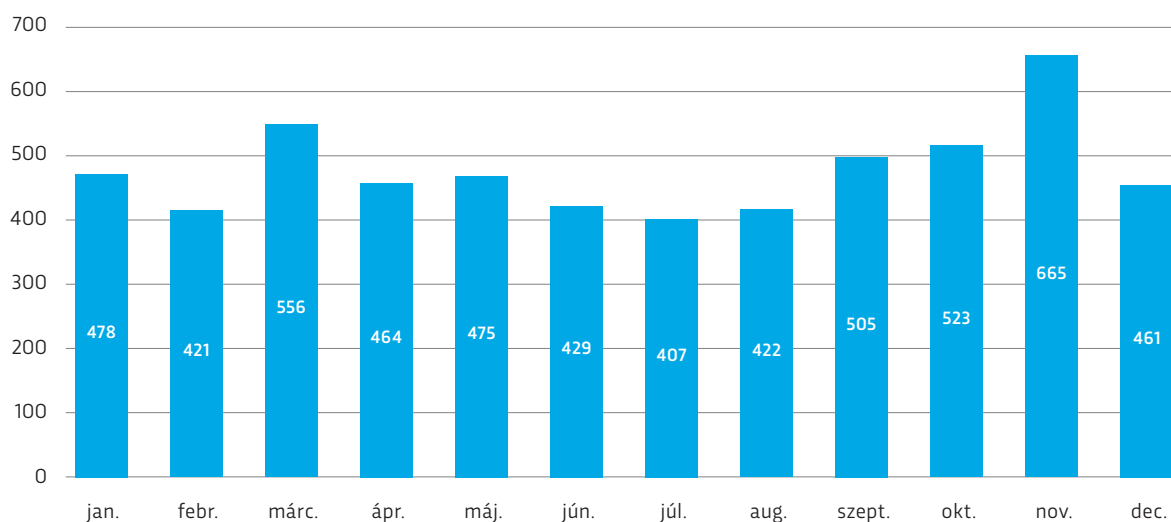
2022-ben hetvennyolc audiovizuális médiaszolgáltató műsorában 5806 újként közreadott reklámszpot került elemzésre. A legtöbb új hirdetéssel novemberben találkozhattak a televízió nézők, melyeket többnyire a hajnali órákban szerkesztettek adásba. Az NMHH által regisztrált adatok szerint 2022-ben 1736 szponzor cég 2575-féle szpotban népszerűsítette üzenetét, amelyek összesen 145 435 alkalommal kerültek képernyőre. A beazonosított szponzorüzenetek 901 műsorcímhez kapcsolódtak, időtartamuk pedig 12 631 percre rúgott. A szpotok hossza 1–40 másodperc között váltakozott, átlagosan öt másodpercet tettek ki. 2022-ben 20 063 termék megjelenítés néven ismert alternatív reklámot azonosított be az NMHH a két országos kereskedelmi televízió saját gyártású és/vagy megrendelésre készült premier és ismételt műsorszámában. Ez a volumen közel 20 százalékkal (21,4%) maradt el a 2021-ben rögzített (25 524) értéktől.

A Médiatanács által elfogadott felügyeleti terv 2022-ben is feladatként határozta meg a kereskedelmi közlemények (reklám, médiaszolgáltatás- és műsorszám-támogatás, termék megjelenítés) közzétételi gyakorlatának vizsgálatát. A reklámokat elemző, félévenként frissülő összesítéseket az NMHH egy saját fejlesztésű szoftver segítségével készíti, a kutatás a legnézettebb médiaszolgáltatások kínálatában megjelenő premier reklámokra irányul. A támogatási gyakorlatot feltérképező vizsgálatokba az országos vételkörzetű audiovizuális médiaszolgáltatások kerültek be, a termék megjelenítésről szóló analízisek során pedig az országos kereskedelmi médiaszolgáltatásokra (RTL, TV2) összpontosult a figyelem.

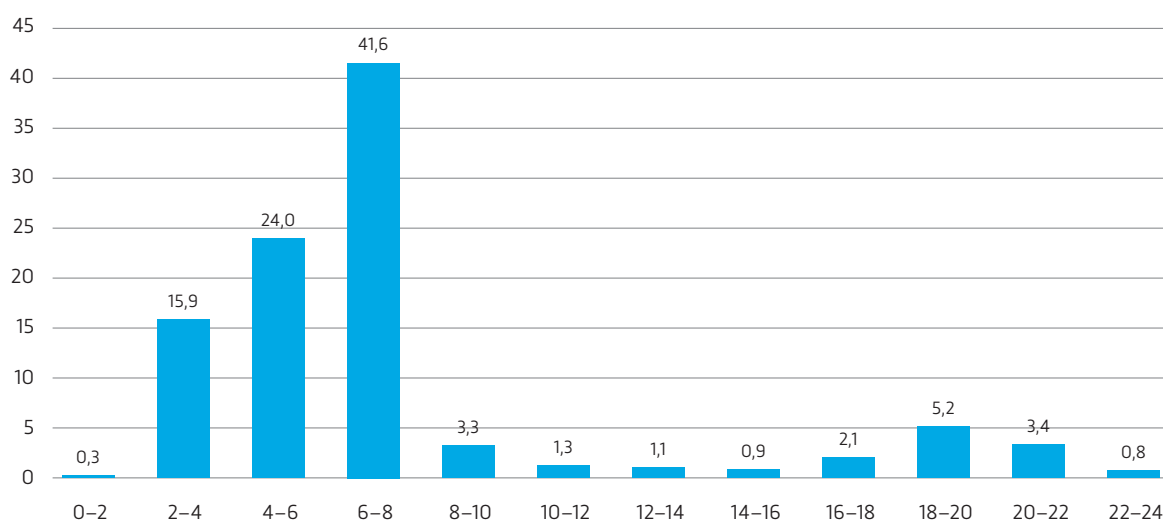
Reklámanalízis

Az NMHH reklámadatbázisának lényege, hogy a Nielsen Közönségmérés Kft. által analizált televíziókban első alkalommal közreadott, ún. premier reklámokat tartalomelemzésnek veti alá. Az adatfelvétel közel száz szempont alapján valósul meg, így a szpotok alapadatain (közzététel ideje, címe, hirdető neve, hirdetés típusa, reklámozott termék/ szolgáltatás kategória szerinti besorolása) kívül olyan tartalmi jellegzetességek is rögzítésre kerülnek, mint pl. a kereskedelmi üzenet konkrét célcsoportja, ábrázolásmódja, a reklámozott termék/ szolgáltatás vélelmezett ára, egy-egy reklámarc és szlogen vagy csatolt ajándék feltűnése.

2022-ben hetvennyolc audiovizuális médiaszolgáltató műsorában 5806 újként közreadott reklámszpot került elemzésre. A legtöbb új hirdetéssel novemberben találkozhattak a televízió nézők, melyeket többnyire a hajnali órákban szerkesztettek adásba. Az országos kereskedelmi televíziók élen jártak a korábban nem látott reklámfilmek első vetítésében. A szpotok leginkább a kereskedelmi szektorhoz kötődtek, kiskorúakat elenyésző

26. ábra. Az új reklámszpotok számának megoszlása havi bontásban 2022-ben (db)

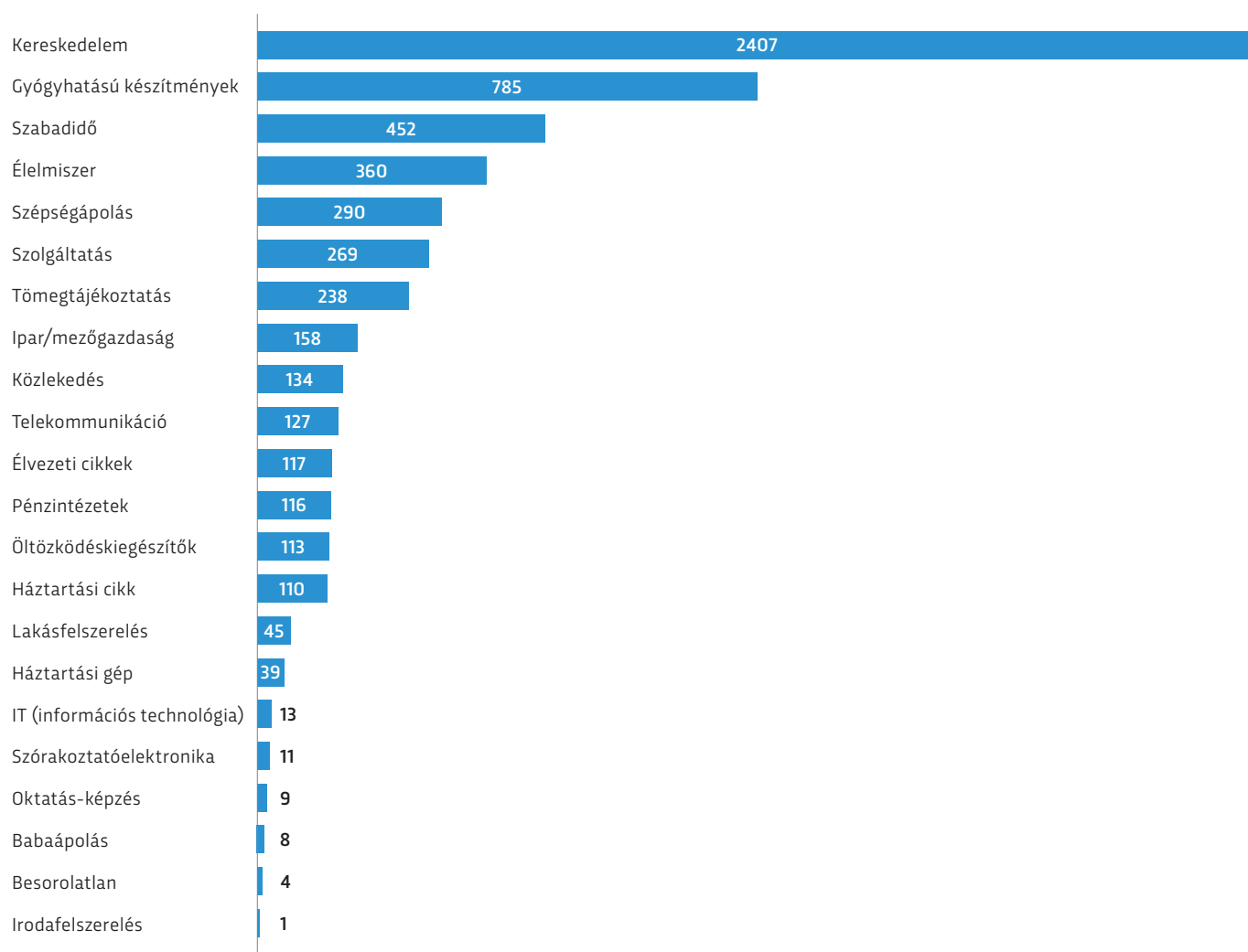
27. ábra. Az új reklámszpotok megoszlása időszávonként 2022-ben (százalékban)

hányaduk szólított meg, csaknem kétharmaduk pedig az egyik legolcsóbb, a tízezer forintnál kevesebbe kerülő termékeket propagálta. Hazai származású árukat, szolgáltatásokat a 2021-es évhez hasonló arányban, 7,8 százalékban népszerűsítették. A legnagyobb „reklámterhelés” az év végi, október és december közötti intervallumban jelentkezett, míg a legkevesebb reklámfilmet júliusban szerkesztették adásba **(26. ábra)**.

Az új reklámfilmek első adásba szerkesztésének időpontja az esetek 82 százalékában hajnali 2 és reggel 8 óra közé esett **(27. ábra)** annak ellenére, hogy hagyományosan az esti, 18–22 óra közötti műsorsáv számít a legnézettebb időszaknak, amikor egyúttal a reklámok összesített megjelenésszáma is a legmagasabb. A jelenség valószínűsíthető magyarázata szerint a reklámkampányokkal kapcsolatos szerződésekben általában a kívánt

Csatorna	Reklámszpotok száma	Csatorna	Reklámszpotok száma
RTL (RTL Klub)	446	AXN	41
TV2	330	Minimax	41
Hír TV	255	Sláger TV	40
Muzsika TV	233	JimJam	36
Super TV2	221	TV4	36
Film+	214	Duna World	35
Cool	193	Galaxy TV	35
Mozi+	193	TLC	34
RTL Kettő (RTL II)	183	Viasat 2	31
RTL Gold	177	History	30
ATV	148	ID (Investigation Discovery)	30
TV2 Comedy	148	Life TV	30
Jockey TV	145	National Geographic	29
Prime	134	Viasat Film	26
M4 Sport HD	131	TV2 Kids	25
Sorozat+	125	Arena 4	24
Fem3	124	Spektrum (UPC)	24
Moziverzum	120	TeenNick	24
Spíler 2 TV	112	National Geographic Wild	23
RTL Három	110	Ozone TV	23
TV2 SÉF	103	Film4	22
DIKH TV	102	Sport 2	22
Spíler 1 TV	96	Travel Channel	22
Zenebutik	95	Discovery Channel	21
Nick Junior	73	Duna TV	20
Comedy Central	72	Disney Channel	19
Izaura TV	69	Music Channel	16
Nicktoons	67	Viasat Explore	15
Paramount Network	65	Sport 1	11
Viasat3	63	Film Cafe	10
Viasat6	56	MTV Hungary	9
Eurosport	50	Pesti TV	6
Nickelodeon	49	M5	5
Story4	49	Spektrum Home	5
AMC	48	Filmmánia	3
ATV Spirit	45	Match 4	3
Cartoon Network	45	TV Paprika	2
M1	45	M2	1
Comedy Central Family	43		

50. táblázat. Az új reklámszpotok számának megoszlása médiaszolgáltatóként 2022-ben (db)

28. ábra. Az új reklámfilmek megoszlása szektorok szerint 2022-ben (db)

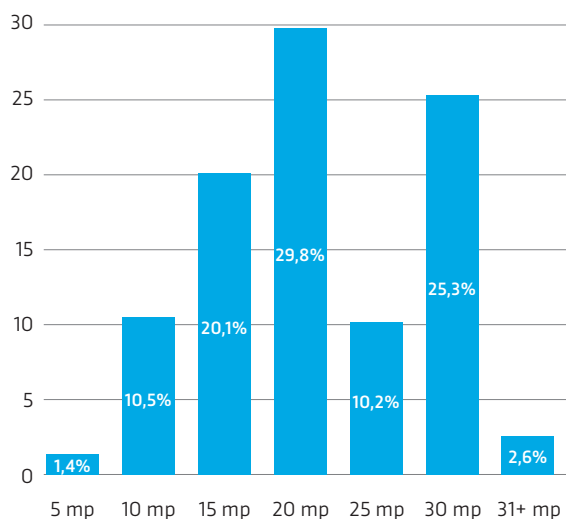
elérésszámot határozzák meg, ezért kevésbé lényeges az első adásba kerülés időpontja.

A legtöbb új reklámszpotot az RTL műsorában regisztrálta a hatóság (446 db), ezt követte a TV2 (330 db) és a Hír TV (255 db) **(50. táblázat)**. A teljes vizsgálati minta 18 százaléka e három média-szolgáltatóhoz kötődött. A közszolgálati televíziók közül az M4 Sport prezentálta a legkiemelkedőbb számadatot (131 db).

A propagált termék vagy szolgáltatás szektor szerinti kategorizálása alapján kimagaslott a kereskedelem (2407 db). Ezek a reklámfilmek

túlnyomórészt (83%) áruházláncokat, illetve az azokban eladásra kínált termékeket népszerűsítettek. A gyógyhatású készítmények érték el a második legmagasabb esetszámot (785 db), majd ezt követte a sorban a szabadidőszektor (452 db) **(28. ábra)**.

A bemutatott reklámszpotok hossza alapján 2022-ben legjellemzőbbnek a húsz másodperces és a harminc másodperces hirdetések számítottak, összesen a vizsgálati minta bő felét tették ki (55,1%). A leghosszabb reklámfilm hétszázhusz másodperces volt **(29. ábra)**.

29. ábra. Az új reklámszpotok megoszlása hossz alapján 2022-ben

A televíziókban analizált új reklámszpotok 3,5 százaléka a tizenhét év alattiakat célozta meg, a reklámfilmek szűk negyedében (23%) kis-korú szereplő is feltűnt, 60 százalékuk pedig tízezer forintnál olcsóbb terméket vagy szolgáltatást népszerűsített. Mindössze az elemzett hirdetések 7,8 százaléka utalt a propagált áru hazai származására, a teljes mintának 13 százalékában volt észlelhető valamilyen vásárlásösztönző gratifikáció (garantált ajándék és/vagy nyereménysorsolás) megjelenése.

Médiaszolgáltatás- és műsorszám-támogatás

A tévétársaságok és sales house-ok összesített adatai szerint a kereskedelmi költségek a klasszikus tévés szpotok esetében 58,6 milliárd forintra, míg a non-spot (mint például a termékelhelyezés és a műsor-szponzoráció) jellegű hirdetéseknel 4,8 milliárd forintra rúgott 2021-ben. Ez az összeg a teljes televíziós költség 87 százalékát tette ki, és 17,1 százalékos növekedést jelentett

2021-ben⁸ a megelőző évhez képest. A szektor éppen csak túljutott a pandémia okozta válságon, 2022 újabb próbatételt jelentett a reklámaparnak. Az orosz–ukrán háború következményei, az energia- és élelmiszerárak emelkedése, de a forintárfolyam változása is mind-mind hatással volt a hirdetőkre, vásárlókra. A fenti hatásoknak köszönhetően a non-spot típusú, műsor-szponzorációt reprezentáló hirdetések volumene a legnagyobb eléréssel rendelkező országos televízióknál éves szinten átlagosan 8 százalékkal esett vissza 2022-ben (119 738 szpot) a megelőző évhez (138 668 szpot) képest.

A 2022-es vizsgálati minta állandó szereplői voltak a legnagyobb közönséggel rendelkező országos kereskedelmi (RTL, TV2) televíziók, valamint a közszolgálati Duna TV. Mellettük egy-egy hónap erejéig figyelemmel kísérte a hatóság az országos vételkörzetű közszolgálati Duna World és M4 Sport, valamint az ugyancsak országos lefedettségű kereskedelmi ATV, Hír TV, Life TV, illetve Sláger TV szponzorációs tevékenységét.

Éves összesítésben a vizsgált televíziók 35 040 órát kitevő műsoridejét elemezte a hatóság. Az 1736 szponzor cég 2575-féle szpotban népszerűsítette üzenetét, amelyek összesen 145 435 alkalommal kerültek képernyőre. A beazonosított szponzorüzenetek 901 műsor-címhez kapcsolódtak, időtartamuk pedig 12 631 percre rúgott. A szpotok hossza 1–40 másodperc között váltakozott, átlagosan pedig öt másodpercet tettek ki.

A támogatói üzenetek volumene novemberben érte el a maximumát (13 010 szpot), a legkevesebb pedig januárban (7108) fordult elő. A legnagyobb eléréssel rendelkező médiaszolgáltatások közül éves szinten a TV2 76 200, az

⁸ <https://www.memeinfo.hu/reklam torta/2021-evi-reklam torta>

	Duna TV			RTL			TV2		
	2021	2022	Eltérés	2021	2022	Eltérés	2021	2022	Eltérés
	db	db	db	db	db	db	db	db	db
Január	951	608	-343	2 255	1 830	-425	4 608	4 670	62
Február	976	1 051	75	3 336	2 301	-1 035	4 945	6 715	1 770
Március	1 110	966	-144	4 275	2 335	-1 940	6 464	8 371	1 907
Április	1 086	982	-104	3 387	2 305	-1 082	6 614	5 900	-714
Május	1 101	777	-324	4 142	3 204	-938	6 643	5 904	-739
Június	1 229	1 022	-207	3 957	3 026	-931	6 408	5 926	-482
Július	1 435	1 229	-206	3 181	2 111	-1 070	5 798	4 826	-972
Augusztus	1 057	1 145	88	2 391	1 919	-472	5 720	4 746	-974
Szeptember	697	771	74	3 373	2 364	-1 009	8 407	6 155	-2 252
Október	921	641	-280	4 488	2 930	-1 558	9 167	8 105	-1 062
November	1 427	768	-659	5 336	3 866	-1 470	8 396	8 376	-20
December	1 357	850	-507	5 634	4 540	-1 094	6 396	6 506	110
Összesen	13 347	10 810	-2 537	45 755	32 731	-13 024	79 566	76 200	-3 366
	19%-os csökkenés			28,4%-os csökkenés			4,2%-os csökkenés		

51. táblázat. A támogatói szpotok volumenének alakulása a legnagyobb eléréssel rendelkező médiaszolgáltatásoknál 2021-ben és 2022-ben

RTL 32 731, a Duna Televízió pedig 10 810 támogatói üzenetet mutatott be. Támogatói aktivitás szempontjából a legkiemelkedőbb eredményt a TV2 érte el novemberben, ekkor 8376 szponzorációt regisztrált a hatóság. A vizsgálati minta állandó szereplői közül a TV2 kínálatában átlagosan hat, az RTL-nél tizennégy, a Duna TV-nél pedig negyvennégy percenként bukkant fel támogatói üzenet a képernyőn.

A megelőző év adataival való összevetésben a támogatói megjelenések száma átlagosan 8 százalékkal mérséklődött. Médiaszolgáltatásokra vetítve az éves adat a Duna TV-nél 19 százalékos, az RTL-nél 28 százalékos, a TV2-nél pedig 4 százalékos visszaesést mutatott (51. táblázat).

Az egy-egy hónap erejéig vizsgált médiaszolgáltatások közül a Hír TV tűnt ki, hiszen az időjárás-jelentéseikhez és a magazinjaihoz márciusban 7857, májusban 7082 kereskedelmi üzenet kapcsolódott. A közszolgálati televíziók közül az

M4 Sport vizes-vb-közvetítéséhez és más sportműsoraihoz összesen 1575 megjelenés kötődött (52. táblázat).

A támogatói kommunikáció legnagyobb részben (82%, 119 730 db) az ún. klasszikus, szpot-alapú megjelenítésből tevődött össze, melynek általános célja, hogy az adott cég/termék/márka névismertségét szinten tartsa mindaddig, amíg a támogató cég/termék/márka egy újabb reklámkampánnyal nem jelentkezik. A szponzori megjelenítés egy kifinomultabb formáját a nézők játékkedvére építő szegmensek díj- és nyereménytámogatásai (14%, 19 708 db), illetve a legfőképpen informáló, edukációs célú non-spot-alapú miniprogramok (4%, 5997 db) képviselték.

A támogatott műsorszámok műfaji megoszlása alapján főként az időjárás-jelentésekre (49 529 eset) és a reggeli információs (12 132 eset), valamint a szolgáltató magazinokra

	ATV	Duna World	Hír TV	Life TV	M4 Sport	Sláger TV
	db	db	db	db	db	db
Január	–	270	–	–	–	–
Február	–	–	–	–	–	708
Március	–	–	7857	–	–	–
Április	2989	–	–	–	–	–
Május	–	–	7082	–	–	–
Június	–	–	–	–	876	–
Július	–	–	–	292	–	–
Augusztus	–	–	–	–	–	824
Szeptember	2686	–	–	–	–	–
Október	–	249	–	–	–	–
November	–	–	–	–	699	–
December	–	–	–	1162	–	–

52. táblázat. A támogatói szpotok volumenének alakulása az egy-egy hónap erejéig vizsgált médiaszolgáltatásoknál 2022-ben

Összes vizsgált csatorna	Összesen
Legtöbbször megjelent támogatói szpot	Stavmat – Otthonfelújítás építőanyagokkal 2 709 megjelenés
Legtöbb támogató céget vonzó műsorszám	Duna TV: Család-Barát – reggeli magazin – 76 hirdető RTL: Reggeli – reggeli magazin – 179 hirdető TV2: Trendmánia – szolgáltató magazin – 116 hirdető
Legtöbb támogatói felbukkanással érintett műsorszám	Időjárás-jelentés – TV2 – 29 355 Időjárás-jelentés – RTL – 9 019 Időjárás-jelentés – Hír TV – 7 972
Legtöbbször feltűnt támogató cég	Austrotherm Kft. (4 945 eset)
Leghosszabb műsoridőt vásárló cég	Austrotherm Kft. (374 perc)
Legtöbbször feltűnt támogató szektor szerint	Ipar/mezőgazdaság (33 804 eset)
A legtöbb díjat és nyereménytárgyat felajánló cég	Atrium Fashion City – 843

53. táblázat A 2022-es támogatási gyakorlat főbb ismérvei

	RTL	TV2	Összesen
Teljes műsoridő (óra)	8 760	8 760	17 520
Vizsgált műsoridő (óra)	1 909	1 841	3 750
Termékmegjelenítés (db)	12 159	7 904	20 063
Leggyakrabban megjelenő márka	Spar (984 eset)		
Leggyakrabban megjelenő szektor	Szolgáltatás (3 485 eset)		
Legtöbb termékmegjelenítést tartalmazó műsor	Reggeli – reggeli magazin RTL (2 033 eset)		

54. táblázat. A termékmegjelenítés főbb jellemzői 2022-ben

(11 550 eset) irányult a hirdetőik figyelme **(53. táblázat).**

A támogatásokra allokált idő teljes műsor-időre vetített aránya a Duna TV esetében 0,18, az RTL-nél 0,59, a TV2-nél pedig 1,28 százalékot ért el.

Termékmegjelenítés

A két országos kereskedelmi televízió kínálatából 4538 adást elemzett a hatóság, amelyekben összesen 20 063 termékmegjelenítést regisztrált. Az analízis 106 műsorcím premier és ismételt

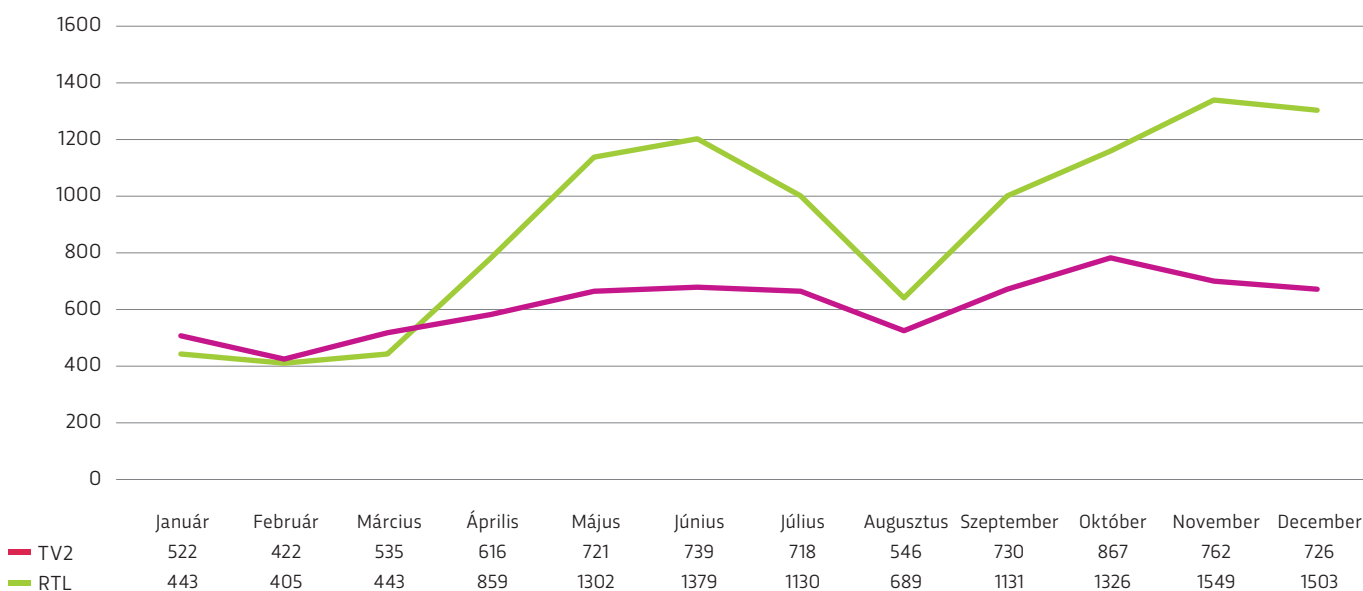
adására irányult. A vizsgálatba vont műsorszámok időtartama az RTL esetében 1909 órát, a TV2-nél 1841 órát tett ki, ez az előbbinél a teljes műsoridő 21,7 százalékát, utóbbinál 21 százalékát fedte le **(54. táblázat).**

Az Mttv. a termékmegjelenítés alkalmazását tájékoztatási kötelezettséghez köti. A vizsgálat részeként a hatóság összevetette a figyelmeztetéssel ellátott műsorszámokat és a tényleges termékmegjelenítést tartalmazó programokat **(55. táblázat).**

2022-ben az RTL az adások 29,9 százalékában feleslegesen illesztette a képernyőre a termékmeg-

	RTL	TV2
A vizsgált műsorok száma (db)	2 317	2 221
Termékmegjelenítésre figyelmeztető felirattal ellátott műsorok száma és aránya	2 239 (96,6%)	1 518 (68,3%)
Termékmegjelenítést tartalmazó műsorok száma és aránya	1 545 (66,7%)	1 493 (67,2%)
Eltérés (különbség)	29,9%	1,1%

55. táblázat. A figyelemfelhívás és a termékmegjelenítés kapcsolata 2022-ben

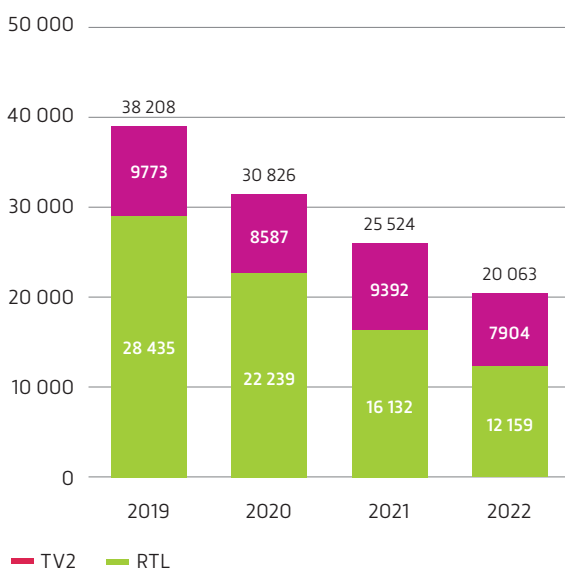

30. ábra. A 2022-ben beazonosított termékmegjelenítések volumenének alakulása havi bontásban

jelenítésre figyelmeztető felhívást, míg ugyanez a jelenség a TV2-nél az adások csupán 1,1 százalékát érintette. Általános jelenség, hogy a figyelmeztető felirat nem az adás aktuális tartalmával, mintsem inkább a műfajával áll összefüggésben.

A termékmegjelenítések volumene az RTL esetében februárban volt a legkevesebb (405 eset), és novemberben érte el a maximumát (1549 eset), a TV2-nél ugyancsak februárban következett be a mélypont (422 eset), és októberben tetőzött (867 eset) **(30. ábra)**.

A 2022-es értékeket a megelőző év eredményeivel összevetve azt tapasztalta a hatóság, hogy az RTL-nél 24,6 százalékos visszaesés következett be, míg a TV2-nél 15,8 százalékos mérséklődés volt megfigyelhető. Összességében 21,4 százalékkal

31. ábra. A termékmegjelenítés volumenének alakulása (2019–2022)

zsugorodott a termékmegjelenítések piaca 2022-ben a vizsgált televízióknál **(56. táblázat)**.

A pandémia előtti időszakhoz, tehát 2019-hez viszonyítva a hanyatlás volumene még markánsabban rajzolódik ki: a termékmegjelenítések száma harmadával esett vissza a két vezető televízióknál **(31. ábra)**.

A 2020-ban észlelt visszaszoruló hirdetői aktivitást részben az magyarázta, hogy a saját gyártású produkciók előállítását kedvezőtlenül befolyásolták a pandémiával összefüggő korlátozó intézkedések, aminek eredményeként jelentősen visszaesett a saját gyártású produkciók száma. A gyártás újraindulása azonban nem eredményezte a piac visszazökkenését, és a vizsgált évben tovább zsugorodott a termékmegjelenítés felhasználási köre. 2022 évközi eredményei már bizakodásra adhattak okot, hiszen az első fél évben 8386 megjelenítést regisztrált a hatóság, a második hat hónapban pedig számuk 28,1 százalékkal nőtt (11 677 darab).

A termékmegjelenítést tartalmazó műsorszámok 29-féle műfajcsoportot fedtek le. Az adatok tanúsága szerint a legtöbb (4064 eset) termékmegjelenítés a reality típusú műsorszámokban (pl. *A konyhafőnök*, *A konyhafőnök VIP*, *Mestercukrász*, *Az év hotele* – RTL, valamint a *Séfek Séfe*, *A nagy Ő* – TV2) fordult elő **(57. táblázat)**.

Termékmegjelenítés legnagyobb számban a reggeli magazinokban bukkant fel. Az RTL *Reggeli* című adásaiban 2033, a TV2 azonos tematikájú *Mokka*, valamint *Mokkacino* programjaiban 1539 megjelenítést regisztrált a hatóság. Emellett az RTL három produkciójában (*Fókusz* 2616, *Az év*

		RTL	TV2	Összesen
Termékmegjelenítések száma	2021	16 132	9 392	25 524
	2022	12 159	7 904	20 063
Változás mértéke		-3 973 (-24,6%)	-1 488 (-15,8%)	-5 302 (-21,4%)

56. táblázat. A termékmegjelenítés volumenének alakulása 2021-ben és 2022-ben

Műfajcsoport	Esetszám
Reality	4 064
Magazin – reggeli információ	3 572
Egyéb információ	2 616
Magazin – szolgáltató	2 405
Magazin – autós	1 173
Magazin – életmód	1 118
Játék, vetélkedő	1 100
Szórakoztató műsor	608
Sorozat – folytatásos	546
Magazin – szórakoztató	505

57. táblázat. A 2022-ben beazonosított termékmegjelenítések volumenének alakulása műfajcsoportonkénti bontásban (TOP 10)

hotele 1277, Brandmánia 1007 eset) szerepelt ezret meghaladó számban termékmegjelenítés.

A termékmegjelenítés árnyaltabb bemutatása érdekében a hirdetések a történetvezetésben elfoglalt pozíciójuk alapján két fő csoportba sorolta a hatóság. Az első csoportba azok a megjelenítések kerültek, amelyeknél pusztán a márkanév jelent meg úgy, hogy annak a történetvezetésben nem volt érdemi szerepe, a második csoportba

pedig a tényleges, dramaturgiai szempontból is fontos metódusok kerültek (58. táblázat). Éves összesítésben a beazonosított termékmegjelenítések csaknem fele-fele arányban (49,4% vs. 50,6%) bizonyultak a történetvezetés szempontjából kevésbé jelentős vagy éppen jelentős megjelenítésnek. A felbukkanások 8,7 százaléka dramaturgiailag is integrálódott a cselekménybe. Erős bevonódás tekintetében az RTL kínálatából *A konyhafőnök* reality és az Electrolux, míg a TV2 produkciói közül a *Trendmánia* című magazin és a Brillbird együttműködése emelhető ki.

Egy másik megközelítésben a termékmegjelenítéseket a bemutatás mértéke és az érzékszervekre gyakorolt hatása alapján is csoportosította az NMHH. Az esetek 48,8 százalékában a terméket hosszasan mutatták, 38,9 százalékuk teljes egészében látható volt, 28,9 százalékuk többször is feltűnt a képernyőn. A megjelenítések 13,2 százaléka a szereplők dialógusaiban is felbukkant, ezzel is hangsúlyt adva a márkanévnek.

A termékmegjelenítések vizsgálata során a hatóság regisztrálta a virtuális reklámokat is. A virtuális reklám a termékmegjelenítés egyik leginkább megjegyezhető, ugyanakkor

Termékmegjelenítés	RTL 12 159	TV2 7 904	Összesen 20 063
Történetvezetés szempontjából kevésbé jelentős megjelenítés	5 988	3 925	9 913 (49,4%)
Történetvezetés szempontjából jelentős megjelenítés	6 171	3 979	10 150 (50,6%)
– A termék dramaturgiailag integrálódott a történetbe	937	825	1 762 (8,7%)
– A terméket hosszasan mutatták	5 877	3 917	9 794 (48,8%)
– A terméket teljes egészében mutatták	4 641	3 175	7 816 (38,9%)
– A terméket a műsorban többször is mutatták	3 458	2 353	5 811 (28,9%)
– A termék/márka neve elhangzott	1 799	858	2 657 (13,2%)

58. táblázat. Termékmegjelenítések a történetvezetésre és az érzékszervekre gyakorolt hatás alapján (esetszám)

legzavaróbb formája. A virtuális reklám során az élményt hordozó vizuális felület összezsugorodik, és új inger jelenik meg a képernyőn, amely automatikusan elvonja a nézők figyelmét. A termék ebben az esetben nem a műsorba integrálva tűnik fel, hanem a tartalomtól teljesen függetlenül. Ez a fajta megjelenés a korlátozottabb elterjedtsége és az újszerűsége ellenére egyelőre jó emlékezeti hatást tud elérni, azonban fogadtatása egyértelműen negatív. 2022-ben hétszázhetvenhét virtuális reklámot regisztrált az NMHH: az RTL műsorai-ban százötven, a TV2 adásaiban hatszázhuszonhét esetben fordult elő ez a hirdetési metódus. Az RTL-nél ez a megjelenési forma a *Fókusz*, a *konyhafőnök VIP*, valamint a *Tehetség első látásra* című műsorszámokban volt fellelhető, a TV2-nél tizenöt különböző programban, azok közül is legnagyobb számban az *Exatlon Hungary* című műsorszámában jelent meg (116 eset) a legtöbb virtuális reklám.

4. A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ SZEMÉLYEK SZÁMÁRA AKADÁLYMENTESÍTETT MŰSORSZÁMOKKAL KAPCSOLATOS TÖRVÉNYI ELŐÍRÁSOK TELJESÜLÉSE

4.1. A hallássérült nézők számára akadálymentesített műsorszámokkal kapcsolatos törvényi előírások teljesülése

2022-ben a televíziós műsoridő 85,7 százaléka volt elérhető a hallássérült nézők számára. A vizsgált médiaszolgáltatók átlagosan 20,5 órnyi műsort láttak el segédlettel a napi programban. Az Mttv.-ben nevesített műsorszámokat néhány kivétellel akadálymentesítve mutatták be, és az érintettek valamennyi vizsgált csatornán korlátozás nélkül választhattak a programkínálatból. Segédletként a médiaszolgáltatók elsősorban teletextfeliratot alkalmaztak, amelyen kívül képernyőfelirat, „égetett” felirat és automata

beszédfelismerő programmal készült feliratozás, valamint jelnyelvi tolmácsolás tette elérhetővé az információkat. A felvételtől közzétett programok feliratozása általában pontos volt, míg az „élő” műsorok segédlettel történő ellátása változó színvonalon történt. Az anomáliák főként az automata beszédfelismerő programmal készült szövegekben nehezítették a szövegértést.

A Médiatanács 1601/2011. (XI. 9.) számú döntése alapján az NMHH hatósági ellenőrzés keretében havi rendszerességgel vizsgálja az Mttv. 39. §-ának érvényesülését az országos médiaszolgáltatók programjaiban. A vizsgálat célja a hallássérültek számára készített feliratokkal és jelnyelvi tolmácsolással kapcsolatos jogszabályi feltételek teljesülésének, a televíziós műsorszámok akadálymentesítésének az ellenőrzése.

Az Mttv. 39. § (2) bekezdése értelmében a közszolgálati és a JBE audiovizuális médiaszolgáltatók minden hírműsort, közérdekű közleményt, politikai reklámot, valamint a politikai tájékoztató és fogyatékos személyekről szóló műsorszámot kötelesek a hallássérültek számára a befogadást megkönnyítő segédlettel ellátni. Feliratot vagy jelnyelvi tolmácsot kell biztosítaniuk továbbá a filmalkotásokhoz, a játékokhoz és a közszolgálati célokat szolgáló programokhoz. A feliratoknak a beszéddel szinkronban kell megjeleníteniük, és pontosan kell visszaadniuk az elhangzottak értelmét. Az Mttv. 2020. szeptember 20-án hatályba lépő módosítása értelmében a kötelezettség mindazokra az országos audiovizuális médiaszolgáltatókra vonatkozik, amelyeknek a megelőző naptári évi átlagos közönségaránya meghaladta az egy százalékot.

Az NMHH vizsgálatának módszere

A műsorok elemzése meghatározott szempontrendszer szerint, egy erre a célra kifejlesztett webes alkalmazás segítségével történt. Az ellenőrzés a

műsorszámok formális jellemzőinek (sugárzás dátuma, médiaszolgáltató neve, program címe, műfaja) rögzítése mellett az alábbi szempontokra fókuszált:

- akadálymentesítették-e a médiaszolgáltatók a törvényben kötelező jelleggel előírt műsorszámokat;
- minden, az Mttv. 39. § (2) bekezdésében meghatározott műsorszámot elláttak-e segédlettel;
- a teletextfelirattal ellátott műsorszámok előtt közzétettek-e felhívást és oldalszámot;
- valamint megfelelő volt-e a feliratozás, jeltolmácsolás minősége, előfordultak-e hiányosságok, hibák.

A vizsgálat hat közszolgálati (M1, M2/Petőfi TV, M4 Sport, M5, Duna TV, Duna World) és négy kereskedelmi (RTL, TV2, Hír TV, ATV) médium programjára irányult, így a mintában öt általános tematikájú televízió mellett két hír-, egy sport- és egy gyerekcsatorna, valamint egy kulturális/ismeretterjesztő tartalmakat sugárzó szolgáltató szerepelt. Az ATV az akadálymentesítést május végén kezdte meg, így június hónaptól került be az ellenőrzött média-

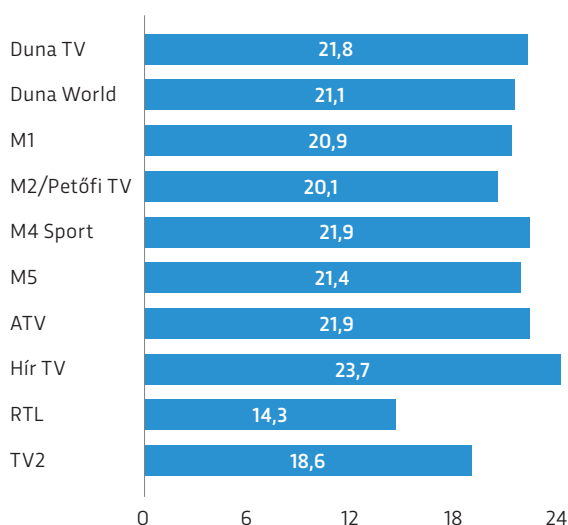
szolgáltatók körébe. Valamennyi elemzésbe vont csatorna esetében havonta négy napot analizált a hatóság a 0 órától 24 óráig adásba kerülő műsorszámokra vonatkozóan. Az adatfelvételt külsős hallássérült munkatársak végezték.

A vizsgálat eredménye

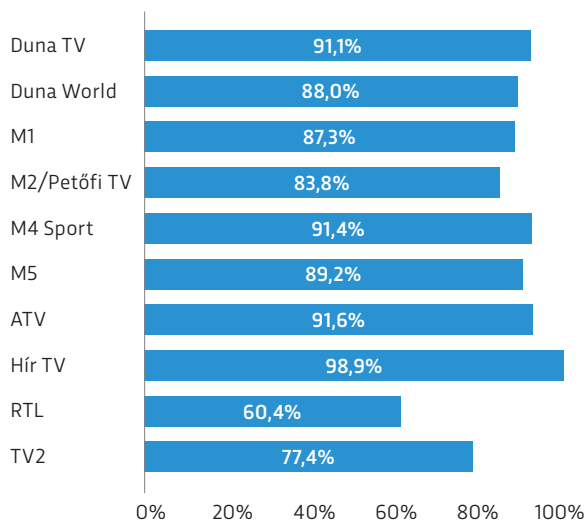
Az ellenőrzés 460 véletlenszerűen kiválasztott nap 11 040 órányi programjának vizsgálatát foglalta magában, melynek eredménye alapján megállapítható, hogy 2022-ben az ellenőrzött napokon vetített műsorszámok 85,7 százalékát látták el felirattal vagy jelnyelvi tolmáccsal a vizsgált televíziók. Hallássérültek számára is befogadható műsorszámokat leghosszabb időtartamban a Hír TV adott közre. A magas óraszámot biztosító csatornát az ATV, az M4 Sport és a Duna TV követte a sorban, míg az M5, a Duna World, az M1, az M2/Petőfi TV mérsékeltebb óraszámokban sugárzott feliratozott programokat. A TV2 és az RTL kínálatában jóval rövidebb időtartamban voltak láthatók segédlettel ellátott műsorszámok **(32. ábra)**.

A közszolgálati csatornák naponta átlagosan 21,3 órányi programot láttak el segédlettel, melyel a műsoridő 88,4 százalékát tették elérhetővé a hallássérült nézők számára. Az akadálymentesített programok 76 százaléka magyar gyártásban készült, leghosszabb időtartamban sport- és hírműsorokat, valamint ismeretterjesztő programokat láthattak segédlettel a nézők. A teletextfelirattal vetített műsorszámok előtt 76 esetben hiányzott a figyelemfelhívás és a teletextoldalszám.

A kereskedelmi médiaszolgáltatók naponta átlagosan 19,4 órányi műsort feliratoztak, amivel a műsoridő 81 százalékát tették befogadhatóvá a hallássérült nézők számára. A 72 százalékban hazai gyártásban készült műsorszámok mellett amerikai produkciók fordultak elő nagyobb arányban. Leghosszabb időtartamban politikai magazinműsorokat, hírműsorokat és sorozatokat adtak közre

32. ábra. Az akadálymentesített órák száma csatornánként, napi átlagban

33. ábra. Az akadálymentesített műsoridő aránya

akadálymentesítve. A teletextfelirattal vetített műsorszámok előtt három esetben hiányzott a figyelemfelhívás és a teletextoldalszám. A Hír TV nem tett közzé figyelemfelhívást a műsorszámok előtt.

A vizsgált médiaszolgáltatások közül a Hír TV akadálymentesítette a legnagyobb (98,9%), az RTL pedig a legkisebb (60,4%) arányban a műsorszámait (33. ábra).

Az Mttv. értelmében minden olyan műsorszámot segédlettel kell ellátni, amely megfelel az Mttv. 39. § (2) bekezdésében szereplő meghatározásnak. Ez a kereskedelmi célú hirdetések és a műsorajánlók kivételével gyakorlatilag a teljes műsorfolyam akadálymentesítését jelenti. Az elvárásnak az ellenőrzött médiaszolgáltatók eleget tettek: az akadálymentesítendő műsoridő 99,9 százalékát ellátták felirattal vagy jelnyelvi tolmáccsal a vizsgált napokon.

A kötelezően akadálymentesítendő programok között a törvény kiemeli a hírműsorokat, a közérdekű közleményeket, a politikai tájékoztató műsorokat és a fogyatékos személyekről szóló műsorszámokat. Az elemzett 4326 hírműsor közül 25, az ellenőrzött 2799 időjárás-jelentés közül 21 műsorszámról hiányzott a segédlet. A politikai tájékoztató műsorok, a politikai reklámok és a sporthí-

rek akadálymentesítése hiánytalanul megvalósult. Közérdekű közlemények a közszolgálati csatornák programjában fordultak elő, melyekben az információk minden esetben írásban, a hallássérült nézők számára is hozzáférhető módon jelentek meg.

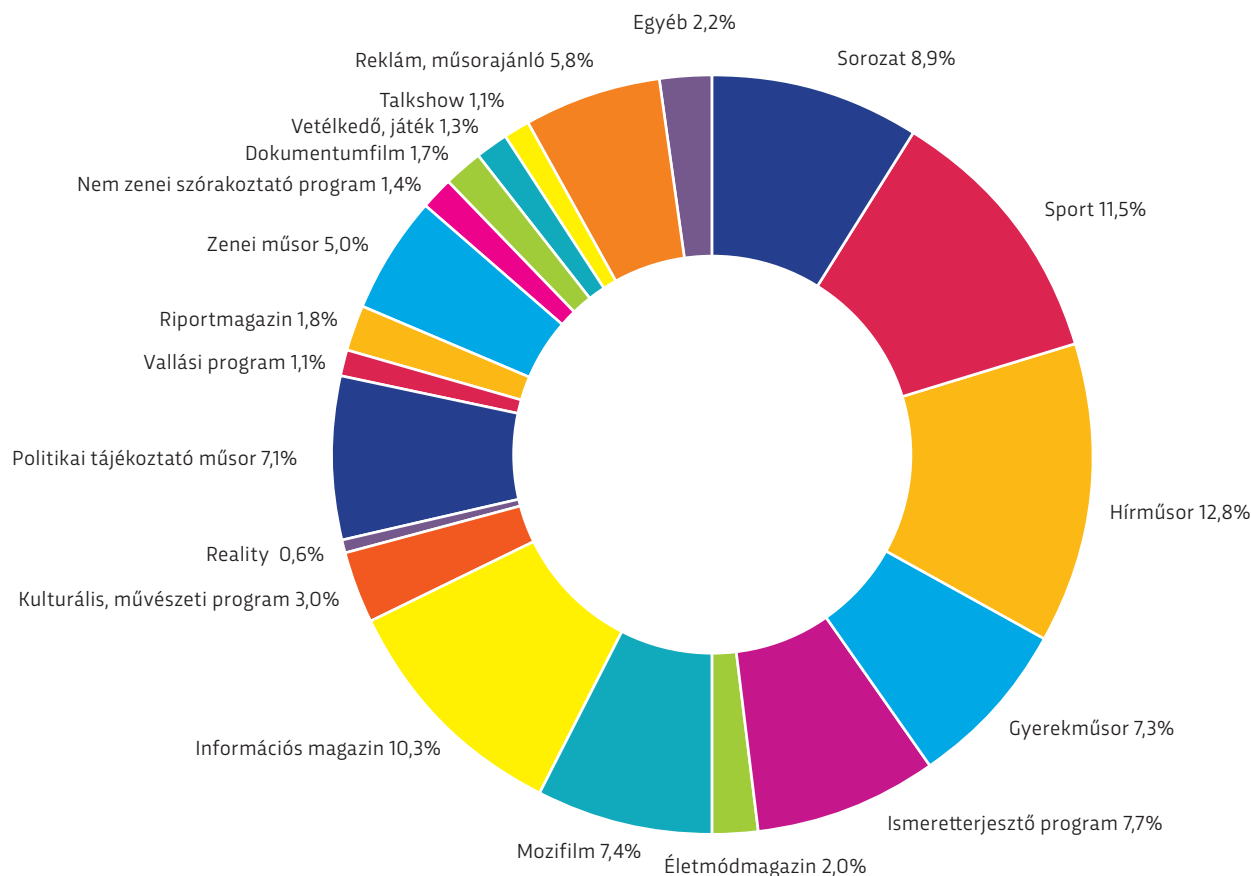
Fogyatékkal élő személyekről szóló műsor az M1, a Duna TV és a Duna World programjában szerepelt. A műsorszámok mindegyikében a felirat mellett jelnyelvi tolmács is közreműködött. A rendszeresen jelentkező magazinműsorokon túl más tematikájú műsorszámokban is láthattak a nézők fogyatékkal élőkkel foglalkozó szegmenseket, amelyeket minden esetben akadálymentesítve sugároztak.

Figyelemfelhívás

A feliratozott műsorszámok előtti figyelemfelhívás és teletextoldalszám feltüntetésének elmaradása – a Hír TV kivételével – nem volt számottevő, a vizsgált napokon a figyelmeztetés 79 műsorszám előtt hiányzott. A Hír TV sem írott, sem grafikai formában nem alkalmazott a műsorszámok előtt figyelemfelhívást, ugyanakkor az automata feliratozás minden műsorszámára, így pl. a hirdetésekre is kiterjedt. A szöveget az egyes médiaszolgáltatók különböző formákban jelenítették meg, a teljes képernyős felhívástól a fül ikonig többféle megoldást alkalmaztak. Az M1 és az M4 Sport csatornán az összetett műsorszámok előtti figyelmeztetés érvényesnek minősült minden szegmensre vonatkozóan.

Jeltolmács

A hallássérült nézők számára nyújtott segítség 99,4 százalékban feliratot, döntő mértékben teletext-átíratot jelentett. Az akadálymentesített műsorok mindössze 0,6 százalékában szerepelt jeltolmács. Vallási műsorok és fogyatékkal élők számára készült programok voltak e segédlettel megtekint-

34. ábra. Az akadálymentesített műsorok műfaji megoszlása (százalék)

hetők az M1, a Duna TV és a Duna World programjában. Az M2-n néhány animációt és a *Hetedhét kaland* című ismeretterjesztő műsort jelnyelvi narrátorok segítségével tolmácsolták az olvasni még nem tudó gyerekeknek. A rendkívüli híreken és a kormányinfókon a felirat mellett jelnyelvi tolmács is segítette az információk eljuttatását a hallássérült nézőkhöz az M1 hírcsatornán. A köztársasági elnök újévi köszöntőjét és az áprilisi parlamenti választásról tudósító műsort szintén mindkét segédlettel ellátva adta közre az M1.

Műfaji kínálat

A műsorfolyam teljes körű akadálymentesítése révén a programok mindegyike hozzáférhető volt a hallássérült nézők számára. A népszerű sorozato-

kat, a különböző tematikus vetélkedőket és realityket a médiaszolgáltatók hiánytalanul akadálymentesítették. Legnagyobb arányban hírműsorok és sportprogramok szerepeltek a kínálatban, majd információs magazinok, sorozatok, ismeretterjesztő programok és mozifilmek következtek a sorban **(34. ábra)**. Az ATV vizsgálati mintába való beke-
rülése a politikai tájékoztató műsorok és az információs magazinok számának további növekedését eredményezte. Az RTL főként saját gyártású napi sorozatokkal, gasztró- és sportvetélkedőkkel, valamint párkereső és üzleti show-műsorokkal szórakoztatta a nézőket. A TV2 a korábbi realitysorozatok ismétlése mellett szintén előnyben részesítette a saját gyártású sorozatok, valamint a zenei és sportvetélkedők bemutatását. Az ATV-nek és a Hír TV-nek köszönhetően több mint 544 óra

műsorajánlót és kereskedelmi célú hirdetést is figyelemmel kísérhettek az érintettek. A legváltozatosabb kínálatot az általános tematikájú Duna TV biztosította, míg a legszűkebb repertoárral – értelemszerűen – az M4 rendelkezett.

A feliratozás minősége

A teljes műsorszámot érintő felirathiány mértéke nem volt számottevő. A felvételtől közzétett műsorok feliratozása általában pontos volt, míg az „élő” programok segédlettel történő ellátása változó minőségben valósult meg. Az anomáliák főként az automata beszédfelismerő programmal készült szövegekben, valamint a tartalmat összegző feliratokban nehezítették a szövegértést. Az automata programmal készült segédletekben gyakori volt a szótévesztés és a tartalomba nem illő kifejezések halmozódása. További nehézséget jelentett a szöveg tagolatlansága, a központosítás hiánya és az utólagos szójavítás. A program az idegen nyelvű szavakat, a személy- és földrajzi neveket nem tudta értelmezni, így azt értelmetlen szöveggel feliratozta.

Az NMHH megbízásából a Psyma Hungary Kft. 2022 tavaszán több kutatásból álló kérdőíves felmérést készített a televíziónézést meghatározó különböző műszaki megoldásokról. A projekten belül négy megoldás ismertségét, illetve használatát vizsgálták, többek között a hallássérült nézőket segítő feliratozást és jelnyelvtolmács-szolgáltatást. Közös vonása ezeknek a szervizeknek, hogy bevezetésüket és működtetésüket jogszabályok írják elő. Bár a vizsgált műszaki megoldások gyakran csak egy kisebbséget szólítanak meg közvetlenül, működésüket a közvélemény nagy része elengedhetetlennek tartja.

A felmérésben szereplő hallássérültek 85 százaléka napi gyakorisággal néz tévét. Az országos tendenciához hasonlóan a hallássérültek is több időt töltenek el internetezéssel, mint tévénézéssel.

A nézők elsősorban az esti műsorsávban ülnek a képernyők elé, legtöbbször 20–22 óra, illetve 18–20 óra között. A megkérdezettek 86 százaléka új típusú sík képernyős készüléket használ, így az akadálymentes tévénézéshez szükséges műszaki feltételek az esetek túlnyomó többségében adottak az érintett családokban. Kevesebb mint egyharmaduk (32%) használ a tévénézéshez számítástechnikai eszközt (PC, tablet, mobil) is, ami az internetalapú tévénézés elterjedtségére utal a vizsgált körben.

A felmérés adatai egyértelműen azt mutatják, hogy a hallássérült társadalom túlnyomó többségének a feliratozás jelent leginkább segítséget. Ha választani lehet a felirat és a jeltolmács közül, akkor a válaszadók 93 százaléka a feliratot választja, és még a rendszeres jelnyelvhasználók is inkább emellett döntenek. Az érintettek 81 százaléka szokta úgy nézni a tévét, hogy a teletexten bekapcsolja a feliratozási szolgáltatást, és 63 százalékuk ezt heti gyakorisággal teszi. A szolgáltatás bekapcsolásának módját a felnőtt lakosság 44 százaléka ismeri. A jelnyelvi tolmácsolással közvetített médiatartalmakat sokkal kevesebben tudják befogadni. E szolgáltatás lehetséges célcsoportjának nagyságát komoly mértékben meghatározza, hogy a hallássérültek 41 százaléka jelnyelvhasználó, és csak 25 százalékuk alkalmazza ezt a kommunikációs formát rendszeresebben. A jelnyelvhasználók 31 százaléka néz heti gyakorisággal jelnyelvi tolmács segédletével műsort. A gyermekműsorok jelnyelvi narrátorok segítségével történő akadálymentesítéséről a megkérdezetteknek mindössze 47 százaléka rendelkezett valamilyen ismerettel, ugyanakkor mindannyian úgy gondolják, hogy az érintett gyermekek számára elengedhetetlen a műsorokhoz való hozzáférés biztosítása. Több mint 90 százalékuk (91%) van azon a véleményen, hogy a jelnyelvi tolmácsolással ellátott gyermekműsorok számát növelni kellene, és ugyanennyien mondják azt is, hogy a segédlet minőségén is javítani szükséges.

Az elsődlegesen igénybe vett teletextes feliratozási szolgáltatással való elégedettség nagyon alacsony szintű, különösen, ha az automata beszédfelismerő szoftver által kibocsátott feliratokat értékelik a kérdezettek. A válaszadók 86 százaléka van azon a véleményen, hogy a hallássérült tévézők számára készült feliratozás minőségén a jövőben javítani kellene. A jelzett problémák és megoldási javaslatok alapján négy fő szempontot emeltek ki, amelyek teljesülése esetén a szolgáltatás minősége ugrásszerűen javulhatna:

- megfelelő időzítés;
- megfelelő tempó;
- megfelelő láthatóság (formai szempontok) és
- megfelelő olvashatóság (tartalmi szempontok).

Amikor a kérdezettek az automata szövegfeliratozást értékelik, nagyon gyakran ennek a négy fő elvnek a teljes működésképtelenségét emelik ki, tekintve, hogy a problémák gyakran összegződnek, és egymást erősítve jelennek meg.

A javaslatok alapján általános következtetésként állapítja meg a tanulmány, hogy hasznos lenne, ha az említett szempontok beépülnének egy, a médiaszolgáltatók által követendő egységes szabványba. Az egységes standardok szerinti működés igénye nemcsak a médiaszolgáltatókkal, hanem a műsorokat továbbító platformokkal kapcsolatban is megfogalmazódott.

2022-ben a hallássérültek számára biztosított műsorkínálat akadálymentesítési kötelezettsége teljes körűnek számított, és az érintett médiaszolgáltatók száma tízre emelkedett. A szolgáltatás jellemzésekor a hallássérültek 49 százaléka értékelte úgy az elmúlt két-három év történéseit, hogy a felirattal ellátott műsorok száma a tévében egyértelműen nőtt. Az erőteljes nyitás ellenére 42 százalékuk nem érzékelt érdemi elmozdulást a mennyiséget illetően. Egyrészt azért, mert főként azokat a csatornákat nézik, amelyek már koráb-

ban is kötelezve voltak a teljes körű akadálymentesítésre, másrészt sok egyéb olyan csatorna van, amely nem került fel a kötelezettek listájára, de számottevő nézőtáborral rendelkezik. A minőségre vonatkozóan domináns véleményként a változatlanság jelentkezik legerőteljesebben, amely szerint a szolgáltatás színvonala összességében nem emelkedett (50%). A tanulmány megállapítása szerint a piac elsősorban azért nem tudott látványosan javulni, mert a kötelezettek körébe újonnan bekerülő médiaszolgáltatók hírcsatornaként működnek, ahol a híradók, illetve a sok élő műsor miatt az elhangzottak megfelelő akadálymentesítése nagyobb feladatot ró a szolgáltatókra.

A jövő vonatkozásában a szolgáltatások állandóságának igényét fogalmazták meg a kérdezettek. Vagyis ha egy médiaszolgáltató kötelezetté válik, akkor véglegesen maradjon az, ha egy csatorna elkezd egy sorozatot akadálymentesen sugározni, akkor az állandó legyen, akkor is, ha egy idő után a sorozatot átteszik egy másik hozzá tartozó alcsatornára. Az is egyértelmű, hogy a kötelezettség hatálya alá tartozó médiaszolgáltatók számának korlátozását is feloldanák, és általánossá tennék az akadálymentesítési kötelezettséget. Általános igénynek tekinthető továbbá, hogy a feliratozást akkor is el lehessen érni, ha valaki online szeretné megnézni az adott műsort.

4.2. A látássérült nézők számára akadálymentesített műsorszámokkal kapcsolatos törvényi előírások teljesülése

Az RTL és a TV2 2022. szeptember 19. után maradéktalanul eleget tett az akadálymentesítési kötelezettségének, a Duna TV-n egy műsorszám esetében történt mulasztás. Leghosszabb időtartamban az RTL adott közre látássérült nézők számára akadálymentesített programokat. Az ellenőrzött napokon minden segídettel

sugárzott műsorszám előtt elhangzott a figyelemfelhívás. Bár az egyes csatornák audionarrációja különbözött, mindhárom médiaszolgáltató érintett programjaiban a narráció alapján a tartalom követhető volt.

Az NMHH 2022-ben havi rendszerességgel vizsgálta az Mttv. 39. § (2a) bekezdésében megfogalmazott, a látássérült nézőkre vonatkozó kötelezettségek teljesülését a televíziós médiaszolgáltatásban. Az Mttv. 39. § (2a) bekezdése szerint „a legnagyobb éves átlagos közönségaránnyal rendelkező médiaszolgáltatása vonatkozásában a közszolgálati, illetve a JBE audiovizuális médiaszolgáltató köteles biztosítani, hogy a 18 óra 30 perc és 21 óra 30 perc közötti időszámban a hazai gyártású filmalkotásokat a látássérült nézők számára hozzáférhetővé tegye”. A kötelezettség teljesítése folyamatosan és fokozatosan terheli az érintett médiaszolgáltatókat, teljeskörűen 2022. szeptember 19. napjától kell megfelelniük az elvárásoknak.

Az akadálymentesítést a médiaszolgáltatók audionarrációval valósítják meg. A narráció (audio description) a vizuális elemeket tartalmazó művészeti ágakban használatos módszer, amellyel a

látható elemeket a nyelv segítségével újrakódolják, így elérhetővé teszik a műalkotásokat a látássérült befogadók számára is. Tévéműsor esetében a képernyőn zajló cselekményt és a nem egyértelmű hangokat a történéssel egy időben, szóban ismertetik az érintett befogadóval a műsor során.

A három médiaszolgáltató száznegyvennégy véletlenszerűen kiválasztott napjának vizsgálata során négyszáznyolcvankilenc műsoróra ellenőrzése történt meg. Az elemzésbe vont televízióknál havonta négy nap analízisét végezte el a hatóság a 18.30 és 21.30 között adásba került műsorszámokra vonatkozóan **(60. táblázat)**. Az adatfelvételt külsős látássérült munkatársak végezték.

A vizsgálat eredményeként megállapítható, hogy az RTL és a TV2 2022. szeptember 19. után maradéktalanul eleget tett az akadálymentesítési kötelezettségének, míg a Duna TV egy műsorszám esetében mulasztott. Leghosszabb időtartamban az RTL adott közre látássérült nézők számára akadálymentesített programokat, majd a Duna TV és a TV2 következett. Az ellenőrzött napokon minden audionarrációval sugárzott műsorszám előtt elhangzott a figyelemfelhívás. Bár stílusban, pontosságban és a részletek szemléletes ábrázolásában az egyes csatornák segédlete különbözött, mindhárom médiaszolgáltató érintett programjaiban a narráció alapján a tartalom követhető volt.

Az RTL jellemzően a saját gyártású sorozatait látta el audionarrációval (*Keresztanyu, A tanár, A mi kis falunk, Hotel Margaret, A séf és a többiek, Drága örökösök, A király, Ki vagy te?*). Az év

Magyar RTL Televízió Zrt.	RTL
TV2 Média Csoport Zrt.	TV2
Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt.	Duna Televízió

59. táblázat. 2022-ben az akadálymentesítési kötelezettség alá tartozó médiaszolgáltatások

Médiaszolgáltató	Vizsgált műsorórák száma	Akadálymentesített műsoridő	Akadálymentesített műsoridő aránya	Akadálymentesített műsorok száma
Duna TV	162:09:41	18:08:56	11,2%	13
RTL	170:22:49	42:59:55	25,2%	54
TV2	156:41:02	9:05:51	5,8%	12
Összesen	489:13:32	70:14:42	14,4%	79

60. táblázat

folyamán rendszeresen, minden hónapban szerepeltek akadálymentesített műsorok a csatorna kínálatában. A narráció jó minőségű volt, pontosan és szemléletesen közvetítette a nem verbális történeteket. A sorozatoknak azokat az epizódjait is akadálymentesítették, amelyek 21 óra 30 perc után kezdődtek.

A TV2-n a kijelölt időszokban többnyire olyan programok szerepeltek, amelyek nem tartoztak az akadálymentesítendő műsorok közé. Főként különböző vetélkedők uralták a képernyőt (*Drágám add az életed!*, *Pénzt vagy éveket!*, *Párharc*, *Dancing with the Stars*, *Exatlon* és *Ninja Warrior Hungary*), valamint gasztró-, kaland- és párkereső realitysorozatok fordultak elő nagyobb arányban. A narrált műsorok száma minimális volt az év során, mindössze két saját gyártású sorozat epizódjait követhették figyelemmel a látássérült nézők (*Doktor Balaton*, *Pepe*). A narráció minőségét tekintve mindkét műsorszám segédletében tapasztalt a hatóság hiányosságokat. A *Doktor Balaton*-ban a narrátor több esetben is „rábeszélt” a párbeszédre, amelyek így nem voltak teljesen érthetők, valamint nem mindig jelezte a beszédváltásokat és a változó szereplőket. Ugyanakkor az előző évadhoz képest a narráció tartalmában határozottan igényesebb lett. A *Pepe* című sorozaton a segédlet igen szűkszavú volt, noha lett volna lehetőség bővebben is ismertetni a történeteket. Az információszegény, gyakran csak tömondatokat alkalmazó jelenetleírások időnként nehezítették a történet követését.

A Duna Televízió programjában főműsoridőben zömmel külföldi sikersorozatok és egyéb olyan műsorszámok szerepeltek, amelyekre nem terjed ki az akadálymentesítési kötelezettség. Két nyári hónap kivételével minden hónapban előfordultak magyar mozi- és tévéfilmek a kínálatban, amelyek többségét narrációval mutatták be. A decemberben vetített *Abigél* című négyrészes tévéfilmsorozatnak azonban egyik epizódjához sem biztosított

segédletet a médium. Ugyanakkor a meghatározott időszakon kívül sugárzott magyar filmalkotások egy részét is akadálymentesítették (pl. *Kárpáthy Zoltán*, *Fekete gyémántok*, *Vuk*, *A Tenkes kapitánya*, *Körhinta*, *Liliomfi*). Igényes, jó minőségű segédlet volt a filmekben, amely megfelelő mennyiségű információt adott jókor, jó helyen.

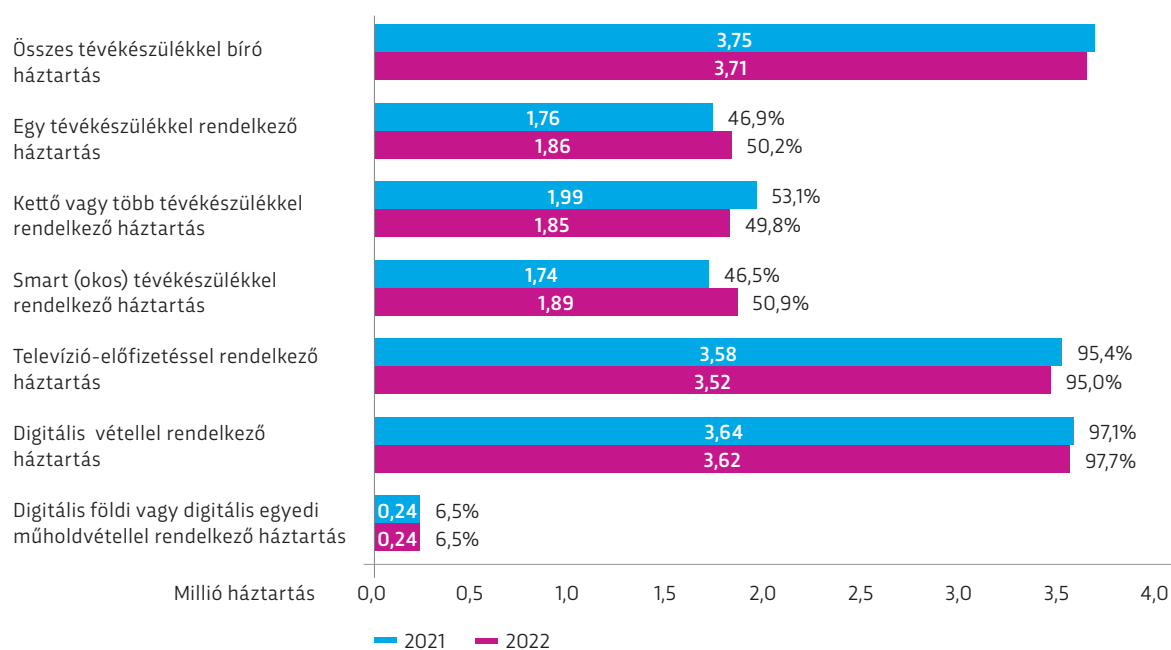
A fentiekben már idézett Psyma Hungary Kft. által készített felmérés a látássérült nézőket segítő audionarrációs szolgáltatásra is kiterjedt. Az audionarrációs tartalmakat a műsort előállító és sugárzó médiaszolgáltatók készítik, és egy kiegészítő hangsávra keverik. A nézők ezt a speciális hangsávot a televíziókészülékükön a menürendszerben általában a szinkronhangnyelv beállításánál tudják aktiválni. A válaszadó látássérült személyek 96 százaléka szokott tévét nézni/hallgatni. Ugyanakkor a látássérültek körében is azt lehet megfigyelni, hogy a tévéhez képest ma már fontosabb információs és kommunikációs közegként jelentkezik az internet. A kutatás szerint ez elsősorban azzal magyarázható, hogy az internet világa a televízióhoz képest sokkal inkább biztosítja az akadálymentesített tartalmak fogyasztását, a technológia akadálymentes használatát. Az érintettek 86 százaléka hallott már az audionarrációs szolgáltatásról, és 41 százalékra tehető azok aránya, akik legalább heti gyakorisággal élnek is a lehetőséggel. A szolgáltatás igénybevétele megkövetel bizonyos típusú (digitális) eszközökkel való rendelkezést, amellyel a megkérdezettek többsége bír, mivel 80 százalékuk új típusú, sík képernyős tévét használ. Feltűnő azonban, hogy milyen sokan vesznek igénybe a tévézéshez számítástechnikai eszközt (PC-t, tabletet, mobilt), ami azt mutatja, hogy a látássérültek sokszor nemcsak offline, hanem online módon is néznek/hallgatnak tévét. A szolgáltatással kapcsolatos elégedettségére vonatkozó adatok azt mutatják, hogy az „érthetőség” dimenzióban kifejezetten jól teljesít a műszaki megoldás. A megkérdezettek többsége

az audionarrált tartalmakkal elégedett, érthetőnek, követhetőnek tartják az elhangzó szövegeket. A szolgáltatás használatához ugyanakkor többségüknek segítségre van szüksége (többnyire egy látó személyre). A felmérés eredményei alapján a tanulmány megfogalmaz néhány javaslatot is az audionarrációs szolgáltatás fejlesztési irányaira vonatkozóan. A jövő tekintetében egyértelműen abba az irányba mozdulnának el a kérdezettek, hogy az audionarrációs szolgáltatás is legyen általános, ne legyenek ennyire erős korlátozások az érintett csatornák, műsorszámok és sugárzási idők vonatkozásában. Általános igénynek mondható továbbá, hogy az audionarrált tartalmakat akkor is el lehessen érni, ha valaki online szeretné követni a műsorokat. A felmérés alapján egyértelmű, hogy a látássérült személyek nagyon nagy számban azt szeretnék, ha minél többféle típusú műsor bekerülhetne a szolgáltatásba, valamint nemcsak a magyar, hanem a külföldi filmek, sorozatok is. A látássérült megkérdezettek 97 százaléka azon az állásponton van, hogy az audionarráció ne csak a 18:30 és 21:30 óra közötti műsorsávban legyen elérhető, hanem azon kívül is, valamint a jelenlegi három televízió túl más csatornák is biztosítsák a szolgáltatást. A megkérdezettek elsősorban a filmcsatornákat vonnák be a szabályozás alá, másodsorban pedig az ismeretterjesztő, természettudományos, dokumentarista jellegű filmekre fókuszáló adókat.

MELLÉKLET

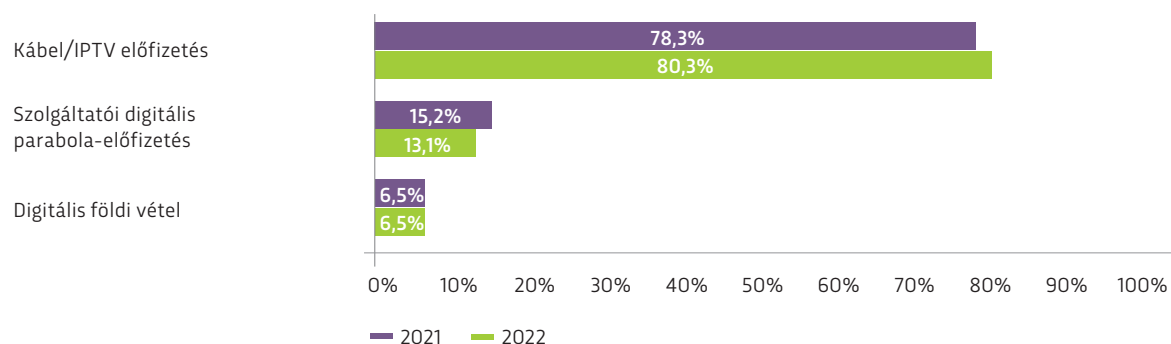
MÉDIAFOGYASZTÁSI ADATOK (2021–2022)

TELEVÍZIÓK

1. A magyar háztartások televíziós ellátottsága és vételi módja

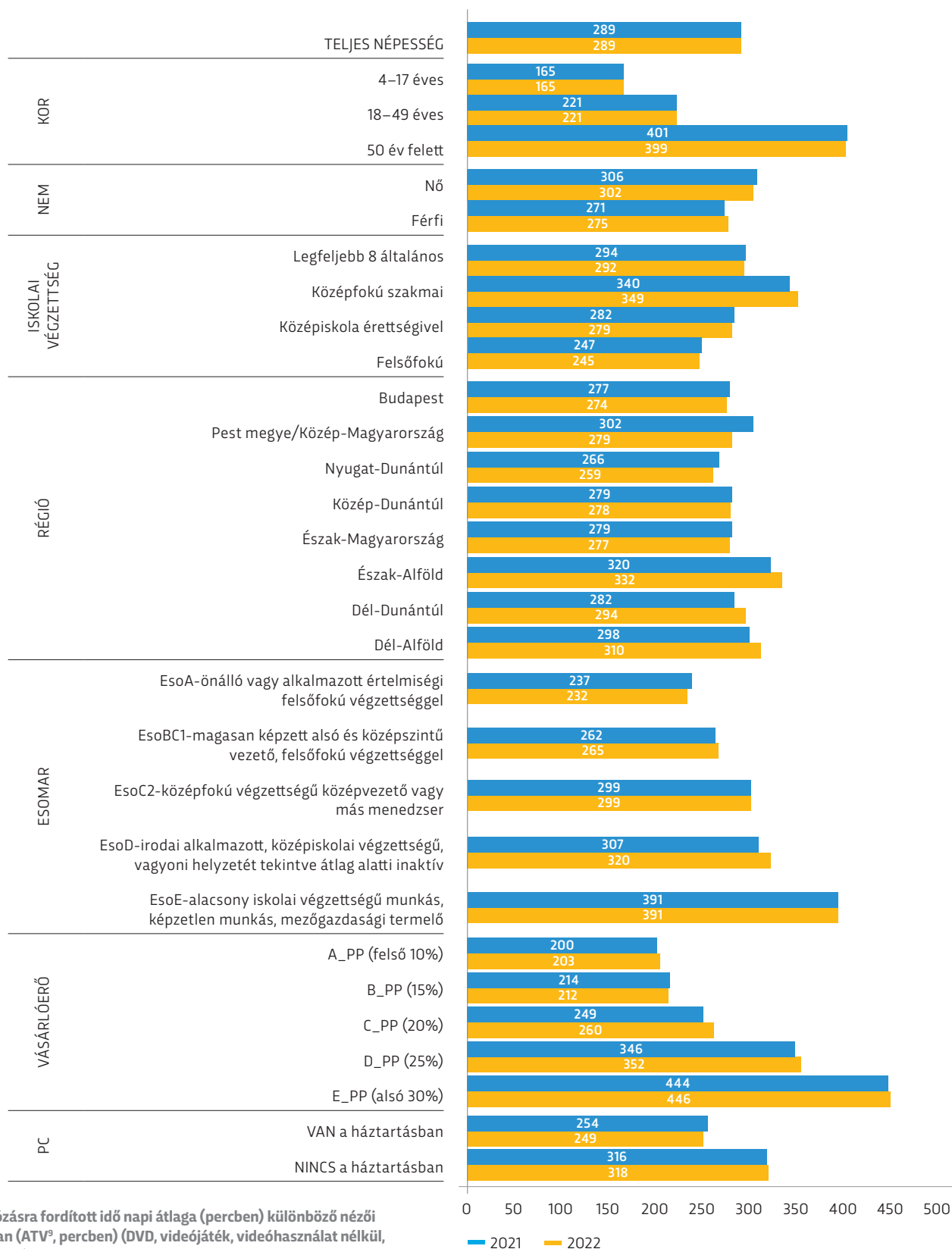
Forrás: Nielsen Közönségmérés

2. A háztartások műsorvételi platformok szerinti megoszlása

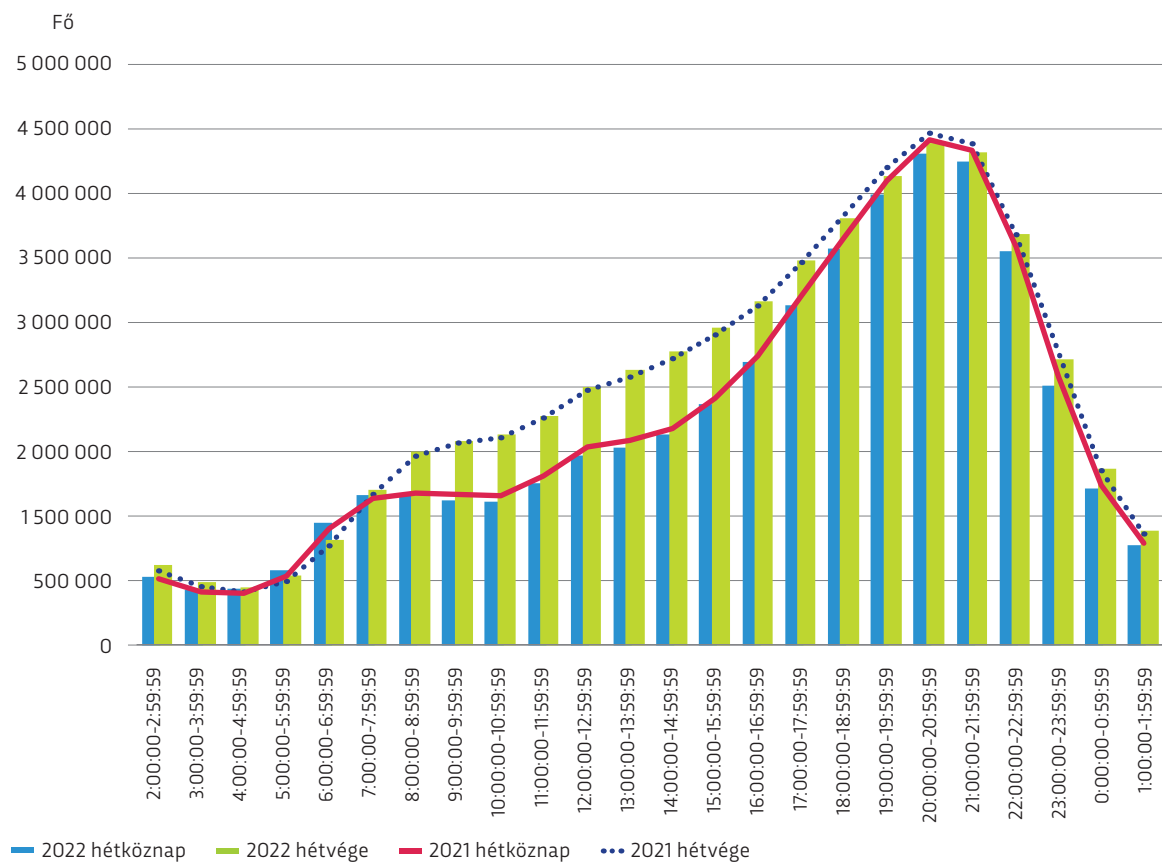
Forrás: Nielsen Közönségmérés

⁹ ATV (Average Time Viewing)/egy főre jutó nézett idő – A napi tévénézés alakulását mérő mutató jelentése: a célcsoport tagjai átlagosan hány percig nézték az eseményt?
¹⁰ Live: Televíziósadások megtekintése valós időben.

3. A televíziózásra fordított idő napi átlaga (percben) különböző nézői csoportokban (ATV⁹, percben) (DVD, videójáték, videóhasználat nélkül, egész nap, live¹⁰)

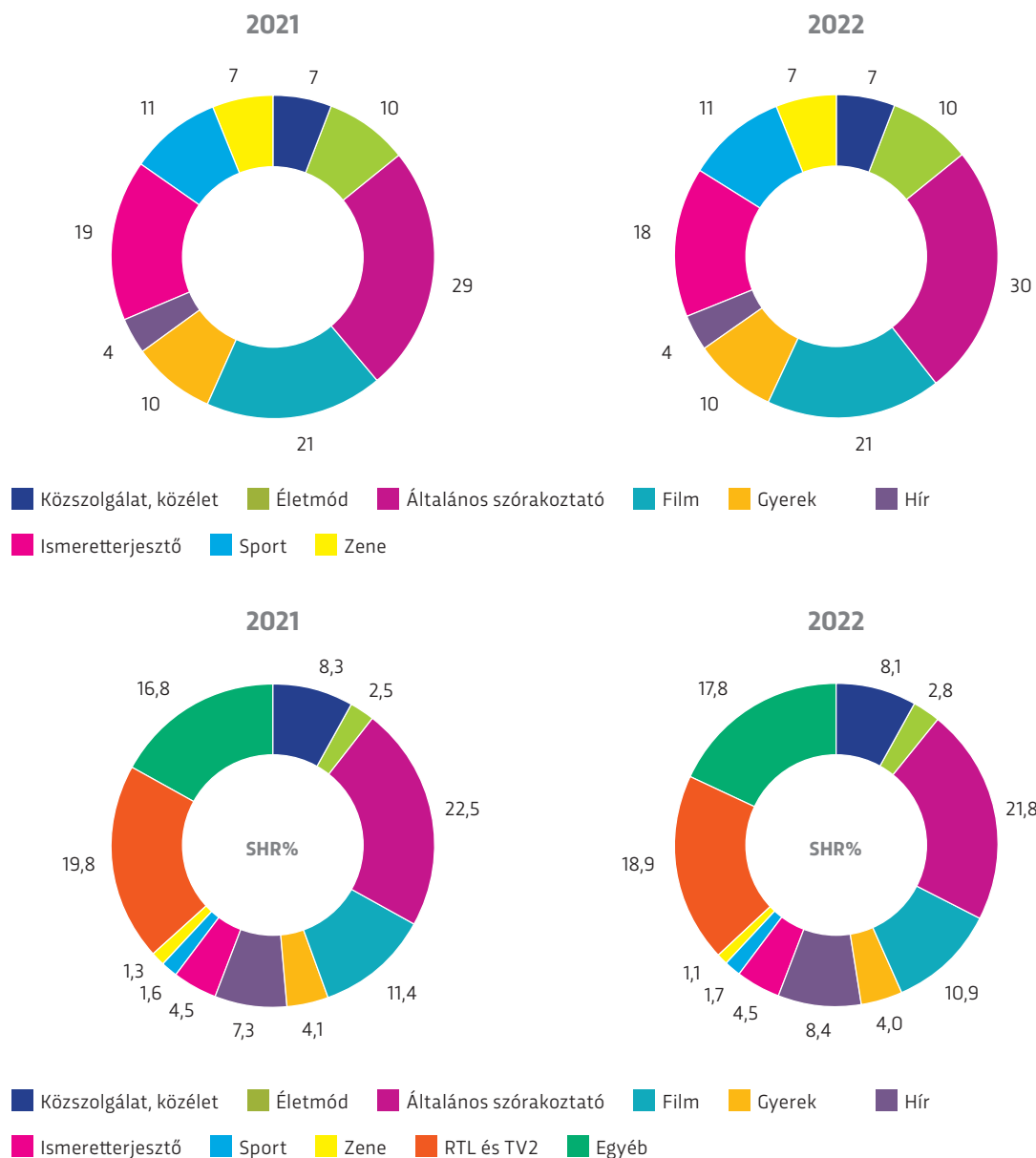
Forrás: Nielsen Médiautató Kft./NMHH

4. A televíziók átlagos napi elérése (RCH¹¹, fő) idősoros bontásban (videócsatorna nélkül, teljes népesség, live)

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

¹¹ RCH/elért közönség: ez a mutató jelzi, hogy a célcsoport mekkora részét érte el az esemény legalább egy percig, azaz a vizsgált eseményt legalább egy percig nézők számát mutatja.

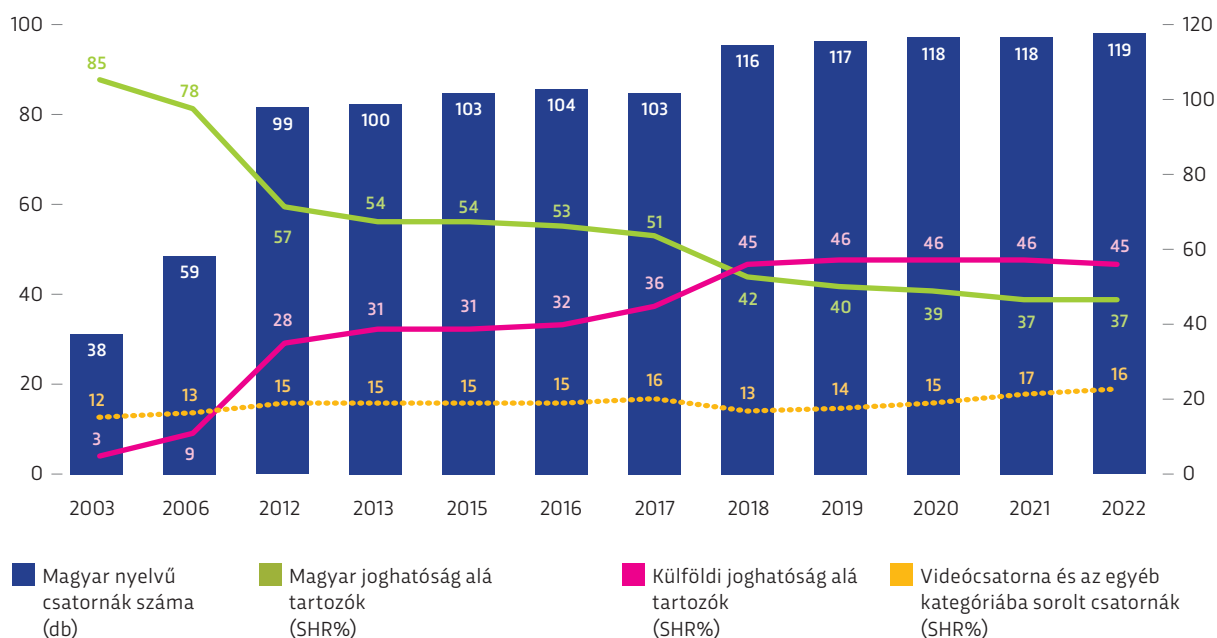

5. A magyar nyelvű televíziók megoszlása tematika¹² szerint és az egyes csatornacsoportok közönségaránya (SHR%¹³) (teljes népesség, egész nap, live tévézés)

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

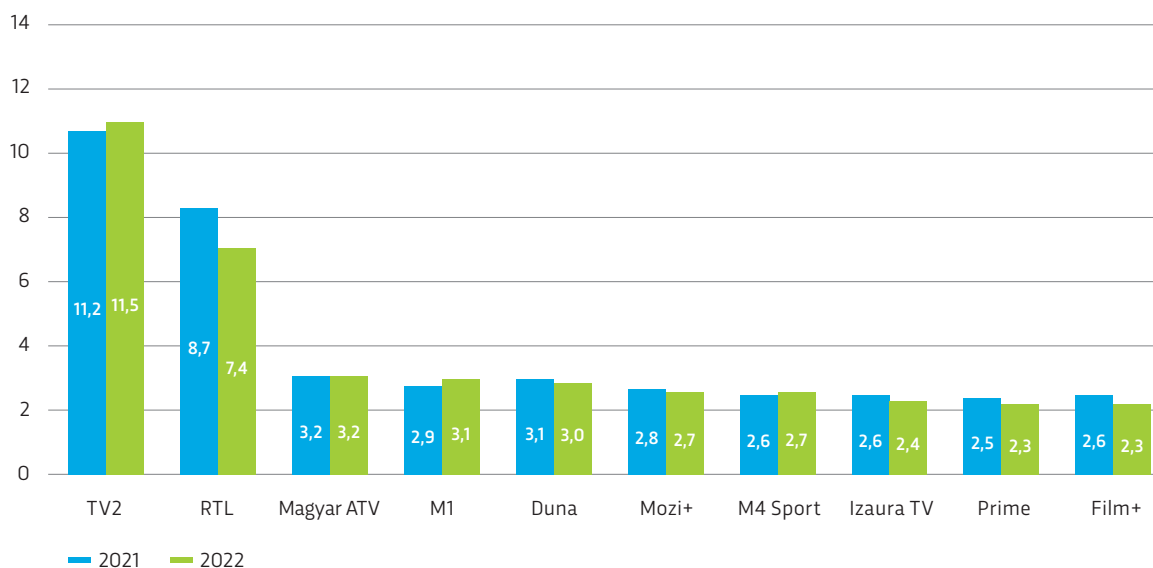
¹² **Általános szórakoztató:** ATV Spirit, Comedy Central, Comedy Central Family, Cool, D1 TV, DIKH TV, Epic Drama, EWTN, Fem3, Fix TV, Galaxy4, Hatos Csatorna, HBO3, Izaura TV, Jocky TV, Life TV, Pax TV, Prime, RTL Kettő, RTL Három, RTL, Viasat2, Sorozat+, Story4, Super TV2, TV2, TV2 Comedy, TV4, Viasat3, Viasat6. **Életmód:** Fishing & Hunting, Food Network, Fit TV, HG, Spektrum Home, TLC, Travel Channel, TV Paprika, TV2 Séf, Viasat Explorer. **Film:** AMC, AXN, Cinemax, Cinemax2, FILM NOW, Film Café, Film Mánia, Film+, Filmbox, Filmbox Extra Family, Filmbox Extra HD, Filmbox Prémium, Filmbox Stars, HBO, HBO2, Mozi+, Moziverzum, Paramount Network, RTL Gold, Viasat Film. **Közzolgálat, közélet:** Duna TV, Duna World/M4 Sport+, Heti TV, M2, M4 Sport, M5, Pesti TV. **Gyermek:** Boomerang, Cartoon Network, Disney Channel, JimJam, Minimax, Nickelodeon, Nick JR, Nicktoons, Teenick, TV2 Kids. **Hír:** ATV, Hír TV, Euronews (magyar), M1, Pesti TV. **Ismeretterjesztő:** Animal Planet, BBC Earth, CBS Reality, Da Vinci, DIGI Animal World, Digi Life, Digi World, Discovery Channel, Discovery Science, DTX, History, ID, Nat Geo Wild, National Geographic, OzoneTV, Spektrum, Viasat History, Viasat Nature. **Sport:** Arena4, DIGI Sport1, DIGI Sport2, DIGI Sport3, Eurosport, Eurosport 2, Extreme Sport, Match4, Sport1, Sport2, Spíler1 TV, Spíler2 TV. **Zene:** HIT Music Channel, MTV Hungary, Music Channel, Music TV Live HD, Muzsika TV, Sláger TV, Zenebutik. **Egyéb:** külföldi csatornák, egyéb azonosítatlan magyar csatorna, egyéb képernyőhasználat, DVD/videó/videójáték

¹³ Share-SHR%, közönségaránya: ez az arányszám mutatja, hogy az esemény ideje alatt az összes tévézésessel töltött időnek mekkora részét fordították a nézők a vizsgált esemény nézésére.

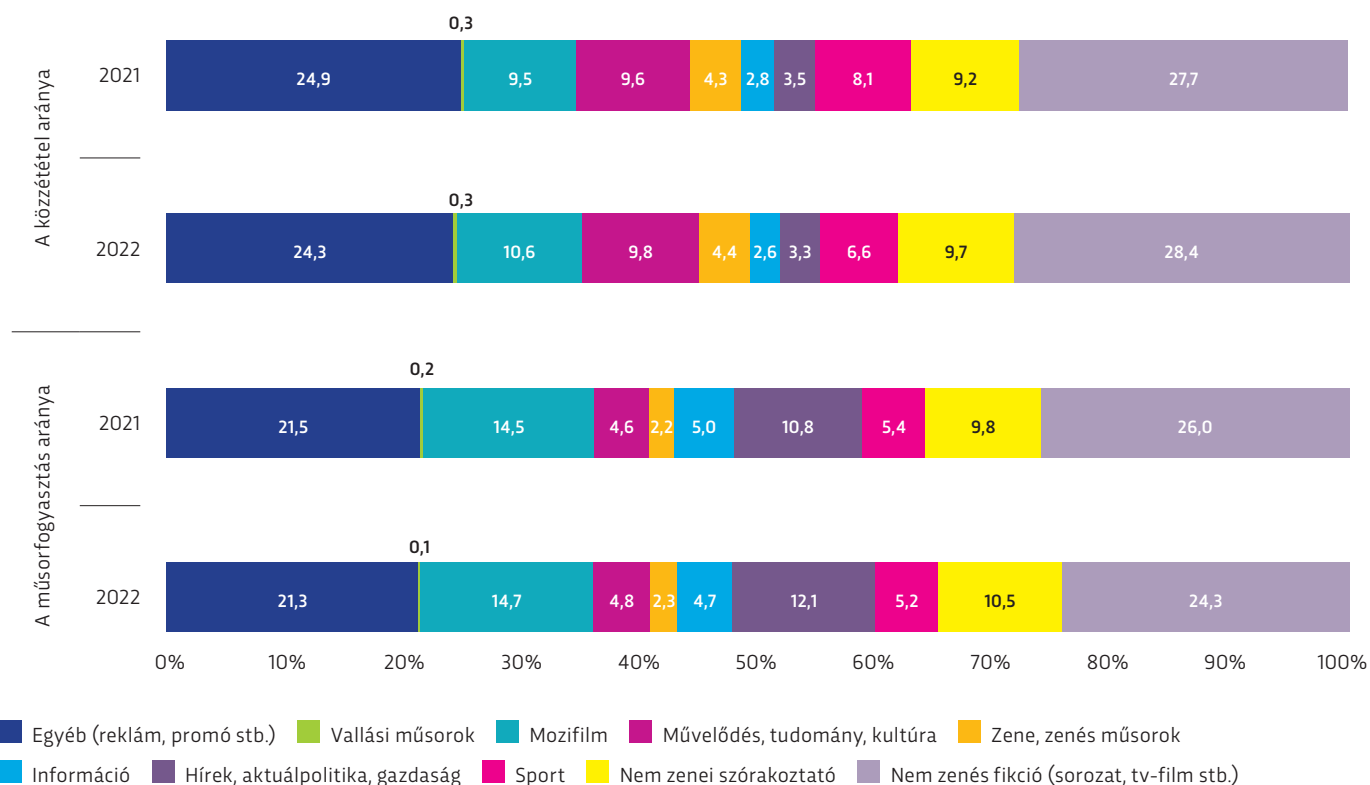
6. A magyar és a külföldi joghatóság alá tartozó televíziók közönségarányának (SHR%) és számának változása (teljes népesség, egész nap, live)

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

7. A legnézettebb televíziók közönségarányának (SHR%) változása (teljes népesség, egész nap, live)

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

8. Műsортípusok közzétételi és fogyasztási aránya¹⁴ (teljes népesség, egész nap, live, a műsoridő százalékában, illetve RST%¹⁵)

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

¹⁴ Arena4, ATV, ATV Spirit, AXN, Boomerang, Cartoon Network, Comedy Central, Comedy Central Family, Cool, Discovery Channel, Disney Channel, Duna TV, Duna World/M4 Sport+, Eurosport Fem3, Film+, Film4, Galaxy4, HírTV, History, ID, Izaura TV, Jockey TV, LifeTv, M1, M2, M4 Sport, M5, Match, Mozi+, Moziverzum, MTV Hungary, Muzsika TV, Nat Geo Wild, National Geographic, Nickelodeon, Nick JR, Nicktoons, OzoneTV, Paramount Network, Pesti TV, Prime, RTL, RTL GOLD, RTL Három, RTL Kettő, Sláger TV, Sorozat+, Spíler1 TV, Spíler2 TV, Story4, Super TV2, TeenNick, TLC, Travel Channel, TV2, TV2 Comedy, TV2 Kids, TV2 Séf, TV4, Viasat Film, Viasat2, Viasat3, Viasat6, Zenebutik.

A „Nem zenei szórakoztató” tipológia fő elemei: 1. Játék; 2. Vetélkedő, kvíz; 3. Szórakoztató magazin; 4. Talkshow;

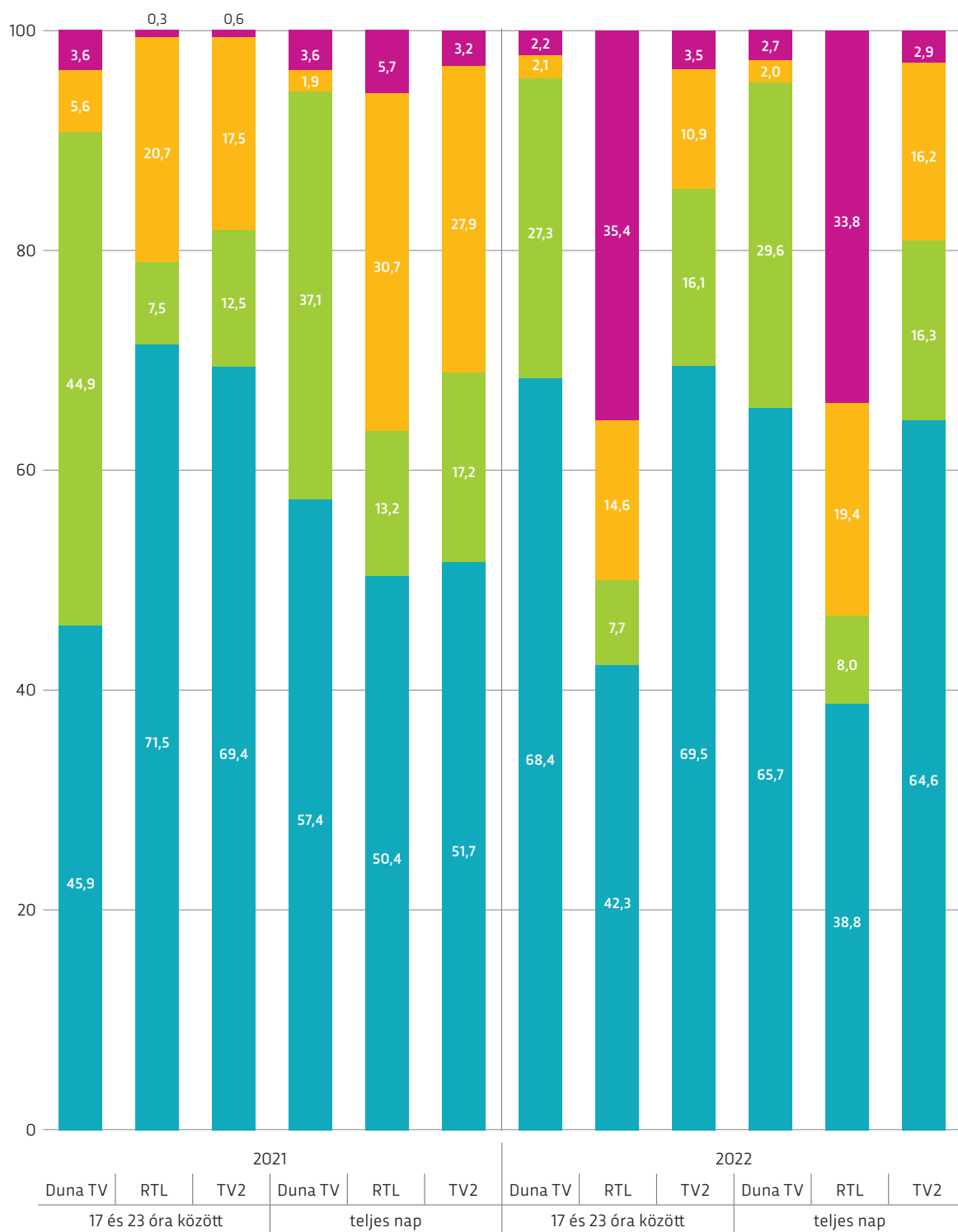
5. Kabaré, szatíra; 6. Cirkusz, varieté; 7. Realityshow

¹⁵ RST%: A műsортípusok részesedése a teljes műsorfogyasztás arányából.

	Duna TV		RTL		TV2	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Filmsorozat	28,5%	22,5%	37,9%	34,7%	35,7%	34,7%
Mozi- és tévéfilm	12,2%	14,0%	17,4%	20,0%	15,8%	15,7%
Rajzfilm	0,3%	0,1%	6,5%	4,7%	5,2%	5,2%
Információs magazin	5,7%	6,0%	13,5%	15,2%	6,8%	13,0%
Politikai hírműsor	7,5%	7,2%	11,1%	9,9%	10,4%	9,6%
Zenei műsor	1,1%	2,7%	1,1%	0,8%	3,7%	4,6%
Ismeretterjesztő műsor	6,8%	9,7%	0,2%	0,3%	0,0%	0,0%
Kulturális magazin	5,1%	4,1%	0,3%	0,1%	0,1%	0,2%
Szolgáltató műsor	15,0%	16,8%	2,0%	1,8%	3,8%	3,3%
Dokumentumfilm	2,3%	2,2%	0,8%	0,8%	0,1%	0,0%
Sportműsor	4,6%	2,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
Ifjúsági műsor	0,1%	0,3%	0,0%	0,0%	0,2%	0,3%
Show-műsor, kabaré	6,9%	7,0%	1,8%	1,6%	6,5%	1,3%
Politikai fórum, vita	0,1%	0,0%	0,6%	0,6%	2,4%	2,6%
Vallási műsor	2,1%	2,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Vetélkedő, kvíz, játék	1,3%	1,7%	0,0%	0,0%	3,1%	4,6%
Parlamenti közvetítés	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Egyéb műsor	0,4%	1,1%	0,2%	1,3%	0,3%	1,2%
Gazdasági műsor	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Realityshow	0,0%	0,0%	6,5%	8,0%	5,8%	3,7%
Színházi közvetítés	0,0%	0,0%	0,1%	0,3%	0,0%	0,0%

9. A Duna Tv és a két országos kereskedelmi (RTL, TV2) médiaszolgáltató műsorkínálatának megoszlása műsортípusok szerint (%) (nettó műsoridőre vetítve)

Forrás: NMHH

■ Magyar ■ Európai ■ Amerikai (USA) ■ Egyéb

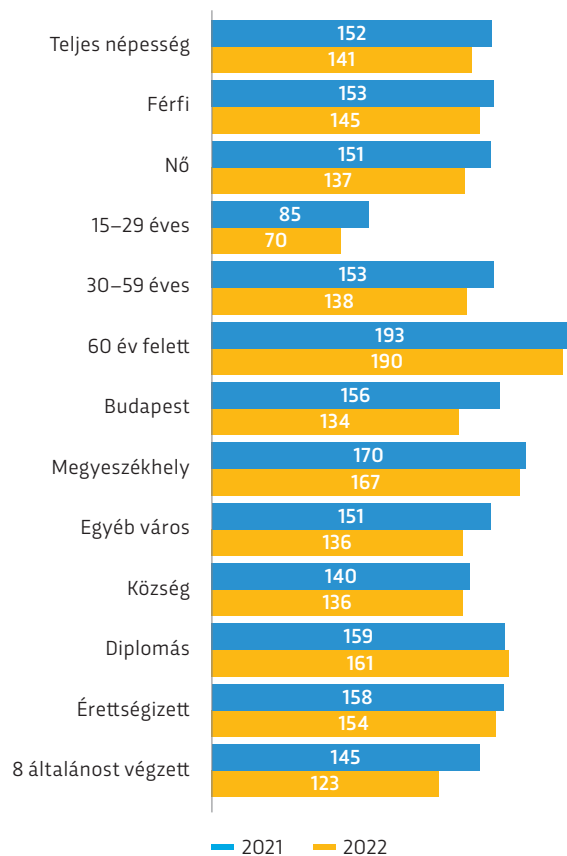
10. A Duna Tv és a két országos kereskedelmi (RTL, TV2) médiaszolgáltató műsorkínálatának megoszlása gyártási hely szerint (%) (nettó műsoridőre vetítve)

Forrás: NMHH

Toplista ismétlés nélkül	Abszolút rangsor	Műsor	Csatorna	Kezdés	Befejezés	Dátum	Nézőszám AMR	AMR %	SHR %
1.	1.	Labdarúgó-vb 2022, KATAR, Argentína–Franciaország	M4 Sport	14:46	20:06	2022. 12. 18	1 217 239	14,2	31,3
2.	2.	Sztárban sztár lesznek! (magyar szórakoztató műsor)	TV2	19:32	21:44	2022. 09. 25	1 211 157	14,2	28,1
3.	5.	X-Faktor (tehetségkutató műsor)	RTL	20:00	22:24	2022. 09. 24	1 083 864	12,7	29,0
4.	10.	Farm VIP (magyar reality)	TV2	19:44	21:02	2022. 12. 28	951 555	11,1	21,7
5.	17.	Tűz és fények játéka (tűzijáték)	DUNA TV	20:57	21:36	2022. 08. 27	927 067	10,8	26,1
6.	21.	Tények	TV2	18:00	18:45	2022. 01. 03	897 701	10,5	23,3
7.	27.	Dancing with the stars (magyar szórakoztató műsor)	TV2	19:30	23:22	2022. 11. 26	878 304	10,3	23,0
8.	33.	Ázsia Expressz (magyar reality)	TV2	19:49	22:11	2022. 11. 18	871 231	10,2	22,1
9.	36.	Híradó	RTL	18:00	18:51	2022. 01. 30	864 414	10,1	20,0
10.	43.	Tények Plusz	TV2	18:55	19:28	2022. 12. 11	838 483	9,8	19,5
Top 5 műsorok									
TV2	2.	Sztárban sztár lesznek! (magyar szórakoztató műsor)	TV2	19:32	21:44	2022. 09. 25	1 211 157	14,2	28,1
	10.	Farm VIP (magyar reality)	TV2	19:44	21:02	2022. 12. 28	951 555	11,1	21,7
	21.	Tények	TV2	18:00	18:45	2022. 01. 03	897 701	10,5	23,3
	27.	Dancing with the stars (magyar szórakoztató műsor)	TV2	19:30	23:22	2022. 11. 26	878 304	10,3	23,0
	43.	Tények Plusz	TV2	18:55	19:28	2022. 12. 11	838 483	9,8	19,5
RTL	5.	X-Faktor (tehetségkutató műsor)	RTL	20:00	22:24	2022. 09. 24	1 083 864	12,7	29,0
	36.	Híradó	RTL	18:00	18:51	2022. 01. 30	864 414	10,1	20,0
	119.	Keresztanyu (magyar sorozat)	RTL	19:58	21:00	2022. 01. 04	780 878	9,1	18,7
	154.	A mi kis falunk (magyar sorozat)	RTL	20:34	21:40	2022. 03. 19	765 863	9,0	18,4
	513.	A séf meg a többiek (magyar sorozat)	RTL	20:04	20:34	2022. 03. 19	650 889	7,6	15,7
ATV	2056.	Választás 2022 (választási műsor)	ATV	18:58	23:46	2022. 04. 03	428 676	5,0	10,5
	2341.	Heti napló Sváby Andrással (magyar riportműsor)	ATV	18:59	20:42	2022. 02. 27	383 243	4,5	8,3
	2867.	Híradó	ATV	17:25	17:49	2022. 03. 15	316 499	3,7	8,7
	2930.	Civil a pályán (pol. műsor)	ATV	19:00	20:20	2022. 04. 02	302 381	3,5	7,1
	3007.	Egyenes beszéd (háttérbeszélgetés)	ATV	19:26	20:32	2022. 02. 24	285 999	3,3	6,7
Duna TV	17.	Tűz és fények játéka (tűzijáték)	DUNA TV	20:57	21:36	2022. 08. 27	927 067	10,8	26,1
	1050.	Csináljuk a fesztivált	DUNA TV	21:35	23:59	2022. 12. 31	562 373	6,6	14,9
	2843.	Borbás Marcsi szakácskönyve	DUNA TV	17:28	17:54	2022. 01. 09	318 408	3,7	8,2
	2893.	Szerencseszombat	DUNA TV	18:46	19:36	2022. 01. 01	311 546	3,6	6,9
	2932.	Újévi buli – zenei összeállítás... (magyar zenés műsor)	DUNA TV	0:08	1:33	2022. 12. 31	301 835	3,5	10,9
M1	1857.	Választás 2022 (választási műsor)	M1	18:30	0:49	2022. 04. 03	454 743	5,3	12,3
	2420.	Rendkívüli hírek	M1	17:43	18:00	2022. 02. 27	373 817	4,4	9,6
	2772.	Híradó 17:00	M1	17:00	17:17	2022. 02. 27	329 537	3,9	9,5
	2901.	Március 15. (rovat)	M1	15:45	16:19	2022. 03. 15	309 652	3,6	10,3
	2907.	Híradó 12:00	M1	12:01	12:37	2022. 02. 27	307 668	3,6	13

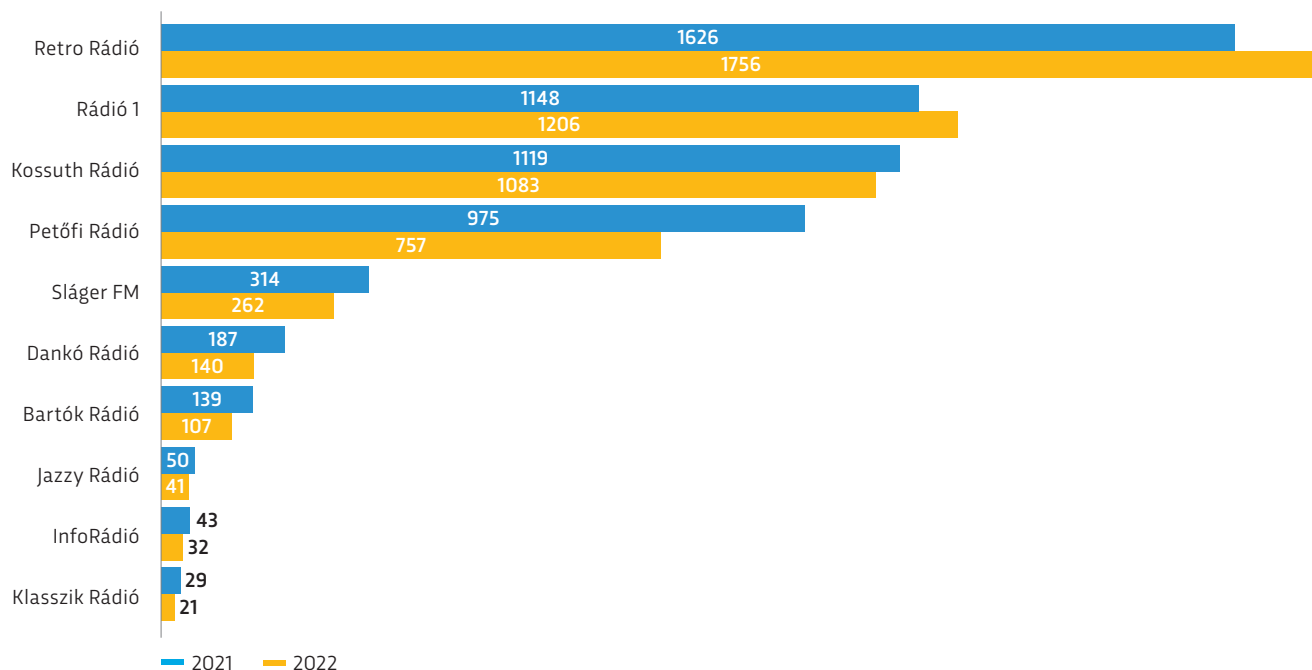
11. A 10 legnézettebb műsor, illetve a legnagyobb közönségarányt elérő kereskedelmi és közszolgálati televíziók legnézettebb programjai (2022) (teljes népszerűség, egész nap)

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

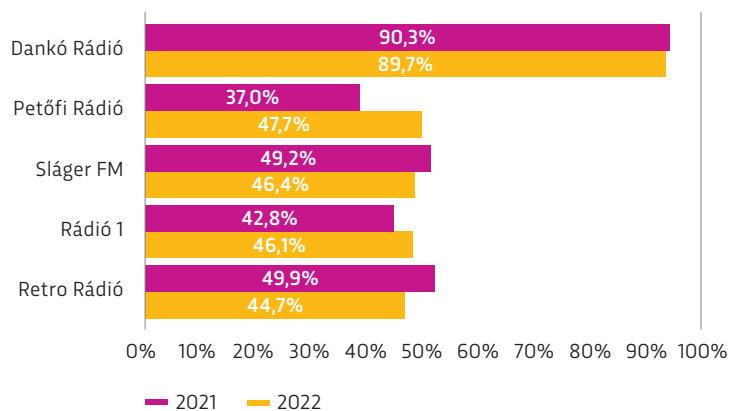
12. A rádióhallgatásra fordított idő napi átlaga (percben) különböző demográfiai csoportok körében (egész nap, 15 évesnél idősebb lakosság)

Forrás: Mediameter-TNS Hoffmann/NMHH

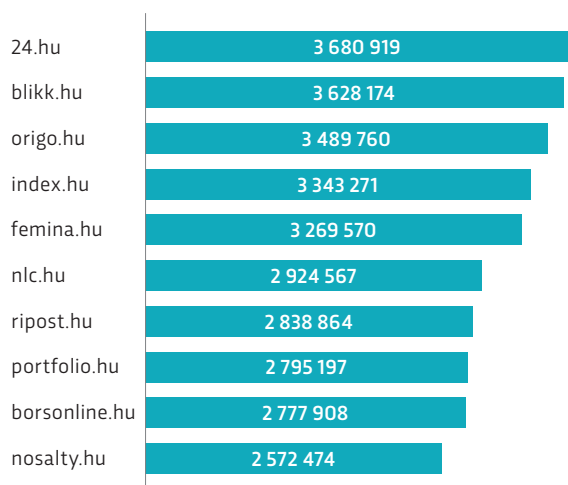
13. A leghallgatottabb rádiók (napi elérés – REACH N ezer főben, 15 évesnél idősebb lakosság)

Forrás: Mediameter-TNS Hoffmann/NMHH

14. A magyar zene aránya a leghallgatottabb rádiókban (teljes nap)

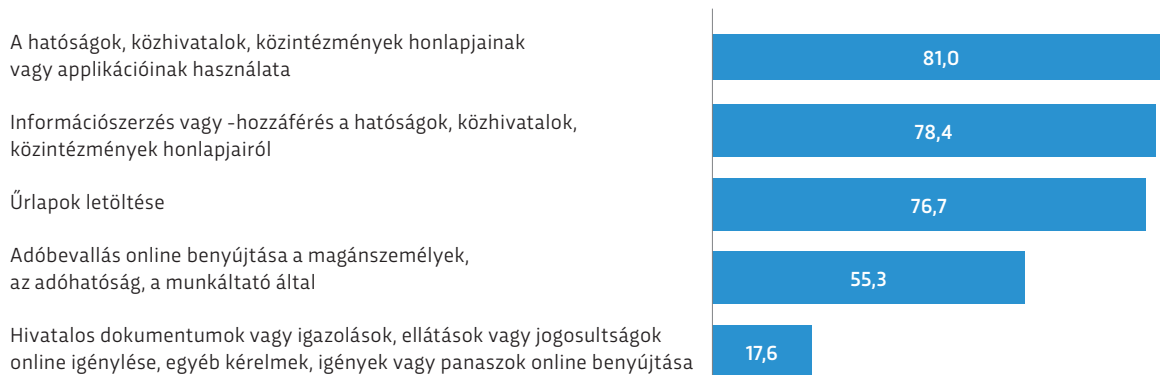
Forrás: NMHH

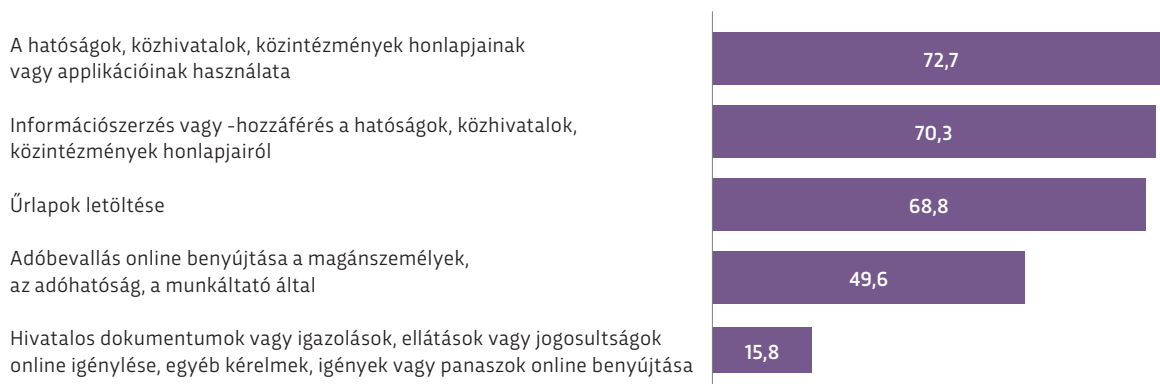
15. A tíz legtöbb internetezőt elérő weboldal (15+ belföld, real userek száma¹⁶, 2022)

Forrás: DKT-Gemius

Százalékos arány az összes éven belüli internethasználó számához viszonyítva

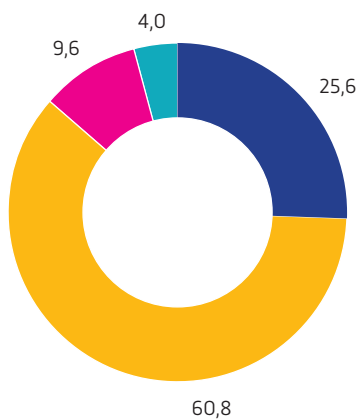
Százalékos arány a 16–74 éves lakosság számához viszonyítva

16. E-kormányzati portálok használata funkciók szerint (2022)

Forrás: KSH STADAT

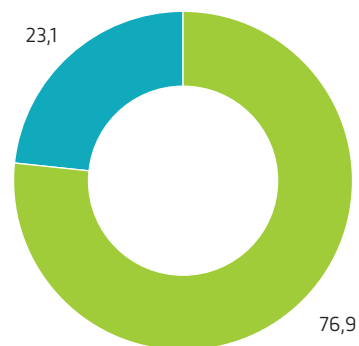
¹⁶ Real users: azon belföldi internetezők átlagos száma, akik havonta meglátogatták az adott tartalmat a 2022-es év során.

■ Soha ■ 3 hónapon belül ■ 3–12 hónapon belül
■ Több mint egy éve

17. Az internetes vásárlások aránya az utolsó vásárlás időpontja szerint (2022)

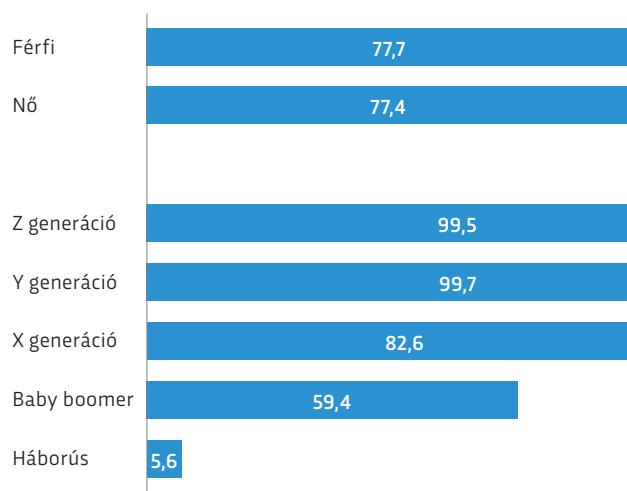
Forrás: KSH STADAT

■ Az elmúlt 3 hónapban internetezett
■ Az elmúlt 3 hónapban nem internetezett

18. Internet használata a 15 év felettiek körében (2022)

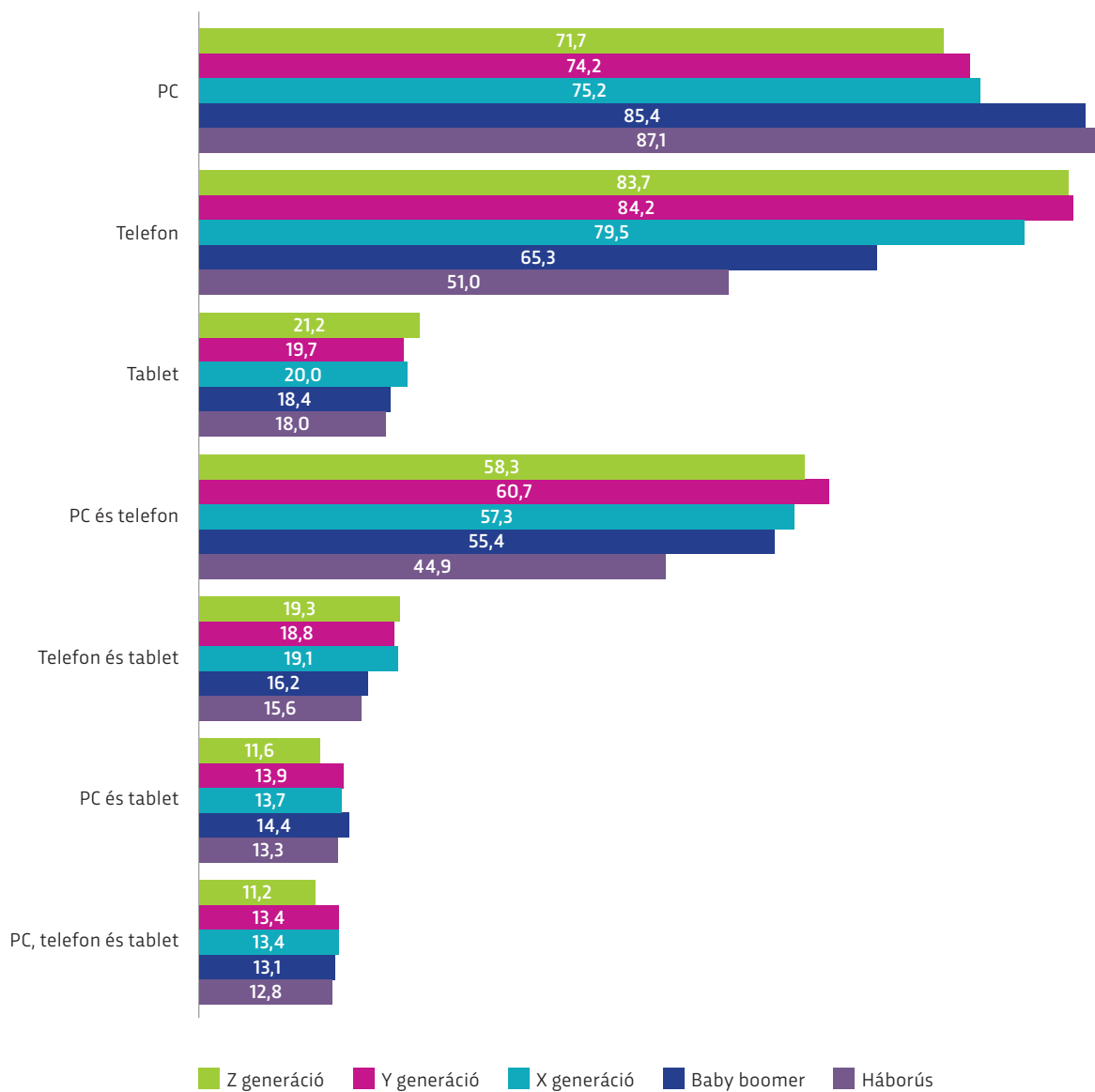
Forrás: DKT-Gemius 15+ belföld, KSH STADAT

Z generáció: 25 éves vagy fiatalabb
Y generáció: 26–41 éves
X generáció: 42–57 éves
Baby boomer: 58–76 éves
Háborús: 77 éves vagy idősebb

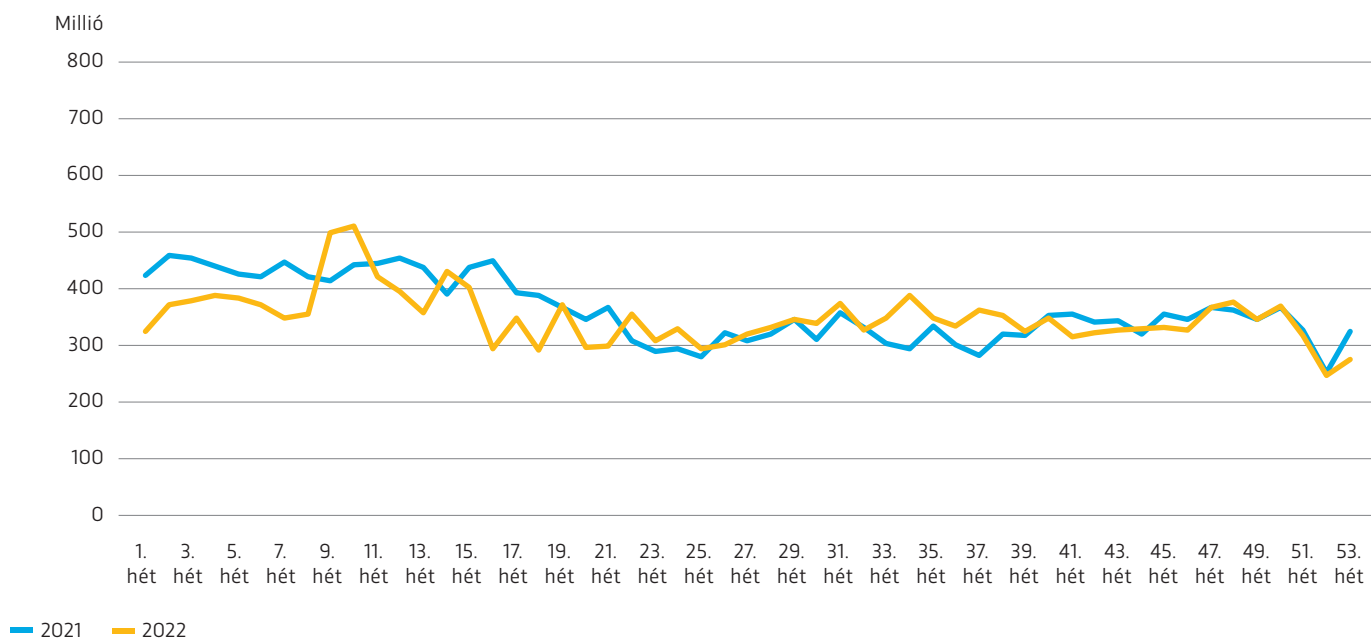
19. Internetpenetráció nemek és generációk szerint (2022)

Forrás: DKT-Gemius 15+ belföld, KSH STADAT, NMHH

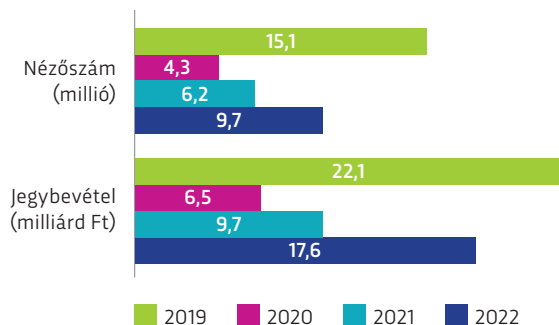
20. Az internetezés során használt eszközök generációk szerint (2022)

Forrás: DKT-Gemius

21. Oldalletöltések számának alakulása az év során (heti oldalletöltések száma)

Forrás: DKT-Gemius

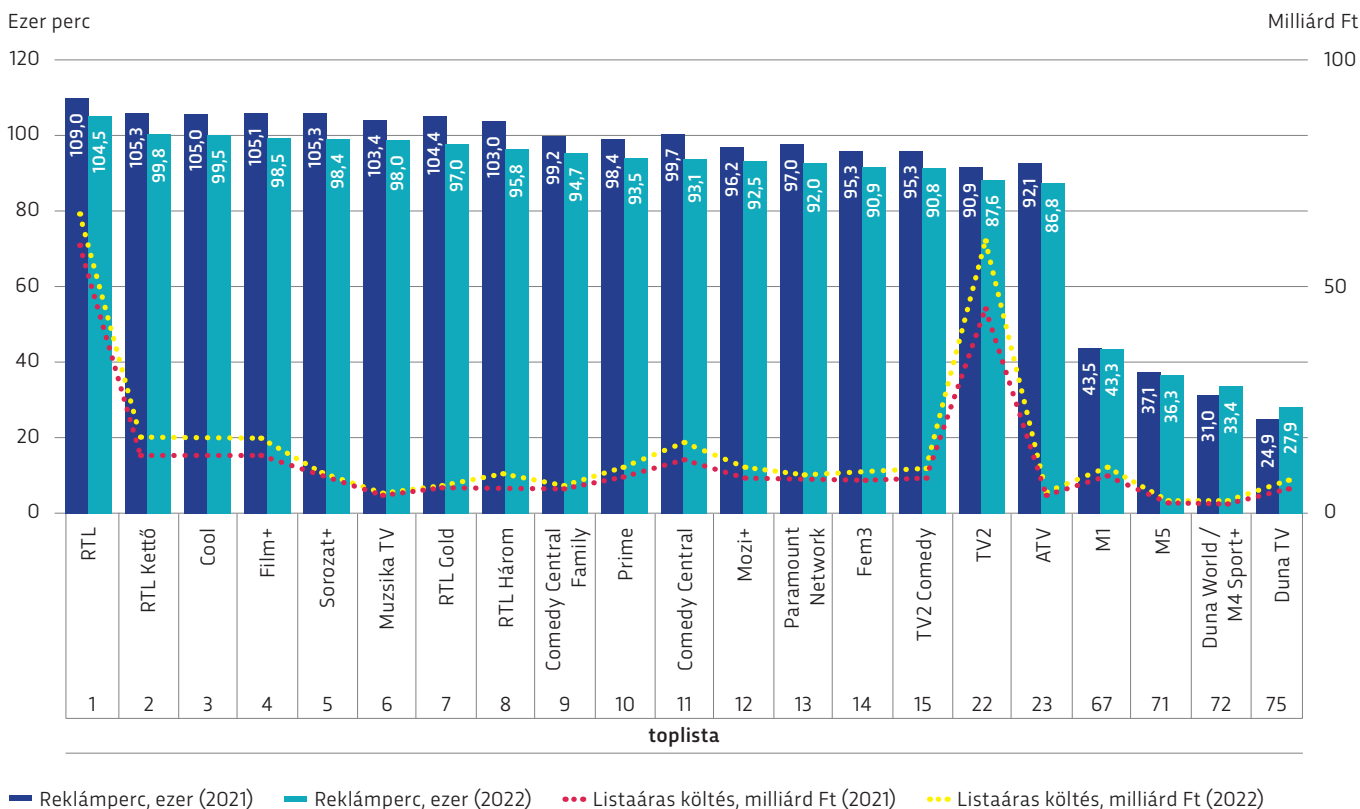
22. Hazai filmforgalmazási adatok (becsült értékek)

Forrás: Nemzeti Filmiroda

	Reklámszpotok	Szektor	Darab	Hossz (másodperc)	GRP%
1.	YETTEL OTTHON NET / NO MEDITAL + 6 HONAP OFT 40	telekommunikáció	40 599	1 621 812	8 178
2.	CATAFLAM DOLO RAPID / CUKRASZ + 4 KULONBOZO FAJDALOM+ 2 DB 20	gyógyhatású készítmények	39 912	797 405	9 883
3.	DETTOL POWER&FFRESH UNIV./ CSALAD + SPRAY+ TORLOKENDO + 99,9% 25	gyógyhatású készítmények	34 246	855 201	7 404
4.	ZALANDO / FIATALOK + 1700 MARKA + ALKALMAZAS 15	öltözködéskiegészítők	31 957	477 877	6 956
5.	BAUHAUS ARUHAZ / FFI + PADLO + TABLET + VASAROLJON ONLINE 15	kereskedelem	28 079	420 173	3 749
6.	BAUHAUS ARUHAZ / FFI + MUHELY + LAPTOP + VASAROLJON ONLINE 15	kereskedelem	28 053	419 722	3 817
7.	ADVIL ULTRA FORTE KAPSZULA / FFI + JATSZOTER + NO + GSK + MOD 20	gyógyhatású készítmények	27 248	544 196	6 605
8.	NUROFEN RAPID LAGY KAPSZULA / NO + PORCOS NAPOK + BIZD+MAS DB 15	gyógyhatású készítmények	26 328	393 552	6 350
9.	ALDI / RENDELJ ONLINE + RAJZ + MEGUJULT HONLAP + RESZLETEK 15	kereskedelem	24 318	364 129	3 679
10.	SZENTKIRALYI ASVANYVIZ / EMBEREK FUTNAK+DIVATB.+JOGA 30	élelmiszer	24 035	719 918	3 815

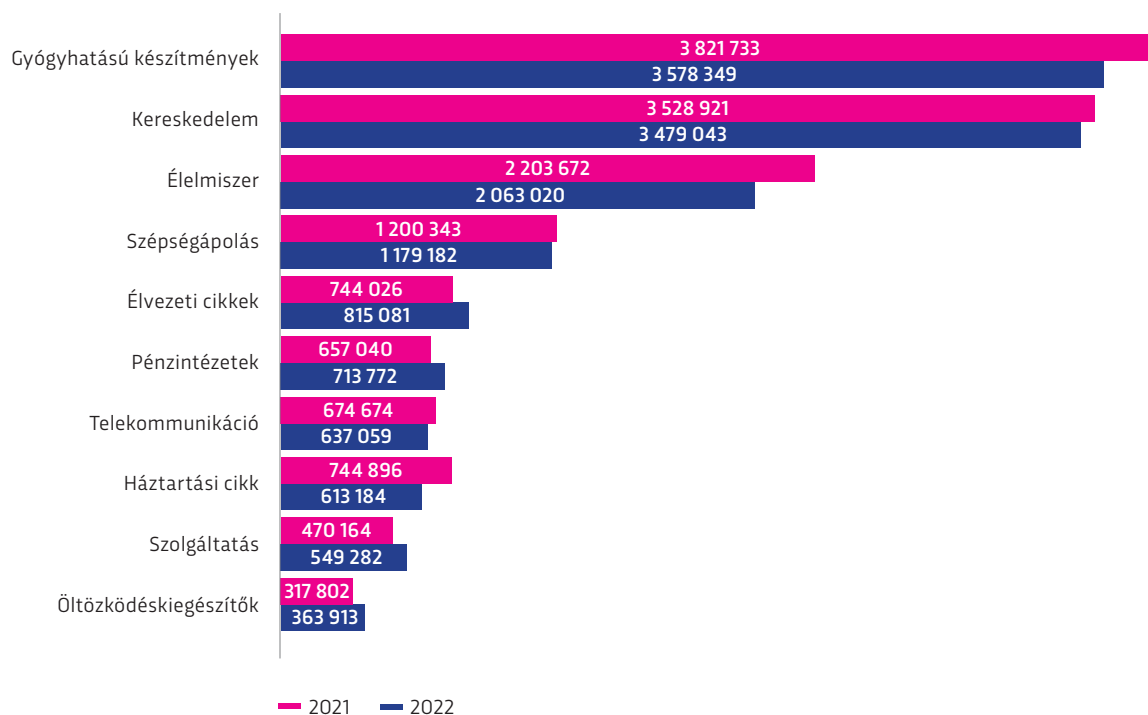
23. A leggyakrabban közzétett reklámfilmek listája (2022) (teljes népesség, egész nap)

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

24. A legnagyobb reklámfelülettel rendelkező televíziók az értékesített reklámidő alapján

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

25. A televízióban legtöbbet hirdető szektorok (szpotszám alapján)

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

	2021	2022
Vizsgált csatornák száma (átlag)	78	79
Reklámok megjelenésszáma	15 760 886	15 170 045
Listaáras költség (kedvezményektől mentes ár)	5 293,7 milliárd Ft	6 426,7 milliárd Ft
Reklámok összesített hossza (óra)	99 451	95 250
Egy csatornára jutó átlagos napi reklámidő (óra)	3,49	3,30
Napi reklámnézési idő (perc)	36	34
Egy csatornára jutó átlagos napi szpotmegjelenés	554	526

26. A televíziós reklámozással kapcsolatos alapadatok

Forrás: Nielsen Közönségmérés Kft./NMHH

FÜGGELÉK

A filmalkotás címe	A pályázati eljárás	Az alkotók/ a kedvezményezett	A megítélt támogatás
Acid	Macskássy Gyula	Koós Árpád – rendező, Klingl Béla – producer KGB Stúdió Kft.	6 000 000 Ft
Agapé	Huszárik Zoltán	Bánovits Ottó – rendező Lovas Nándor, Fekete Réka – producer Aradi Kamaraszínház Egyesület, Mirage Film Stúdió Kft.	4 000 000 Ft
A Kármel hegye a szomszédban van	Kollányi Ágoston	Tóth Marcsi – rendező, Schneider Ákos – producer Enterfilm Kft.	6 000 000 Ft
A kuflik és a végtelen sál (epizód)	Dargay Attila	Jurik Kristóf – rendező, M. Tóth Géza – producer KEDD Animációs Stúdió	62 790 000 Ft (13 epizód)
A kuflik és az Akármí (epizód)	Dargay Attila	Jurik Kristóf – rendező, M. Tóth Géza – producer KEDD Animációs Stúdió	62 790 000 Ft (13 epizód)
A létezés eufóriája	Ember Judit	Szabó Réka – rendező, László Sára, Gerő Marcell, Szabó Réka – producer Campfilm Kft., Tünet Együttes	6 500 000 Ft
Bogyó és Babóca, 4. epizód: Tündérkártya	Macskássy Gyula	Antonin Krizsanics – rendező M. Tóth Géza – producer KEDD Kulturális és Szolgáltató Kft.	12 000 000 Ft (4 epizód)
Branka	Huszárik Zoltán	K. Kovács Ákos – rendező, Gyurin Zsuzsanna – producer Salamandra Film Kft.	7 000 000 Ft
Csak családról ne	Ember Judit	Kis Anna – rendező László Sára, Gerő Marcell – producer Campfilm Kft.	8 504 000 Ft
Cserebogarak, 1. epizód: Egér	Macskássy Gyula	B. Nagy Ervin – rendező, Janovics Zoltán – producer Omega-Kreatív Bt.	7 462 500 Ft
Cserebogarak, 3. epizód: A Polgár lányok	Macskássy Gyula	B. Nagy Ervin – rendező, Janovics Zoltán – producer Omega-Kreatív Bt.	7 462 500 Ft
Digitális Nomádom	Ember Judit	Oláh Kata – rendező, Csukás Borbála – producer Makabor Stúdió Kft.	8 200 000 Ft
Draco a borasztzó – második rész: A Hajszárító Akció	Macskássy Gyula	Kelen Bálint – rendező, Csornay Péter – producer Bal Filmkészítő Kft.	7 920 000 Ft
Egy kupac az elhagyatott réten (epizód)	Dargay Attila	Jurik Kristóf – rendező, M. Tóth Géza – producer KEDD Animációs Stúdió	62 790 000 Ft (13 epizód)
Erdély – Ég és föld között	Kollányi Ágoston	Bárany Krisztián, Takó Sándor – rendező Takó Sándor – producer Romis Film, Csillagos Ötös	16 000 000 Ft
Janó Manó és az elveszett harmatcseppek (12. rész)	Dargay Attila	Miklós Zoltán – rendező, Konrád Éva – producer Umatik Kft.	71 050 000 Ft (10 rész)
LOOP – Spirál	Huszárik Zoltán	Felméri Cecília – rendező Mécs Mónika, Muhi András, Mesterházy Ernő, Lakatos Róbert – producer M&M Film Kft.	8 000 000 Ft
Magyar korridor – Varsó 1944	Ember Judit	Jamrik Levente – rendező, Törköly Róbert – producer Art Vision Stúdió Kft.	8 000 000 Ft
Otthon	Macskássy Gyula	Rofusz Kinga – rendező, Klingl Béla – producer K.G.B. Stúdió Kft.	5 600 000 Ft
Szerintem mindenki legyen kufli! (epizód)	Dargay Attila	Jurik Kristóf – rendező, M. Tóth Géza – producer KEDD Animációs Stúdió	62 790 000 Ft (13 epizód)
Tiltott kastélyok 5. – Keresdi Bethlenek	Neumann János	Major Anita – rendező, Margittai Gábor – producer Külső Magyarok Kft.	1 000 000 Ft

A Média tanács Magyar Média Mecenatúra programja keretében támogatott filmalkotások, műsorszámok által elnyert díjak, fesztiválszereplések 2022-ben

Fesztiválszereplések, díjak
Magyar Mozgóképfesztivál (Veszprém, 2022. június 9–12.)
Festinet 2022 (Budapest, 2022. augusztus 31. – szeptember 5.)
Bujtor István Filmfesztivál (Balatonszemes, 2022. augusztus 18–21.)
Magyar Mozgóképfesztivál (Veszprém, 2022. június 9–12.)
Magyar Mozgóképfesztivál (Veszprém, 2022. június 9–12.)
III. Székesfehérvári Zsidó Napok kulturális fesztivál (Székesfehérvár, 2022. szeptember 30. – október 2.)
Magyar Mozgóképfesztivál (Veszprém, 2022. június 9–12.)
15. CinEast Közép-európai Filmfesztivál (Luxemburg, 2022. október 6–23.) – Legjobb rövidfilm közönségdíj
6. Zsigmond Vilmos Nemzetközi Filmfesztivál (Szeged, 2022. május 24–28.)
Friss Kakas Animációs Filmnapok (Budapest, 2022. április 22–24.)
Cinemira Gyerek- és Ifjúsági Filmfesztivál (Budapest, 2022. november 18–20.)
Magyar Mozgóképfesztivál (Veszprém, 2022. június 9–12.)
Primanima Fesztivál 2022 (Budaörs, 2022. október 5–8.) – Csermák Tibor-díj, a közönség körében legnépszerűbb gyerekfilmnek
Magyar Mozgóképfesztivál (Veszprém, 2022. június 9–12.)
Magyar Mozgóképfesztivál (Veszprém, 2022. június 9–12.)
Magyar Mozgóképfesztivál (Veszprém, 2022. június 9–12.)
Londoni Magyar Filmnapok (Nagy-Britannia, London, 2022. március 25–27.)
XXI. Lakitelki Filmszemle (Lakitelek, 2022. november 16–18.)
Magyar Mozgóképfesztivál (Veszprém, 2022. június 9–12.)
Magyar Mozgóképfesztivál (Veszprém, 2022. június 9–12.)
8. Magyar Speciális Filmfesztivál (Budapest, 2022. november 7–9.) – Arcaink nagydíj

1015 Budapest, Ostrom utca 23–25.

Telefon: (+36-1) 457-7100

Fax: (+36-1) 356-5520

www.nmhh.hu

ISSN 2062–9591

WWW.NMHH.HU